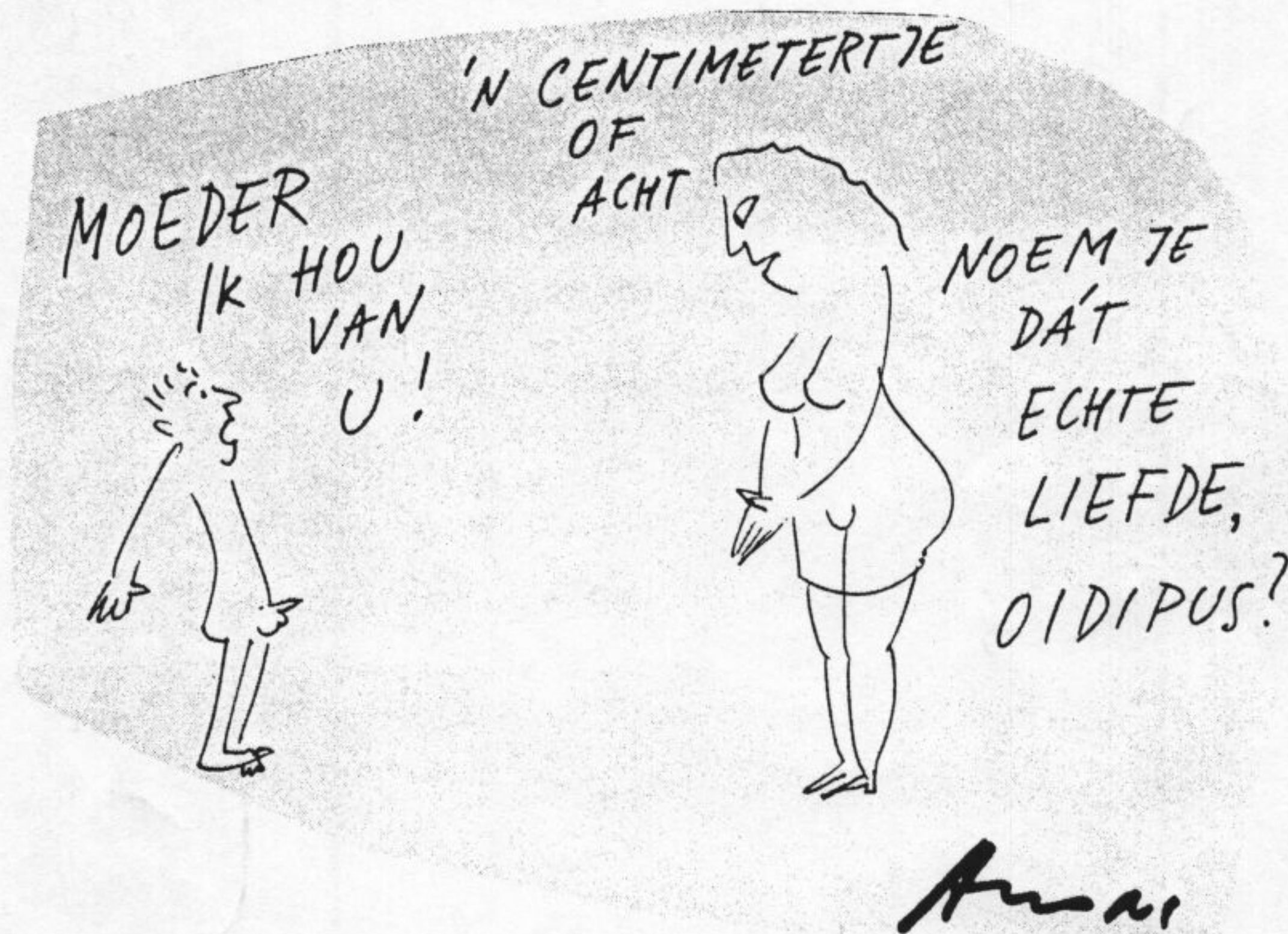

PERSFOCUS

NEGENDE JAARGANG NUMMER 9 - SEPTEMBER 1993

KNIPSELKRANT VAN VERENIGING MARTIJN
OVER KINDEREN, VOLWASSENEN EN SEKSUALITEIT

IN DIT NUMMER:

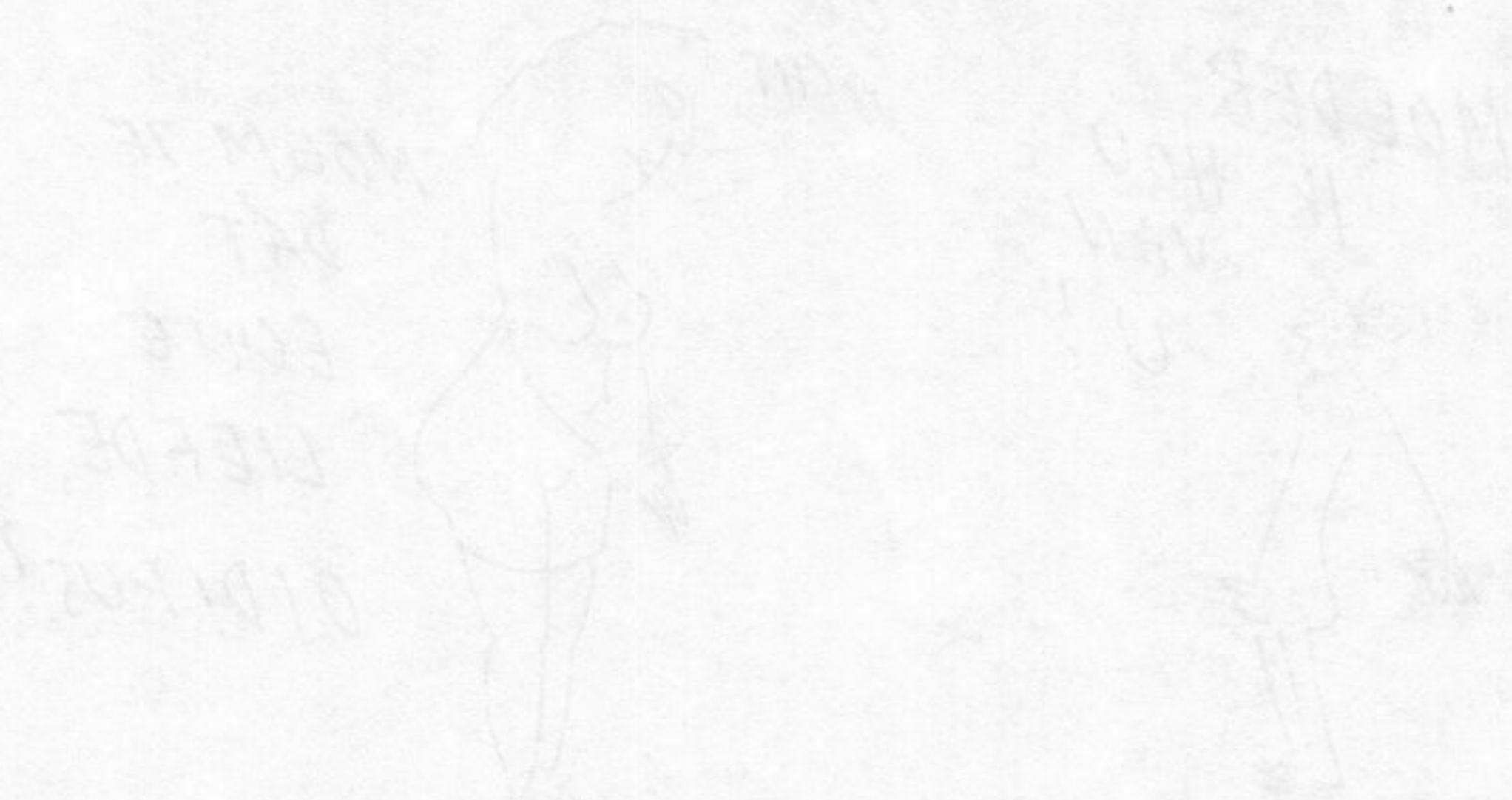
De bizarre vriendschappen van Michael J. Jongenskoren...	pag. 2
...en andere kinderporno	pag. 14
Kindermishandeling/Pedagogen op Dreef	pag. 15
De strijd tegen misbruik	pag. 16
O.I.	pag. 17
De jonge verleidster van Filipacchi	pag. 25
Censuur of goed fatsoen?	pag. 26
Zeer goed verborgen rituelen	pag. 28
500 incestvideo's in Epe!	pag. 29
Epe in Oisterwijk	pag. 34
Ontucht van de maand	pag. 36
Achtergrond	pag. 37
	pag. 38

PERSEFOCUS

NOORDE 22 DE WAARDEN VAN DE WERELD 3

OVER KLINGEN, VOLWASSENEN EN VERVOLGERS

IN CONTINUËTEIT

Handwritten signature or scribble.

IN DE WERELD

- pag. 1
- pag. 2
- pag. 3
- pag. 4
- pag. 5
- pag. 6
- pag. 7
- pag. 8
- pag. 9
- pag. 10
- pag. 11
- pag. 12
- pag. 13
- pag. 14
- pag. 15
- pag. 16
- pag. 17
- pag. 18
- pag. 19
- pag. 20
- pag. 21
- pag. 22
- pag. 23
- pag. 24
- pag. 25
- pag. 26
- pag. 27
- pag. 28
- pag. 29
- pag. 30

De laatste veranderingen van Michael J.
indicateer...
...van de kindertijd
Kinderen van de laatste eeuw
de kleine kinderen
0-1
De jonge veranderingen van kinderen
Gedrag van de laatste eeuw
Het is de laatste veranderingen
300 veranderingen in 1990
de in de wereld
Onderzoek van de laatste
Achtergrond

PERSFOCUS, NEGENDE JAARGANG, NUMMER 9, SEPTEMBER 1993

Met knipsels uit:

Volkskrant	Vk
Telegraaf	Tel
NRC Handelsblad	NRC
Trouw	Tr
Nieuwsblad van het Noorden	NvhN
Haagsche Courant	HC
Alkmaarse Courant	AC
Utrechts Nieuwsblad	UN
De Gelderlander	Geld
Gooi en Eemlander	G+E
HP/De Tijd	
Privé	
Hitkrant	
Nieuwe Revu	
Opzij	
Marie Claire	
Unicef Nieuws	
Tijdschrift Jeugdhulpverlening en Jeugdwerk (TJJ)	
Uit Duitsland:	
Emma	
Die Woche	WOC
Focus	FOC
Psychologie Heute	PSH
Uit de Verenigde Staten:	
Time	

Abonnementen op Persfocus kosten f 65,-- per jaar. Verzending als brief is f 15,-- duurder en komt op f 80,--. Losse nummers f 8,--.

Giro 5459646 van Vereniging Martijn
Postbus 93.548
1090 EA Amsterdam

LET OP: NIEUW CORRESPONDENTIE-ADRES !!!

DE OPMERKELIJKE VRIENDSCHAP TUSSEN JACKSON en JORDI'S VADER

TEL 2-9
MICHAEL JACKSON is van plan dezer dagen terug te keren naar Amerika. Daar zal hij zich aan een verhoor onderwerpen vanwege de kinderseksbeschuldigingen die tegen hem zijn geuit. Jackson had al een pauze van vier dagen ingelast in zijn tournee door het Verre Oosten.

Er wordt verwacht dat hij die periode gebruikt naar Californië te vliegen waar hij verhoord zal worden. Een politiebureau meldde: „We hebben uitvoerige gesprekken met de advocaten van Michael Jackson gehad over het tijdstip van zijn terugkeer. Het komende weekend lijkt een goede gelegenheid te zijn”.

Politiefunctionarissen van de stad Los Angeles hebben inmiddels al contact gehad met het kantoor van de officier van justitie over de aanklacht.

Bewijsstuk

De verklaringen van de psychiater dr. Matthias Abraham over het misbruik van de 13-jarige Jordi Schwarz maken deel uit van het dossier en zullen als belangrijk bewijsstuk worden aangevoerd.

Als Jackson terugkomt naar Amerika loopt hij het risico een gevangenisstraf van acht jaar te krijgen. De mogelijkheid bestaat bovendien dat als hij voet zet op Amerikaanse bodem hij gearresteerd wordt en op zijn rechten wordt gewezen. Men verwacht dat Jackson een verklaring aflegt bij de politie in tegenwoordigheid van zijn advocaten. Er kan dan een spoedzitting worden gehouden waarin een borgsom wordt geëist van Jackson.

„Als Michael Jackson de borgsom betaalt is hij meteen weer op vrije voeten. Maar het zou dan wel onmogelijk voor hem worden het land weer te verlaten”, aldus een politiebureau.

Beschuldigd

Jackson zou beschuldigd kunnen worden van „Misdaden tegen een persoon betreffende op seksueel misbruik” en „Misdaden tegen het openbaar fatsoen en de goede moraal”. Daarbij zijn nog speciale aanklachten mogelijk in verband met de jeugdige leeftijd van het minderjarige slachtoffer.

Naast het politieonderzoek stelt ook Pepsi Cola een onafhankelijk onderzoek in naar Jacksons gedrag. Een woordvoerder van het bedrijf dat de Jackson-tournee sponsort met een bedrag van ruim zestig miljoen gulden zei: „We staan achter Jack-

son tot we meer weten van de beschuldigingen jegens hem”. Hij zei dat Pepsi op het ogenblik geen plannen had de tournee af te gelasten. De tournee is gepland tot eind december. Jackson is nu in Singapore. Hij

zegde zijn eerste concert daar af nadat hij instortte en hevige hoofdpijnen had. Hij kreeg in het ziekenhuis een hersenscan die aantoonde dat hij geen tumor heeft of ernstig ziek is.

In een op een bandingesproken boodschap liet hij zijn fans weten: „Ik was gisteravond ineens ziek en het spijt me dat ik niet kon optreden. Ik verheug me erop jullie morgen te zien. Bedankt voor jullie steun en begrip. Ik hou van jullie. Dank je”.

Die steun zal Michael Jackson de komende dagen wel nodig hebben nu er steeds meer details bekend worden over de vermeende chantage die de vader van Jordi Schwarz, de tandarts dr. Even Chandler, zou hebben gepleegd.

Dr. Chandler zei op de Amerikaanse televisie: „Jackson is een duivelse kerel, ik heb de gegevens om dit te bewijzen. Als ik hiermee doorga zal ik winnen! June (zijn ex-vrouw en moeder van Jordi) zal haar zoon verliezen en de carrière van Michael zal voorbij zijn!”

Op de vraag of hij met zijn beschuldigingen zijn eigen zoon niet zou vernietigen antwoordde dr. Chandler: „Dat is nu niet relevant”.

Schade

Chandler zei wel dat Jackson zijn zoon al grote schade had berokkend. Deze woorden werden geuit in een op band opgenomen gesprek tussen dr. Chandler en de stiefvader van Jordi, David Schwarz, dat door CBS op tv werd uitgezonden.

In de bandopname uit Chandler, die ervan verdacht wordt Jackson voor vijftig miljoen gulden te hebben willen chanteren, dreigementen. Hij zei: „Jackson is erger dan een duivel. Ik zal alles krijgen wat ik wil. De moeder, June, brengt de jongen ook schade toe, net als Michael Jackson. Dat kan ik bewijzen. Ik weet dat Michael slecht voor mijn zoon is en ik weet wat hij te verbergen heeft. Jackson gebruikt zijn leeftijd, zijn ervaring, zijn geld en zijn macht om invloed te houden op mijn zoon.”

Ondanks zijn felle aanklachten kan men ook vraagtekens zetten bij de motieven van dr. Chandler om het kinder-misbruik van Jackson zo in de openbaarheid te brengen. Zelfs kan men de vraag stellen of hij zelf niet strafbaar is.

Bevriend

Gebleken is dat Michael Jackson tot voor kort een heel goede relatie had met de vader van Jordi. Dr. Chandler en Jackson waren goed bevriend en nog maar kort geleden verbleef Michael Jackson vijf da-

gen in het huis van dr. Chandler! Dat vertelde de privé-detective van Michael Jackson, Anthony Pellicano, die zei dat de uitnodiging van Chandler aan Jackson bij hem te komen

logeren deel uitmaakte van een plan om de popster geld af te troggelen.

Dr. Chandler zou tegen Jackson en zijn zoon Jordi geklaagd hebben dat zijn huis met drie slaapkamers in Los Angeles toch eigenlijk wel te klein was! Hij suggereerde dat Jackson een groter huis voor hen zou kopen. Zelfs bij de

ontmoeting waarbij dr. Chandler Jackson ervan beschuldigde zijn zoon misbruikt te hebben, begroette het tweetal elkaar met een innige omhelzing!

Pellicano zei dat dr. Chandler de ontmoeting heel zorgvuldig en voorzichtig had georganiseerd in een hotelkamer in Los Angeles. Dr. Chandler

wilde daar, aldus Pellicano, Jackson shockeren met zijn beschuldigingen. Hij had een dossier meegenomen waarin zich ook het rapport bevond dat de psychiater dr. Matthias Abraham had opgesteld over de ontuchtige behandelingen die Jackson gepleegd zou hebben bij Jordi.

De vader hoopte met zijn verhaal Jackson uit zijn doen te brengen. Maar Jackson zei geen woord tijdens deze ontmoeting op 4 augustus en bleef uiterlijk onbewogen bij de beschuldigingen.

Jordi daarentegen, de jongen waar het allemaal om draait, was inmiddels gealarmeerd. Hij was er niet van op de hoogte geweest dat zijn vader van plan was zijn grote vriend in een val te laten lopen.

Scenarioschrijver

Toen Pellicano aan Chandler vroeg wat hij nu precies wilde, antwoordde deze volgens de detective dat hij zijn tandartsenpraktijk wilde opgeven. Hij wilde fulltime scenarioschrijver worden. Dr. Chandler had zijn debuut vorig jaar gemaakt. Toen werkte hij als scenarioschrijver mee aan het script van de film ROBIN HOOD MEN IN TIGHTS, een comedy van Mel Brooks. Dit script was een idee geweest van Jordi.

De afspraak tussen Jackson en dr. Chandler eindigde in een felle woordenwisseling volgens Pellicano. Dr. Chandler zou tegen de popster hebben geschreeuwd: „Je zal hier spijt van krijgen Michael. Dit is niet het laatste wat je van me hoort. Als ik niet krijg wat ik wil zal ik naar de pers gaan. Ik zal je ruïneren.”

De woedende vader zou

toen een bedrag van vijftig miljoen gulden hebben gevraagd uit te betalen in vier jaar. Toen hij de dag erna hierover een afspraak had met Pellicano bood deze hem ruim achthonderdduizend gulden aan.

Bevreesd

Op 17 augustus deed dr. Abraham bij de politie aangif-

te van het misbruik van Jordi. Bij dit alles is het heel opmerkelijk dat de toch heel sluwe detective Pellicano van het gesprek met Chandler geen enkele bandopname heeft. Dit wekt bevreesdheid op bij collega-detectives en juridische experts die de methoden van Pellicano kennen en weten dat hij elk belangrijk gesprek opneemt.

De vader van Jordi zegt overigens niet blij te zijn dat de zaak in de openbaarheid is gekomen. Hij had, en dat is in Amerika niet ongebruikelijk, „liever een schikking buiten de rechter om getroffen. Dan was de naam van zijn zoon niet op deze wijze naar buiten gekomen”.

Zo'n schikking komt dichtbij chantage maar juridisch is dit moeilijk te bewijzen omdat deze werkwijze vrij normaal bij dit soort zaken is in Amerika.

Financieel dreigen er nu al problemen voor Jackson. Platengigant Sony overweegt met Jackson te stoppen voor hij het „familie-*imago*” van dit concern kan benadelen. Een bron zei dat er nog geen definitieve beslissing is genomen om Jacksons contract, dat een waarde heeft van ongeveer honderddertig miljoen gulden, te beëindigen.

Maar bij Sony volgt men de beschuldigingen tegen Jackson op een „heel serieuze manier”. Men heeft ook zelf een onderzoek ingesteld.

Bij Sony vreesst men dat de beschuldigingen van de 13-jarige Jordi Schwarz de ster grote schade kunnen toebrengen, zelfs als hij ervan wordt vrijgesproken en dat Sony daar zelf negatieve gevolgen van zal hebben. De bron zei: „Men vreesst bij Sony dat, hoewel de aanklacht onterecht is, het de image van het concern zou kunnen aantasten. We zullen onze strategie nader bekend maken als de tijd daarvoor rijp is.”

In Johannesburg trokken de fans van MICHAEL JACK-

SON zich niets aan van de geruchten. Toen de kaartverkoop daar gisteren startte voor twee shows waren de 120.000 plaatsen voor twee concerten in enkele uren uitverkocht. Maar Jacksons agent heeft nog niet bevestigd of hij er wel zal optreden.

Het is gezien de beschuldigingen en de gezondheid van de ster nog altijd mogelijk dat de tournee van de popster voortijdig gestaakt zal worden. De migraine-aanval van Jackson, waardoor hij zijn eerste concert in Singapore moest afzeggen, was ernstig.

De Britse arts, dr. Fore-cast, die hem begeleidt zei: „Ik kon hem in zijn conditie niet het toneel laten opgaan. Dat zou gevaarlijk zijn geweest. Michael wilde nog optreden maar ik heb het hem verboden.”

Of de migraine het gevolg is van de spanningen waar Jackson nu aan bloot staat wilde de arts niet bevestigen.

Maar zijn goede vriendin Elizabeth Taylor, die niet van Jacksons zijde wijkt en ook bij hem was tijdens het hersenscan-onderzoek, zei: „Je kunt je voorstellen wat hij doormaakt en hoe hij zich voelt door deze beschuldigingen.”

‘Chantage-tapes’ affaire-Jackson

LOS ANGELES, 2 SEPT. De advocaat van Michael Jackson heeft gisteren een bandopname vrijgegeven die zou moeten bewijzen dat de popster het slachtoffer is van een mislukte chantagepoging. Op de tape is volgens de advocaat een discussie te horen tussen de privé-detective van Jackson en een zaakwaarnemer van dr. Even Chandler, de vader van de 13-jarige jongen die Jackson vorige week van pedofilie beschuldigde. De advocaat van Chandler heeft de authenticiteit van de opname ter discussie gesteld.

Jackson, wiens tournee in het Verre Oosten gewoon doorgaat, heeft gisteren een twee uur durend concert in Singapore gegeven. Het concert, twee keer uitgesteld wegens ‘acute migraine’ van Jackson, werd bijgewoond door Elizabeth Taylor, die op het podium haar steun aan Jackson betuigde. (Reuter, APE)

é é n e n
A N D E R

MRC,
1-9-93

Noli me tangere

GERRIT KOMRIJ

Achteraf verbaast het je niks. Een mens had aan de nattigheid van zijn eksterog kunnen voelen dat het in de lucht hing. Wonderlijk dat we ons nu zo druk maken over zo'n voorspelbaar bericht.

Wie zou op de tv het interview van Oprah Winfrey met Michael Jackson niet hebben gezien? Ik overdrijf toch nauwelijks wanneer ik stel dat, naast de toespraak van Martin Luther King (*I have a dream*) en het optreden van Marlene Dietrich in de Blauwe Engel, dit interview tot de piekervaringen van de twintigste-eeuwse mens behoort.

Als de dag van gisteren herinner ik me nog het brok in mijn keel.

„Ik wil als Jezus zijn”, zei Michael Jackson op een van de onvergetelijke momenten in dat interview. Om er meteen etherisch en melodisch aan toe te voegen: „Ik ben natuurlijk niet Jezus.”

Opeens wisten we het allemaal. Hij was dus Jezus.

Die blanke uitslag van onschuld ook op zijn gelaat. Die tengere wieslag van armen, alsof hij al jaren boven ons vloog.

Die oneindige liefde voor kinderen, niet één terminaal geval uitgezonderd.

En wie zat al die tijd aan zijn voeten?

Juist.

Elizabeth Taylor. Michaels eigen Maria Magdalena.

Op dat moment had ons hun verhouding al duidelijk moeten zijn.

Wat had die zestigjarige vrouw daar te zoeken, bij die babyachtige, weerloze jongen met zijn onzichtbare vleugels en zijn hemelse benen, die al begonnen te dansen zodra ze de eerste maten van de muziek der sferen vernamen? Ze was daar toch zeker niet om zijn luiers te verschonen of hem sprookjes te vertellen.

Het moet begonnen zijn met de

voetkus.

Aarzelend heeft ze daarna zijn haarloze benen gestreeld. Ze heeft hem schalks een keer in de kuit geknepen. Ze heeft moed gevat en heeft hem geknuffeld.

Ze smaakte het voorrecht zijn edele delen te mogen beroeren. Wie zou haar die erediens kwalijk nemen?

Ze had ook héél grote borsten om tegen uit te huilen. En huilen deed Michael graag. En lang. En vaak. Hij had als redder van de mensheid zoveel zorgen.

Sommigen van ons zullen het verschijnsel van de *nichtenmoedertjes* kennen. Oudere vrouwen, die zich ontfermen over de meer zachte typen onder jonge homo's. Vrouwen die, door een lange reeks ervaringen, in echte mannen zijn teleurgesteld en ook geen trek hebben hun lesbische genen aan te spreken. Ze bakken een eitje voor de jongens, ze spelen voor beschermengel en zijn dolgelukkig als er eens een aai of knuffel voor ze overschiet.

Zo'n soort nichtenmoedertje had ik, toen ik het interview mocht meebeleven, in Elizabeth Taylor al wel vermoed. Maar ik doorzag, als zovele anderen, op dat moment niet de volle omvang van haar relatie met Michael Jackson — haar heiland en haar zoon.

De redder. De zondares. De leeraar. De discipel. De mystieke vereniging. Woorden schieten tekort.

We vulgariseren het door Elizabeth Taylor nu te beschuldigen van seksueel misbruik van kinderen. Een engel ontvangen, ontvangen worden door een engel, iedere suggestie van viespeukerij, bij monde van politiek correcte tollenaars, klinkt in dit verband *cru* en profaan. Wie zou in de omgang met zoveel heiligs een sloerie of een teef zijn? Een hoer? We moeten van het onuitsprekelijke geloofsmysterie afblijven.

Michael Jackson houdt Amerika een spiegel voor

Door onze correspondent Geld. ^{3/4} Marc de Koninck

WASHINGTON — Hoe het ook moge aflopen met Michael Jacksons gezondheid en met het justitieel onderzoek naar de beschuldiging dat hij kinderen seksueel heeft misbruikt, de mega-rockster houdt met zijn problemen de Amerikaanse samenleving een spiegel voor. Het is een gebroken spiegel, waarin de talrijke scherven een chaotisch beeld geven van een versplinterde maatschappelijke moraal.

De jongste Jackson-thriller gaat over Amerika als het land van commerciële en psychologische excessen, van seksuele obsessie, van hysterie, van hypocrisie en van plastic. Maar ook over het land van de naïviteit, van de ontroerende droom van vrede en voorspoed en van de individuele eenzaamheid.

„Het vreemde is dat midden in een Amerika dat al jarenlang overal het spook ziet van seksueel misbruik van kinderen, nooit iemand zich heeft afgevraagd wat Michael Jackson met die jongetjes doet die dag en nacht bij hem thuis komen. Ook wij hier niet”, aldus Joan Johnson, die in Los Angeles in het Neuro-psychiatrisch Instituut van het Academisch Ziekenhuis werkt en daar gespecialiseerd is in kindermisbruik.

En Fritz Walder, psycholoog in Hollywood, zegt: „We hebben hier te maken met een zonderlinge, geïsoleerde man, die zijn huis tot één grote verlokking voor kinderen maakt en van wie al jaar en dag bekend is dat hij niets liever doet dan met kinderen spelen tot hij samen met ze in slaap valt. Natuurlijk kan het zijn dat Jacksons liefde voor kinderen volkomen onschuldig is. Maar blindelings onschuld veronderstellen terwijl een doorsnee Amerikaanse volwassene geen hand meer op een kinderhoofdje durft te leggen uit vrees van seksueel misbruik te worden verdacht, is bizar.”

Echter, bizar is tevens hoe nu ook de serieuze Amerikaanse pers allerlei overbekende facetten van Michael Jackson suggestief aaneenrijgt tot hij als een verdacht sujet te kijk staat. Een krant als de Washington Post bracht begin deze week in herinnering dat de zanger/danser zelf als kind mishandeld (voor zover bekend echter niet in seksuele zin) is door zijn vader, dat hij tot enkele jaren geleden Jehovah's Getuige was, dat de meeste dansers in zijn shows mannen zijn, dat zijn special effects vaak explosies-met-luide-knallen-en-veel-rook bevatten, dat hij vegetariër is, dat hij

sedert 1988 op het toneel zijn kruis pleegt te strelen en dat twee jaar geleden zijn videofilm 'Black and White' zoveel gewelddadig gedrag bevatte dat er na protesten minuten werden uitgeknipt. Kortom, wat vorige week nog de onverdachte weldoener en ultieme exponent van de Amerikaanse verbeelding was, is na een onbewezen relaas van een dertienjarige jongen met ouders met twijfelachtige motivatie, plotseling altijd al een getormenteerde geest geweest die als pedo- en minstens homofiel een potentieel gevaar voor de gezonde samenleving is.

Niet dat de multinationale onderneming Michael Jackson er in de loop der jaren niet alles aan gedaan heeft om het fenomeen te ontmenselijken teneinde de jeugd van de wereld tomeloos te intrigeren en daarmee miljarden dollars op te strijken. Jackson lijkt man noch vrouw, zwart noch blank, kind noch volwassene. Plastische chirurgie heeft hem een permanent masker gegeven, waarachter een kwetsbaar wezen kan worden vermoed. Michael heeft iets van zowel de schone prins(es) als van Dracula. Hij is een elastisch geraamte en lijkt ondanks zijn fenomenale levendigheid voorbestemd tot tragiek en tot een vroege afspraak met de dood. En die beetje enge buiten-aardse gedaante is onwaarschijnlijk lief, met het reuzerad en de draaimolen en de filmzalen-met-bedjes-voor-zieke-kinderen in zijn tuin voor de altijd welkome jeugd.

Een van de vele vragen is nu of Pepsi Cola en Sony Music hun reclamecontracten met Michael Jackson (zijn grootste inkomstenbron) zullen aanhouden. Hoe onrechtvaardig ook, opsprak alleen al lijkt onaanvaardbaar voor de commercie. En zullen Jacksons liefdadige initiatieven als 'Heal the World' en de Childrens Aids Foundation kunnen overleven als niemand meer zonder bijgedachten kan toekijken mocht de artiest het wagen nog hand in hand met kleine jongens op toneel of video te verschijnen?

Het lijkt erop dat Michael Jackson, de zorgvuldig ontworpen fantastische formule, tenslotte toch te hoog gegrepen is geweest voor hemzelf en voor Amerika. Niemand weet nog of en hoe het 35-jarige exces als een herkenbaar mens tevoorschijn zal komen uit deze afrekening met de Amerikaanse cultuur die hem heeft voortgebracht. Maar ook in hun afrekening blijven beide partijen, Michael en Amerika, de wereld mateloos obsederen.

Seks vaak onderwerp roddels popwereld

Utrecht

Zijn het roddels? Is het waar? Niemand weet het nog. Maar voor Michael Jackson is het niet zo best, de verhalen over zijn verhouding met een 13-jarige jongen. Hij komt dit week-einde terug in Amerika, waar hij zich moet meewerken aan een onderzoek. Michael is niet de eerste popster die het onderwerp is van vreemde verhalen. Vaak hebben die iets met seks te maken. Om de een of andere reden willen de mensen juist van sterren weten wat hun seksuele voorkeur is. Michael Jackson heeft dat nooit willen vertellen. Ook anderen hadden daar moeite mee, en ook over hen gingen dan de raarste verhalen. Elton John

bijvoorbeeld: hij was heteroseksueel, nee, hij was homo-seksueel, nee, hij was het allebei. Elton zat er lang mee en hij was opgelucht toen hij er eindelijk over praatte. Hij was het allebei, dat klopte. Veel vaker is het voorgekomen dat vrouwen beweerden een kind te hebben van een popster. Paul McCartney (Beatles) heeft daar bijvoorbeeld mee te maken gehad. En, eigenlijk nog erger, na de dood van Elvis Presley doken er ineens allemaal kleine Presleytjes op. Geld, daar gaat het meestal om. En de verdediging van de sterren is moeilijk. Want iedereen kan van alles beweren en bewijs het tegendeel maar eens.

Jacksons familie sluit de rijen

Familieleden van zanger Michael Jackson zitten op een rijtje tijdens een persconferentie waarop een grote familiereünie 'Jackson Family Honors' aangekondigd wordt.

Van links naar rechts: Michaels broer Jermaine, moeder Katherine, vader Joseph, zus Rebbie en broer Tito. Michael Jackson zelf zal vanavond weer in Singapore optreden, nadat uit medische

proeven is gebleken dat zijn gezondheid normaal is. De 35-jarige zanger bezocht een ziekenhuis in Singapore, waar hij werd onderzocht op zijn klachten van zware migraine-aanvallen. Dokter Forcast zal niet wat de oorzaak was van de hoofdpijn van de zanger, tegen wie in Los Angeles een politieonderzoek wordt ingesteld op beschuldiging van seksueel misbruik van kinderen.

Maandagavond moest Jackson een concert in Singapore uitstellen nadat hij achter het podium was ingestort. In Groot-Brittannië heeft een fan van Michael Jackson een door duizend anderen gesteunde klacht ingediend bij de Britse raad voor de journalistiek. Daarin wordt geëist dat de Britse boulevardpers haar 'haat-campagne' tegen de ster staakt.

Foto: AFP

ON 4/9 Jongen getuigt tegen Jackson

Los Angeles/AP

De advocate van de 13-jarige jongen die door Michael Jackson seksueel zou zijn misbruikt heeft verklaard dat de jongen voor de rechter een uitzetting wil geven over de affaire.

Tegen Jackson werd een justitieel onderzoek gestart, nadat de vader van de jongen, een tandarts uit Beverly Hills, had verklaard dat de popster een seksuele relatie had met zijn zoon. Jackson wijst alle aantijgingen van de hand en volgens zijn managementsteam heeft de tandarts, die ook scenarioschrijver is, eerst geprobeerd 20 miljoen dollar los te krijgen in de vorm van een filmcontract. Tijdens een persconferentie verklaarde de advocate van de jongen dat „veel mensen

Jackson vertrouwen en van hem houden” en dat ook haar cliënt dat deed. Ze zei dat het leven van de jongen is vernietigd en dat de publiciteit over de affaire hem diep heeft geraakt. „We zijn van plan al het mogelijke te doen om gerechtigheid te krijgen voor dit moedige kind”, aldus de advocate. Ze verklaarde op verzoek van de gescheiden ouders van de jongen de zaak onder haar hoede te hebben genomen. Zij haalde uit naar de verdediging van Jackson dat aan de be-

schuldiging een afpersingspoging is vooraf gegaan. „De vraag is of men Jackson volgens dezelfde normen als elk ander persoon beoordeeld moet worden, of dat hij denkt, net als zijn wijze raadgevers, dat hij boven de wet staat,” zei Allred. Ook had de advocate moeite met de prominenten die Jackson willen helpen, zoals Elizabeth Taylor. „Deze beroemdheden weten niets over veel sleutelfeiten”, was haar commentaar. LaToya, een zus van Jackson die met de familie gebrouilleerd is geraakt door een boek waarin zij zegt dat zij door haar vader werd misbruikt, verklaarde donderdag dat haar broer geregeld de nacht doorbrengt met jonge knapen. Naar haar oordeel is haar broer door de media weliswaar unfair behandeld, maar ze zei niet te willen uitsluiten dat de jongen inderdaad door hem is misbruikt. Jackson had woensdag in het kader van zijn jongste wereldtoernee een optreden in Singapore en leek geen last meer te hebben van zijn eerdere lichaamskwalen. Jackson liet via zijn manager Sandy Gallin weten dat hij afziet van verdere medewerking aan de videoclip voor 'Addams Family Values', een vervolg op 'The Addams Family', een hit van verleden jaar. Producent Paramount zoekt nu naar een andere artiest voor de videoclip, aldus de krant Daily Variety.

JACKO VX 2-9

SLECHTS één vraag beheerst het kinderleven: hoe gaat het met Michael? Begrippen als 'seksueel misbruikt' en 'voogdijproces' branden gaten in de kinderconversatie. Ze kunnen je in vijf minuten het hele verhaal inclusief de saillante details vertellen. Conclusie: hij kan het niet gedaan hebben, daarvan zijn ze overtuigd. Jammer voor de poprecensent van *Trouw*, die het wel verhelderend vond dat Jackson eindelijk ontmaskerd was als mens van vlees en bloed die 'ook weleens seksuele gevoelens koestert'. Wat betreft deze grootinquisiteur mag het heksenproces waarschijnlijk weer terugkomen, want daarin werden onder druk van martelingen ook allerlei 'waarheden' geopenbaard. De publiciteit functioneert immers uitstekend als moderne folterkamer voor het ontdekken van seksuele geheimen - wie deed het met wie, wanneer en hoe vaak.

Het probleem na deze christelijke moraalles is niet hoe we de psychobabbel er bij de kinderen weer uitslaan (want dat is met de start van *GTST* en de dagelijkse portie *the Bold en Oprah* toch al onbegonnen werk), maar hoe we Michael na deze ontwikkelingen moeten zien in het licht van zijn androgynie of *gender bending*. Als ik het zondagavond goed heb begrepen van professor Rosi Braidotti, dan is 'gender bending' een 'post-industrieel' antwoord op 'proto-fascisme', waarin de nieuwe androgyn mens zich openbaart. In de westerse maatschappij is gender bending waarneembaar sinds David Bowie, zei ze. Wat doen we dan met Rudolf Valentino en Marlene Dietrich, dacht ik stiekem, maar ik ben niet aan de Sorbonne afgestudeerd en draag geen toga, dus ik zal niet beweren dat Braidotti een potje kletsboek verkoopt.

Met Michael komen we nu, postmodern gezien, in de problemen. Je kunt moeilijk volhouden dat hij een androgyn mens is. Eerder een overgevoelige, problematische man. Die zijn er, maar ze zijn geen feministisch rolmodel. Sommigen zijn een ster, zoals er al bijna honderd jaar sterren bestaan: onaanraakbaar, half man half vrouw, als olympische goden, bij uitstek geschikt als idool voor onzekere jongens en meisjes juist omdat ze sex afwijzen, angstvallig verbergen dat ze er zelf aan doen of het belachelijk maken, zoals Madonna.

Fans willen het liefst ongestoord door mogelijke rivalen in bed wegdromen onder hun met affiches volgeplakte kamertje. Een tot de fantasie beperkt sexleven van hun idolen is daarvoor een voorwaarde. Daar is niets postmoderns aan. Michael Jackson biedt zich aan als een klassieke kinderheld. Daarom moet hij, als hij toch schuldig blijkt, alsnog op de brandstapel. Maar als hij vrijgesproken wordt, vraag je je af waarom Pepsi en Sony zich zorgen maken.

Pauline Terreehorst

Peter Pan van de pop altijd al publiek persoon

Michael Jackson is een dankbaar onderwerp voor de roddelpers. De popster, tegen wie een onderzoek loopt wegens vermeende ontucht met minderjarigen, was immers altijd al 'vreemd'. Wat de affaire betekent voor zijn carrière is onvoorspelbaar. Sponsors kunnen afhaken, maar zijn fans kunnen hem ook heilig verklaren.

Een onsmakelijke affaire. Heeft Michael Jackson een strafbaar feit gepleegd met een 13-jarige fan? Of is hij, zoals zijn broer Jermaine het gister noemde tijdens een persconferentie in Los Angeles, het slachtoffer van 'een wrede, duidelijke poging om te profiteren van zijn bekendheid en succes'?

De wereld houdt de adem in, terwijl de 35-jarige popzanger dagelijks de kranten haalt. Als het al niet is door 'nieuwe onthullingen', dan wel door berichten dat hij opnieuw een optreden van zijn huidige tournee door Azië heeft afgezegd. Afgelopen maandag in Singapore voor de derde keer in een week, ditmaal vanwege een hevige migraine-aanval.

Michael Jackson is natuurlijk een dankbaar slachtoffer voor smeuïge verhalen in de roddelpers, want (daar is iedereen het wel over eens) een beetje vreemd is hij wel. Maar dat geldt voor zo ongeveer alle grote popsterren, ook voor Madonna en Prince. Als ze het al niet waren vóór hun roem, dan zijn ze het wel geworden door die voortdurende aandacht van de hele wereld op hun doen en laten.

De schaarse verhalen over het le-

"If You Only Believe"

Familieleden van Michael Jackson op een persconferentie, waar ze hun steun uitspraken voor de popster. Vanaf links: broer Jermaine, moeder Katherine, vader Joseph, zus Debbie en broer Tito.

FOTO REUTER

ven van Jackson, die teruggetrokken leeft in zijn eigen fantasiewereld (een Disney-achtig sprookjespaleis en landgoed met de toepasselijke naam *Neverland*) schetsen het beeld van iemand die nooit volwassen is geworden, nog altijd het gezelschap van kinderen verkiest boven dat van volwassenen. Maar de 'Peter Pan van de pop' heeft ook nooit de kans gehad om op normale wijze op te groeien. Vanaf het moment dat hij op 11-jarige leeftijd als zanger van The Jackson 5 zijn eerste Amerikaanse nummer 1-hit had met de single *I want you back* is hij altijd een publiek persoon geweest. Een schattig kind-sterretje, dat opgroeiende tot een van de grote talenten van de Amerikaanse zwarte muziek. Zijn grootste succes haalde hij

tien jaar geleden, toen hij, op 25-jarige leeftijd, de bestverkochte pop-lp aller tijden op zijn naam zette: *Thriller*. Wereldwijd zijn er inmiddels een kleine 40-miljoen albums van verkocht: een absoluut record. Maar het succes van *Thriller* heeft Jackson nooit kunnen evenaren of zelfs maar benaderen met latere albums als *Bad* en *Dangerous*. Van de laatste werden in Amerika 'slechts' 4 miljoen exemplaren verkocht.

Het is moeilijk te voorspellen wat voor effect deze hele affaire zal hebben op Jacksons carrière. De grote bedrijven die hem sponsoren - Pepsi Cola, Sony en Disneyland - zullen ongetwijfeld afhaken als er een smet blijft hangen aan zijn naam. Zoiets is niet ondenkbaar, zelfs al

wordt hij onschuldig verklaard. Wat dat betreft is deze affaire al vergeleken met de Woody Allen-Mia Farrow-rechtszaak, die een zeer ongunstig effect had op Allens carrière. Maar misschien ook is Jacksons ster zo hoog gestegen dat zijn fans nooit zullen geloven dat er ook maar iets waar is van de beschuldigingen. Sterker nog: wanneer hij tot een soort martelaar wordt, zou dat wel eens een flinke impuls voor zijn plaatverkoop kunnen zijn.

Het grote publiek is onvoorspelbaar. Negatieve publiciteit kan heel makkelijk een ware heksenjacht ontketenen, inclusief de twintigste eeuwse popvariant van de boekverbranding: de plaatverbranding - een lot dat The Beatles wachtte na John Lennons uitspraak dat de

groep 'groter was dan Jezus Christus'. Aan de andere kant is er heel wat veranderd sinds het begin van de rock 'n' roll, de tijd dat carrières van popsterren als Jerry Lee Lewis en Chuck Berry ernstig te lijden hadden onder negatieve publiciteit rond hun persoonlijke leven. Jerry Lee Lewis werd aan de schandpaal genageld omdat hij getrouwd was met de minderjarige Myra (13 jaar). Chuck Berry omdat hij een 14-jarig meisje voor zich zou hebben laten werken als prostituée - een vergrijp waarvoor hij de gevangenis in draaide. Maar recent zat James Brown een gevangenisstraf uit, zonder dat het veel invloed had op zijn populariteit.

Soms lijken de allergrootste sterren onkwetsbaar te zijn geworden, lijken ze door hun eigen publiek, dat niets slechts wil horen over hun held of heldin, juist in bescherming te worden genomen. Zo ziet het er naar uit dat ook Jacksons miljoenen fans zich op dit moment mobiliseren. In Engeland is al een petitie ingediend bij de Britse Persklachtencommissie, waarin kritiek werd geleverd op de recente berichtgeving, de 'haatcampagne' tegen hun held.

Met iets vergelijkbaars werd de Britse sensatiekrant de *Sun* al in de jaren tachtig geconfronteerd. Toen het blad een hevige (uit de duim gezogen) lastercampagne begon tegen popzanger Elton John, die werd beschuldigd van wilde orgien met betaalde schandknappen, merkte het tot zijn schrik dat dit sappige item helemaal niet de gewenste hogere oplage opleverde. Integendeel: elke keer dat Elton John op de voorpagina werd opgevoerd, daalde de verkoop. Zelfs al zou het waar zijn allemaal, het publiek wilde het liever niet weten.

Gert van Veen

DE VERTEDERING VOORBIJ

door SASKIA BOSCH en JOLAN DOUWES

MICHAEL JACKSON

Wat met stoere uitdossingen en elpeetitels als 'Bad' en 'Dangerous' niet lukte, heeft de rel over zijn vermeende relaties met jongens wel bereikt: popster Michael Jackson is definitief van zijn lieve, zachte imago af. Hij kan zich nooit meer vertonen met kinderen zonder prikkende ogen in zijn rug. En welke puber mag nog zonder begeleiding naar zijn privé-pretpark Neverland?

Laatste nieuws over de Amerikaanse zanger: zijn privé-detective heeft een geluidsband vrijgegeven waarop twee mannen ruziën aan de telefoon. De discussie gaat over het bedrag dat de popster zou steken in een filmproject. Te weinig, vindt de ene partij. Waar blijven de gevraagde twintig miljoen? Volgens Jacksons detective vond de verhitte discussie plaats tussen hemzelf en de advocaat van de inmiddels beroemdste tandarts uit Beverly Hills. Deze man is de vader van de dertienjarige jongen die een seksuele verhouding zegt te hebben gehad met de popster. De geluidsband moet aantonen dat Jackson het slachtoffer is van afpersing. Het kamp rond de megaster doet met het vrijgeven van de band opnieuw een poging om diens onschuld te bewijzen.

TR 4-9

Het is niet voor het eerst dat de 35-jarige ster wordt omgeven door wilde verhalen. Opgegroeid in de schijnwerpers van de showbizz is alles wat hij doet en laat voorpaginieuws. Zijn innige band met zijn aap Bubbles, de aanschaf van een skelet, slapen in een zuurstoftent, de aanvoer van hele en halve waarheden over Michael Jackson lijkt onuitputtelijk. Toch is zijn internationale faam niet de enige verklaring voor de buitensporige belangstelling van de media. Zo leverde zijn mede door hemzelf gekweekte imago hem de bijnaam 'Wacko Jacko' (gekke Jackson) op. Wereldvreemd, kinderlijk, kunstmatig, androgyn, noem de bijvoeglijk naamwoorden die Jackson moesten typeren maar op.

En dan zijn er de opgeblazen verhalen. Hoe die tot stand komen, illustreerde Jackson zelf treffend in het televisie-interview begin dit jaar met Oprah Winfrey. Daarin ontzenuwde hij de bewering dat hij het skelet van de 'Elephant Man' gekocht zou hebben („Waarom zou ik een paar botten willen kopen, wat zou ik ermee moeten?“) en legde hij uit hoe het verhaal dat hij in een zuurstoftent zou slapen, in de wereld was gekomen. „Ik was in een brandwondencentrum, waar ze een zuurstoftent hadden voor patiënten met zeer ernstige wonden. Ik ging er even in liggen en vervolgens nam iemand een foto en speelde die door aan de pers met het verhaal dat ik in zo'n tent zou slapen.“

Ook zijn consequente weigering met de pers over zijn privéleven te praten, is olie op het vuur voor de roddelpers. Als verklaring voor het gebrek aan interviews noemt Jackson in zijn autobiografie 'Moonwalk' (1988) zijn verlegenheid. „Ik denk dat ik in de media het imago heb van een lief, zacht jongetje en dat beeld haat ik. Het is moeilijk om het uit de wereld te helpen, temeer daar ik gewoonlijk niet over mezelf praat. Daar ben ik te verlegen voor. Echt waar.“ Maar als hij niet over zijn intiemste geheimen wil praten, verzinnen de media zelf wel iets. Dat mechanisme kennen ook beroemdheden als zangeres Whitney Houston en actrice Jodie Foster. Net als Jackson lieten ze nooit een woord los over hun privéleven. Een geslotenheid die afgestraft werd met geruchten dat de dames lesbisch zouden zijn. Zelfs het bericht dat Whitney Houston ging trouwen met popmuzikant Bobby Brown hielp weinig: het zou maar een schijnhuwelijk zijn.

Ook bij Jackson heeft de afscherming

van zijn privé-leven tegen hem gewerkt. De zanger werd er slechts kwetsbaarder door. Was hij nou a-seksueel of homo? Had hij nou wel of niet een relatie met Diana Ross en Liz Taylor gehad? Alleen over zijn vermeende pedofiele contac-

ten is hij duidelijk: niets van waar. Maar de twijfel is al gezaaid. Al jaren is bekend dat Jackson zich bij voorkeur met kinderen omringt. In zijn autobiografie 'Moonwalk' zegt hij daarover: „Soms komen er ook kinderen bij mij thuis of in de hotelkamers waar ik logeer als ik op tournee ben. Meestal heeft een van de ouders eerst contact met me opgenomen om te vragen of het niet mogelijk zou zijn enkele minuten met hun kind te spreken. (...)“ „Weet je, in die vervelende periode dat ik met die lelijke kin zat en met de groei-stuipen van de pubertijd, hebben de kinderen me nooit laten vallen. Zij waren de enigen die probleemloos accepteerden dat ik niet langer de kleine Michael was, maar dat ik nog steeds dezelfde persoon was, ook al kon je me niet onmiddellijk herkennen. Kinderen zijn fantastisch. Als ik alleen zou leven om kinderen te helpen en te vermaken, dan zou ik daar genoeg mee nemen. Ze zijn grāndioos. Super.“

Tot nu toe bleek Jacksons betrokkenheid bij kinderen vooral uit zijn vrijgevigheid (hij stuurde 47 ton hulpgoederen naar Bosnische kinderen) en persoonlijke interesse (hij bezocht een kind dat was aangevallen door honden). In de bioscoopzaal van zijn kinderparadijs Neverland liet hij zelfs twee ziekenhuisbedden installeren, zodat zieke kinderen ook naar de Disneyfilms konden kijken. Volgens het Los Angeles Department of Child Services vertelde de jongen die

een aanklacht tegen Jackson heeft ingediend dat de zanger hem elke dag langdurig belde, speelgoed voor hem kocht en uitstapjes met hem maakte naar Las Vegas. Daar bekeken ze samen 'The exorcist'. Jackson en hij waren daarna zo bang, dat ze in hetzelfde bed kropen. Later gebeurde dat steeds vaker. En wat begon met stoeien, eindigde met seks. De jongen zegt dat de relatie ongeveer vier maanden heeft geduurd. Afgezien van de seksuele contacten komt zijn verklaring in grote lijnen overeen met de verhalen van andere jongens die veel met Jackson optrokken. Brandon Adams, een beroepsacteur van vijftien, speelde vijf jaar geleden het jonge alter ego van Jackson in de clip 'Moonwalker'. Twee jaar lang was hij een speciale vriend van de popster, vertelde hij. Hij maakte reisjes met hem en sliep bij hem. Al gebeurde er die nachten nooit iets onbetamelijks. Toch gaan bij het horen van die verhalen de alarmbellen al rinkelen, verklaarde een Amerikaanse maatschappelijk werker onlangs in de Herald Tribune. Zij zou onmiddellijk een onderzoek instellen naar Jacksons hechte vriendschappen met jongens. „Waarom trekt hij niet met zijn leeftijdgenoten op?“

Ook Janneke Sikkens, werkzaam bij de Raad voor de kindbescherming in Alkmaar, heeft haar bedenkingen. „Als de aanklacht van de 13-jarige jongen op mijn bureau terecht kwam, zou ik er zeker werk van maken“, zegt zij. „Ik zou willen weten hoe die knul de contacten met Jackson heeft ervaren. Heeft hij alleen met hem in bed gelegen, dan moet daar niet te dramatisch over worden gedaan. Maar eerlijk gezegd heb ik te veel meegemaakt om zo'n gebeurtenis nog te zien als een onschuldig samenzijn.“ Hoe moeilijk de jeugd van Jackson ook is geweest, dat is nog geen legitimatie om te rommelen met jongetjes, vindt de kindbeschermster. „In mijn werk wordt de opvatting gehuldigd dat seksuele

MICHAEL JACKSON: Het einde van de onschuld? en 'Who's

lad?', vroeg Time schreeuwerig. 'Is hij gevaarlijk of alleen maar een beetje gestoord?', is een kwestie, die Newsweek kwelt.

De New York Post, gespecialiseerd in de journalistieke uppercut, insinuerde: 'Peter Pan of perverse-ling?'

Het kabaal over Michael Jacksons vermeende pedofiele relaties - kindermishandeling volgens de wet - is oeroverdovend. Televisie- en radiostations en vrijwel alle kranten en weekbladen in de Verenigde Staten hebben zich voluit op de getormenteerde en voor velen mysterieuze Jackson gestort. Woody Allen en Mia Farrow ontdekten pas nu dat de journalistieke furie nog heftiger kan zijn.

In de stortvloed aan verhalen over Jacksons leven, familie, vrienden en vriendinnen valt vooral het gebrek aan harde feiten op. Op grond van een melding van een therapeut heeft de politie van Los Angeles een onderzoek ingesteld. De openbare aanklager heeft nog geen redenen gevonden om Jackson te vervolgen en zelfs de advocate van de jongen had vrijdag nog geen formele klacht ingediend. Of het tot een rechtszaak komt is onzeker.

Alleen voor de financiële pers en The New York Times is de schaars-te aan verifieerbare feiten reden voor terughoudendheid. De financiële media komen uiteraard pas in actie als de verkoop van Pepsi daalt. The New York Times heeft alleen kort melding gemaakt van het onderzoek en de bewering dat het om een poging tot afpersing gaat.

„Waar moeten we in vredesnaam over schrijven? Er is alleen maar een anonieme klacht, een formele beschuldiging ontbreekt. Moeten we ieder detail steeds opnieuw opdissen?“, aldus hoofdredacteur Max Frankel. In de wereld van de fast food-journalistiek gelden de lovenswaardige beperkingen die Amerika's topkrant zichzelf oplegt natuurlijk niet. Opvallend is dat ook soortgelijke kranten, weekbladen en de serieuze tv-nieuwsmagazines zo weinig zelfbeheersing tonen.

Van de mediacriticus van de The Los Angeles Times, Howard Rosenberg, is de plausibele constatering dat de toch al vervagende grens tussen de boulevardpers en de kwaliteitspers helemaal weggevoerd lijkt te zijn. Tot zijn openlijk beleden leedwezen goeide ook zijn eigen

handelingen met ervaren volwassenen - al dan niet onder dwang - niet goed zijn voor de ontwikkeling van kinderen.“ Hoe bezorgd de hulpverleners ook reageren, voorlopig wijst niets erop dat Michael Jackson te ver is gegaan. Maar het imago van de superster is al beschadigd. Blijvend. Wat de uitkomst van het politie-onderzoek ook mag zijn. De tijd dat iedereen met vertedering naar zijn clips met zingende jongetjes kijkt, is voorbij. Niemand zal hem meer 'kindervriend' noemen zonder bijgedachten. Op zijn populariteit schijnt het aangetaste imago van 's werelds megaster weinig effect te hebben. In Zuid-Afrika waren alle zestigduizend kaartjes voor een openlucht-concert op 2 oktober binnen vier uur uitverkocht.

Sterren zijn vrij wild voor media

krant alle remmen los. Het gaat niet om een gewone man, maar een superster, met vele miljoenen fans in de hele wereld, die bovendien aan het hoofd staat van een reusachtige geldmachine, zo verdedigde de hoofdredactie de vele pagina's die aan de zaak gewijd zijn. Rosenbergs kritiek werd overigens ook royaal afgedrukt en dat getuigt weer van een prettig soort volwassenheid.

Anderen verklaren de enorme aandacht met een verwijzing naar het mysterie dat Michael Jackson zou zijn: zwart, blank, mannelijk, vrouwelijk, kind, volwassen, hedonist en spiritualist, puissant rijk en dodelijk eenzaam. Een held voor kinderen, die zichzelf op de bühne krachtig en ongeneerd in het kruis grijpt.

Wat de reden ook moge zijn, bij gebrek aan harde feiten en controleerbare uitspraken van bijvoorbeeld officieren van justitie en politieagenten worden de geruchten, hele en halve waarheden, theorieën en verzinsels in de boulevardpers met bronvermelding overgenomen door de kwaliteitspers. De bizarre rol van de naar roem en geld graaiende advocaten en privé-detectives, die zich in sommige gevallen ongevaaragd op de voorgrond dringen, wordt maximaal uitvergroot. Gcmak- en sensatiezucht domi-

neren het spektakel. Het is altijd dubieus en een teken van zwakte als journalisten elkaar gaan onderwerpen, maar ook dat gebeurde de afgelopen dagen met grote regelmaat. Op die wijze kreeg het op geen enkele manier bewezen gerucht, dat Jackson een poging tot zelfmoord heeft gedaan, brede verspreiding. Hetzelfde gold voor bevestigingen als zou Michaels zingende zus, LaToya, haar broer gewaarschuwd hebben voor de risico's van zijn vriendschappen met minderjarige jongens. Het papagaaien-circus vertoont zijn kunstjes.

In de VS wordt dat pink flamingo-journalistiek genoemd. Verhalen over de amusementsindustrie, de sterren van de praatshows, de ophefmakende belevenissen van de Hollywoodse hoerenmadam Heidi, de echtscheidingsperikelen van Burt Reynolds zijn gemakkelijk en goedkoop te produceren. Grondig journalistiek onderzoek - naar bijvoorbeeld pedofilie of incest - is aanzienlijk gecompliceerder en kost meer tijd en mankracht dan het bij elkaar harken en smeug opschrijven van belgen kost.

Niet alleen ten opzichte van Jackson zijn de min of meer normale journalistieke regels geschonden dan wel krachtig verbogen, 'omdat iedereen aandacht aan de zaak besteedt en wij dus niet kunnen achterblijven'. Meegesleept in de maalstroom hebben enkele kranten en tv-stations ook de identiteit van de jongen onthuld. Kinderen waren tot voor kort nog de enigen die op bescherming en prudentie konden rekenen. Jonge daders en slachtoffers worden echter steeds vaker met naam en toenaam genoemd en op foto en videofilm getoond.

De orkaan is intussen nog lang niet uitgewoed. Jackson keert binnenkort terug naar de VS en naar zijn Neverland, waar het leven voor hem totaal veranderd is. Als het tot een aanklacht en een rechtszaak komt, heeft dat grote gevolgen voor zijn carrière. Als het onderzoek niets oplevert, zal hij toch achtervolgd worden door deze episode.

De mensen die in de jaren vijftig het slachtoffer werden van de communistenjager Joe McCarthy weten daar alles van. In zijn pas verschenen boek *The Fifties* bekritiseert David Halberstam de slaafse rol van de media, die destijds gretig en geil alle onzin van de Republikeinse senator uit Wisconsin herkauwden. Soms lijkt er niets veranderd te zijn.

Oscar Garschagen

Hoe lang nog zien wij kinderen als a-seksuele wezens?

door John E. Luijs *TR 11/9*

In het artikel 'De vertedering voorbij' in Trouw van zaterdag 4 september over de opschudding rondom Michael Jackson en zijn seksuele contacten met jongens (uitgevoerd of niet) zitten enkele onuitgesproken vooroordelen.

Er wordt een deskundige, mevrouw Sikkens van de Raad voor de Kinderbescherming geciteerd, die weliswaar wil weten hoe die knul van 13 de contacten met Jackson ervaren heeft, maar dan ook meteen al haar oordeel klaar heeft: zolang er geen seks is geweest, is er niets aan de hand, maar in alle andere gevallen wel.

Maar stel nou voor, mevrouw Sikkens, dat die knul die seksuele ervaringen eigenlijk best leuk heeft gevonden, maar toevallig in een nest geboren is waarvan de doortrapte vader de mogelijkheid zag Jackson te chanteren en die jongen vervolgens onder druk gezet heeft om tegen Jackson te getuigen?

Beroepsblindheid

Ik kan me voorstellen dat een medewerkster van de Kinderbescherming vrijwel alleen met seksueel misbruik van pubers en kinderen te maken heeft – en laten zij en haar collega's alsjeblieft niet stoppen met het beschermen van kinderen die misbruikt (dreigen te) worden. Maar dreigt daardoor ook niet een zekere beroepsblindheid, eenzijdigheid? Immers: wat moet een puber met leuke seksuele ervaringen bij de Kinderbescherming? Mevr. Sikkens' reactie doet me denken aan psychiaters die tot voor

kort (en te velen doen dat nog steeds) homoseksualiteit als ziekte zagen, want homoseksualiteit paste niet in het 'natuurlijke' mensbeeld van die wetenschap, waarin seksualiteit aan voortplanting werd gekoppeld en dus alleen heteroseksualiteit geaccepteerd kon worden. Daarom werden homoseksuelen voor ziek verklaard.

Door die stigmatisering in een heteroseksueel gedomineerde samenleving bleken homoseksuelen inderdaad niet goed te functioneren en gingen daarom bij de psychiater in behandeling, die als oorzaak van het disfunctioneren de homoseksualiteit aangaf. De cirkel was rond. Als je in een samenleving leeft die je steeds voor ziek en abnormaal verslijt, moet je wel erg sterk in je schoenen staan om je goed te blijven voelen.

Voor jeugdigen geldt hetzelfde. Als je jeugdigen alleen maar vertelt dat seksueel contact met volwassenen per definitie misbruik is, dan zullen ze aanvankelijk min of meer neutraal of zelfs leuk gevonden. Ervaringen door de eenzijdige betekenisgeving van de omgeving ook negatief gaan zien.

Mevrouw Sikkens zegt: „In mijn werk wordt de opvatting gehuldigd dat seksuele handelingen met ervaren volwassenen – al dan niet onder dwang – niet goed zijn voor de ontwikkeling van kinderen”. Als je dat als puber of kind niet zo ervaart, is er schijnbaar wat met je aan de hand en ben je dus niet normaal. En het ergst wat een puber kan overkomen, is niet normaal gevonden te worden, want dan val je buiten de groep. Dus wordt de leuke of spannende ervaring achteraf

Hoe hebben de kijkers vóór de beschuldigingen tegen Michael Jackson tegen diens clips aangekeken?

FOTO REUTER

tot een negatieve ervaring gemaakt, ook in de beleving van de jeugdige zelf.

Bijgedachten

Een ander onuitgesproken waardeoordeel zit in het slot van het artikel. De schrijvers zijn van mening dat de tijd voorbij is dat iedereen met vertedering naar Jacksons clips met zingende jongetjes zal kijken en dat niemand hem meer 'kinder-vriend' zal noemen zonder bijgedachten.

Ik vraag me af hoe de kijkers tot nog toe deze clips bekeken hebben? Anders geformuleerd: hoe hebben ze tegen kinderen en jeugdigen aangekeken? Als a-seksuele wezens? Wekt juist die vermeende a-seksualiteit van kinderen vertedering op? Waarom niet seksuele kinderen? Waarschijnlijk steken hier toch nog oude waarden van 'seks is

onzuiver', 'zuivere maagdelijkheid' etc. de kop op.

Wanneer houden we eens op kinderen van seksualiteit los te koppelen en wanneer laten we het tot ons doordringen dat kinderen ook seksuele wezens zijn? Weliswaar beleven zij seksualiteit anders dan volwassenen, maar dat geldt niet alleen voor seksualiteit. Misschien kunnen we ons dan ook eens openlijk en zonder vooroordelen gaan afvragen waarom er ondanks de maatschappelijke repressie seksuele contacten tussen kinderen/jeugdigen en volwassenen plaats vinden. En misschien kunnen we met die gegevens bijdragen aan het versterken van het zelfbeschikingsvermogen en zelfbeschikingsrecht van kinderen en jeugdigen, opdat deze beter in staat zullen zijn 'ja' te zeggen tegen dingen die ze willen en 'nee' te zeggen te-

gen dingen die ze niet willen. De Raad voor de Kinderbescherming moet kinderen beschermen. Zeker tegen misbruik – in welke zin dan ook, bijv. tegen ouders die hun kinderen willen misbruiken om een volwassene met wie hun pupil seksueel contact had, te chanteren. of de vernieling in te helpen. Kinderbescherming betekent ook dat de raad moet waken tegen misbruik in de zin van eenzijdige informatie over seksualiteit. De raad zou zich daarom van uitspraken als die van mevrouw Sikkens moeten distantiëren en zich actief moeten verzetten tegen eenzijdige voorlichting op het gebied van seksualiteit.

Wij moeten de vertedering voorbij, voor zover deze uit een verwrongen beeld voortkomt dat bepaalde aspecten van kinderen ontkent of misvormt.

In strijd met het meest gezaghebbend onderzoek

door drs. G.T.A. Goslinga

De uitspraken van mevrouw Sikkens van de Alkmaarse Kinderbescherming in Trouw van 4 september geven het algemeen bestuur van de NVSH aanleiding tot een reactie.

Naar aanleiding van de commotie rond Michael Jackson construeert zij een tegenstelling tussen alleen met elkaar in bed liggen van een volwassene en een minderjarige – waarover 'niet te dramatisch' gedaan moet worden – en anderzijds datgene wat geen 'onschuldig samenzijn' genoemd mag worden.

Seks en schuld zijn voor haar dus synoniem.

Zij stelt boud dat in haar werk de opvatting wordt gehuldigd dat seksuele handelingen met ervaren volwassenen – „al dan niet onder dwang”, voegt zij eraan toe – niet goed zijn voor de ontwikkeling van kinderen. Tussendoor gebruikt ze ook nog het populistische 'rommelen met jongetjes' (het ging over één puber) en zij „zou er zeker werk van maken”.

Het is voor de minderjarige pubers en hun meerderjarige vrienden en vriendinnen in de regio Alkmaar te hopen, dat de Kinderbescherming

niet daadwerkelijk zo door hun relationele porseleinkasten banjert. Immers, de opvatting dat seks met volwassenen niet goed zou zijn voor de ontwikkeling van kinderen, is waar het niet om dwang of feitelijke afhankelijkheid gaat, regelrecht in strijd met het meest gezaghebbende onderzoek naar zulke relaties en de gevolgen ervan (zie Th. Sandfort, 'Het belang van de ervaring'; L.L. Constantine, 'Children and sex').

Het officiële, representatieve onderzoek 'Jeugd en seks' uit 1989 leert ons, dat toen bijna een kwart van de Nederlandse veertienjarigen

ervaring had met geslachtsgemeenschap. Een veel groter deel van hun leeftijdgenoten heeft ervaring gehad met minder ver gaande vormen van seks; ze zullen ook lang niet allemaal tot hun veertiende verjaardag onbeschreven bladen zijn geweest (al werd dat in het onderzoek niet gevraagd). Het is onder meer hierom, dat seksuele handelingen met 12-16-jarigen in 1991 bij wetswijziging tot klacht delict gemaakt zijn, waarbij de minderjarigen zelf klachtgerechtigd zijn. Hoewel de Kinderbescherming evenals de wettelijke vertegenwoordigers (doorgaans de ou-

ders) ook een strafklacht mogen indienen, dachten minister en parlement destijds daarbij alleen aan gevallen van incest door familieleden zonder gezag, zoals grootvaders en broers.

Naar onze mening zou de Kinderbescherming ook alleen van zulke gevallen werk moeten maken, en overigens – zoals de wetgever bedoeld heeft – alle niet-afgedwongen seks buiten het gezin met minderjarigen vanaf twaalf aan het oordeel van de belanghebbenden overlaten.

De auteur is bestuurslid van de NVSH.

Wie veilig vrijt doet het niet met kinderen

door Aalt van de Glind

„Een VWO'er denkt over sex, een havo'er praat erover en een mavo'er doet het.” Dat zeiden jongeren van een grote scholengemeenschap. „En,” voegden ze er aan toe, „liever met leeftijdgenoten.”

„Arm kind, ach wat lig je hier stil, langs de kant van de weg.” Boude-wijn de Groot betreurd jaren geleden al dat het meisje van zestien met een volwassen zwerver was meegegaan.

Luijs en Goslinga denken er anders over. Volgens hun verhalen in Podium van 11 september moet seksualiteit tussen volwassenen en kinderen kunnen. Daarbij maken ze niet duidelijk om welke kinderen het gaat: minderjarigen, jongeren, 14-jarigen, kinderen, 12-16-jarigen, pubers en 'vermeende a-seksuele we-

zens'. Ze mogen kennelijk allemaal vrijen met meerderjarigen of volwassenen, mits het maar gaat om niet-afgedwongen sex buiten het gezin.

Maar kinderen zijn soms meer en soms minder dan hun leeftijd. Volwassenen trouwens ook.

Jeugdigen die het met volwassenen deden, wordt de pret ontnomen omdat de samenleving dat afkeurt en hen stigmatiseert, zo vat ik Luijs' betoog samen. Maar wie een stigma wil bestrijden, moet allereerst

bewijzen dat het een stigma is en niet wijzen op een ander stigma. Met dat wijzen ben je namelijk zelf aan het stigmatiseren. In Goslinga's geval met de bewering dat homoseksuelen nog steeds ziek (zouden!) worden van hetero-seksuele oordelen.

Vervolgens heeft Luijs veel woorden nodig om duidelijk te maken

dat kinderen geen a-seksuele wezens zijn. Natuurlijk zit er in hun wezen een heleboel seksualiteit. Juist dat maakt hun kwetsbaarheid groot; in ieder geval groter dan de 'spanning' of de 'pret' van seksuele handelingen.

Om dat aan te tonen is geen wetenschappelijk onderzoek nodig. Ongetwijfeld is de eerste zoen spannender dan de negentienhonderdachtentwintigste vrijpartij. Zeker is ook de zeventenentwintigste keer prettiger dan de eerste keer.

Seks met volwassenen is wel goed voor de ontwikkeling van kinderen... Althans volgens Goslinga, en hij wijst ons op het 'meest gezaghebbend' onderzoek: Maar welke instantie bepaalt de gezaghebbendheid van onderzoeken? En kan het goede/verkeerde van seksuele ervaringen wel wetenschappelijk aangetoond worden? Immers, elke

relationele ervaring is onherhaalbaar en onomkeerbaar en daarom nauwelijks wetenschappelijk vergelijkbaar.

Ook geloof ik best in veel veertienjarigen die ervaring hebben met geslachtsgemeenschap. Daar is geen officieel, representatief onderzoek voor nodig. Maar wat heeft al dit wetenschappelijks te zeggen over seksualiteit tussen minder- en meerderjarigen?

Dwang mag niet, ook niet van Goslinga. Maar waar stopt vrijwilligheid en waar begint dwang? De machtsverschillen tussen een 25-jarige en een 15-jarige zijn groot. Aan de ene kant een auto, een huis en een vlotte babbelen aan de andere kant wat zakgeld, een vijf voor wiskunde en thuis wat heibel. Op het gebied van de relatievorming is per definitie sprake van een aanzienlijke ongelijkwaardigheid. Daarbij werkt vooral het leeftijdsverschil als zodanig onderscheid in de hand. Met name de werkelijke en de veronderstelde (seksuele) er-

varingen resulteren in machtsverschillen.

Het onderscheid tussen vrijwilligheid en dwang is daarom slechts in uiterste gevallen wit of zwart. Te vaak is het onderscheid moeilijk te maken. En nog vaker is onderscheid pas achteraf te constateren.

Wie veilig vrijt, vrijt daarom niet met kinderen.

De auteur is leraar aan het Pascal College te Apeldoorn.

16/9/93
TROUW

'Misbruikte' jongen eist geld van Michael Jackson

Van onze correspondent **VK**
WASHINGTON 16-9

Namens een dertienjarige jongen is tegen de Amerikaanse popzanger Michael Jackson een klacht ingediend wegens seksuele mishandeling. De klacht, waarin gedetailleerd wordt beschreven hoe Jackson de jongen misbruikt zou hebben, is het begin van een civiele procedure, niet een strafrechtelijke.

De klacht heeft tot doel een financiële schadevergoeding los te krijgen van Jackson, tegen wie naar aanleiding van de beweringen van de jongen enkele weken geleden een onderzoek is gestart. Tegelijkertijd beogen de advocaten van de

jongen ook dat criminele onderzoek van de politie van Los Angeles te versnellen. De politie onderzoekt twee zaken: de vermeende poging tot afpersing van de zanger door de vader van de jongen en daarnaast de melding dat Jackson seksueel contact zou hebben gehad met een minderjarige jongen.

Zowel de politie van Los Angeles als de betrokken advocaten voorspellen dat het lang zal duren voordat deze zaak volledig is afgehandeld. Het staat bovendien nog allerminst vast of het tot een vervolging van Michael Jackson en een rechtszaak zal komen. De zanger heeft intussen twee optredens in Zuid-Afrika afgelast.

ROT

Nwe Revu 8/15 sep '93

Even zat de hele wereld op het puntje van de stoel: Michael Jackson, de eeuwige maagd, een pedol. Dat was nog eens wat anders dan gegis of te het nou wel of niet met Brooke Shields had gedaan, en wat ie zoal uitpookte aan de boezem van tante Elizabeth Taylor. De rauwe grappen vlogen je om de oren, de titels van zijn albums 'Bad' en 'Dangerous' leken ineens wel heel ongelukkig gekozen en Het Parool plaatste gnuivend zo'n live-foto van Michael, waarop hij in z'n eigen balletjes knijpt.

Als het nou nog meisjes waren geweest... De tijden dat Jerry Lee Lewis zijn populariteit in Engeland in een klap tot nul zag teruggebracht, toen bekend werd dat zijn echtgenote z'n nichtje was en nog geen veertien lentes telde, zijn allang voorbij. Er lag niemand wakker toen Bill Wyman zijn Mandy vond, en de binkies van Bros konden rekenen op groeiend aanzien toen in publicaties gewag werd gemaakt van de drukte rond hun hotelkamers, waar minderjarige huppelkutjes in rotten van vier stonden opgesteld om zich van hun maagdenvlijesjes af te laten helpen. Zelfs de veroordeling van Chuck Berry voor het prostitueren van een minderjarig deernetje stond het succes van het pikantje deuntje over zijn 'Ding-a-ling' niet in de weg.

Maar een jongetje, ja, dat mag niet. En al was er nog geen enkel bewijs van een 'sekschandaal' gevonden, toen een elfjarig knaapje ter verdediging werd opgevoerd die met Michael had geslapen zonder dat hij met een vinger was aangeraakt, behalve dan 'een kus zoals je aan je moeder geeft'. - ook ongezellig! - was heel Amerika geschokt: wat deed een volwassen vent in één bed met een kind dat niet zijn zoon was?

Wat mij vooral schokte was weer eens te merken hoe kwaliteitskranten en officiële nieuwsbulletins onmiddellijk spreken van 'misbruik', 'vergreep' en 'ontucht', zodra een volwassene iets met een kind heeft, terwijl die vriendschap of liefde juist heel mooi en zuiver kan zijn, ook als er sprake is van lichamelijke handelingen. Dat hoor je tenminste wel eens.

Stel dat Michaels stoeipartijen waren uitgelopen op een blaasconcert voor piccolo en fluit, wat dan nog? Ik ben voor elke vorm van liefde 'waarbij de ander er ook plezier in heeft'. En Michael viel toch zeker niet in de categorie griezels als de kale kinderschrik met jampotglazen bij wie ik als twaalfjarige een vakantiebaantje had, en die me in een onbewaakt ogenblik hitsig in een hoek duwde met een gelispeld: "En wat voor onderbroekjes dragen jullie jongelui nou tegenwoordig, ik ben erg geïnteresseerd in mode. Van wat voor stof is het gemaakt? Je vindt het toch niet erg als ik even voel? Zit er ook een gulpe in? Hé wat hebben we daar, een vogeltje en dat vogeltje wil naar buiten, kijk, daar is ie al, nou, dan moeten we het vogeltje maar even aaien..."

En zelfs als ie jongetjes in z'n droomland had gelokt en tegen hun wil vastgebonden en afge-

Michael Jackson achter tralies?

Het imperium van superster Michael Jackson staat op instorten nadat onlangs een tandarts beweerde dat de eigenzinnige zanger zijn zoontje seksueel misbruikt had. Jackson liet op zijn beurt vanuit Singapore weten dat hij het slachtoffer is van afpersing.

Nadat de beschuldiging nog maar net was uitgesproken, kwamen van overal personen die de ster van eenzelfde soort vergrijp betichtten. Zo zou Jackson met diverse jongetjes het bed hebben gedeeld en ontuchtige handelingen hebben gedaan. Michael Jackson blijft duidelijk niet koud onder de beschuldigingen die over hem worden uitgesproken. 'Wacko Jacko' gelastte diverse optredens van zijn Aziatische toernee af, zogenaamd met uitdrogingsverschijnselen, terwijl familie-

● Michael Jackson; slachtoffer van afpersing of pedofiel?

leden Janet en Jermaine en boezemvriendin Elisabeth Taylor direct naar het verre oosten afreisden om de ster te ondersteunen.

Dat Michael Jackson een

beetje vreemd is, lijdt geen twijfel. Waren we door het interview van Oprah Winfrey net van de ideeën af dat Michael in een zuurstoftank zou slapen of dat hij zijn huid zou bleken, nu krijgen we te horen dat Michael ontucht zou plegen met jongens. Oké, we geloven wel dat hij nooit een verhouding heeft gehad met Brooke Shields, wat hij tijdens het interview met Oprah Winfrey beweerde (Brooke was overigens de eerste die dat ontkrachtte), maar dat hij nu een voorliefde zou hebben met nog jonge jongetjes? Nee, dat gaat er bij de Popzien-redactie niet in. Daarvoor hebben we al te veel onzin over hem gehoord. Wat vind jij over de beschuldigingen tegen Michael Jackson, zijn ze volgens jou waar of is de popster slachtoffer van afpersing en smaad?

Stuur je reactie naar: redactie Popzien, Postbus 202, 1200 AE in Hilversum.

tuigd met een zwart lederen maskertje voor en daarna wild genomen - Michael Jackson had zoveel miljoenen kinderen vreugde gebracht met z'n muziekjes dat ie er af en toe best eentje een slapeloze nacht mocht bezorgen.

Inmiddels lijkt alle heisa nergens op te berusten dan op een vader die een slaatje meende te kunnen slaan uit de vriendschap van zijn zoontje met de beroemdste Jackson ter wereld.

De plaatverkoop van de geplaagde artiest, die toch al zo gevoelig is voor roddels en gissingen rond zijn liefdesleven, is in de tussentijd met 20% gestegen, dus zijn publiek heeft duidelijk gemaakt wie ze geloven. (Je ziet al die jongens en meisjes ineens hun spaarvarkens breken voor dat vierde of vijfde singletje van zijn laatste album, dat ze dus allang in huis hebben, alleen om Michael te 'helpen'. Hartverscheurend. Je mag alleen bidden dat ze niet ook allemaal extra veel Pepsi gaan drinken, om Michaels sponsor te steunen. Pepsi is nu eenmaal hele vieze cola en dat allerlei cafés en kroegen je Pepsi voor Coca verkopen, omdat hun drankleverancier een wurgcontract heeft met die zoete nepfabriek slaat mij al jaren op de strot. Al spant Pepsi alle mega sterren ter wereld voor z'n karretje. Pepsi is géén rock 'n' roll en zal het nooit worden ook.)

Natuurlijk staat, zo zit de mensheid in elkaar, tot in lengte van dagen het onschuldige woord Kindervriend bij Michael tussen suggestieve aanhalingsstekens. Waar rook is, is vuur, nietwaar? In de ziekenhuizen waar Michael een zak centjes komt brengen als ie in de buurt optreedt, neemt een overbezorgde zuster voortaan opvallend onopvallend plaats tussen hem en de patiëntjes, en als hij weer eens met een karavaan vriendjes Disneyland bezoekt, glipt een paranoïde kaartjesknipper heimelijk mee het Spookhuis in. Maar daar moet Michael dan maar een mooi lied over schrijven, net zoals hij ooit deed naar aanleiding van zijn vermeende vaderschap in de affaire 'Billy Jean'. Dan verkoopt zijn volgende plaat weer 40 miljoen.

STORM IN EEN GLAS PEPSI

NRC HANDELSBLAD 9

Rechtszaak tegen Michael Jackson inzake misbruik

LOS ANGELES, 15 SEPT. De dertien jaar oude Jordan Chandler Schwartz heeft gisteren voor het Hooggerechtshof in Los Angeles een rechtszaak laten aanspannen tegen Michael Jackson. Hij beschuldigt de popster ervan hem seksueel misbruikt te hebben. De civiele zaak volgt op de beschuldigingen die de jongen, zoon van een tandarts op Beverly Hills, vorige maand uitte aan het adres van de 35-jarige popster. Jackson wordt beschuldigd van onder meer pedofilie, seksueel misbruik en mishandeling. Jackson, op dit moment op toernee in Moskou, ontkent de beschuldigingen. Volgens zijn woordvoerders is hij slachtoffer van een complot. De vader van de jongen zou hebben geprobeerd Jackson twintig miljoen dollar af te persen om er een filmcarrière mee op te bouwen. Hij dreigde openbaar te maken dat de popster zijn zoon seksueel had misbruikt. (Reuter)

Michael Jackson niet welkom in Zuid-Korea

TEL 19/9 SEOEL, vrijdag
Het Zuidkoreaanse ministerie van Cultuur en Sport heeft een verzoek van de Amerikaanse popzanger Michael Jackson afgewezen om in dat land op te mogen treden. Volgens de autoriteiten zou het optreden van Jackson een schadelijke invloed hebben op de Koreaanse samenleving. (Reuter)

De achtergrond Michael Jack

HIT KRANT 11-9

Door Rob Oostelbos • Foto's: Famous, Kingma Enterprise

Michael Jackson is in opspraak geraakt. Dat zal niemand ontgaan zijn. De politie van de Amerikaanse stad Los Angeles stelt momenteel een onderzoek tegen de superster in. De vader van de 13-jarige Jordy, Dr. Chandler, heeft een aanklacht tegen de zanger ingediend, omdat hij zijn zoon seksueel misbruikt zou hebben. Michael ontkent alles en zegt dat de heer Chandler waak wil nemen. De vader van de jongen zou geprobeerd hebben hem 40 miljoen gulden af te persen, maar Michael is daar niet op ingegaan. Een reconstructie...

► Is Michael een verdachte of een slachtoffer? Toen dit nummer afgerond werd en naar de drukker moest, afgelopen donderdag, liek er geen enkel bewijs te zijn dat Michael zich ergens schuldig aan heeft gemaakt. Voordvoerder David Gascon van de politie verklaarde dat er daarom tot nu toe geen enkele reden is om een arrestatiebevel tegen Michael uit te vaardigen. Ook niet na onderzoek van de videobanden die agenten na een huiszoeking in Michaels woning in beslag hebben genomen. Op de banden is de zanger te zien met kinderen, maar hij pleegt geen ontuchtige handelingen met hen. Het verhaal van minstens drie andere kinderen die met Michael bevriend zijn, heeft evenmin belastend materiaal tegen de superster opgeleverd. Tot het groepje kinderen behoort Macaulay Culkin, de Home Alone-ster, die verklaarde dat Michael een van zijn beste vrienden is en nog nooit ook maar enigszins iets heeft geprobeerd wat niet door de beugel zou kunnen. The Los Angeles Times, een krant die een betrouwbare naam heeft in Amerika, meldde dat één van

de kinderen, de 11-jarige Australische Brett Barnes, bekend heeft af en toe in hetzelfde bed als Michael te hebben geslapen. 'Maar hij heeft me nooit seksueel misbruikt', aldus het jongetje. Privé-detective Anthony Pellicano, die al vier jaar in dienst is bij Michael, zegt dat er van de aanklacht helemaal niets deugt. Volgens de privé-detective heeft de vader van Jordy (een tandarts, die een centje bijverdient als schrijver van filmscripts) geprobeerd zijn werkgever 40 miljoen gulden af te persen. Als Michael dat geld niet zou geven, zou hij naar de politie gaan om te vertellen dat de zanger een pedofiel is die zijn zoon seksueel misbruikt heeft. Pellicano heeft ook verklaard dat er 25 à 30 keer per jaar geprobeerd wordt Michael geld afhandig te maken. Toen we niet betaalden, is de vader naar de politie gestapt. De privé-detective kreeg uit onverwachte hoek steun voor zijn woorden. Deanne Tilton-Durfree, de directrice van een instantie in Los Angeles die zich bezighoudt met rechtszaken waarbij kinderen betrokken zijn, nam Michael in bescherming. 'De politie

TEEVEEHOEKJE

door Bettlien Hermeler

De nieuwe avonturen in GTST-dorp zijn sterker dan ooit

Wat zijn ze weer goed bezig bij GTST!! Susan zwanger van Peter! Dat andere kind van wie ik steeds de naam verget gaat niet! De ouders van Arnie gaan weer met elkaar trouwen! Dokter Simon gooit voor vijftigduizend gulden cocaine door de gootsteen! Linda ook sterk terug! We zijn nog maar een paar dagen getuige van de nieuwe avonturen in GTST-dorp (zal wel ergens in Aalsmeer zijn, denk je niet?) maar het is gekmakend goed. Eerlijk is eerlijk: wat kan daar nou aan tippen?

Beverly Hills is terug (op zondag RTL4, acht uur natuurlijk) en kijk je ook naar I love Lucy's morgens om half negen op Nederland 1? Als je geen video hebt kom je er niet meer uit, want wie kan er nou om half negen lekker kijken? Of je moet een beetje ziek zijn, of het wel om echt leuke programma's uit te zenden als je niet kijken kunt!

Nu zit ik persoonlijk ook nog eens met het probleem van de Vpro-Heimat-marathon. De hele zondag door tot twee uur 's nachts! Dat kan toch niet? Iedereen zegt: moet je naar Duitsland na de Tweede Wereldoorlog tot en met nu dus altijd meegenomen voor een paar puntjes geschiedenis, maar ik heb toevallig wel wat te doen deze zondag en ook die volgende week, waar even geen tv bij te pas komt, dus... Ja, Nee dus. Misschien is het ook gewoon te lang achter elkaar, zware kost, zonde van je tijd, en waarom zendt de Vpro

I AM VERY DISTURBED AND DISAPPOINTED by your article on Michael Jackson. TIME did not have to stoop to the level of other news media to glamorize child abuse. You fail to realize the seriousness of the matter. You treat it like a big game. Your article also fails to acknowledge Michael's good and selfless contributions to the children of the world.

Denise Burke-Dunn
Springfield Gardens, New York

I DO NOT BELIEVE THERE IS A CHANCE IN HELL that Michael Jackson is even remotely guilty of the horrendous allegations brought against him. As Don McLean sang of Vincent Van Gogh, "But, I could have told you, Vincent, this world was never meant for one as beautiful as you."

Paula deMaría
Yonkers, New York

WHEN A 13-YEAR-OLD CONFIDES TO HIS therapist that he was sexually abused, I, for one, believe him. A society so callous that it does not believe him is deaf to the cries of children.

Lisa L. Swoope
Dublin, Virginia

WHENEVER I THINK OF MICHAEL JACKSON, I think of good. Whenever I think of those who hurt him, I think of bad. Whenever I think of those who wait until he's on tour to strike out at him, I think of ugly.

Linda Andersson
Trollhattan, Sweden

HEY! I AM NO MICHAEL JACKSON FAN, but how can people complain about him grabbing his crotch when baseball players grab theirs all day and all night, as shown on TV and at the ball parks?

Blanche Anderson
Indianapolis, Indiana

AS A 13-YEAR-OLD FAN OF MICHAEL Jackson's, I have no doubt that the allegations of child abuse against Michael completely lack merit. He was generous enough to entertain children at his miniature Disneyland in Southern California, and what does he get for it? Michael certainly does not have anything to hide. On the contrary, he has all the reason in the world to feel good about himself and his countless outstanding artistic and humanitarian accomplishments. The fact that Michael is so involved with the charity organization he founded, the Heal the World Foundation, and spends such a great deal of his time and money helping underprivileged kids makes this kind of accusation just that much more painful for him. Why don't we stop crediting these malicious lies and give the man a break for a change?

Françoise LeClerc
San Mateo, California

WHO'S BAD?

Everyone is quick to point out the bad. What about all the good Michael Jackson has done?

Rachel Griffiths, age 14
Wilmington, Delaware

77 TIME 27.09.93

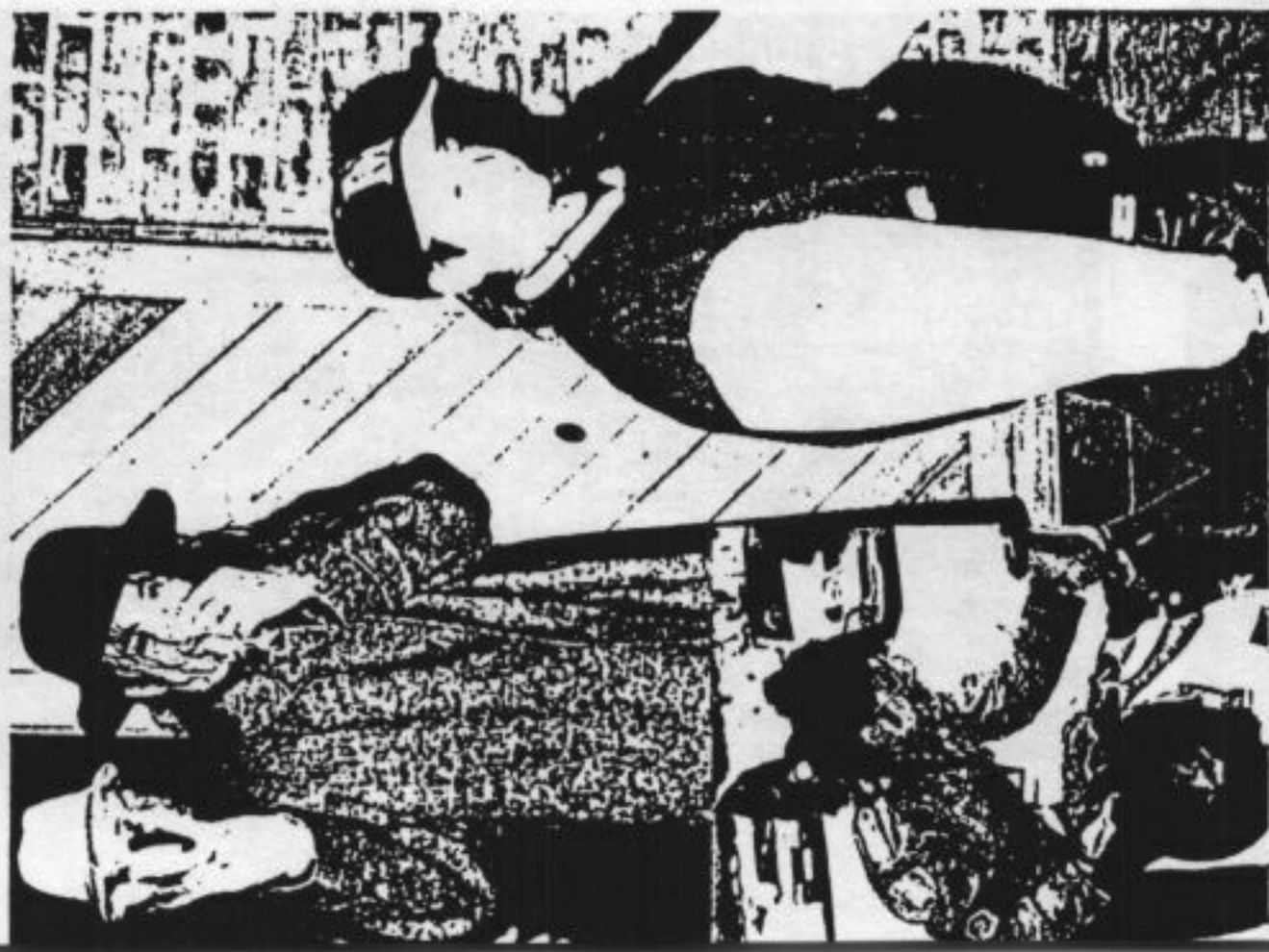

AMERICA IS CONSTANTLY DEMANDING role models for its children to look up to, and the number of real role models is steadily on the decline. The investigation of Michael Jackson for alleged child molestation has been blown completely out of proportion with ridiculous newspaper headlines and outrageous stories and television reports [Sept. 6].

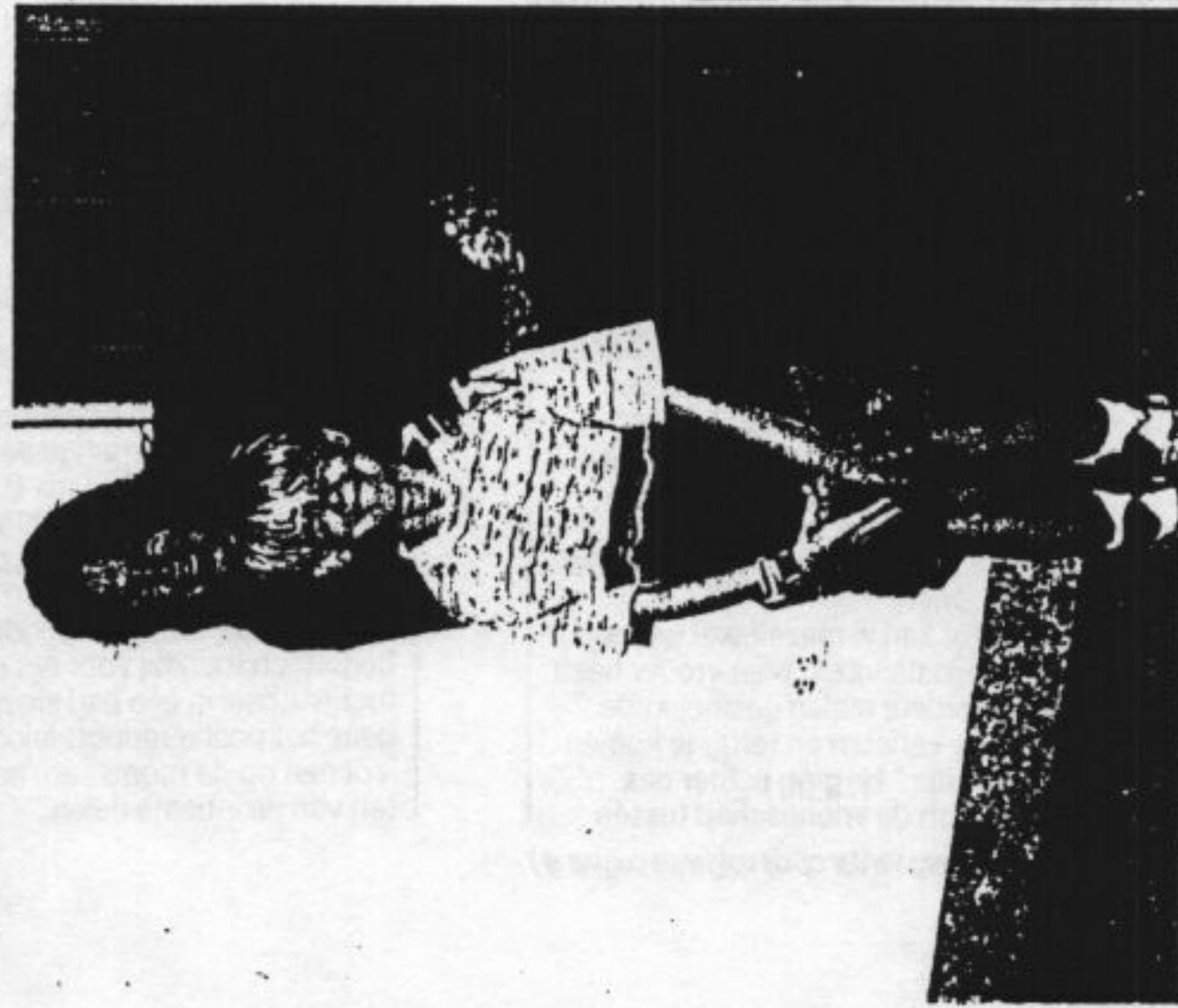
Everyone is quick to point out the bad. What about all the good Michael Jackson has done? I believe the public has a right to know the truth about this case. How can a man who travels all over the world to help hungry children and provide millions of dollars to aid the poverty-stricken be accused of molesting a child? When this investigation is over, I feel quite certain that Michael Jackson will be found innocent, but his kind, wholesome image will probably be damaged forever. Here is someone who really tried to *Heal the World*, and now he's considered *Bad*.

Rachel Griffiths, age 14
Wilmington, Delaware

... bij het schokkende nieuws on: dader of slachtoffer?

Michael met de 11-jarige Brett Barnes, die vorige week tegen de pers zei: 'Of Michael me gekust heeft? Ja, zoals je moeder je kust.'

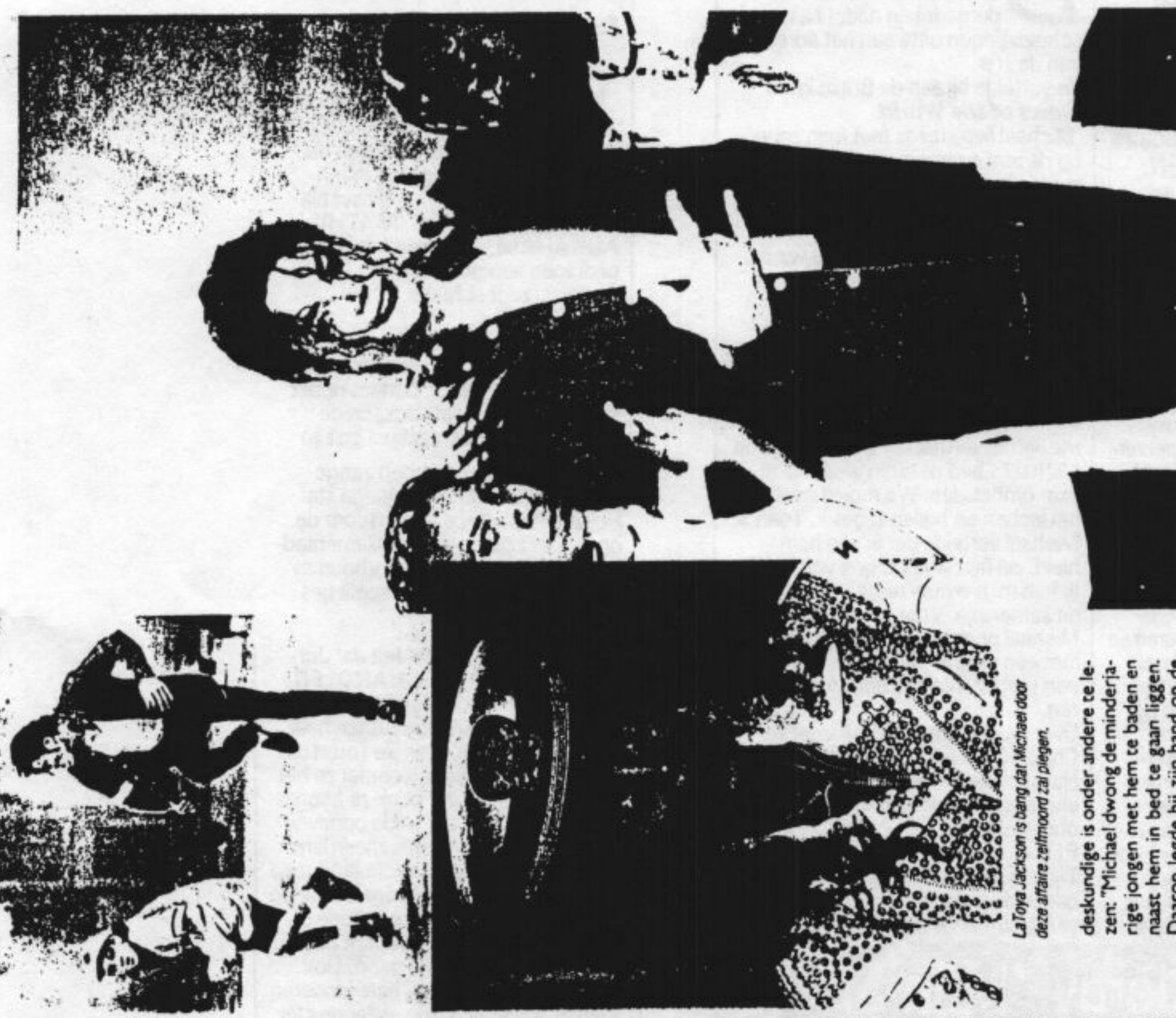
Michael met Macaulay Culkin, die heeft verklaard dat Michael hem nog nooit ook maar enigszins heeft vastgegrepen.

onderzoekt jaarlijks duizenden van dit soort aanklachten', volgens Tilton-Durfree. 'In 1992 hebben we 4213 gevallen onderzocht en 1219 keer is iemand veroordeeld. Niet iedere aanklacht voorbarig om welke conclusie dan ook te verbinden aan het onderzoek tegen Michael Jackson. Er hoeft helemaal niets aan de hand te zijn.'

De aanklacht van de vader komt door al deze uitspraken in een denkbaar daglicht te staan. En dat is nog meer het geval, omdat de man een bittere echtscheiding uitvecht met zijn vrouw. Jordi woont bij zijn moeder, het 40-jarige ex-fotomodel June Schwarz. De vader probeert de rechter er van te overtuigen dat zijn vrouw een slechte moeder is voor hun enig kind. Hij gokt er op dat de rechter beslist dat Jordi bij hem

mag komen wonen als bewezen wordt dat Michael zich aan zijn zoon vergrepen heeft. De gebeurtenis vond immers plaats terwijl zijn zoon onder voogdij van zijn ex-vrouw stond.

Hoewel vader Chondler zwak lijkt te staan, neemt de politie de zaak uiteraard serieus. Jordi heeft immers zelf verteld wat Michael met hem gedaan heeft. De vader en moeder van Jordi zijn bekenden van Michael. Vandaar dat Jordi regelmatig op bezoek ging bij de zanger en ook bij hem bleef slapen. Op een dag bekende Jordi aan zijn vader dat Michael hem betastte. Zijn vader nam hem mee naar een kinderpsychiater van het openbaar ministerie, de instantie die zulke soort aanklachten in behandeling neemt. Jordi herhaalde tegen de psychiater wat hij eerder tegen zijn vader verteld had. In het rapport van de

LaToya Jackson is bang dat Michael door deze affaire zelfmoord zal plegen.

deskundige is onder andere te lezen: 'Michael dwong de minderjarige jongen met hem te baden en naast hem in bed te gaan liggen. Daarop legde hij zijn hand op de onderbroek van de jongen, op zijn penis, en zei: Dit zal groots worden. Vervolgens bevredigde Michael de jongen en dwong hem tot stilzwijgen door te dreigen dat hij naar een jeugdinrichting gestuurd zou worden als hij de zaak openbaar maakte'. Aldus de verklaring.

Als de politie geen echte bewijzen tegen Michael vindt, zal er waarschijnlijk worden afgezien van een rechtszaak. Maar het kwaad is dan al lang geschied. De pers in de hele wereld heeft zich inmiddels op de affaire gestort. In vaak smeujige verhalen valt te lezen dat Michael in zijn jeugd mishandeld is door zijn vader, zoals hij zelf in februari van dit jaar in een interview met Oprah Winfrey onthulde. In datzelfde interview zei Michael ook een kindervriend te zijn en veel van kinderen te houden. Nogal wat journalisten

mogelijkheid daarvoor. Hij bouwde immers Never Neverland, een tachtig hectare groot buitenverblijf met veel speelgoed, een circus en een dieren-tuin. Hij nodigde daar kinderen

'Mensen vragen zich af waarom ik altijd kinderen om me heen heb', zei Michael tegen Oprah. 'Dat komt volgens mij, omdat ik via hen kan genieten van dingen die ik zelf nooit gehad heb zoals video-

ten van roddelbladen verbinden daaraan de conclusie dat Michael dus ook wel kinderen zal misbruiken. Volgens hen heeft hij ook de compensatie zoekt.

Michael Jackson: 'Via kinderen kan ik genieten van dingen die ik zelf in mijn jeugd nooit heb gehad'

Michael's familieleden betwijfelen dat echter. Jack Gordon, die getrouwd is met Michael's zus LaToya, is er van overtuigd dat Michael zich van het leven zal beroven. 'Ik ben er zeker van dat het zo zal aflopen. Michael is helemaal niet zo sterk. Janet, Michaels andere zus, maakt zich eveneens zorgen om haar broer. 'Ik geloof in zijn onschuld. Zijn werk voor diverse kindergroenorganisaties toont aan dat hij niet schuldig kan zijn. Of dat zo is, zal de afloop van een eventuele rechtszaak moeten uitwijzen. Tot nu toe ziet het er echter niet naar uit dat er een rechtszaak komt.'

spelletjes, preparaten etc. Ik moest altijd werken. Het ergste van alles is dat de mensen de roddels die er nu over Michael verschijnen niet alleen lezen, maar ook onthouden. Als Michael onschuldig blijkt te zijn, zal zijn naam altijd verbonden blijven met deze reï. Volgens reclame-deskundigen is dat ook de reden waarom Pepsi Cola naar alle waarschijnlijkheid de banden met de zanger zal verbreken. Michael is 'besmet' en zal geen reclame meer mogen maken voor de frisdrankgigant. Dat 'grapie' scheelt hem miljoenen gulden aan inkomsten. Toen bekend werd dat er een aanklacht tegen Michael was ingediend, toerde hij met door Azië. Prompts daarop zei hij in Bangkok, de hoofdstad van Thailand, twee concerten af. Iedereen legde meteen een link met het onderzoek. Een woordvoerder van Michael liet echter weten dat de situatie niet echter weten dat de superstar door de hitte last had van uitdrogingsverschijnselen en een paar dagen rust nodig had. Twee dagen later trad Michael als nog op in het voetbalstadion. Zo'n 55.000 enthousiaste fans begroetten hem geestdriftig en bleken zich niets aan te trekken van de aanklacht tegen hun idool. Ook Michael repte met geen woord over de hele affaire en deed wat hij moest doen: een spetterend concert geven. Vorige week maandag gelastte hij echter wederom een optreden af. 'Wegens een zware migraine-aanval', aldus een woordvoerder van de zanger. Wie denkt dat Michael niet aangedaan is door de beschuldigingen die tegen hem zijn geuit en door alle negatieve publiciteit, heeft het goed mis. Volgens zijn advocaat Howard Weitzman was Michael 'verward en bezorgd'. 'Hij is er zich van bewust dat hij als prominent persoon een doelwit is en een makkelijk slachtoffer', aldus Weitzman. 'Maar gelukkig staat hij stevig genoeg in zijn schoenen om de druk te kunnen weerstaan.'

HEAL THE WORLD FOUNDATION
ONE MILLION DOLLARS
\$1,000,000.00
PEPSI

PRIVE 11-9 Strikt Privé

door Henk van der Meyden

LIEVE LEZERESSEN EN BESTE LEZERS,

De carrière van MICHAEL JACKSON bevindt zich in een grote crisis en het is maar zeer de vraag of de popster en zijn imperium die zullen overleven.

Is Michael Jackson, het idool van miljoenen, werkelijk een man die kinderen misbruikt? Of is hij zelf het SLACHTOFFER van onfrisse CHANTAGE-PRAKTIJEN? De rechter zal het moeten uitmaken. Het politieonderzoek in Los Angeles houdt op het ogenblik met beide mogelijkheden rekening. Gebleken is namelijk dat de vader van de volgens de beschuldigingen misbruikte JORDY CHANDLER — de tandarts DR. EVAN CHANDLER — enige weken geleden nog 40 MILJOEN GULDEN ZWJGGELD van Jackson probeerde los te krijgen.

Jackson ging daar niet op in en uit wraak, aldus het verhaal uit de Jackson-gelederen, zou de vader nu openbaar hebben laten maken wat zijn zoon heeft meegemaakt in de slaapkamer van Jackson. De vader bestrijdt dit. 'Ik heb nooit gewild dat bekend werd dat mijn kind slachtoffer is van deze sex-praktijken.

Het is in Amerika echter niet ongebruikelijk om een zaak niet tot voor de rechter te laten komen, maar te kiezen voor een (financiële) schikking. WAT DE WAARHEID OOK MOGE ZIJN, ik krijg een naar gevoel als ik nu ook op televisie jonge jongens — zoals de 11-jarige BRETT BARNES — hoor vertellen dat zij wel met Jackson in één bed hebben geslapen, maar geen sex met hem hadden.. 'Het was een groot bed en hij lag helemaal aan de andere kant..'

Maar moeten deze verhalen Jackson vrijpleiten? Is het normaal dat een 35-jarige man met allerlei minderjarige jongetjes het bed deelt? Soms weken, zelfs maanden achtereen. Hoe reageer je als ouder wanneer, bijvoorbeeld, je zoon of dochter terugkomt van een padvindskamp en vertelt dat hij of zij al die tijd bij de hopman of akela in bed heeft mogen slapen?

ZOIETS KAN GEWOON NIET!

Michael Jackson zou in zijn positie zo verstandig moeten zijn om niet met jonge kinderen in één bed te slapen... Als hij werkelijk zo eenzaam is, zo hunkert naar liefde, laat hij dan een volwassen vriend of vriendin nemen, maar dat gesol en gespeel met minderjarige jongens moet afgelopen zijn. Die kinderen horen gewoon thuis bij hun ouders en niet in het bed van een wereldvreemde popster.

VAN HARTE

Henk van der Meyden

Steeds meer donkere wolken pakken zich samen boven het hoofd van MICHAEL JACKSON... Deze week zal de beslissing vallen of het gedaan is met de gouden carrière van de SUPERSTER. De rechter zal uitmaken of hij de 13-jarige JORDY CHANDLER, en talloze andere minderjarige jongens, echt SEKSUEEL misbruikte of dat hij SLACHTOFFER is geworden van ordinaire CHANTAGE-PRAKTIJEN. PRIVE zet alles op een rij en onthult de nieuwste feiten...

MICHAEL JACKSON vecht voor zijn toekomst! 'Ik ben onschuldig en ik zal het bewijzen', zegt de megaster. Veel van zijn fans staan nog achter hem, maar hoe lang nog? Nieuwe verhalen over de vermeende perverse siteiten van de super-ster stromen uit alle hoeken van de wereld binnen. Zoals over de GEHEIME LIEFDESKAMER in zijn riante ranch 'NEVERLAND'... Een kamer waar hij alleen heel 'SPECIALE VRIENDEN' mee naar toe neemt. De liefdeskamer is alleen te bereiken via Jackson's slaapkamer en heeft een verborgen ingang. Het vertrek heeft geen ramen en de muren zijn behangen met foto's van de ster met ELIZABETH TAYLOR, RONALD REAGAN en andere grootheden. In een glazen, kogelvrije, kast ligt voor MILJOENEN aan juwelen. Er hangen ook kunstwerken aan de muur, zoals een doek van Michael zelf. Het enige meubilair is een smal bed en overal zijn spiegels.

de driejarige peuter, hij smeekte Kenneth Choi of hij de jongen mocht adopteren.

Driehonderd poppen

De zakenman, lid van de bekende Moon-sekte, is ondergedoken nadat hij beschuldigingen uitte aan het adres van de ster.

Zo vertelde hij aan de Britse krant *News of the World*.

'Michael liep steeds met mijn zoon op de arm over zijn ranch en overlaadde hem met dure cadeau's, kleding en antieke poppen terwijl hij toen pas drie was. Ook stuurde hij Elbert een persoonlijk briefje waarin hij schreef: *Lieve Elbert, ik houd van je...* Natuurlijk wilden mijn vrouw en ik niets van een adoptie weten...

Choi kreeg echter zo'n intieme band met Jackson, dat de ster hem vol vertrouwen zijn slaakamer én geheime liefdesvertrek liet zien. 'Ik heb op Michael's bed gezeten waar we elkaar omhelsden. We moesten allebei lachen en huilen tegelijk. Toen ik Michael vertelde dat ik van hem hield, zei hij: *'Ik houd ook van jou!'* Ik heb mijn vrouw nooit verteld over dit samenzijn. Voor zover ik weet, is Michael nog nooit intiem geweest met een vrouw. Hij zei me: *'Alleen een vrouw zou mij kunnen ruïneren.'*

Over de geheime liefdeskamer zei Choi: 'Het is een soort van museum. Naast al die juwelen heeft hij er een enorme collectie speelgoed waaronder ruim DRIEHONDERD POPPEN.

Tijdens mijn verblijf op *Neverland* ben ik door een heel intieme vriend van Michael voor hem gewaar-

• 13-jarige Jordy: 'Mijn SEX-SPELLETJES met Michael'

• TELEFOON-SEX met tienjarige schooljongen

Hier zou Jackson zijn perverse SEX-SPELLETJES hebben gedaan met de 13-jarige JORDY CHANDLER en, volgens de laatste berichten, met nog talloze andere kinderen. Een van de weinige volwassenen die de LIEFDESKAMER zag, is de Koreaanse KENNETH CHOI. Choi probeerde Michael zover te krijgen een reeks van concerten te geven in Korea en liet Jackson kennis maken met zijn vrouw MIRAE en hun zoontje ELBERT. Jackson raakte echter volkomen geobsedeerd door

schuwde. Die vriend zei: *'Laat je zoon nooit met hem alleen.'* Maar toen was het eigenlijk al te laat. Ik heb Michael met Elbert naar zijn privé-bioscoop laten gaan en hij stond erop dat mijn zoon met hem de nachten doorbracht in zijn geheime slaapkamer.

Achteraf kan ik mezelf wel wurgen voor mijn naïviteit. Mijn vrouw heeft mij meerdere malen gesmeekt de ranch te verlaten en terug te komen naar Korea. Hij ging echter pas terug toen de vriendschap tussen

(Lees verder op de volgende pagina →)

hem en Michael Jackson bekoelde. Choi, die inmiddels al drie maanden spoorloos verdwenen is, heeft geen commentaar kunnen geven op de zaak Jordy Chandler, maar zijn relaas maakt het verhaal van de 13-jarige jongen niet minder aannemelijk.

Schokkend psychiatrisch rapport

Volgens Michael Jackson zelf waren de SEX-SPELLETJES die hij deed met de 13-jarige Jordy deed 'volkomen normaal'. Een schokkend psychiatrisch rapport van DR. MATHIS ABRAHAM, dat inmiddels is overgedragen aan de politie van Los Angeles, zegt echter iets heel anders.

Het rapport werd samengesteld na uitgebreide gesprekken tussen Jordy en de psychiater. Er staat onder meer in te lezen dat Jackson de jongen zou hebben gekust en zijn

intieme delen zou hebben aangeraakt. Verder zou de 34-jarige ster zichzelf hebben bevredigd voor de ogen van zijn jonge speelkameraadje. Hem bleef hij maar voorhouden hoe 'normaal' dergelijke spelletjes zijn.

Onthutsend is ook het feit dat Jordy's moeder, JUNE CHANDLER (40), op de hoogte zou zijn geweest van de seksuele relatie tussen haar zoon en de super-ster. Ze zou al die tijd hebben gezwegen omdat ze het luxe leventje dat zij, dank zij Michael Jackson, leidde niet wilde opgeven. June Chandler logeerde meerdere malen op Jackson's riante landgoed *Neverland*, met haar zoon Jordy en haar dochtertje. Hij nam ze mee op exotische vakanties en kocht dure cadeaus voor het hele gezin. Ook nam Jackson June en haar kinderen mee naar Monte Carlo, waar de ster een *Music Award* kreeg uitgereikt en zijn gasten met alle comfort verweende.

Het was uiteindelijk Jordy's vader, EVAN CHANDLER — in het dagelijks leven tandarts en sporadisch filmscript-schrijver — die Jackson bij de politie aangaf naar aanleiding van diepgaande gesprekken met zijn zoon en een psychiater. Jordy vertelde zijn vader over de 'spelletjes' die hij met zijn idool deed.

Vier maanden lang brachten Jordy en zijn vader regelmatige bezoeken aan dr. Abraham. Tijdens lange sessies probeerde men er achter te komen wat er allemaal had plaatsgevonden tussen de jongen en Jackson. De spelletjes zouden zijn begonnen toen hij voor het eerst met Michael in één bed sliep. Volgens het politie rapport leidde dit tot 'zoenen op de mond', en 'het betasten van de intieme delen'.

Discjockey: 'Ik had TELEFOON-SEX met Jackson!'

Een Britse discjockey komt met de onthulling dat hij TELEFOON-SEX met MICHAEL JACKSON had toen hij 10 jaar oud was.

De inmiddels 28-jarige TERRY GEORGE vertelt: 'Ik geloof de beschuldigingen tegen Jackson, ook ik heb iets dergelijks met hem meegemaakt. Ik heb het nooit durven vertellen, omdat ik bang was dat niemand me zou geloven.'

Terry leerde Jackson kennen toen hij in Londen verbleef voor een concert van zijn idool. Op Jackson's hotelkamer kreeg de jongen een handtekening en de twee raakten in gesprek. Uiteindelijk werden telefoonnummers uitgewisseld. Drie maanden lang werd er over en weer gebeld totdat Jackson plotseling vreemde vragen aan Terry begon te stellen.

'Michael was tien jaar ouder dan ik en een superster dus keek ik enorm tegen hem op. Maar dat was over toen hij plotseling vragen over SEX ging stellen. Ik voelde me vreselijk opgelaten en probeerde het gesprek een andere wending te geven, maar dat lukte niet. Jackson zei dat hij ZICHZELF BEVREDIGDE terwijl hij met mij sprak. Ik was met stomheid geslagen. Na dat voorval heeft hij me nooit meer gebeld.'

Terry voelt zich gebruikt door Michael Jackson. 'Hij wilde mijn vriendschap alleen maar omdat ik zo jong was. Toen hij namelijk tien jaar geleden in Londen was voor een concert, heb ik contact met hem gezocht. Ik mocht toen alleen even met hem op de foto. Toen werd ik snel afgevoerd...'

Meer dan 75 jongens bezochten 'Neverland'

Twee ex-medewerkers van MICHAEL JACKSON die twee jaar voor de SUPERSTER werkten, beweren dat er in die periode zeker 75 JONGENS op het landgoed te gast waren.

MARK QUINDOY en zijn echtgenote FAYE waren de managers van Jackson's privé-pretpark NEVERLAND VALLEY FAIRY TALE RANCH en waren pas een maand in dienst toen ze zich al ongerust begonnen te maken over de talloze kinderen op 'Neverland'. Quindoy en zijn vrouw hebben dagboeken bijgehouden van de jongens die regelmatig over de vloer kwamen en maakten zeker

TWEEHONDERD FOTO'S. Volgens het echtpaar waren de 12-jarige filmster MACAULAY CULKIN en een 10-jarige Australische jongen, die beiden al door de politie zijn verhoord, de meest frequente bezoekers. De twee houden allebei stug vol NIET door Jackson te zijn misbruikt. Mark Quindoy, die binnenkort een boek uitbrengt over zijn beroemde ex-werkgever, zegt: 'Michael Jackson is zo'n groot mens en artiest dat ik eerst geprobeerd heb hem te beschermen, maar nu ben ik van mening dat de wereld moet weten wat zich allemaal afspeelt op zijn landgoed.'

De hele wereld heeft geschokt gereageerd op de beschuldigingen van Jordy Chandler, maar ingewijden kijken er niet vreemd van op. **FRANK DILEO**, Michael Jackson's vroegere manager, heeft de ster meer dan eens gewaarschuwd voor het gevaar van zijn 'liefde' voor kinderen.

'Michael is gewoon een groot kind'

Het was in de periode dat Michael al zijn tijd doorbracht met de 10-jarige **JIMMY SAFECHUCK**. Jimmy mocht vier jaar geleden zelfs met ons mee naar Londen voor de **BAD**-tournee. Michael stond erop dat Jimmy en hij identiek gekleed gingen. Voor de ouders van Jimmy kocht hij indertijd een *Rolls Royce* en ik moest hen op de loonlijst

zetten,' aldus Dileo. 'Ik heb Michael toen aangeraden om deze vriendschap wat te laten bekoelen, omdat mensen er over gingen praten. Voor het eerst volgde hij mijn raad op: ik heb Jimmy Safechuck nooit meer gezien.'

Ook **BRANDON ADAMS** (15) reisde een tijd lang als Michael's beste vriend de hele wereld af. De jongen was tien toen Michael hem uitkoos om zijn jongere versie te spelen in *Moonwalker*. Twee jaar lang was Brandon Michael's boezemvriend en hij gelooft geen woord van Jordy Chandler's beschuldigingen.

Hij zegt: 'Mensen die dit geloven, zijn gewoon dom. Iedereen denkt Michael te kennen, maar in feite kent niemand hem écht. Ik ken hem wél! En ik weet dat hij nooit zou doen waar hij van wordt beschuldigd. Michael is gewoon een 'groot kind' en vindt het leuk om plezier te maken. Als ik bij hem thuis was,

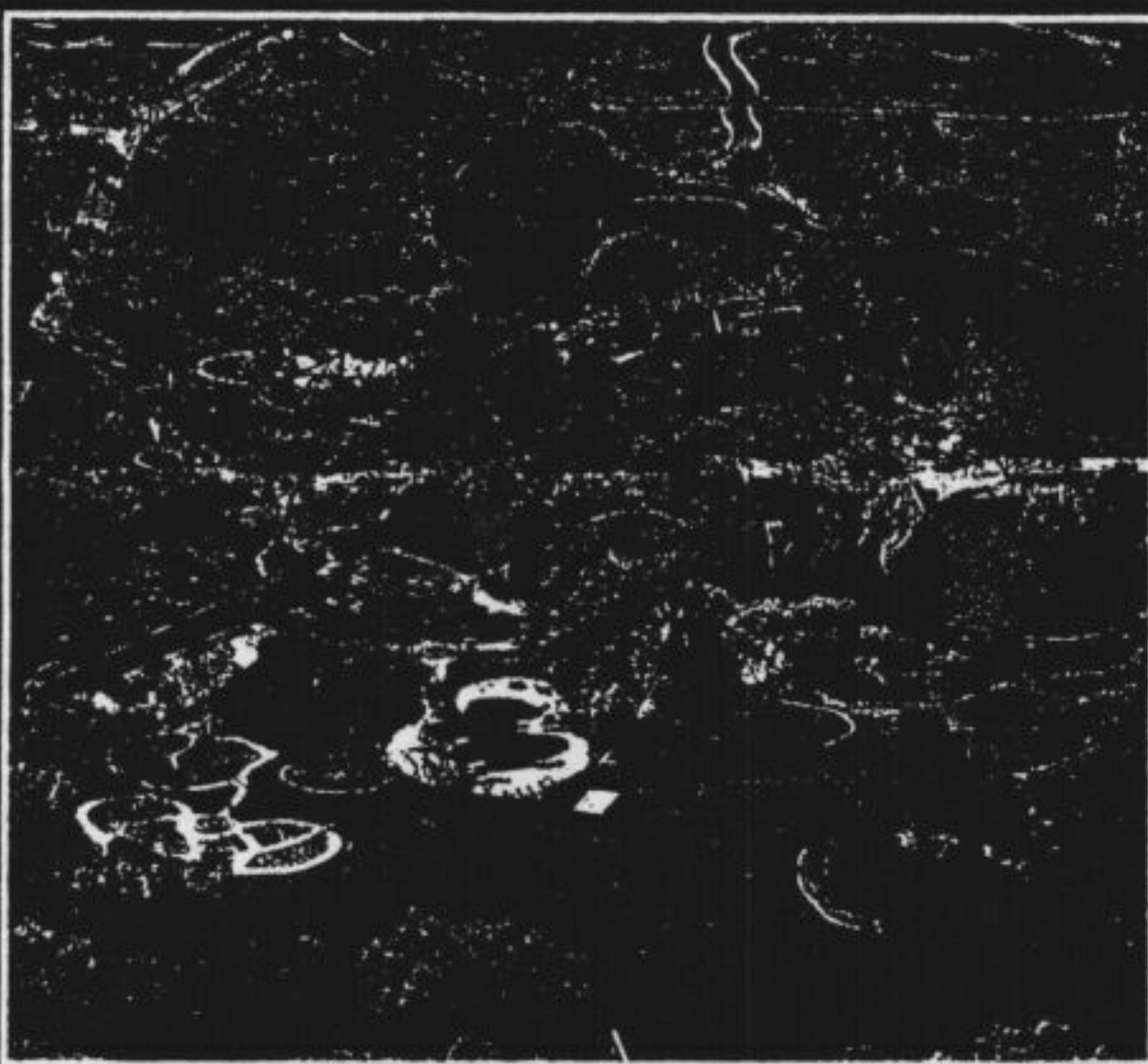
...the parties. Respondent's right of visitation, as set forth above, is subject to and expressly conditioned upon the following terms and conditions: Respondent shall not allow the minor child to have any contact or communication in any form, directly or indirectly, including, but not limited to, telephone communication, with a third party adult male known as Michael Jackson. In the event it is discovered

Contact-verbod voor Michael

EVAN CHANDLER, de vader van 13-jarige **JORDY**, heeft via de rechter afgedwongen dat **MICHAEL JACKSON** op geen enkele wijze contact mag hebben met de jongen. Ook wil hij zijn vrouw uit de ouderlijke macht laten ontzetten en de volledige voogdij over zijn zoon hebben. De tandarts is verbijsterd over wat met zijn zoon is gebeurd. 'Jackson heeft mijn jongen verleid met geld

Het gerechtelijk bevel waarin de vader van Jordi Chandler de rechter vraagt zijn zoon weg te houden bij Michael Jackson.

en cadeautjes en mijn vrouw heeft er werkloos bij staan kijken.' In een gerechtelijk bevel wordt Michael Jackson verboden Jordy te zien, te bellen of te schrijven. De jongen zelf staat nog steeds onder behandeling bij zijn psychiater. 'Wat Michael met mij heeft gedaan is heel erg slecht. Ik hoop het allemaal snel te kunnen vergeten.'

Het riante landgoed 'Neverland' waar de politie onlangs binnendrong op zoek naar bewijsmateriaal tegen Michael Jackson.

Vervolg Michael Jackson

goiden we met eten en speelden we met waterpistolen. Als we honger kregen, belde ik de pizza-lijn. Dan deed ik Michael's stem na. Hij moest daar vreselijk om lachen. Ik ben nu gewoon een beetje te groot geworden voor dat soort dingen, maar toen was het heel leuk... Door de jaren heen is Michael Jackson onvermoeibaar in de bres gesprongen voor kinderen over de hele wereld. Hij richtte zijn eigen *Heal The World*-stichting op en doneerde miljoenen aan goede doelen voor kinderen. Het staat voor zijn enkele intieme vrienden, onder wie **ELIZABETH TAYLOR**, **BROOKE SHIELDS**, **QUINCY JONES** en **OPRAH WINFREY**, dan ook vast dat de tegen Michael geuite beschuldigingen vals zijn.

Maar als de rechter de beschuldigingen wél terecht acht, betekent dat het einde van een wereld-carrière. Michael Jackson verdwijnt dan voor minstens acht jaar in de cel en het is maar zeer de vraag of de zanger daar tegen bestand is. Vrienden staan, en dat moet een enorme troost voor hem zijn, nog pal achter hem.

Brooke Shields, de actrice die door Michael 'mijn vaste vriendin' wordt genoemd, staat pal achter hem. De 28-jarige schoonheid, die overigens zelf beweert 'alleen maar een goede vriendin' van de ster te zijn, zegt: 'Deze beschuldigingen zijn te gek voor woorden. Ik heb het grootste respect voor Michael.'

Ongelukkige jeugd

Ook Michael's Hollywood-vriendje, de 12-jarige *Home Alone*-ster **MACAULAY CULKIN** is geschokt. Hij werd als één der eersten ondervraagd door de politie. Tijdens een verhoor dat ruim een uur duurde, vertelde Macaulay de politie onder meer: 'Michael is mijn beste vriend. Als ik bij hem thuis ben, doen we grappige dingen zoals zijn bodyguards in de maling nemen. Verder heeft hij mij nooit met één vinger aangeraakt.'

Tijdens het, inmiddels legendarische, interview dat Jackson enkele maanden geleden met Oprah Winfrey had, vertelde hij openlijk over zijn eigen, ongelukkige jeugd. Door zijn vriendschap met kinderen krijgt hij het gevoel zijn eigen jeugd jaren over te doen.

Michael was 25 toen hij zijn eerste jonge speelkameraadje plotseling overal mee naar toe nam, de toenmalige 12-jarige acteur **EMANUELE LEWIS** die slechts één meter en vier centimeter groot is. De

mega-ster vond het prachtig om Emanuelle op te tillen en te dragen als een baby. De jongen ging zelfs mee op afspraken van Michael met Brooke Shields. De vriendschap eindigde abrupt toen Emanuelle's moeder erachter kwam dat de twee een hotelkamer hadden geboekt en stonden ingeschreven als **VADER EN ZOON**.

Intussen worden steeds meer jonge vrienden van Michael Jackson verhoord door de politie. De Australische **BRETT BARNES** (11) schokte door toe te geven met Jackson in één bed te hebben geslapen. 'We lagen samen in bed, maar ieder aan z'n eigen kant. Michael knuffelde mij wel eens, maar meer zoals een moeder dat doet, ik ben nooit seksueel door hem misbruikt.'

Jackson slaat terug!

De mega-ster zelf is ervan overtuigd dat zijn onschuld binnenkort zal worden bewezen. **HOWARD WEITZMAN**, Jackson's advocaat, liet weten dat er een gerechtelijk onderzoek is ingesteld naar Jordy's vader, wegens afpersing. Volgens Michael Jackson's privé-detective **ANTHONY PELLICANO** is er sprake geweest van ordinaire chantage, alvorens Evan Chandler naar de politie ging. Pellicano: 'De vader van de jongen is een tandarts die nu en dan een filmscript schrijft. Michael en ik hebben een gesprek met hem gehad waarin hij dreigde Michael voor de rechtbank van ontucht te beschuldigen wanneer Jackson hem géén **VEERTIG MILJOEN** gulden zwijggeld zou betalen. Het geld zou in vier jaar, ieder jaar 10 miljoen gulden, betaald moeten worden. Evan Chandler wilde dit investeren in filmprojecten,' vertelt Pellicano. Nadat Michael weigerde, stormde Chandler woedend de kamer uit.

De volgende dag bood Pellicano Chandler 350.000 dollar aan om te zien hoe ver de tandarts wilde gaan met zijn bedreigingen. Maar Chandler had zijn eigen maatregelen al genomen door zoon Jordy naar een psychiater te sturen. De zaak kwam aan het rollen.

Bij het ter perse gaan van dit nummer verblijft Michael Jackson nog steeds in Thailand waar hij zijn wereldtournee begonnen is. Daar vierde hij ook zijn 35ste verjaardag. Het werd voor hem toch nog een dag vol ontroering en vriendschap, toen onverwacht zijn zus **JANET** en **ELIZABETH TAYLOR** met haar echtgenoot **LARRY FORTENSKY** naar Thailand vlogen om hem in deze moeilijke tijden te steunen. Steun die hij dezer dagen heel hard nodig heeft...

Al is er nog geen enkel bewijs tegen Michael Jackson, zijn imago zal nooit meer hetzelfde zijn. In hoeverre is de megaster het slachtoffer geworden van de Amerikaanse hysterie rond (vermeende) kindermishandelaars?

ISRAEL AMRANI

Sinds vorige week dreigt zelfs Michael Jackson, met al zijn talent, geld en roem, in een zwart gat te vallen. Het begon met een vijftien minuten durend telefoongesprek van de in Beverly Hills gevestigde therapeute Marhis Abrams met de Raad van de Kinderbescherming in Los Angeles. Abrams rapporteerde dat een dertienjarige cliënt had gezegd dat de net 35 geworden zanger hem seksueel misbruikt had. Volgens de wet was de therapeute verplicht de zaak aan te geven.

Ann Rosato van de Kinderbescherming, die de zaak in behandeling kreeg, had vervolgens een gesprek met de jongen. In het rapport, dat de Los Angeles Times in handen kreeg, beweerde de jongen dat zijn kameradschappelijke logeerpartijtjes bij de ster 'echt uit de hand gelopen' waren. "Op een keer zonde hij me en stak hij zijn tong in mijn mond. Ik zei dat hij moest ophouden. Toen begon Michael te huilen." Een andere keer zou Jackson hebben doorgezet en orale seks met hem bedreven hebben.

Net als bij andere gevallen waarin iemand van seksueel misbruik wordt beschuldigd, verliep het onderzoek aanvankelijk in het geheim. Maar nadat de zaak was uitgelekt, kwam de befaamde advocaat Howard Weitzman, die door Jackson was ingehuurd, met de beschuldiging dat de vader van het jongere Jackson probeerde te chanteren voor twintig miljoen dollar. De man, een tandarts uit Beverly Hills en mede-scenarist van de nieuwe film van Mel Brooks *Robin Hood: Men in Thighs*, was verwikkeld in een strijd om de voogdij van het kind. De week tevoren was hij veroordeeld tot het betalen van 68.804 dollar aan achterstallige alimentatie.

Michael Jackson was net aan zijn wereldtournee *Dangerous* begonnen. Zijn privé-leven was altijd al onderwerp van roddels en geruchten geweest, maar daar gaf hij zelden commentaar op. Nu moest hij zijn onschuld bewijzen.

Omdat Michael Jackson het vorige jaar 55 miljoen dollar had

verdiend, werden de beschuldigingen al snel voer voor de media. Zoals het er nu naar uitziet, bestaat er echter geen belastend bewijsmateriaal tegen de zanger. Afgezien van de verklaring van de jongen, is er vooralsnog niets dat erop wijst dat Jackson hem inderdaad seksueel misbruikt heeft.

Verschillende andere jongens, die door de megaster regelmatig werden uitgenodigd om op zijn tot pretpark omgebouwde landgoed Neverland (genoemd naar het mythische land uit *Peter Pan*) waar kinderen nooit zouden hoeven opgroeien) te komen spelen, werden door de politie ondervraagd. Onder hen ook het kindsterretje Macaulay Culkin uit de *Home Alone*-films, die overigens ontkende ooit onheus door zijn 'vriend' Jackson te zijn behandeld. Wel vertelden twee andere jongens aan TV-journalisten dat ze wel eens bij Jackson in bed hadden geslapen. Zo vertelde de elfjarige Brett Barnes: "Michael is mijn beste vriend. Hij sliep aan de ene kant en ik aan de andere. Het was een groot bed." De tienjarige Wade Robson stelde dat ze 'gewoon waren gaan slapen'. Verhalen die aan menig commentator de opmerking ontlokten dat dergelijke logeerpartijtjes dan misschien wel niet crimineel waren, maar op z'n minst *creepy*.

"Een oordeel opschorten is ongeveer het laatste waartoe Amerikanen in staat zijn wanneer het over seksueel misbruik van kinderen gaat," zegt de Newyorkse journaliste Dorothy Rabinowitz, die drie jaar geleden een uitgebreid artikel in Harper's publiceerde dat leidde tot de nietigverklaring van de veroordeling van Kelly Michaels. Michaels werkte op een kindercrèche in Maplewood, New Jersey. Vijf jaar geleden werd ze veroordeeld tot levenslang omdat ze tientallen kinderen die aan haar zorg waren toevertrouwd, misbruikt zou hebben. Naar later bleek hadden het fanatisme van de officier van Justitie en de lynchmentaliteit van de gemeenschap geleid tot haar veroordeling voor daden die ze nooit had begaan.

De Amerikaanse publieke opinie is zeer op de hand van kinderen, wat gecombineerd met de druk om je aan te passen in kleine gemeenschappen en de vele miljoenen dollars die in de geruchtenindustrie omgaan vernietigende gevolgen kan hebben. Neem een ander geval van vermeend seksueel misbruik van kinderen in het Land van de Onbegrensde Mogelijkheden. Op de dag dat Jackson zijn concert in Thailand afgelaste, werd de dertienjarige Felicia Miles de voogdij over haar tienerzoon ontnomen. Tevens werd ze veroordeeld tot 45 dagen gevangenisstraf en een boete van tweehonderd dollar. Haar misdaad: het gelegenheid geven tot seksueel misbruik van een kind.

Het slachtoffer in dit geval was haar twaalfjarige zoon. Als verassing voor zijn verjaardagspartijtje had de moeder een striptease-danseres laten komen. De officier van Justitie beschuldigde haar ervan dat ze had toegelaten dat de danseres zich bijna geheel ont-

De beschuldigingen tegen

WALDO

HP/DE TIJD 10/9/1993

Who's BAD?

kleedde, op een topje en een G-string na, waar niets op aan te merken is, behalve als het in aanwezigheid van een kind gebeurt. Bovendien, beweerde de officier, had ze het ook goed gevonden dat haar zoon slagroom van de tepels van de danseres likte. Door zulks te doen, zo oordeelde de rechter, had ze zich schuldig gemaakt aan gelegenheid geven tot seksueel misbruik van een kind.

Het incident is slechts één van de duizenden gevallen van kindermisbruik die dagelijks in Amerika gerapporteerd worden. In april 1992 werd de eigenaar van een kindercrèche, met de lieflijke naam Kleine Boefjes, in Edenton, South Carolina, veroordeeld tot twaalfmaal levenslang nadat hij schuldig was bevonden aan 99 van de 100 aanklachten wegens misbruik van kinderen op zijn crèche. Toen Robert Kelly, die zijn onschuld volhield, gehandboeid uit het gerechtgebouw in Farmville werd geleid, stond een scheldende menigte hem op te wachten. Kinderen riepen 'Ik haat je' en 'Tot over een miljoen jaar!' Kelly kreeg éénmaal levenslang voor ieder kind dat hij misbruikt zou hebben. Pas over 240 jaar komt hij in aanmerking voor voorwaardelijke vrijlating.

De twaalf juryleden hechten geloof aan de verklaringen van de kinderen, of misschien ook niet. Kelly werd veroordeeld wegens vier verkrachtingen, 46 gevallen van 'zich vrijheden permitteren', 36 eerstegraads seksuele overtreddingen en dertien 'tegennatuurlijke handelingen'. De zaak duurde acht maanden — de jury was gedurende die hele periode van de buitenwereld afgesloten — en kostte de staat 1,2 miljoen dollar. Twaalf kinderen legden persoonlijk een getuigenis af waarin ze zeiden dat Kelly hen gedwongen had tot orale en anale seks. Ook moesten ze toekijken terwijl Kelly seks had met andere volwassenen. De verdediging beweerde dat ouders in Edenton, een stadje met 5800 inwoners, hysterisch waren geworden van geruchten over misbruik van kinderen en hun kinderen suggestieve vragen hadden gesteld.

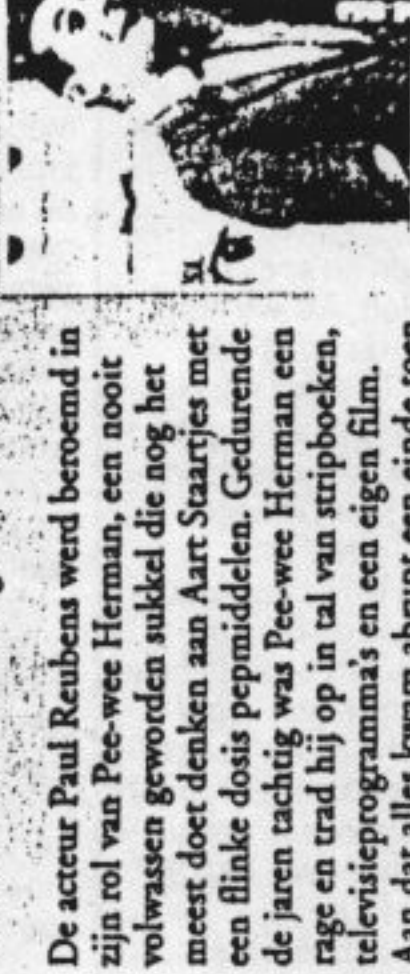
Over het Kleine Boefjes-proces is een uitstekende TV-documentaire gemaakt door Ofra Bikel. Onder de tientallen mensen die Bikel geïnterviewd heeft, bevonden zich leden van de jury die voor de camera verklaarden dat ze de kinderen niet geloofd hadden, maar dat ze op het punt hadden gestaan lichamelijk en geestelijk in elkaar te storten. Ze wilden dat er eindelijk een eind aan zou komen. Ze vertelden ook over de druk die andere juryleden op hen hadden uitgeoefend en die hen ertoe gebracht had de beklagde schuldig te verklaren, zodat ze weer terug konden naar hun gezin en hun baan. Kelly, zijn vrouw Elizabeth en vijf andere werknemers zijn op dit moment nog steeds in beroep tegen hun veroordeling.

Aan de andere kant van het continent leidden William en Kathleen Swan een comfortabel leven in Seattle, Washington. Dat werd echter in 1985 ruw onderbroken toen Kathleen Swan werd aangehouden door de politie toen ze haar dochterje kwam ophalen van de crèche. Afgelopen april kwam er een einde aan hun beproefing, nadat ze drieënhalf jaar in de gevangenis hadden gezeten wegens de vermeende verkrachting van hun eigen drieëneenhalfjarige dochterje en haar vriendinnetje.

In 1986 waren ze veroordeeld wegens kindermishandeling en verloren ze de voogdij over hun twee dochters, van wie de jongste vier dagen oud was toen ze de gevangenis gingen. Zij menen dat ze enkel en alleen veroordeeld zijn op grond van getuigenissen van mensen die het weet van de kinderen gehoord zouden hebben. De moeilijke beïnvloedbare kinderen zouden suggestieve vragen gesteld zijn, en waren zo tot beschuldigingen gekomen die in de rechtszaal herhaald werden door bevooroordeelde volwassenen.

Woody Allen werd ervan beschuldigd zijn geadopteerde dochterje Dylan (7) seksueel gemolesteerd te hebben. De aantijgingen werden gedaan door zijn ex-vriendin Mia Farrow, die hun relatie verbrak nadat ze bad ontdekte dat Woody een affaire had met haar negentienjarige geadopteerde dochter Soon-Yi. Het onderzoek karakteriseerde Allen's relatie met loofde seksuele handelingen.

De acteur Paul Reubens werd beroemd in zijn rol van Pee-wee Herman, een nooit volwassen geworden sukkel die nog het meest doet denken aan Aart Staartjes met een flinke dosis pepmiddelen. Gedurende de jaren tachtig was Pee-wee Herman een rage en trad hij op in tal van stripboeken, televisieprogramma's en een eigen film. Aan dat alles kwam abrupt een einde toen de acteur gearresteerd werd omdat hij masturbeerde in een porno-bioscoop te Sarasota, Florida. Ondanks het feit dat Reubens tijdens het incident niet gekleed ging als Pee-wee, was het daarna gedaan met zijn carrière.

Henri de By

Het recht van een beklagde om rechtstreeks geconfronteerd te worden met degene die hem/haar beschuldigt, geldt niet in gevallen van kindermishandeling door volwassenen. De officier van Justitie baseerde zich op 'van horen zeggen'-getuigenissen, die afgelegd werden door personen die met de kinderen gepraat hadden, omdat kinderen in de rechtszaal gemakkelijk geïntimideerd kunnen worden door hun mishandelaars. Volgens een wet in de staat Washington worden dergelijke getuigenissen toegelaten wanneer de slachtoffers jonger zijn dan tien jaar.

De bewijsvoering van het Openbaar Ministerie leunde zwaar op de 'van horen zeggen'-getuigenis van ene Lisa Conradi, de werknemster van de crèche door wie het onderzoek op gang was gekomen. De verdediging beweerde dat Conradi overdreven alert was op kindermishandeling en daardoor de kinderen zo had gestuurd dat ze haar vertelden wat zij wilde horen.

Pas na het proces werd bekend dat Conradi zelf als kind misbruikt was en daardoor van mening was dat er 'meer seksueel verknipte dan normale mensen vrij rondliepen', zoals ze het in een interview uitdrukte. Volgens rapporten begon de ellende voor het echtpaar Swan toen Conradi hun dochterje voor het eerst ontmoette. Ze zag dat de jurk van het meisje in haar onderbroekje gestopt zat en zei tegen het kind dat niemand haar geslachtsdelen behoorde te zien. Het meisje, zo verklaarde Conradi, zei dat haar ouders daar wel naar keken. Vervolgens rapporteerde Conradi dat het meisje gezegd had: "Mijn papa stopt zijn piemel erin en dat doet heel erg pijn." Het kind noch haar vriendinnetje hebben ooit een getuigenis afgelegd, zelfs niet achter gesloten deuren.

Net als in andere gevallen van vermeend seksueel misbruik van kinderen is er ooit enig lichamelijk bewijs gevonden dat de beweging van het OM ondersteunde. Het maagdevlies van het dochtertje was enigszins opgerekt, maar nog wel intact, wat de mogelijkheid van verkrachting uitsluit. Het maagdevlies van het andere meisje verkeerde in normale conditie.

Het Hof van Beroep van de staat Washington meende dat er

Woody Allen niet vervolgd voor misbruik

New York/DPA/AFP
Filmmaker Woody Allen wordt niet vervolgd wegens misbruik van zijn inmiddels 8-jarige geadopteerde dochter Dylan. Zijn voormalige partner, de actrice Mia Farrow, had een aanklacht ingediend.

Openbaar aanklager Frank Maco zei gisteren tijdens een persconferentie in Wallingford bij New York dat er reden is om te geloven aan de beschuldigingen maar dat er onvoldoende bewijzen zijn. Hij heeft besloten tot niet-vervolgving om 'het kind te beschermen' en haar het trauma van een openbare getuigenis in een proces te besparen. "Mijn besluit mag echter niet worden geïnterpreteerd als een pardon voor het gedrag van de heer Allen". De 48-jarige Mia Farrow is door de officier van justitie op de hoogte gesteld. Farrow had, nadat hun verhouding was geëindigd, haar voormalige geliefde ervan beschuldigd ontuchtige handelingen met Dylan te hebben gepleegd. Allen was een relatie begonnen met Farrow nu 22-jarige geadopteerde dochter Soon-Yi. De 58-jarige regisseur tracht nu een gerechtelijke uitspraak terug te draaien dat hij Dylan helemaal niet mag zien en zijn eigen, 5-jarige zoon Satchel enkel onder toezicht.

heeft en dat de politie en Maco alleen maar met het onderzoek zijn doorgaan, omdat zij niet willen toegeven dat er nooit iets gebeurd is. Hij wees erop dat psychiatrische experts hebben geconcludeerd dat de achtjarige Dylan nooit door Allen seksueel is mishandeld, zoals Farrow een jaar geleden beweerde.

Allen zei gisteren dat de opstelling van de openbare aanklager en de politie hem sterk doet denken aan de filmscène waarin politiemannen haren uit zijn hoofd trekken en zijn vingerafdrukken nemen terwijl tegelijkertijd berichten over moorden binnenkomen.

Hij besloot zijn haastig georganiseerde persconferentie met een oproep aan Mia Farrow, de vijandelijkheden te staken. "Als de Arabieren en de Israëliërs het kunnen, dan kunnen wij dat ook. Laten we in het belang van de kleine kinderen onze vijandigheden onmiddellijk staken", zei Allen. Hij bood Farrow zijn verontschuldiging aan voor alle harde woorden en pijnlijke acties. Hij noemde haar een fantastische actrice en een prachtige vrouw met een groot, vergevingsgezind hart. Allen en Farrow voeren een juridisch gevecht over het voogdijschap van twee kinderen.

Voor Allen, die onlangs in *Rolling Stone* bekende dat de hele zaak 'een interessante ervaring' zou zijn geweest, ware het niet dat er kinderen bij betrokken zijn, eindigde met een ironisch/komische noot. "Laten we hiermee stoppen. De enige voorwaarde, die ik stel, is dat je stopt met het sturen van de rekeningen van je advocaat."

Oscar Garschagen

Woody Allen roept Mia Farrow op strijd te staken

NK 25-9

In een uiterst merkwuurde verklaring heeft een openbare aanklager in New York vrijdag filmregisseur Woody Allen beticht van kindermishandeling zonder hem echter formeel in staat van beschuldiging te stellen. Volgens de advocaat van de staat, Maco, blijkt uit politieverzoek dat Allen de achtjarige Dylan heeft mishandeld. Om het meisje een traumatisch proces te besparen, werd onlangs het arrestatiebevel verscherpt dat de politie al had opgesteld. Dat gebeurde in overleg met de actrice Mia Farrow, de adoptie-moeder van het meisje.

Allen reageerde vrijdagmiddag als door een slang gebeten en razend van woede. Hij noemde de openbare aanklager een louché complotteur, die niets beters had te doen dan het geld van de belastingbetaler te verkwanselen aan een totaal verzonnen zaak, terwijl echte criminelen vrij kunnen rondlopen. Voor het weerwoord van Allen onderbraken lokale zenders, maar ook een nationale en een internationale tv-zender, de programma's.

Allens woede is begrijpelijk. Maco zei dat hij de beschuldigingen van Mia Farrow over mishandeling van het meisje 'zeer aannemelijk' achtte. Door bovendien te vertellen dat ook de politie in Farrow's beschuldigingen aan het adres van Allen geloofde en zelfs een arrestatiebevel had opgesteld, deed Maco het voorkomen of er daadwerkelijk bewijzen zijn.

Woody Allen noemde de uitspraken van Maco 'zeilig', 'leugenachtig' en 'draaikomterig'. De filmregisseur zegt dat de politie geen spoor van bewijs

Woody Allen niet vervolgd

NEW YORK (DPA/AFP) - Filmmaker Woody Allen wordt niet vervolgd wegens misbruik van zijn inmiddels 8-jarige geadopteerde dochter Dylan. Zijn voormalige partner, de actrice Mia Farrow, had een aanklacht ingediend.

Openbaar aanklager Frank Maco zei gisteren tijdens een persconferentie in Wallingford bij New York dat er reden is om de beschuldigingen te geloven, maar dat er onvoldoende bewijzen zijn. Hij heeft besloten tot niet-vervolgving om "het kind te beschermen" en haar het trauma van een proces te besparen.

scheen. Zijn moeder, die de verdwijning van haar overvloedige zoon-tje niet had opgemerkt, werd zelfs niet officieel berispt.

Er komen gruwelijke gevallen van kindermishandeling voor die niet gemeld worden omdat ze niet opzienbarend genoeg zijn of niet seksueel van aard. Eén van dergelijke gevallen resulteerde onlangs in de moord op een man in Oklahoma door zijn twee zoons van vijftien en twaalf. Er waren jaten van mishandeling aan voorafgegaan, waarvan buren en politiemensen weet hadden.

Het lijkt echter of politie en justitie vooral geïnteresseerd zijn in gevallen van seksueel misbruik van kinderen die veel publiciteit krijgen. Eén reden daarvoor is misschien dat ze bang zijn voor kritiek van mensen die opkomen voor de rechten van het kind. Maar een voor de hand liggende reden is dat sheriffs, officieren van justitie en rechters vaak gekozen worden door de bevolking. Als er dan een geval van kindermishandeling op het bureau van een officier van justitie terecht komt, kan hij daar zijn voordeel mee doen. Voeg daar nog aan toe een rechter die ook gekozen moet worden of een wit voetje wil halen bij zijn gouverneur. Nog een andere factor is een nieuwsgierig publiek met een grote fantasie. Met de hulp van een wraakzuchtige lokale pers kan het geheel uitdraaien op een klassieke heksenjacht.

De tragedie van Michael Jackson is dat hij niet bepaald het type is van de gezellige buurman en dat ook nooit kan worden. Ondanks zijn ongelooflijke succes worden zijn artistieke uitspattingen nauwelijks getolereerd door het oudere publiek. Toen *Dangerous* bijna twee jaar geleden in Amerika uitkwam, had dat publiek slechts oog voor Jackson's expliciet seksuele hand-op-het-kruis-cho-rografie in de videoclip. Ook tijdens zijn concerten legt hij op het toneel de nadruk op die seksualiteit. Misschien dat verstandige mensen Jackson zouden geloven als hij zegt dat hij al zijn energie in zijn werk stopt. En dat er, afgezien van in dat werk, in het door hem gewenste kindertevan helemaal geen plaats is voor seks.

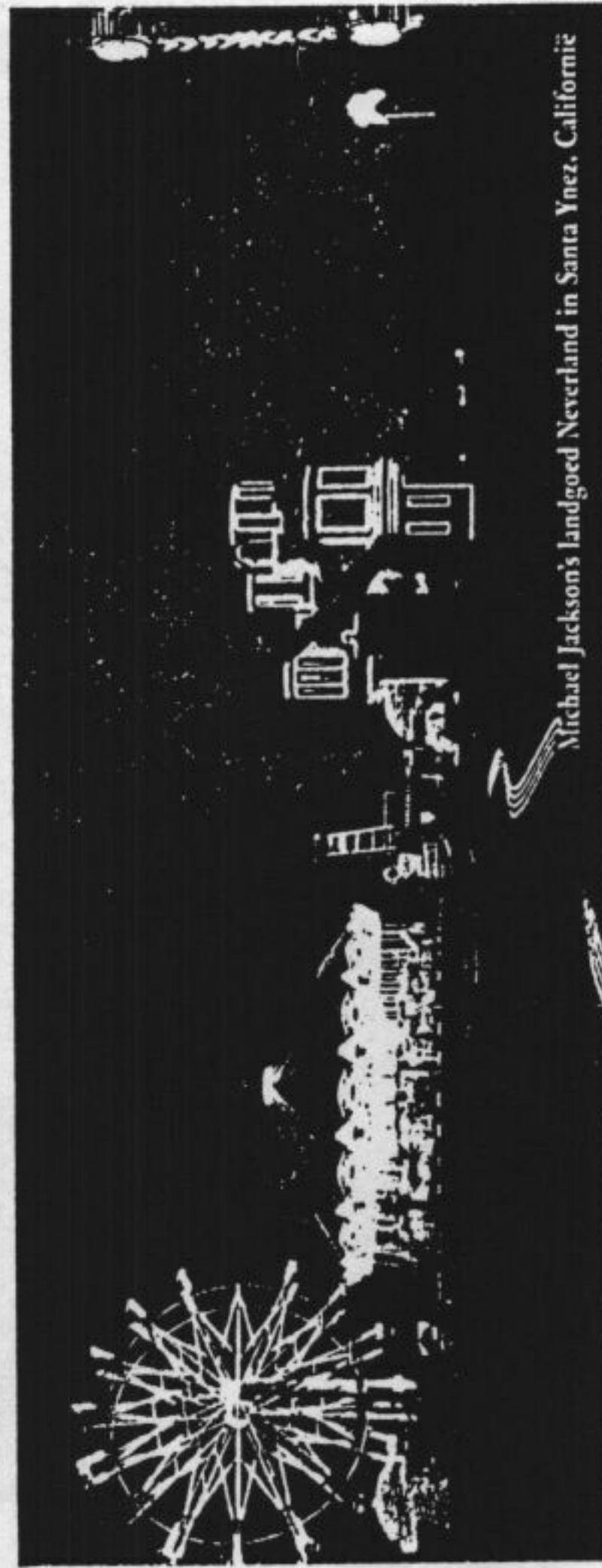
Eén ding is zeker. Zelfs als elke grond voor de beschuldigingen blijkt te ontbreken, zal Jackson voor de rest van zijn leven berooid zijn van de weinige vriendschappen die hij nog in zijn kluizenaarbestaan toeliet. Tenlotte lijkt het enige contact dat hij — behalve via zijn werk — nog met de buitenwereld heeft te bestaan uit de speelkameradjes die hij op Neverland uitnodigde om samen met hem te genieten van de kermisattracties, de gratis ijscokarretjes en tentjes vol suikerspinen. Voorheen was het enkel in de avonden, wanneer de kinderen vertrokken waren en hij alleen was achtergebleven, dat Jackson, zoals hij aan LIFE vertelde, moederziel alleen rondging in de draaimolen en het reuzenrad. Maar nu de nabijheid van elk kind de bedreiging van nieuwe beschuldigingen inhoudt, is er een einde gekomen aan zijn verlate jeugd.

fouten gemaakt waren in deze zaak en vernietigde het vonnis. Maar in 1990 handhaafde het Hoogerechtshof in de staat de uitspraak van de lagere rechtbank en stuurde het echtpaar Swan voor vijf jaar naar de gevangenis. Ze werden na 42 maanden, in plaats van 60, vrijgelaten wegens goed gedrag.

De Amerikaanse Associatie voor de Bescherming van Kinderen zegt dat meldingen van kindermishandeling zijn toegenomen van tien gevallen per duizend kinderen in de jaren zeventig tot 24 per duizend eind jaren tachtig. Is kindermishandeling de afgelopen twintig jaar dan een epidemie geworden? Zo hoeven de cijfers niet noodzakelijkerwijs geïnterpreteerd te worden. Mensen die kritiek hebben op de manier waarop met beschuldigingen van kindermishandeling wordt omgegaan, wijzen de dramatische statistische toename aan de wetten die voorschrijven dat iedereen die met kinderen werkt en dergelijke beschuldigingen hoort, verplicht is ze te rapporteren. Die meldingsplicht heeft een overdeven alertheid en een lynchmentaliteit in de hand gewerkt. Sociale werkers voelen zich nu, uit angst aangesproken te worden op nalatigheid, gedwongen dieper in te gaan op gevallen die ze in het verleden misschien hadden laten voorbijgaan.

Dat er zoveel wetten zijn bijgekomen die kinderen moeten beschermen, is te danken aan de inspanningen van allerlei groepen en organisaties die opkomen voor de rechten van het kind. Deze belangverenigingen (die zelf vaak de term 'waakhond' prefereren) oefenen druk uit op justitiële departementen om de vervolging en bestraffing van kindermishandelaars steviger aan te pakken. Zij verschaffen werk aan menige advocaat, PR-functionaris, gedragstherapeut en lobbyist. "Dit is een ware doorbraak, een nieuw tijdperk voor de rechten van het kind," verklaarde James Steyer, president en oprichter van Children Now, een belangenvereniging uit Californië. "Onze eerste opdracht was de mensen te vertellen dat er kinderen zijn die in moeilijkheden verkeren," zei Steyer. "Maar nu moeten we wel met resultaten komen."

Veel Amerikaanse kinderen zouden inderdaad wel wat meer hulp kunnen gebruiken. Volgens een recent onderzoek leeft 25,3 procent van de kinderen in Californië in armoede, vergeleken met 15,2 procent in 1980. Er zijn veel manieren om het leven van kinderen te verbeteren, en de vervolging van vermeende kindermishandelaars is daar slechts één van. In dezelfde week dat Felicia Miles afrand moest doen van haar zoon omdat ze een stripcafé dan-seres had laten optreden op zijn verjaardagsfeestje, werd de vierjarige Dillon Sterling achtergelaten in een avondwinkel in Minnesota. Zijn familie, die bestond uit nog tien kinderen en een jong hondje, had hem simpelweg vergeten tot zijn foto 24 uur later op TV ver-

Michael Jackson's landgoed Neverland in Santa Ynez, Californië

Producent documentaire over jongenskoor: 'Bestuur wil eigen fiasco op de ouders afwentelen'

Van onze verslaggever
LEO VAN GELDEREN

ALKMAAR — Martin Lagestee snapt alle drukte niet. De maker van de NCRV-documentaire over pedofilie doelt op de brief die het bestuur van het Noordhollands Jongenskoor, dat een rol speelt in de film, onlangs naar de ouders van de kinderen stuurde. Daarin doet voorzitter Vrisekoop een oproep aan de ouders van de kinderen om alsnog te proberen de uitzending van de gewraakte documentaire te verbieden.

Eerder probeerde de voorzitter namens het jongenskoor al uitzending te voorkomen. Het bestuur zag echter af van een kort geding toen men ontdekte geen schijn van kans te hebben omdat dirigent H. Timmerman en het vorige bestuur wel degelijk op de hoogte bleken van het thema van de documentaire.

Vrisekoop c.s. liet het niet aankomen op een confrontatie voor de rechter, maar ging schoorvoetend akkoord met een voorstel van de maker: het schrappen van de twee meest gewraakte scènes waarin het koor een rol speelt.

Daar is de zaak echter niet mee uit de wereld. Onlangs kregen de ouders van de zangertjes een brief van het bestuur waarin ze worden opgeroepen alsnog te proberen uitzending van de documentaire te voorkomen.

Voorzitter Vrisekoop is niet bereikbaar voor commentaar. Wie wel iets wil zeggen is penningmeester C. Benschop: „Onder verschillende ouders was onrust ontstaan die niet werd weggenomen door het schrappen van enkele scènes. Vandaar deze brief. Daarin geven we opening van zaken. We hebben gewoon op een rijtje gezet, hoe wij als bestuur over de hele zaak denken.”

Actie

Dat tegelijkertijd een oproep aan de ouders wordt gedaan om opnieuw actie tegen de documentaire te ondernemen, vindt Benschop niet vreemd: „Nee, waarom? Er is door ons en de maker weliswaar een compromis bereikt. Maar dat wil niet zeggen dat we daar tevreden mee zijn. Tot die overeenkomst zijn we toch min of meer gedwongen. In de brief zeggen we dan ook dat ons de juridische mogelijkheden ontbreken om nog stappen te ondernemen. Maar tegelijkertijd stellen we

dat het de ouders misschien wel lukt.”

In de brief doet Vrisekoop, zelfjuriste, namens het bestuur de suggestie aan de ouders om zich afzonderlijk of te zamen samen met een advocaat tegen uitzending te verweren. Om dat te bewerkstelligen biedt ze de hulp aan van een van haar kantoorgenoten. Ook zegt voorzitter Vrisekoop in de brief haar hele dossier beschikbaar te stellen aan de advocaat die namens een of meerdere ouders inderdaad een procedure aanhangig wil maken.

Producent Lagestee snapt deze oproep aan de ouders niet: „Wat moet ik hier nu weer op zeggen? Op deze manier komt er geen eind aan alle drukte rond de documentaire. Zo schep je onnodig problemen terwijl dat nergens voor nodig is. Beide partijen waren het toch met elkaar eens? Zo'n schikking tref je niet voor niets. Dan ga je daarna toch niet nog eens proberen via een omweg je gelijk te halen?”

„Het bestuur wekt op deze manier de indruk het eigen fiasco op de schouders van de ouders af te willen wentelen. Heel vreemd allemaal. Ze doen maar. De partijen zijn het eens, de NCRV en de subsidieverstrekkers staan achter het produkt. En ik ben er van overtuigd dat als de mensen deze documentaire zien, ze zich af zullen vragen. Is daar nu al die drukte over ontstaan? Nee, voor de uitzending zal deze brief geen gevolgen hebben. Die gaat gewoon door.”

Eén van de op

voorhand meest geruchtmakende competitie-films heet Het Bachvirus en dat is een door Arnold Vogel en Robert Verhoeven vervaardigd werkstuk waaraan alles verward is, de titel niet het minst. Met de brave Johann Sebastian en zijn zonen heeft het allemaal weinig te maken, want het betreft een documentaire over pedofilie. De film ontwikkelt zich vanuit een concert in de Haarlemse Bavo-kerk waar een groot deel van het publiek de hemelse deklanken van het Noordhollands Jongenskoor met gesloten ogen tot zich laat komen. Maar verspreid tussen de muzikantjes zitten ook drie oudere heren met hun ogen juist wijd open gesperd, want ze zijn niet gekomen voor Bach maar voor de koorknepen in rode toogjes met superpli. We horen een van de heren klagen dat het

met het kopen van de kaartjes altijd gokken blijft, want soms tref je het ongelukkig en krijg je geen stoel tegenover de jongenssopranen maar tegenover de bassen met baarden voor wie je niet gekomen was.

Men zou kunnen stellen dat deze pedofielen - want dat zijn ze - de St. Bavo zijn binnengekomen onder valse vlag. Over wat Vogel & Verhoeven zouden hebben gedaan om de medewerking van het Noordhollands Jongenskoor te verkrijgen is een aantal weken geleden een ophefmakende rel ontstaan. Die is nu gesust door het aanbrennen van twee coupures in de film. Het betreft een scène waar na afloop van het concert een pedofiele schilder daadwerkelijk contact met een koorknep weet te leggen, benevens een scène waarin een voormalige speeltuindirecteur (ook betrokken geweest bij opvang van moeilijke jeugd) al te gedetailleerd vertelt over zijn relatie met een pril tiener.

Het goede van de film zit voornamelijk in de openhartigheid waarmee die drie heren afzonderlijk van elkaar hun seksuele geaardheid nader toelichten, inclusief de tragiek dat als gevolg van gebrek aan sociale acceptatie de lustgevoelens zelden kunnen worden bevredigd. Als de man die dat uitlegt het even te kwaad krijgt met zijn emoties, zoomt de camera zo razendsnel en onbarmhartig op zijn tranen in, dat het vragen oproept over de integriteit van de filmers. Welsprekender is de scène die volgt als de spreker verteld heeft dat hij door zijn burens voor een viespeuk en kinderlokker wordt versleten en dusdanig wordt geterroriseerd, dat hij niet eens meer door zijn eigen tuin kan lopen. Men neemt de proef op de som en inderdaad ontstaat er in mum van tijd een oploop van jewelste en wordt ook de cameraploeg bedreigd met verbaal en fysiek geweld. Hier is Het Bachvirus op zijn sterkst en roept compassie op voor mensen die het ook niet kunnen helpen dat ten aanzien van de erotiek de Schepper hen een lelijke poets heeft gebakken.

Halfhartig is dat de film het heikele discussiepunt van de problematiek uit de weg gaat. Namelijk dat pedofiele relaties vrijwel per definitie onevenwichtig zijn, omdat het gaat tussen aan de ene kant volwassenen die ervaren in het leven staan, met aan de andere kant kinderen die geacht worden de erotiek en hun draai in het leven nog te ontdekken. En misleidend aan Het Bachvirus is dat de indruk wordt gewekt dat pedofilie zich enkel afspeelt tussen mannen en jongetjes.

Het Bachvirus, de omstreden documentaire van Robert Verhoeven en Arnold Vogel over drie pedofielen en hun liefde voor een jongenskoor, liet een nare nasmaak achter. De combinatie van de zingende knapen en de aanbidding van de drie heren deed niet bepaald 'begrip' ontstaan voor deze variant van ons rijke liefdesleven. Het verband tussen het koor en de mannen was door een gerechtelijk bevel enige scènes te verwijderen bovendien enigszins zoek geraakt. Er werd niet gesproken met jongens en met hun ouders en de burens van één van de heren verschenen even in beeld als een dreigende lynchparty. En zoals sommige filmmakers er geen einde aan wisten te breien, zo hield deze documentaire opeens op.

6 NRC HANDELSBLAD

23-9-1993

Mario de Graaf in de documentaire *Het Bachvirus*

Onder de premières van vandaag verdient vooral de korte documentaire *Het Bachvirus* van Robert Verhoeven en Arnold Vogel speciale aandacht. Producent Martin Lagestee moest er op grond van een vonnis in kort geding (twee scènes uit laten verwijderen, die een al te duidelijk verband legden tussen het Noordhollands Jongenskoor en drie pedofiele bezoekers van een concert. Het gevolg van het ontbreken van die sleutelscènes (een van de mannen vraagt in de kleedkamer aan een koorlid om voor hem te poseren, een ander vertelt expliciet van zijn relatie met een jongen) is dat beide onderdelen van de film, het portret van een koor en de openhartige getuigenissen van de jongensliefhebbers, nu niets meer met elkaar te maken hebben. De misleidende, dubbelzinnige titel *Het Bachvirus* kan model staan voor de vele valse

voorwendselen, die het thema met zich meebrengt: het Noordhollands Jongenskoor voelde zich genomen door het verrassende andere onderwerp van de film, en de drie pedofielen hebben niet eens meer in de gaten dat ze om voor de hand liggende maatschappelijke taboes te ontwijken voortdurend iets anders moeten zeggen dan ze bedoelen: ze zoeken jongens 'met culturele bagage', het gaat uiteraard niet om de seks en bij het poseren moet het jongensmodel natuurlijk even op esthetische gronden zijn trui uittrekken. Een van de mannen spande zich zelfs jarenlang in voor allerlei soorten jeugdwerk en andere met jongens verbonden vormen van liefdadigheid. Even hypocriet is de houding van de burens van een openlijk zijn geaardheid belijdende pedofiel. In de aardigste scène van *Het Bachvirus*, een tragikomisch spel met veelsortige misverstanden, wordt hij bij het betreden van zijn eigen tuin, naar hij zelf voorspeld had, onmiddellijk belaagd door agressief dreigende medebewoners. Door zich in hun nabijheid te wagen, gaat hij, volgens die burens, 'echt te ver'.

De vaste kamercommissie voor Justitie wacht volgende maand een schokkende filmvoorstelling: een demonstratieband van de Centrale Recherche Informatiedienst moet de kamerleden ervan doordringen hoe ernstig het misdrijf kinderporno is. Ernstig genoeg om de politie zwaardere opsporingsmiddelen toe te verschaffen, zo luidt het pleidooi. Want de verspreiding van kinderporno gaat steeds verder en Nederland speelt daarin een niet te verwaarlozen rol.

AISOI net om huppelende kinderen gaat

door LOES DE FAUWE

HET JONGETJE is blank en een jaar of zeven, acht oud. Hij zit van kin tot tenen vastgebonden, op een stoel. De camera is gericht op zijn naar beneden geknikte hoofd. Hij is waarschijnlijk gedrogeerd. Volwassen handen spertten zijn mond open. De camera zoomt in voor wat verder kan worden omschreven als een orale sexscène.

De beelden staan op een demonstratieband van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), die volgende maand wordt afgespeeld voor de vaste kamercommissie voor Justitie. Dat moet de kamerleden ertoe aanzetten haast te maken met wetswijzigingen die de bestrijding van kinderporno kunnen vergemakkelijken.

De strafmaat voor de handel in en het verspreiden en tentoonstellen van kinderporno is nu nog laag en de opsporingsmiddelen zijn in het verlengde daarvan beperkt: een verdachte kan niet langer dan zes uur worden vastgehouden en huiszoeking en het afnemen van telefoons zijn niet toegestaan. Dat maakt de onderzoeken ingewikkeld en arbeidsintensief, zo zeggen politiemensen. Bovendien hebben ze 'wettig rendement': de handelaar gaat een paar maanden de bak in en begint opnieuw.

Eergisteren werd in Amsterdam de 52-jarige pornohandelaar O. de V. gearresteerd. Toen de politie zijn woning in de Baweanstraat binnenviel, was De V. juist banden met kinderporno aan het kopiëren. De man was in april al eens opgepakt wegens handel in kinderporno.

Zijn sexshop in de Monnikenstraat werd toen dichtgetimmerd en De V. werd in voorlopige hechtenis genomen. Dat was in dit geval mogelijk omdat hem ook helling ten laste kon worden gelegd. Maar toen de detentie na zes weken niet meer kon worden verlengd, heeft De V. volgens de politie onmiddellijk weer zijn praktijken opgepakt.

De V. is enige jaren geleden al eens veroordeeld wegens handel in kinderporno. Zijn arrestatie in april dit jaar was een direct gevolg van het onderzoek tegen de inmiddels beruchte Zwitser R. O., die in Nederland kinderen heeft willen ontvoeren om hen seksueel te misbruiken.

Tijdens huiszoeking bij O. kwam een serie kinderpornobanden boven tafel: banden die O. zelf had gemaakt van geweldadige en perverse handelingen van hemzelf met heel jonge kinderen, maar ook banden met kinderporno uit de sexshop van De V.

"Van deze zaak in de Monnikenstraat weten we nu dus zeker dat er kinderporno werd verkocht," zegt hoofdinspecteur Peter Holla van de Amsterdamse zedenpolitie. "En in Amsterdam zijn honderden verkooppunten van kinderporno. Het is logisch om te veronderstellen dat er meer zijn die kinderporno verhandelen."

Het woord kinderpornografie komt tot nu toe in de wet niet voor. Wie jonge kinderen seksueel molesteert, is strafbaar, maar het filmen daarvan is dat op zichzelf niet. Toch letten de makers van de video's er doorgaans wel op dat zij zelf niet herkenbaar in beeld komen. En soms wordt ook het gezicht van het betrokken kind bedekt.

New Scotland Yard trok in 1991 in het politiebureau *Policer Review* al aan de bel over toename van sadomasochisme en bizarre sex in kinderporno. Ook de CRI en de zedenpolitie signaleren in de kinderporno een toename in geweldadige scènes. De CRI heeft kortgeleden twee rechercheurs speciaal belast met kinderporno: Henk Hagen en Leen Pieterse.

Zij verzamelen nu alle informatie over kinderporno-zaken van plaatselijke korpsen. Ze analyseren ook banden en pogen de herkomst daarvan te achterhalen, aan de hand van bij voorbeeld de bij voorbeeld de kinderen die worden gebruikt, lichaamskenmerken van

door LOES DE FAUWE

AMSTERDAM - De Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) en de Amsterdamse zedenpolitie hebben het ministerie van Justitie en de vaste kamercommissie van Justitie verzocht het in bezit hebben van kinderpornografie strafbaar te stellen en de strafmaat op de handel in en het tentoonstellen van kinderporno te verhogen.

Aanleiding is de moeilijke opsporing. Omdat op de handel in en het verspreiden van kinderporno drie tot zes maanden staat, zijn de opsporingsmiddelen beperkt: een verdachte kan hooguit zes uur worden vastgehouden en huiszoeking en het afnemen van telefoons zijn niet toegestaan. Dat maakt onderzoek naar kinderpornocircuits lastig.

Dinsdag is in Amsterdam de 52-jarige Amsterdammer O. de V., wiens sexshop in de Monnikenstraat dit voorjaar

men met kinderen, hun organisatievormen en opsporingsadviezen. Deze modellen, toegepast op de zaken die de laatste jaren in Nederland zijn opgespoord, lijken aardig te passen. Bij voorbeeld het gegeven dat een aantal pedoseksuelen bij voorkeur werk zoekt dat hen gemakkelijk in contact brengt met kinderen. CRI-man Hagen: "Velen weten het allemaal goed te beheersen, hoor. Die worden jeugdtrainer of begeleiden majorettes en doen verder niemand kwaad." Evengoed zijn er de laatste jaren heel wat rechtzaken geweest tegen jeugdleiders, hoptmannen of begeleiders in kindertehuizen bij wie die beheersing minder goed lukte.

Volgens de CRI circuleert kinderporno, in alle gradaties tussen zacht en hard, vooral in circuits van pedofielen, die of onderling foto's en films ruilen of langs ondoorgedraaide wegen hun bestellingen plaatsen. Hoofdinspecteur Holla nuanceert: "Maar men moet niet denken dat elke pedoseksueel op kinderporno kikt. Met dat beeld zou je een grote groep naar beneden halen."

Ondanks de opkomst van de videocorders bestaat het aanbod nog steeds voor de helft uit boekjes. De handel in video's gaat doorgaans via de sexshop of via anonieme postbusnummers en postorderbedrijven, waarvan in de blaadjes - 'Familiefoto's' - advertenties staan.

Maar de overdracht van teksten en

CRI: porno met kind strenger bestraffen

werd dichtgetimmerd wegens handel in kinderporno, op nieuw gearresteerd. Op het moment van de inval in zijn woning was De V. banden met kinderporno aan het kopiëren. De man had, aldus de politie, zijn oude praktijken weer opgepakt.

De politie denkt nu dat De V. zich niet tot het verhuren en verkopen van banden met kinderporno heeft beperkt, maar

die ook zelf heeft geproduceerd. Volgens de politie is De V. geen solist, maar behoort hij evenmin tot een grote organisatie. Volgens hoofdinspecteur P. Holla wordt veel meer kinderporno gemaakt en verhandeld en is het aantal mensen dat voor dit soort porno belangstelling heeft, veel groter dan tot voor kort werd gedacht.

Komende maand zullen de CRI en de zedenpolitie voor kamertentoonstellingen houder van wat we zoal aantreffen," zegt H. Verhagen van de CRI. "Want men is nog steeds geneigd te denken dat kinderporno iets met blote kinderen op het strand is, maar het gaat om verkrachting, vastbinden en tot bloedens toe slaan. Daar staat dan maximaal zes maanden op! Als kamerleden die beelden zien, begrijpen ze wel dat de wet moet worden veranderd."

Pagina 2: Alsof het om huppelende kinderen gaat

afbeeldingen kan tegenwoordig ook gemakkelijk via computers worden geregeld. Hagen: "Het bulletinboard-systeem op de computer is gemakkelijk toegankelijk. Vaak lopen de eerste contacten via de gewone bekende netwerken, waarop bij voorbeeld grote bedrijven en universiteiten zijn aangesloten. Die netwerken zijn wereldwijd."

"Via verwijzingen komt men terecht bij particuliere netwerken en dan kun je na het overmaken van geld informatie krijgen, of tekst en beelden. Ten slotte kan je die beelden ook printen, in kleur."

"Het zal duidelijk zijn dat je particuliere netwerken, waarin mensen ook nog eens opereren met schuilnamen, niet gemakkelijk vindt. We weten een voorbeeld waarbij een man in Auckland, Nieuw Zeeland, via de computer in Amsterdam een adres kreeg van een jongetje in Wellington. Er is in de VS wel eens een bestand gevonden met een waslijst Nederlanders erop. Ik bedoel: we hoeven echt niet te denken dat er hier geen markt is."

Het gebruik van computers vereist bij de onderzoeken specifieke kennis, stelt de CRI. Opsporingshandelingen die de FBI over dit soort zaken verspreidt, waarschuwen rechercheurs ook: let op computers, let erop dat verdachte niet razendsnel een vernietigingsprogramma in werking zet. Want de ervaring leert dat juist pedofielen de neiging hebben een secure boekhouding te voeren van zowel de kinderen met wie ze seksuele relaties onderhouden als eventuele klanten en hun specifieke voorkeuren.

Uit in beslag genomen materiaal blijkt dat in de kinderpornohandel nog veel oud materiaal circuleert, aldus de CRI. Hagen: "Ook dat wordt gevretten. We zien kopieën van oude acht-millimeterfilms terug op videobanden. Veel materiaal wordt versneden en gekopieerd. Veel opnamen komen uit het Verre Oosten, maar je ziet toch ook blanke kinderen, recente films. Er zijn eel.t mensen die er veertig- tot zestigduizend gulden per maand aan verdienen."

Opsporing hoeft niet altijd ingewikkeld te zijn, betoogt Hagen van de CRI: "Feit is dat in Nederland veel te weinig aandacht wordt besteed aan controle van sexwinkels. Dat geldt ook voor Amsterdam."

Uitlokking

Daar is hoofdinspecteur Holla van de zedenpolitie het volstrekt niet eens: "Controle van sexshops," hoort hij. "Wat moet ik me daarbij voorstellen? Meneer, we komen controle... Je moet je bekendmaken, anders is het uitlokking. En dan wijst zo'n man op 4500 banden en zegt: 'Ga uw gang maar'. Dat werkt niet. Onze tegenstanders zijn niet achterlijk."

"Wij hanteren een projectmatige aanpak. Het begint met banden die je toevallig vindt bij een huiszoeking, of iemand komt hier met een band waar van hij zelf vindt dat het te ver gaat. Soms kun je een distributiekanaal traceren, zelden een slachtoffer. De vraag is altijd weer: wat kun je eigenlijk ten laste leggen? Is het een 'privé-verzameling', is het voorraad met doel die te verhandelen? Je moet alles hard maken, maar de bevoegdheden daarvoor ontbreken. Daarom is de wetswijziging nodig en daarom moet je laten zien wat het is: geen huppelend kind, maar een kind dat is vastgebonden en wordt verkracht. Weerloze kinderen. Honderd-

Par 17 sep '93
Kinderporno 1

In Het Parool van 9 september trof ik een artikel aan over 'afschuwelijke kinderporno'. Ik ken verscheidene pedo's en heb dan ook veel leuke filmpjes van (inderdaad) 'huppelende kinderen op het strand' gezien en ook wel heel lieve filmpjes van kinderen die met kennelijk plezier seksspelletjes spelen. Hoe komt het dan dat ik niet een van die gemene of walgelijke pornobandjes heb gezien? Op zijn minst moet ik veronderstellen dat dit soort bandjes ulterst zeldzaam is.

Dr Money, bekend seksuoloog uit de Verenigde Staten, heeft eens beweerd dat Amerika een land van 'seksuele analfabeten' is. Dit feit, in combinatie met het daar bestaan van allerlei fundamentalistische sekten, verklaart misschien de toezending vanuit de VS van dit soort bandjes: men wil, door flink te overdrijven, pedo's zo zwart mogelijk maken.

Wanneer er sprake is van gemeen materiaal dat gemaakt is om kindershaters (dus geen 'pedofielen') te vermaken, ben ik - onder voorwaarden - niet tegen een strenger vervolgingsbeleid. Die voorwaarden zijn: huiszoekingen worden correct uitgevoerd, en wanneer gevonden bandjes onschuldig materiaal bevatten zoals bij voorbeeld vrolijke seksspelletjes, vindt geen vervolging plaats en worden de bandjes binnen een week teruggegeven met excuses voor de veroorzaakte overlast.

Duivendrecht TEKO VAN MEURS

Par-17 sep '93
Kinderporno 2

Het artikel over kinderporno heeft mij diep geschokt. Wat is dit voor achterlijk land, dat zijn criminelen beschermt ten koste van weerloze kinderen? Een frauderende boekhouder wordt harder bestraft dan iemand die zulke gruwelmisdaden begaat als het misbruiken en mishandelen van kinderen.

Al jaren erger ik me eraan dat het in bezit hebben van kinderporno niet strafbaar is. Als ik op straat voor een geeltje een stereotoren koop, kan ik weten dat ik me schuldig maak aan heling en ben ik strafbaar, omdat ik op deze manier mede schuldig ben aan het in stand houden van misdaad. Op dezelfde manier ben je schuldig als je kinderporno in je bezit hebt. Hier is zelfs geen andere mogelijkheid dan dat er misdaad in het spel is, en dan een veel grotere misdaad dan heling. Castricum

PETRA GAZENDAM-BRAKENHOFF

Verdachte van kinderporno gearresteerd

Van een onzer verslaggevers TEL 9/9

AMSTERDAM, donderdag De Amsterdamse politie heeft in een woning aan de Baewanstraat de 52-jarige O. de V. opgepakt die wordt verdacht van produktie en verspreiding van kinderporno.

Bij de arrestatie werden 115 videobanden en technische apparatuur in beslag genomen, waaronder kinderpornografie. De actie van de politie komt voort uit de zaak tegen de Zwitser René O.

Meer meldingen van kindermishandeling

door Anne pals Bleeksma

UTRECHT, donderdag

Het aantal meldingen over kindermishandeling bij vertrouwensartsen is de eerste helft van dit jaar een vijfde meer dan in de eerste helft van vorig jaar.

Van januari tot en met juni van dit jaar kregen de vertrouwensartsen 7000 meldingen binnen, tegen 6000 vorig jaar.

Meestal (56 procent van de gevallen) ondernam het Bureau Vertrouwensartsen actie om te zien of er daadwerkelijk sprake was van kindermishandeling en hoe dit kon worden opgelost. In de andere gevallen betrof het een vraag om advies, meestal door professionele hulpverleners zoals artsen, politie of medewerkers van de stichting Jeugd en Gezin.

Directeur van de Landelijke Stichting Bureau's Vertrouwensartsen inzake Kindermishandeling, drs. B. Samson, denkt dat de toename mede te danken is aan de in '91 en '92 ge-

voerde publiekscampagne. Samson: „Het lijkt er op dat het effect van de campagne 'Over sommige geheimen moet je praten' niet tijdelijk is geweest."

Samson ziet drie trends die meer bekendheid met kindermishandeling hebben opgeleverd. Samson: „De eerste is de grotere openheid, het doorbreken van taboes de afgelopen jaren. Vroeger waren de meldingen, in het begin 400 per jaar, het topje van de ijsberg. Hoeveel procent van de werkelijke gevallen nu binnenkomt is echter met geen mogelijkheid te zeggen."

Belasting

De twee andere trends zijn zorgwekkender. Samson: „De gezinnen worden kleiner, en de individualisering neemt

toe. Een ouder die zijn kind mishandelt wordt niet meer snel op zijn vingers getikt. Ook de toename van de één-oudergezinnen resulteert in meer gevallen van kindermishandeling. Het is voor een enkele ouder een behoorlijke belasting om naast een baan ook kinderen te hebben. Daardoor is de kans groter dat die over de schreef gaat."

In de toekomst zou Samson graag meer de aandacht willen vestigen op het voorkomen van kindermishandeling. Samson: „Misschien zouden we het ouders alleen mogen toestaan om te scheiden onder de voorwaarde dat ze hun zakken niet legen over de hoofden van hun kinderen. De ouders moeten meer aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid. De kinderen zijn de zwakste."

Meer meldingen van kindermishandeling

UTRECHT, 1 SEPT. Bij de elf Bureau's Vertrouwensartsen is het aantal meldingen van (vermoede) kindermishandeling in de eerste helft van 1993 met 18 procent gestegen vergeleken bij dezelfde periode van 1992. In totaal waren het er bijna 7.000. Volgens de LSBVK, de overkoepelende stichting van de bureaus, is in 56 procent van de gevallen de verantwoordelijkheid voor de zorg voor een kind aan het Bureau Vertrouwensartsen overgedragen. In de overige 44 procent vroeg de melder advies. In deze categorie deed zich dit jaar de sterkste stijging voor. De LSBVK neemt aan dat de stijging van het aantal meldingen de laatste jaren mede een gevolg is van de campagne die in 1991 en 1992 werd gehouden.

KINDERMISHANDELING Bij de Bureau's Vertrouwensartsen is het aantal meldingen van (vermoede) kindermishandeling in de eerste helft van 1993 met 18 procent gestegen vergeleken met 1992. In totaal waren het er bijna zevenduizend. Volgens de LSBVK, de overkoepelende stichting, is in 56 procent van de gevallen de zorg voor een kind aan het Bureau Vertrouwensartsen overgedragen.

Directeur De Dreef vóór uitspraak op vrije voeten

door Wilma Kieskamp
ZWOLLE - De rechtbank van Zwolle heeft gisteren onverschuldigd de van ontucht beschuldigde directeur van jeugdinrichting De Dreef in Wapenveld. Hij is ontslagen uit het Huis van bewaring in Zwolle, waar hij in voorlopige hechtenis zat.

De vrijlating volgt één dag nadat de man voor de rechter moest verschijnen. Dinsdag eiste de officier van justitie nog 4,5 jaar gevangenisstraf tegen de Dreef-directeur. De officier acht bewezen dat er ontucht is gepleegd met drie pupillen. De directeur heeft altijd ontkend. Pas over twee weken doet de rechtbank uitspraak. Het gebeurt zelden dat een verdachte na het horen van een zware eis nog vóór de uitspraak wordt vrijgelaten. De rechtbank heeft bij de beschikking geen motivatie gegeven. President mev. mr. Van den Steenhoven was gisteren niet bereikbaar voor commentaar. De advocaat van de beschuldigde directeur, mr. Lunenberg uit Nun-

speet, zegt dat zijn cliënt „blij en opgelucht" is. De advocaat heeft goede hoop op vrijspraak. „Als een rechtbank een verdachte onmiddellijk uit voorlopige hechtenis ontslaat, is dat meestal omdat de rechter van plan is hem vrij te spreken. In deze zaak kan de rechter volgens mij weinig anders. Dat heb ik dinsdag ook in mijn pleidooi gezegd." Maar Lunenberg heeft zijn cliënt ook gewaarschuwd voor te vroege conclusies. „Misschien wordt het een voorwaardelijke veroordeling. We moeten onszelf niet blijmaken met een dooie mus."

Eén van de argumenten die mr. Lunenberg dinsdag aanvoerde in zijn pleidooi, was dat de rechtbank de verklaringen van de drie slachtoffers juridisch waardeloos zijn. Volgens Lunenberg zijn de slachtoffers bewerkt door een ex-groepsleider van de De Dreef en een journaliste van de Avro. „Zij ruiken een ontucht-affaire, en willen nu koste wat kost bewijzen dat er een ontucht-affaire is."

Uit het dossier bij de rechtbank blijkt dat de ex-groepsleider een groot aantal ex-pupillen van De

Dreef meerdere keren heeft opgezocht, om hen te vragen of zij ook zijn mishandeld of zelfs zijn misbruikt. Pas daarna volgden de aangiften. De journaliste werd voorgesteld als een vriendin of als „de moeder van één van de andere jongens". Aan een jongen die in een TBS-kliniek zit, werd gezegd dat hij vrij zou kunnen komen, als hij aangifte tegen de directeur zou doen.

Ex-directeur De Dreef op vrije voeten

Zwolle - De vroegere directeur van het jongensinternaat De Dreef is gisteren door de rechtbank in Zwolle op vrije voeten gesteld. Dat gebeurde één dag nadat tegen de man (56 jaar) een gevangenisstraf van 4,5 jaar was geëist wegens ontucht met drie pupillen. De rechtbank heeft geen motivatie gegeven voor de vrijlating. Hij werd ervan verdacht tussen december 1982 en september 1988 ontucht te hebben gepleegd met drie jongens die toen tussen de 14 en 18 jaar waren.

Hic 50/9

Met huid en haar

Incest en de prijs voor hulp en erkenning

Het zal nooit de bedoeling zijn geweest, maar sinds journalisten, hulpverleners en onderzoekers zich voor hun ervaringen zijn gaan interesseren, kregen de incestslachtoffers een groepsetiket opgeplakt: voorgoed beschadigd. En met zo'n etiket verwerf je misschien medelijden, maar maatschappelijk lig je eruit. Het stomste wat je tegenwoordig kunt doen, is je kenbaar maken als incestslachtoffer, vindt José Rijnaarts die in opdracht van Vrouwenstudies Utrecht bezig is met een onderzoek naar de berichtgeving over incest in de geschreven pers.

José Rijnaarts

Ben je als kind seksueel misbruikt, dan doe je er verstandig aan je mond te houden. Het stomste wat je tegenwoordig kunt doen, is te zeggen dat je een incestslachtoffer bent. De poorten van de hulpverlening zwaaien voor je open, dat is waar, maar je wordt ook in een kooi gestopt waar je nooit meer uit komt. 'Incestslachtoffer' staat er op het informatiebordje. Ze lopen langs je kooi, de welwillende hulpverleners, de gretige onderzoekers, het nieuwsgierige publiek. Ze kijken en ze wijzen. Je brult van frustratie omdat je vastzit, omdat je te kijk zit, en ze zeggen: 'Hoor je dat? Ze brult, geen wonder, want ze is een incestslachtoffer.' Incestslachtoffers duiken steeds vaker op in de berichtgeving over de meest uiteenlopende sociale of psychische problemen. Je kunt geen krantenartikel meer lezen over welke probleemgroep dan ook, of er zitten wel incestslachtoffers bij. Onder de kop 'Sterke toename van aantal zwervers in Zuid-Holland' schreef NRC-Handelsblad verleden jaar 'De betrokkenen hebben met elkaar gemeen dat ze kwetsbaar zijn (...) en niet zelden een reeks van traumatische ervaringen achter de rug hebben, zoals incest.' Over de groep jongeren onder de 21 jaar die 'in de bijstand blijven hangen' heet het in de *Volkskrant* afgelopen april: 'Daar kom je ernstige problemen tegen, zoals incest.' En op dezelfde dag vind je in dezelfde krant in een stuk over de lastige patiënten van kaakchirurgen: 'Achter klachten als kauwproblemen, een droge mond of een slot op de kaak kunnen psychische problemen schuilgaan als (...) het niet willen of kunnen praten over traumatische ervaringen, zoals incest.' Is incest dan niet erg? Het heeft toch ook akelige gevolgen? En het is toch juist goed dat incestslachtoffers daarover kunnen praten? Dat de media daar aandacht aan besteden? Jazeker. Maar hoe lang duurt het nog voor de redenering wordt omgedraaid? Niet: ze heeft problemen omdat ze incest heeft meegemaakt, maar: het is een incestslachtoffer en dus zal ze wel problemen hebben, straks is het nog een MP (meervoudige persoonlijkheid), of zo'n enge *borderliner*, of ze lijdt aan een PTSS (post traumatische stress stoornis), kortom, er is aan dat mens hoe dan ook een steekje los en daarom kun je er maar beter niet mee in zee gaan. Bij intake-gesprekken in de hulpverlening maakt de vraag naar incest sinds enige tijd deel uit van de standaardprocedure. Dat is een

verworvenheid waar incestslachtoffers zelf voor hebben gevochten. Maar wat als het een standaardvraag wordt bij sollicitaties? In een ingezonden brief aan de *Volkskrant* afgelopen juni vertelt een vrouw over een instelling die 'het idee had opgevat om bij vrouwelijke sollicitanten rechtstreeks naar een mogelijk incestverleden te informeren'. Dat kan ertoe leiden, zoals in die brief terecht wordt opgemerkt 'dat een incestslachtoffer al bij voorbaat wordt uitgesloten van het arbeidsproces'. Een goede moeder kan zo iemand natuurlijk ook niet zijn, indachtig de boete maar populairere regel: het kwaad dat je als kind wordt aangedaan, geef je als volwassene door. Tel uit je winst wanneer je bijvoorbeeld een kind wilt adopteren, of verwikkeld bent in een echtscheiding met getrouwde om de kinderen.

Toen er over incest nog werd gezweven, dachten vrouwen die als kind seksueel waren misbruikt dat zij de enige waren. Begin jaren tachtig vonden zij elkaar en dat was aanvankelijk een groot goed. De uitwisseling van ervaringen bracht troost en herkenning. En de macht van het getal, waardoor men een vuist kon maken naar de samenleving, leidde tot erkenning. Er ontstond iets als een nationaal schuldgevoel. De overheid gaf subsidies en onderzoekers gingen aan de slag om te bewijzen dat incest een veel voorkomend probleem was met ernstige gevolgen voor de slachtoffers. Hulpverleners begonnen een inhaalmanoeuvre en konden zich niet meer voorstellen dat zij ooit zo blind waren geweest voor incestverantworgen. Al gauw telde Nederland tal van incestdeskundigen. Een luxe voor de slachtoffers, die vroeger immers bij niemand terecht konden. Maar de medaille had een keerzijde. 'Er wordt soms op je gereageerd alsof je geen boek kunt lezen. Ze vinden het gemakkelijkker als je slachtoffer blijft, dan zijn de rollen duidelijk, zei een ervaringsdeskundige over het contact met professionele hulpverleners. 'Als je op een vergadering kwaad wordt, zo voegde zij eraan toe, 'kan het je overkomen dat iemand uit het gezelschap meewaartig vraagt of je je ervaringen al wel verwerkt hebt.' (*Uit: Het zwijgen doorbroken. Jarenboek Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling binnen het gezin, 1981-1985*) Tegenwoordig komen incestslachtoffers niet eens meer op dit soort vergaderingen. De ervaringsdeskundige, zowel de term als het verschijnsel, stierf een stille dood. De professionals hebben geen boodschap meer aan de deskundigheid van degenen die 'het' hebben meegemaakt. Wanneer je je nu als slachtoffer kenbaar maakt, ben je dat meteen ook

ILLUSTRATIE: LEN MUNNIK

met huid en haar. Het incestslachtoffer is een patiënt geworden en de dokter weet altijd beter waar het zeer doet dan de patiënt zelf. De media speelden een soortgelijke dubbelrol. Zij stelden incest aan de kaak als een reëel probleem. Dat was precies waar de ervaringsdeskundigen van het eerste uur op uit waren geweest. Zij konden zichzelf dus gelukwensen met het behaalde succes. Maar toen de media eenmaal van de appel hadden geproefd, wilden zij meer. En langzaam maar zeker verloren incestslachtoffers de greep op het beeld dat de publieke opinie zich van hen vormde. Hing er in het begin behalve een waas van geheimzinnigheid ook nog een aura van lef en strijdbaarheid om hen heen, daarna kachelde hun imago hard achteruit tot er niet veel meer overbleef dan het beeld van een al dan niet erop los fantaserende psychische kneus.

De 'affaires' (Oude Pekela, de Bolderkar, de Maurikse incestzaak) markeerden de kentering. Sensatie won het van informatie, en de berichtgeving onttaarde over de hoofden van de slachtoffers heen in een génant gekraakel tussen 'gelovigen' en 'ongelovigen'. De 'ongelovigen' deden incest af als een non-probleem, een kwestie van massahysterie en aanstellerij. De 'gelovigen' leken het voor de slachtoffers op te nemen, maar hielpen hen uiteindelijk van de wal in de sloot. Het zal nooit de bedoeling zijn geweest, maar de uitkomst van hun bemoeienissen was dat incestslachtoffers een groepsetiket kregen opgeplakt: voorgoed beschadigd. En met zo'n etiket verwerf je misschien medelijden, maar maatschappelijk lig je eruit. Een beschadigd product wordt afgeprijsd, een beschadigd mens wordt een tweederangs burger.

Afgelopen juni kreeg het incestdebat een nieuwe dimensie. Met- en hadden we er weer een afkorting bij: SRM, satanisch ritueel misbruik. Groepen volwassenen zouden op gezette tijden bijeen komen om ter ere van satan de meeste gruwelijke dingen te doen met kinderen, tot het doden en opeten van baby's toe. NOVA wijddede er twee uitzendingen aan, waarin voortdurend een verband werd gelegd met incest, niet alleen door Paul Witteman maar ook door de geïnterviewde deskundigen. Eerder in juni was er op het journaal, en in alle kranten, ook al sprake geweest van baby's (twee verband met incest. Een man uit Epe zou met medeweten van zijn echtgenote en hulp van enkele handlangers een aantal baby's (twee volgens *De Volkskrant*, tien volgens *De Telegraaf*) hebben vermoord die hij zelf bij zijn dochter had verwerkt. Schokkend nieuws.

Of niet? Een incestdeskundige gaf op het tv-journaal als commentaar dat wel meer vrouwen dit soort ervaringen naar voren brengen, maar dat er meestal geen aangifte wordt gedaan omdat het bewijs zo moeilijk te leveren is. Als argeloze kijker krijg je zo al gauw de indruk dat baby's in verband met incest tamelijk gewoon is. Excessen moet je uiteraard niet uit de krant of van het scherm houden. Maar het zou goed zijn als ze wat duidelijker als excessen werden gepresenteerd. Hoe het nog lopende onderzoek van politie en justitie verder ook uitpakt, er zijn in Epe afschuwelijke dingen gebeurd. Maar Epe is een uitzondering. En ritueel misbruik is een zeldzaamheid. Incestslachtoffers krijgen al voortdurend de boodschap (zie de krantberichten die ik aan het begin van dit stuk aanhaalde) dat zij verpest zijn door wat er met hen is gebeurd. Dat kan op zich al een *self-fulfilling prophecy* worden. Nu komen daar nog eens allerlei griezeligheden bij, allemaal onder de noemer 'incest', zodat het beeld van een incestslachtoffer helemaal dat van een mens wordt dat wel volslagen krankjorum moet zijn door wat zij of hij heeft meegemaakt. Ondertussen wordt vergeten: dat het in verreweg de meeste gevallen van incest niet tot geslachtsgemeenschap komt, en dat het meestal gaat om seksueel misbruik van één kind door één familielid, zonder dat andere volwassenen daarvan op de hoogte zijn. Die ervaringen zijn op zich al erg genoeg. De jeugd van zo'n kind wordt vernield en haar of zijn vertrouwen in de mensheid zwaar beproefd. Maar met wat goede wil valt er van zo'n leven nog best iets te maken. Alleen moet zo'n kind er dan niet van uit hoeven te gaan, en niet van alle kanten ingeprent krijgen, dat het als incestslachtoffer bij voorbaat al verloren is voor de arbeidsmarkt, een gezonde liefdesrelatie, een harmonisch bestaan als volwassene, kortom voor het geluk in het algemeen. Het is triest te zien hoe goede bedoelingen van onderzoekers, hulpverleners, journalisten, geboren uit compassie, in hun tegendeel kunnen verkeren en uitdraaien op een ramp voor degenen die men nu juist wilde helpen. Vroeger zween incestslachtoffers omdat zij niet werden geloofd, of omdat zij zelf de schuld kregen. Daarin kwam verandering. Maar nu is er een nieuwe reden aan het ontstaan om maar te zwijgen: het gevaar een etiket opgeplakt te krijgen dat je in maatschappelijk opzicht voor de rest van je leven op een zijspoor zet. De prijs voor hulp en erkenning wordt op die manier wel erg hoog. Ik zou ervoor bedanken. Mijn raad: ben je als kind seksueel misbruikt, wees verstandig en houd je mond.

Wie vele Kinder uiteindelijk misbruikt worden, is onklar. Die Schätzungen des Kinderschutzbundes liegen seit Jahren gelijkblevend bij etwa 80.000 Fillen jährlich. Das Kriminologische Forschungsinstitut in Hannover ermittelte bei einer repräsentativen Befragung von Opfern circa 200 DELIKTE für 1991. Das Institut setzt die DUNKELZIFER mit Faktor 10 an und kommt damit etwa auf die Zahl des Kinderschutzbundes. Opferberatungsstellen und Bundesjugendministerium geben von rund 300.000 OPFERN aus. Demnach würde jedes vierte Mädchen misbruikt. Ausgangsbasis sind bei der Polizei eingegangenen ANZEIGEN, wobei die Dunkelziffer mit Faktor 20 angenommen wird. Trotz dieser hohen Zahl sind in den alten Bundesländern seit 1965 weniger Anzeigen erstattet worden: 1968: 17.630; 1978: 14.846 und 1988 nur noch 10.417. Erst seit die Medien daraus ein Thema machen, steigt die Zahl: 1992 gab es 14.440 ANZEIGEN, wobei hier auch die Zahlen von Ostberlin, nicht aber die der neuen Bundesländer enthalten sind.

Alle misbruikt?

(Sexuele Gewalt und Psychose, Themen und Trends, Heft 4/93)

In dem Artikel werden die seit langem als eenduidig overtrokkenen Schätzungen van 300.000 seksueel misbruikt kinderen jaarlijks angeführt. Wie kann es möglich sein, daß in einer renommierten Zeitung wie „Psychologie Heute“ solche überholten, aber durchaus gezielt lancierten, meinungsbildenden Fehlinformationen erscheinen. Wenn man aus solchen Zahlen irgendwelche Theorien ableitet, so wie dies die Familientherapeutin Eva Herrmann und die Soziologin M. Krüll tun, dann ist bald jede Krankheit auf sexuellen Misbruik zurückzuführen.

Rudolf Tarantik
Feldafing

FSH 09.03.93

ARGUMENTEN TEGEN

FOC 16.09.93

KATHARINA RUTSCHKY über ihren Kampf gegen den Misbruik des Kindesmisbruiks

Als ich vor meer als ein jaar een kleine Streitschrift zum Thema „Kindesmisbruik – Fakten und Fiktion“ veröffentlichte, war ich auf scharfe Ablehnung von Seiten jener gefaßt, deren kinder- und frauenschützende Aktivitäten ich einer harschen Kritik unterzogen hatte. Wer seit Jahren mit Horrorgeschichten über das Ausmaß dieses Verbrechens in unserer Gesellschaft medial versorgt worden ist, mag fragen: Kann denn auf diesem Gebiet überhaupt zuviel getan werden? Müssen wir den feministischen Gruppen, die das Thema öffentlich gemacht haben, nicht geradezu dankbar sein und sie tatkräftig unterstützen bei ihrer Rettungsarbeit?

„Im Misbruiksbusiness is Kritik Blasphemie“

Wer so denkt, hat keine Vorstellung, wie schwer es ist, nicht nur als Hilfspolizei Misbruikhandlungen zu entdecken, sondern dann auch zu helfen. Im Klima öffentlicher Hysterie kann kein moderner Kinderschutz gedeihen, wohl aber blinder Aktivismus, von dem in erster Linie die Aktivisten profitieren. Die einen wollen ihr Weltbild bestätigen, in dem wenig mehr vor kommt als potentielle Opfer (alle Kinder, alle Frauen) und potentielle Täter (alle Männer). Die anderen, sehr viel trivialer, finden auf dem neuen Gebiet des Schutzes der Kinder vor sexuellem Misbruik Lohn und Brot und vielleicht auch die Gelegenheit, sich als Experten zu profilieren. Mittlerweile stellte sich heraus, daß die Opfersuche in die engagierte Opferproduktion übergegangen ist. Kritik gilt hier als Blasphemie. Sexueller Kinderschutz ist offenbar ein Kreuzweg, keine sachlich und fachlich fundierte Sozialarbeit, die sich der Diskussion stellen muß.

Auch ich habe von den Medien und ihrer Gier nach neuen Meinungen profitiert. Wo durfte ich nicht überall mein Sprüchlein aufhängen! Vielleicht kann man im Null-Medium Fernsehen nicht wirklich aufklären; ich nahm aber Einladungen gern an, weil ich merkte, daß ich nur hier unschuldig Verdächtige – Mütter, Väter, Lehrer und Erzieher – erreichte, die nie im Leben die

Fachpresse oder den Rezensionsteil überregionaler Zeitungen lesen. Mein Büchlein übrigens, viel besprochen und hochgelobt, von anderem als „gefährlich“ eingestuft, hat nicht entfernt die Auflagenhöhe erreicht, welche die Longseller im bodenständig dummen Misbruiksbusiness haben. Manche Einladung, der ich gefolgt bin, würde ich heute ausschlagen. Die Erfahrung, wie sich die CSU, vertreten durch Strauß-Tochter Monika Hohlmeier, mit den Münchener Feministinnen in Sachen grenzenloser Kinderschutz hemmungslos vereinigte, könnte ich missen. Auch „Bild“ hat bei mir angefragt. Anders als Alice Schwarzer, die ihre sexualpolitischen Optionen, insbesondere den Kinderschutz, mittlerweile dort angekommen wähnt, habe ich dieses Podium verworfen. Andere werfen mich: Wo ich bin, wollen manche nicht mitdiskutieren. Oder trauen en sich nicht? Opfergruppen wie „Wildwasser“, „Zartbitter“, „Hautnah“, „Rubinrot“, und wie poetisch auch immer sie sich nennen mögen, sind in einer öffentlichen Diskussion unter Hintuziehung von Fachverstand überhaupt gewachsen? Ich bezweifle es. Natürlich habe ich ein paar anonyme Briefe bekommen. Eine junge Erzieherin aus einem benachbarten Kinderladen grüßte mich nicht mehr, auch meinen Mann nicht, seit sie mein Buch gelesen hat. Auf einer Lesung in einer Berliner Buchhandlung bin ich mit etwas zusammengestoßen, das man feministischen Mob nennen kann – Auftritt: rudelweise, Absicht: stören. In der letzten „Emma“ heißt es „Katharina Rutschky, die die Täter verteidigt, arbeitet für Geld. Sie verdient am sexuellen Misbruik. Sie tingelt wieder, denn ihr Buch kommt gut an.“ Soll man da einen Anwalt einschalten? Nein, ich kann mich nicht mit Lappalien aufhalten.

KATHARINA RUTSCHKY lebt als Erziehungswissenschaftlerin und Publizistin in Berlin. Ihr Buch „Erregte Aufklärung. Kindesmisbruik – Fakten und Fiktion“ ist im Klein Verlag, Hamburg erschienen

houden: „Vroeger zwegen incestslachtoffers, omdat zij niet werden geloofd of omdat zij zelf de schuld kregen. Daarin kwam verandering. Maar nu is er een nieuwe reden aan het ontstaan om maar te zwijgen: het gevaar een etiket opgeplakt te krijgen dat je in maatschappelijk opzicht voor de rest van je leven op een zijspoor zet. De prijs voor hulp en erkenning wordt op die manier wel erg hoog. Ik zou ervoor bedanken. Mijn raad: ben je als kind seksueel misbruikt, wees verstandig en houd je mond.“

Natuurlijk is het niet verstandig alles aan de grote klok te hangen, maar zwijgen over trauma's kan meestal alleen maar kwaad. Het zal niet bijdragen tot persoonlijke genezing en groei, noch tot de emancipatiebeweging die nodig is om zaken die in de maatschappij structureel fout zitten (kort gezegd: de strafeloosheid van het mannelijke gebrek aan respect en zelfbeheersing) te veranderen. Het advies van José Rijnaarts mag voor het hier en nu wijs lijken, het is dat – op langere termijn – niet. Het is ook niet nobel en moedig. Terwijl juist mensen wier vertrouwen in de medemens zo vroeg in hun leven zwaar op de proef is gesteld, het lichtend voorbeeld van grootmoedigheid en moed van medemensen zo goed kunnen gebruiken (en uiteraard zij niet alleen).

Verstandig in dezen: leren en ontdekken tegen wie en in welke situatie je wat wel en wat niet kunt zeggen, met als voorzichtig toe te passen vuistregel: zwijgen is zilver, spreken is goud. Natuurlijk mag je van niemand verwachten dat hij of zij een held is of een dief van eigen portemonnee. En in die zin kan ik het advies van José Rijnaarts zeker bijlijken. Maar als zij haar advies ruimer heeft bedoeld, dan heeft zij – met haar deskundigheid en gezag – een zware verantwoordelijkheid op zich geladen.

Maastricht, Jan C.M. Willems, docent recht Universiteit van Limburg, speciaal voor de rechten van het kind en kindermishandeling/incest.

Graag wil ik reageren op het artikel over incest in het septembertijdschrift van Opzij. Het probleem in hoeverre je bekendheid moet geven aan je incestervaringen of andere deuken die je in het verleden hebt opgelopen, behoeft aandacht. In het algemeen pleit ik voor openheid en confrontatie met de realiteit ten bate van persoonlijke en maatschappelijke groei. Ik denk dat het inderdaad riskant is om op willekeurige wijze je leed te externaliseren. Het wordt nog moeilijker als je de slachtofferrol op je neemt en blijft behouden. Anderzijds heb ik veel respect voor mensen die hun trauma's onder ogen zien en de verantwoordelijkheid voor nemen en al of niet met hulp leed verwerken. Als personeelschef of rechter zou ik dit zeker als een sterke eigenschap beschouwen. De schrijfster pleit voor zwijgen. Dat vind ik geen goede oplossing. Leed bestaat en moet er worden zijn. Bovendien is de hulpverlener of wie dan ook zonder kras op zijn of haar ziel, één seconde later misshandelen zelf wel de geknuste. De politiciens wisselen elkaar voortdurend af. Het is goed om tijd en ruimte te nemen om trauma's te verwerken en daarbij de nodige hulp te vragen. Dat kan dat een voordeel zijn. Maar zo dat proces nergens anders meer toe staat bent. Tenslotte zijn er zo ontzettend veel mensen die leed te verwerken hebben (gehod), dat ik als personeelschef eerder personen die zich „deukvrij“ verklaren met een tikkelje argwaan zou bekijken. Er is nog altijd zo iets als levenservaring. Die toch in het algemeen als een verrijking wordt beschouwd. Dus niet zwijgen, ook niet de kneus uithangen, maar je positie bepalen en bekijken wat je als zodanig in elk geval wel kunt en weet en wilt.

Amsterdam, Vera Clerx

In Opzij van september adviseert niemand minder dan de auteur van Dochters van Lot, José Rijnaarts, dat incestslachtoffers hun mond moeten

Naschrift José Rijnaarts: de briefschrijvers hebben gelijk: ik heb mij te ongenueerd uitgedrukt. Natuurlijk wil ik niet terug naar de situatie van vroeger, waarin er voor incestslachtoffers maar één ding opzat: zwijgen. Waarvoor ik wilde waarschuwen, is het doorslaan naar de andere kant: een verstikkende omhelzing door een al te geïnteresseerde samenleving. Ik vind het genant om te zien hoe met betrekking tot de gevolgen van incest in de psychiatrie de ene diagnose over de andere heen tuimelt: dissociatie, borderline, PTSS, MP. Dat komt op mij over als gesol. Ik vind het genant om te zien hoe de privacy van incestslachtoffers in de media wordt geschonden. Natuurlijk zijn zij daar zelf bij, laten zij die schending misschien zelf toe, maar het behoort tot de verantwoordelijkheid van journalisten om grenzen te trekken. Die slachtoffers moeten later, als de belangstelling is weggeëbd, wel verder leven. En het is nog maar de vraag of zij dan te boek zullen staan als een toonbeeld van moed, wanneer incestslachtoffers tegelijkertijd in de pers voortdurend - zoals ik in de eerste alinea van mijn stuk beschreef - worden afgeschilderd als probleemgevallen, gedomd in maatschappelijk opzicht te mislukken.

Delft, Hanneke Lankhorst

waar zij zich veilig voelen en zo hun leven in eigen hand nemen. In stilte en angst stikken in je pijn, lijkt mij geen goed wapen in de strijd tegen sensatiebeluste media.

Amsterdam, Yvette van der Pas, psycholoog/psychotherapeut

Toen ik op de cover van het septembertijdschrift zag staan „Incest-slachtoffers moeten hun mond houden“ interpreteerde ik die titel onmiddellijk als: men vindt dat incestslachtoffers nu maar eens moeten ophouden met dat gezeur. Ik verwachtte dat het artikel die stelling zou ondergraven en de incestslachtoffers een hart onder de riem zou steken om juist wel hulp te zoeken. Wie schetst mijn verbazing toen bleek dat José Rijnaarts deze stelling wel degelijk serieus meent.

Beste José, ik neem aan dat je zelf geen incestslachtoffer bent. Gelukkig maar. Dat je toch dit onderzocht doet, is prima. Misschien heb jij meer afstand dan een direct betrokkene en voor wetenschappelijk onderzoek uit je systematische en controleerbare onderzoek geen onlogische conclusies trekken, ga niet je eigen mening als wetenschappelijk feit presenteren. Jouw „conclusie“ dat incestslachtoffers hun mond moeten houden, is onwetenschappelijk en, wat veel erger is, zeer schadelijk voor de slachtoffers. Uit ervaring weet ik dat praten over je incestverleden de enige manier is om dit te verwerken. Beschadigd blijf je, maar je leert er beter mee om te gaan. Natuurlijk moet je je ervaringen niet bij de kapper en zeker niet tijdens een sollicitatiegesprek gaan vertellen, maar wel aan een of meer vertrouwde mensen in je omgeving en aan een professionele (leest: vrouwelijke) hulpverlener. Beste José, doe onderzoek, lever ons feitenmaterieel, maar hoed je voor ondoordachte conclusies. Die kunnen veel schade berokkenen aan hen die toch al beschadigd zijn.

Delft, Hanneke Lankhorst

Daar op de berichtgeving over incest in de media kriek te geven is, ben ik eens met José Rijnaarts. Dat niet iedere hulpverlener incest genuanceerd bekijkt of zijn/haar cliënt(e) met een open, niet paternaliserende, houding tegemoet treedt, zal helaas aan leed van anderen is geen nieuws, getuige roddelbladen en sensationele omroepes gerichte televisieprogramma's, die zo in de mode lijken te zijn. Dat de media door haar opinievermende kracht incest-overlevenden tot „voorgeord beschadigden“ en maatschappelijk uitgestoten dreigen te maken, is een kwalijke zaak. Met Rijnaarts ben ik het eens dat het een slechte zaak is wanneer werkgevers incestervaringen als selectiecriteria gebruiken. Volkomen eens ben ik met Rijnaarts dat zo'n kind er dan niet van moet hoeven uitgaan en niet van alle kanten ingeprent moet krijgen, dat het als incestslachtoffer al bij voorbaat verloren is voor de arbeidsmarkt, een gezonde liefdesrelatie, een harmonisch bestaan als volwassene, kortom voor geluk in het algemeen. Wat mij betreft geldt dit niet alleen voor dat ene kind, dat door dat ene familielid misbruikt is, zoals gesteld, maar ook voor degenen die gecompliceerder misbruik hebben doormaakt, laten we ook hen niet bij voorbaat als hopeloos beschouwen en voorgoed verstoken van kansen op geluk.

Absoluut oneens ben ik met Rijnaarts wanneer zij stelt dat je als misbruikt kind maar beter je mond kunt houden. Waar is de nuancering in dit advies? Is Opzij niet ook een opiniërend medium? Selectieve zwijgzaamheid over wat je is overkomen, lijkt mij een zinvoller advies. Een her-nieuwde dreiging om toch vooral te zwijgen, want anders... vind ik schandig voor een blad als Opzij. Rijnaarts schaarft zich zo - hopelijk onbedoeld - in de schare van de onderdrukkers. Misbruikt/mishandelde kinderen zijn al zo vaak gedreigd om toch maar te zwijgen, want anders zouden de gevolgen niet te overzien zijn. Ik hoop dat misbruikte en mishandelde kinderen die haar stukje lezen, dit advies niet letterlijk nemen, dat ze vooral blijven praten, daar

6 OPZIJ OKTOBER 1993

T J J : September '93

Seksueel misbruik van jongens

De laatste paar jaar neemt in de media de aandacht voor seksueel misbruik van jongens toe. Hoe belangrijk deze aandacht is blijkt uit het aantal mensen dat na een tv-uitzending Korrelatie belt, maar vooral ook uit de aangrijpende verhalen over de meest weerzinwekkende gebeurtenissen. Het blijft voor mannen moeilijk om te praten over de emotionele beleving van het misbruik. "Het beïnvloedt je leven, het is niet uit te wissen" is de reactie van één van de 52 mensen die naar

HULP, ADVIES EN INFORMATIE
Marcel Senten

aanleiding van de talkshow van Ursul de Geer het nummer van Korrelatie belden.

Seksueel misbruik van jongens ligt nog altijd in de taboesfeer. Meestal wordt na televisieprogramma's over dit soort onderwerpen het telefoonnummer van Korrelatie in beeld gebracht. Korrelatie is een kleine landelijke eerstelijns hulporganisatie. Mensen die al dan niet naar aanleiding van een televisie-uitzending hulp, advies of informatie zoeken kunnen daarvoor naar Korrelatie bellen. Bij Korrelatie werken maatschappelijk werkers, psychologen en pedagogen die de bellers advise-

ren over wat zij in hun persoonlijke omstandigheden het beste kunnen doen. Programma's over seksueel misbruik van meisjes leveren bij Korrelatie in de regel stromen reacties op. De laatste tijd constateert Korrelatie dat ook steeds meer jongens en mannen die seksueel misbruikt zijn hulp durven vragen. Het taboe wordt langzaam maar zeker geslecht. Toch blijft het voor mannen moeilijk om over hun ervaringen als slachtoffer van seksueel misbruik te praten en daar hulp voor te zoeken.

Het taboe op praten over seksueel misbruik van jongens maakt het ook moeilijk cijfers te achterhalen over het aantal slachtoffers. Verschillende onderzoeken komen op percentages tussen 1,5 en 5 % van alle Nederlandse mannen. Schattingen over het percentage jongens onder het totaal aantal seksueel misbruikte kinderen liggen meestal rond de 20 %. Algemeen geldt de verwachting dat naarmate het taboe vermindert en er meer informatie boven tafel komt, de genoemde percentages zullen stijgen.

TALKSHOW

In oktober vorig jaar werden in de talkshow 'Ursul de Geer' twee jongens van vijftien en zeventien jaar geïnterviewd die seksueel misbruikt zijn. Beide jongens zijn op jonge leeftijd door een man misbruikt en vertelden daar over. Hun boodschap aan andere jongens die misbruikt zijn was: "Vertel het maar, je hoeft je nergens voor te schamen. Met mij is het toch ook gebeurd." Voor hulp en informatie werd het nummer van Korrelatie in beeld gebracht.

In totaal belden 52 mensen naar Korrelatie. De gesprekken met mensen die zelf seksueel misbruikt zijn beginnen vaak wat onduidelijk. Velen openen het gesprek met: "Ik bel over dat programma van Ursul de Geer." Het is meestal de hulpverlener van Korrelatie die door daar direct naar te vragen het eigen seksueel misbruik van de beller ter sprake brengt. Zij zijn erin getraind om in korte tijd dermate veel vertrouwen van de beller te winnen dat de meest in-

tieme problemen besproken kunnen worden. Daarnaast speelt de anonimiteit van de telefoon een belangrijke rol alsmede de stemming van de beller die door het zien van een programma vaak juist op dat moment extra gemotiveerd is om hulp te vragen.

In 27 van de 52 gesprekken ging het specifiek over seksueel misbruik van jongens, in veertien gesprekken over seksueel misbruik van meisjes. Daarnaast belden elf mensen met aan incest gerelateerde, of geheel andere problematiek. Onder de 27 bellers met problemen rond seksueel mis-

bruik van jongens bevonden zich dertien mannen die in het verleden zelf misbruikt zijn, één jongen die nog steeds misbruikt werd, negen vrouwen van wie één of meerdere zoons seksueel misbruikt zijn, twee vrouwen van wie de partner in het verleden als kind seksueel misbruikt is, en twee jonge mannen die door een man verkracht zijn.

Bij 21 van deze gesprekken is het geslacht van de dader geregistreerd: het betreft negentien mannen, één vrouw en één echtpaar. De gesprekken zijn over het algemeen lang en zeer emotioneel. Het merendeel van de bellers zocht hulp (dertig), of had grote behoefte om over de eigen ervaringen te vertellen (dertien).

In vijftien gesprekken over misbruik van jongens kwam expliciet naar voren op welke leeftijd het misbruik heeft plaatsgevonden dan wel is begonnen. Opvallend is daarbij dat in elf van deze gesprekken leeftijden onder de tien jaar werden genoemd. In drie gesprekken bleek het te gaan om jongens van vijf jaar of jonger.

maakt dat hij er zijn verdere leven last van heeft gehad, met name in seksueel opzicht ('wie ben ik, wat wil ik'). Hij is een tijdje terug psychisch ingestort en zei onder andere: "Het beïnvloedt je hele leven, het is niet uit te wissen, ik kan nu geen kant meer op."

Hoe belangrijk de aandacht in de media voor deze toestanden is blijkt niet alleen uit het aantal mensen dat belde, maar vooral ook uit de aangrijpende verhalen over de meest weerzinwekkende gebeurtenissen. Niet alleen meisjes, maar ook jongens worden op allerlei manieren, door allerlei verschillende mensen misbruikt. Er werd door bellers gesproken over 'met slangen

SLECHTS EEN PAAR BELLEERS VERTELDEN HOE ZIJ ZICH DESTIJD VOELDEN

Er belt ook een jongen die na een tijdje aangeeft nog steeds seksueel misbruikt te worden door een aantal familieleden. Voor hem is het de eerste keer dat hij er met iemand over praat. Echter, in de loop van het gesprek wordt het hem teveel en verbreekt hij de verbinding...

en staven, 'gedwongen een volwassen man te pijpen', 'verkracht', 'gebruikt voor kinderporno' enzovoort. De daders werden omschreven als 'een gewone nette man', 'een hooggeplaatste en zeer gespecteerde man', 'de buurman', 'hun eigen vader nota bene', 'een neefje', 'een sadistische aan alcohol verslaafde vrouw', 'mijn oom en mijn tante...'

Het blijft voor deze mannen moeilijk om te praten over de emotionele beleving van het misbruik. Slechts een paar bellers vertelden wat het hen als kind heeft gedaan, hoe zij zich destijds voelden. Eén van hen zei: "Ik voelde me nooit veilig, hij zat altijd aan me." Een ander zei: "Hij was zo groot en ik zo klein; ik durfde niets te vertellen, ik was zo bang..."

Eén van de bellers, nu volwassen maar als kind misbruikt door een familielid, kijkt er met ambivalentie op terug. Hij heeft het misbruik seksueel ook prettig gevonden. Voor hem is de grote vraag of hij misbruikt is, of zich heeft laten misbruiken. Deze ambivalentie, en het altijd le-

ven met 'een geheim' maakt dat hij er zijn verdere leven last van heeft gehad, met name in seksueel opzicht ('wie ben ik, wat wil ik'). Hij is een tijdje terug psychisch ingestort en zei onder andere: "Het beïnvloedt je hele leven, het is niet uit te wissen, ik kan nu geen kant meer op."

Er belt ook een jongen die na een tijdje aangeeft nog steeds seksueel misbruikt te worden door een aantal familieleden. Voor hem is het de eerste keer dat hij er met iemand over praat. Echter, in de loop van het gesprek wordt het hem teveel en verbreekt hij de verbinding...

zocht hij lognotencontact. Ondanks alles wat hij had meegemaakt heeft hij het gevoel dat hij er uiteindelijk wel uitkomt: "Er zit veel overlevingsdrang in me".

(Marcel Semten is voorlichter bij Korrelatie)

voor zijn verwerking duidelijk nodig om er vaak met z'n moeder over te praten. Dat de hulpverlener van Korrelatie de belster adviseerde juist wel met de jongen te praten als hij daar zelf behoefte aan heeft, was voor haar een grote opluchting.

◆ LATER

Van de dertien bellers die in het verleden seksueel misbruikt zijn, waren er elf op latere leeftijd om de één of andere reden bij een hulpverlener terecht gekomen. Klachten die door hen genoemd werden zijn onder andere: geen zin in seks, bang voor intimiteit (zowel geestelijk als lichamelijk), angst, labiel, depressief, seksuele prestatiewang en verwarring over de seksuele identiteit. Eén van deze bellers is aan de heroïne verslaafd geraakt, en één van hen zei enige malen suïcidepogingen te hebben ondernomen.

Opvallend is dat van de elf mannen die een hulpverlener hebben (gehad), er slechts vijf waren bij wie het seksueel misbruik voor de hulpverlener bekend is. De andere zes mannen zwijgen hierover, ze schamen zich en durven het niet te vertellen. Een aantal van hen had überhaupt nog nooit eerder met een buitenstaander over hun seksueel misbruik gesproken. Voor hen was het gesprek met Korrelatie soms een oefening om straks het misbruik met de eigen hulpverlener te bespreken, hetgeen ook door de hulpverleners van Korrelatie werd geadviseerd. Eén van de bellers heeft tegen zijn hulpverlener wel gezegd dat hij misbruikt is, maar durft er ondanks aandringen van zijn hulpverlener nog niet verder op in te gaan. Opvallend is dat hij dit in het gesprek met Korrelatie wel durfde. Hem werd geadviseerd om na te gaan of hij er met zijn ei-

◆ SIGNALLEN

Voor de moeders die één of meerdere zoons hebben die seksueel misbruikt zijn vertellen over de signalen die zij soms zelf hebben opgepikt, en soms achteraf kunnen herkennen. Door hen werden vooral plotselinge gedrags- of karakterveranderingen genoemd, zoals concentratieproblemen, agressief gedrag, seksueel actief gedrag, bedplassen, angsten en niemand durven vertrouwen. Schrijnend was het verhaal van een vrouw die jarenlang met haar zoon allerlei hulpverleningsinstellingen heeft afgelopen omdat hij zeer agressief en nauwelijks hanteerbaar was. Pas toen de jongen bijna volwassen was heeft hij een zware emotionele inzinking gehad, waarbij ook het verhaal naar buiten kwam dat hij op zeer jonge leeftijd vele malen is misbruikt door een bekende van het gezin. In al de tussenliggende jaren had geen enkele hulpverlener het gedrag van de jongen gekoppeld aan de mogelijkheid van seksueel misbruik. Inmiddels gaat het met de jongen veel beter.

Met name de moeders die al vrij snel te weten zijn gekomen dat hun zoon(s) seksueel misbruikt is of zijn - meestal door dat de jongens het zelf vertelden - waren tevreden over de hulp die de kinderen hebben gehad bij de RIAGG. Het lijkt alsof vroegtijdige onderkenning en interventie door ouders en hulpverlening de jongens nog in hun kindertijd kan leren de vreselijke gebeurtenissen te verwerken. Minder te spreken zijn deze moeders over de politie. Twee moeders vertelden dat de politie 'er niets aan deed', en één moeder vertelde dat ze van de zedenpolitie het advies heeft gekregen 'er niet meer over te praten' met haar zoon(tje). Echter de jongen is er zelf heel open over en heeft het

**DEZE JONGEMAN WORDT
ELKE DAG 7x AANGERAND.**

ZONDER HULP BLIJFJE SLACHTOFFER.

Korrelatie verwijst onder andere door naar Slachtofferhulp

BD 3-9-93

13

Expositie rondom seksueel misbruik te zien in Giessen

Van een verslaggeefster

GIESSEN - Een expositie rondom seksueel misbruik is van 8 september tot en met 27 september te zien in de bibliotheek in Giessen. De expositie van de Vereniging Seksuele Kindermishandeling (VSK) bevat uitingen van slachtoffers van seksueel geweld tijdens de kindertijd.

De VSK, een zusterorganisatie van de landelijke vereniging tegen seksuele kindermishandeling, is een stichting die hulp verleent aan mensen met een incestervaring. De therapeuten proberen slachtoffers onder meer te stimuleren hun ervaringen te uiten in schilderijen, gedichten en tekeningen. Deze werkstukken geven duidelijk aan waar mensen vastlopen met hun problemen.

De expositie omvat naast deze werken ook boeken over hetzelfde onderwerp en folders. Voor nadere informatie kan men terecht bij het informatiebureau van de bibliotheek, telefoonnummer: 01832-1602.

Was Papi mit mir macht

VON CLAUDIA KIRSCH

Als Lisa in den Kindergarten kommt, reißt sie sich den Mantel vom Leib und stürmt auf die anderen Kinder zu. Jöhllend umklammert sie einen Jungen und fragt, ob er mit seinem "Pimmel" schon mal "gebumst" habe. Dabei war die Vierjährige bis vor kurzem ein zurückhaltendes Kind, das sich nur selten an andere herantraute. Der plötzliche Wandel irritiert die Kindergärtnerin. Wochenlang beobachtet sie Lisa und notiert sich, was das Mädchen tut.

Der siebenjährige Martin hatte in der Schule den Ruf eines aufgedrehten Zappelphilipps. Doch neuerdings zieht er sich am liebsten in eine Ecke zurück und schweigt. Obwohl er bislang nie reinlich war, rennt er nun ständig zum Waschbecken, um sich Gesicht und Hände zu schrubben. In beiden Fällen gehen die Pädagogen zum Jugendamt und melden: Verdacht auf sexuellen Mißbrauch.

Diese Beispiele sind typisch für ein neues Phänomen. Seit die Zeitungen voll sind mit Berichten über verführte und vergewaltigte Kinder, werden Lehrer, Erzieher und Hortschwestern aufgefordert, ihre Schützlinge genau zu beobachten. In Seminaren und Fortbildungskursen lernen sie, worauf sie achten sollen. "Wenn ein Kind sich auffällig verändert, müssen Sie in Erwägung ziehen, daß es vielleicht mißbraucht wird", sagt auch Elke Visser von der Hamburger Beratungsstelle "Zornrot", eine von vielen solcher Initiativen, die in den letzten Jahren aus dem Boden geschossen.

Wann Verhaltensänderungen normale Entwicklungssprünge und wann sie ernste Störungen sind, die auf eines der schlimmsten Verbrechen, die sexuelle Gewalt am Kind, hinweisen, darüber streiten sich die Experten, Bielefelder Psychologe und Gerichtspsychiater Heinz Offe, daß Verurteilungen oft viel zu rasch zum konkreten Verdacht und zur Anklage führen: "Es gibt ein Aufspürungsbedürfnis in bestimmten Gruppen."

Tatsächlich reicht schon aus, wenn eine Kindergärtnerin auf Bildern ihrer Zöglinge längliche Würste als Penis zu entarnen glaubt. "Vor anderthalb Jahren standen vier Leute vom Jugendamt vor meinem Haus und haben meine Tochter abgeholt", klagt Mariëes Roos (*Name von der Re-*

Modetbema Kindesmißbrauch: Hinter angeblicher Fürsorge steckt oft bigotter Voyeurismus

WOC 16.09.93

SPIEL-TRIEB: Psychologen benutzen Puppen mit Genitalien, um zu testen, ob Kinder mißbraucht wurden

daktion geändert. Die beiden Pflegefamilien, Kindergärtnerinnen in einer norddeutschen Kleinstadt waren Zeichnungen und Verhalten der damals vierjährigen Zwillinge merkwürdig erschienen. Die Familie klagte gegen den Entschaid des Jugendamtes. Nach einer Odyssee durch Instanzen und nach vielen Gutachten wurde wenigstens der 4-jährigen Mutter die Erziehungsfähigkeit bestätigt. Doch ihre Freude über das hart erkämpfte Sorgerecht ist getrübt: "So etwas macht Kinder doch kaputt."

Die Folgen falscher Beschuldigungen können verheerend sein. Immer mehr Betroffene wehren sich deshalb. Bundesweit kämpfen etwa 20 Elterninitiativen um das Sorgerecht, das wegen angeblichen sexuellen Mißbrauchs entzogen wurde. "Die Eltern tauschen Erfahrungen und Adressen von Psychologen aus", sagt Monika Bienenstock, Vorsitzende einer knapp 60köpfigen Düsseldorf-Gruppe. Kritiker sprechen von einem Mißbrauch des Mißbrauchs, von Denunziantentum und Blockwartmentalität in Schulen und Kindergärten. "Früher war Sexualität ein blinder Fleck. Heute macht der Mißbrauchsvorwurf in Fachberatungen zwei Drittel aller Anfragen aus", bestätigt Katharina Abelmann-Vollmer vom Kinderschutzbund in Hannover.

Das Problem: Kinder sind wirklich auf die Aufmerksamkeit ihrer Umgebung angewiesen. Die hilflosen Opferräucher Fürsprecher von außen, die auf ihr Leiden aufmerksam machen. Denn die Täter stammen meistens aus der Familie selbst. So wie in dem Fall der vierjährigen Anne, die durch exzessives Onanieren auffiel. Der Vater, so stellte sich heraus, hatte dem Kind gedroht, er müsse ins Gefängnis, wenn sie verrate, "was Papi mit dir macht". Anne, gepeinigt von

Verlustängsten, Schmerzen und Schuldgefühlen, schweig.

16 500 Anzeigen wegen sexuellen Mißbrauchs von Kindern in Gesamtdeutschland hat das Bundesministerium für Familie und Jugend für das Jahr 1992 gemeldet. Die Zahl der verhandelten Fälle steigt kontinuierlich, aber langsam (s. Statistik). Dramatisch gewandelt aber hat sich die Aufmerksamkeit für das Thema. Entsprechend heiß diskutiert werden die Schätzungen über die wirkliche Anzahl der betroffenen Kinder. Sie liegen zwischen 82 000 und 300 000 Fällen.

Weil sich die Mischung Kinder, Sex und Gewalt gut verkaufen läßt, wird die heikle Materie in den Medien ausgeschlachtet. Sexueller Mißbrauch, bis Anfang der 80er Jahre ein Tabu, wurde ein Modethema. Das belegen der Rummel um Michael Jackson und den Prozeß Mia Farrow gegen Woody Allen.

Doch auch ohne Stars liefert das Thema viel Stoff. Es wird gewarnt, beraten, geschrieben, gefilmt, geschult und angeklagt wie noch nie zuvor. Ob hinter der aufklärerischen Fürsorge immer nur die Sorge ums Wohl des Kindes steckt, ist fraglich. Feministische Positionen, bigotte Sexualfeindlichkeit, Voyeurismus, übertriebene Kontrolle und eigennützige Interessen sind häufig die Motive für inquisitorische Anklagen.

Seit Katharina Rutschky vor anderthalb Jahren das Buch "Erregte Aufklärung" veröffentlichte, haben sich die Fronten verhärtet. Rutschky hatte (*siehe Seite 34*) polemisch dargestellt, daß die Angst vor Mißbrauch grassiere wie ein "ideologisches Virus". Daß Mißbrauch ein Trendthema geworden ist und viele Anzeigen

aus kirchlichen Kindergärten kommen, werten Kritiker als Indiz für neuen Puritanismus: "Feind Nummer eins ist die Sexualität", so der Bremer Soziologe Gerhard Amendt.

Das bestätigt auch Lara Winkler vom Hamburger Kinderschutzzentrum. "Für viele ist Mißbrauch ein Mittel, um über Sexualität zu reden. Weil sie es positiv nicht können, tun sie es in der ablehnenden Form."

Viele Erwachsene sind verunsichert - oft trauen sie sich nicht mehr zu, zwischen verbotener und erlaubter Beteiligung zu unterscheiden. Der Grat zwischen Fürsorge und Mißbrauch kann schmal sein. Ein Vater darf durchaus mit seiner dreijährigen Tochter zusammen baden. Doch wenn die Tochter seinen Penis berührt und ihn das erregt, muß er einen Schlüsselpunkt setzen.

Jedoch befürchten Kinderschützer, daß durch die gegenwärtigen Mißbrauchsdiskussionen der Punkt zu früh gesetzt wird und verunsicherte Eltern ihren Kindern wichtige Zuwendung entziehen. So klagt ein Vater, er traue sich schon gar nicht mehr, sonntags seiner Tochter im Bett. Märdern vorzulesen.

Nach der liberalen Erziehungsdoktrin der Sechziger wurde erstmals öffentlich über kindliche Sexualität gesprochen. Was sollte man den Kindern beibringen - und wie? "Es ging um die Technik, nicht um die Gefühle", kritisiert Amendt. Aus Verbote wurden Gebote, ein Zwang zur Aufklärung. Jetzt ist die Gegenrevolution angesagt. In den USA wagen Kindergärtnerinnen nicht, auf der Toilette ihren Schützlingen die Hose runterzuziehen. "Verunsicherung schlägt in Körperfeindlichkeit um. Vor allem, wenn die Erwachsenen selbst Angst vor ihrer eigenen unbewältigten Sexualität haben", so Amendt.

Wenn abweichendes Verhalten als mögliches Symptom für einen sexuellen Übergriff gewertet werden kann, entsteht ein Klima des Mißtrauens. Eltern wollen alles Schlechte vom Kind abwehren. Es wird ständig eingeschränkt und hat keine Möglichkeit mehr, sich und seine Welt selbst zu entdecken. Es wird überwacht, sein Verhalten wird unterschiedslos registriert und oft auch gehandelt.

Psychologen und Gutachter beobachten, daß Kinder auf diese Entwicklung reagieren. Wenn sie erzählten, "daß Papa was mit ihnen gemacht" hat, bekommen sie auf jeden Fall die Aufmerksamkeit, die sie vorher missen mußten.

Lustvolles Spiel

Die Sexualität der Kinder wird von Eltern oft mißverstanden

DIE WOCHE Wann entwickelt sich die kindliche Sexualität?

GABRIELE TECKENTRUP Von Geburt an. Das Baby erlebt lustvolle und Unlust-Gefühle zunächst über Haut und Mund. In dieser Phase ist es völlig abhängig von der Pflegeperson, bei uns meistens die Mutter. Neueste Untersuchungen haben ergeben, daß ein Baby mit einer Art Empfindungscodex seine Mutter und ihre Stimmungen sehr präzise erspürt.

DIE WOCHE Was bedeutet das?
TECKENTRUP Um zu überleben, muß das Kind ganz früh seismographische Antennen entwickeln, um mit der Mutter Kontakt aufzunehmen, um sie zu erreichen. Wenn es erlebt, daß ihm das mit seinen Mitteln, mit Lachen oder Schreien, nicht gelingt, wird es andere Wege probieren.

DIE WOCHE Welche Strategie entwickelt es dann?
TECKENTRUP Es wird sich zum Beispiel einer depressiven Mutter völlig anpassen, um nicht allein zu sein. Wenn es sich nicht gehalten fühlt, bleibt es innerlich kalt und leer oder reagiert mit Angst. Im Extremfall kann es sterben.

DIE WOCHE Wie entwickelt sich die Sexualität des Kindes weiter?
TECKENTRUP Im Alter von etwa einem Jahr beginnen Kinder, ihre Geschlechtsorgane wahrzunehmen und lustvoll damit zu spielen. Manche Eltern mißverstehen die Lust ihres Kindes. Das kann zu Mißbrauch führen. Kinder, die mißbraucht wurden, haben häufig die Erfahrung gemacht, daß sie zu den Eltern keinen wirklichen Kontakt bekamen.

Ein zweieinhalbjähriges Kind zum Beispiel wird dann seinen Körper und dessen erotische Wirkung ausprobieren. Es verhält sich vielleicht verführerisch, weil es Liebe und Verständnis des Vaters sucht. Das ist etwas ganz Normales. Nur wenn der Vater sexuell aktiv darauf reagiert, gerät das Kind in Verwirrung. Es spürt, daß es nur benutzt wird. Oft entwickeln diese Kinder der bleibende Scham- und Schuldgefühle, besonders, wenn sie während dieser Erlebnisse auch noch erregende Gefühle hatten.

DIE WOCHE Das klingt, als provozierten Kinder Mißbrauch?
TECKENTRUP Natürlich nicht. Aber sie haben eine eigene Sexualität, und dazu gehört, daß sie ihre erotische Wirkung ausprobieren.

DIE WOCHE Was passiert, wenn das Kind älter wird?
TECKENTRUP Zwischen drei und sechs Jahren entwickelt das Kind eine Sexualität, die der des Erwachsenen ähnlicher wird. In dieser ödipalen Phase tritt das Kind in Konkurrenz mit dem gleichgeschlechtlichen Elternteil. Je älter es wird, desto mehr löst es sich aus der Abhängigkeit - auch in seinen sexuellen Wünschen.

DIE WOCHE Ist die Entwicklung bei Mädchen und Jungen gleich?
TECKENTRUP Dieser Unterschied ist kaum erforscht.

Interview: CLAUDIA KIRSCH

CLAUDIA KIRSCH ist eine Journalistin und Autorin. Sie hat mehrere Bücher über die Sexualität von Kindern geschrieben.

FALSCHER KINDERFREUNDE

EMMA 09.93

Vernetzen sich die Täter und ihre Sympathisanten? Gibt es eine Kinderfreunde-Connection von den Krippen bis in die Hörsäle? Der Emma-Report deckt überraschende Querverbindungen auf zwischen Pädophilen-Vereinen und Kinderschutz-Organisationen. Und: Eine vielzitierte Dame ist mit von der Herren-Partie.

Mark Morgan ist ein sympathischer junger Mann. Das finden alle, die ihn kennen. Der amerikanische Pädagoge ist gerade 30 geworden, als er in der thailändischen Hauptstadt ein Heim für verwahrloste Straßenjungen einrichtet: "The Bangkok Children's Shelter". Internationale Hilfsorganisationen investieren Spendengelder in das vorbildliche Projekt. Ein Jahr später statet der reiche Amerikaner Howard Ruff den Jungen und ihrem Wohltäter einen Besuch ab. Der Millionär findet den Pädagogen, den die Kinder liebevoll "Poh Mark" (Papa Mark) nennen, "bewegend und herzerwärmend". Er verspricht, die gute Tat finanziell zu unterstützen. Ruff hat den Scheck über 67.000 Dollar schon ausgefüllt, da erreicht ihn eine beunruhigende Nachricht: Der Kinderfreund Morgan wird bei der amerikanischen Polizei als "Kinderschänder" geführt. Er hatte in einem psychiatrischen Krankenhaus seine minderjährigen Schutzbefohlenen sexuell mißbraucht. Und: In Mexiko wurde er beim Drehen eines Kinder pornos erwischt. Mark Morgan wird in Bangkok verhaftet. Die Kinder, die er von der Straße aufgelesen hat, können endlich die Wahrheit sagen: "Wir sind von Papa Mark vergewaltigt worden." Und: "von Onkeln aus Amerika". Die Heime des Pädagogen waren in Wahrheit Bordelle für pädophile Sextouristen. Auch Rainer M. ist ein sympathischer Mann. Der heute 34jährige Erzieher aus dem Münsterland war früher in zwei Montessori-Kinderhäusern in Borken und Coesfeld beschäftigt. Der reizende junge Mann mit den langen Haaren "galt als einer, der was losmachte": "Waldspaziergänge mit den Kindern, Kaulquappenfangen und Kicken" (Die Zeit). Mütter und Väter mochten ihn, einige waren mit ihm befreundet. Doch seit Monaten steht der engagierte Pädagoge in Münster vor Gericht. Ihm wird vorgeworfen, von 1983 bis 1991 in beiden Kindertagesstätten mehr als 60 seiner Schutzbefohlenen sexuell mißbraucht zu haben (siehe Seite 54). Auch der Kölner Rainer X. war ein Pädagoge, dessen "Respekt den Kindern und ihren Grenzen gegenüber" die Mutter Marion M. heute noch bewundert. Sie hat gemeinsam mit anderen Eltern einen linken Kinderladen gegründet ("positive Einstellung zum Leben, zur Liebe, zur Sexualität") und den netten Rainer X. als Erzieher eingestellt. Aber der Kölner Kinderladen ist mittlerweile geschlossen worden - wegen Mißbrauchs der Kinder durch den kompetenten Erzieher.

Bangkok, Coesfeld und Köln sind keine Einzelfälle. Seit 15 Jahren sagen Feministinnen es laut: Väter und Stiefväter vergewaltigen ihre Töchter, Brüder ihre Schwestern und Onkel ihre Nichten. Daß die Familie häufig der Tatort ist und nicht das Gebüsch, in dem der fremde, böse Mann lauert, hat inzwischen sogar die Bild-Zeitung begriffen. Daß aber

nicht nur die Familien Tatort sind, sondern auch gesellschaftliche Institutionen, ist noch nicht richtig ins öffentliche Bewußtsein gedrungen. Neueren Untersuchungen zufolge (siehe Seite 51) wird jeder dritte Kindesmißbrauch von einem Bekannten im sogenannten "sozialen Umfeld" des Opfers verübt. Nicht selten sind es Männer, die gezielt einen Beruf ergreifen, in dem sie mit Kindern zu tun haben. Falsche Kinderfreunde... Der Amerikaner Ron O'Grady ist der Koordinator der "Internationalen Kampagne gegen Kinderprostitution", die auch in Deutschland aktiv ist. In seinem Buch "Gebrochene Rosen" charakterisiert O'Grady den "typischen Pädophilen" so: "Er ist ein Akademiker oder freiberuflich arbeitender Mann mittleren Alters. Möglicherweise ist er Arzt (häufig Kinderarzt), Lehrer, Sozialpädagoge oder Geistlicher. Meistens hat er beruflich mit Kindern zu tun oder ist in seiner Freizeit in der Kinderarbeit engagiert. Er ist wahrscheinlich verheiratet - oder war es - und hat Kinder."

In den USA ist es schon lange kein Geheimnis mehr, daß Pädophile systematisch Einrichtungen unterwandern, die mit Kindern arbeiten. Die bittere Realität hat solche Ausmaße, daß sie sogar schon Thema in der Literatur geworden ist. Der New Yorker Kinderanwalt und Krimiautor Andrew Vacchs schildert in seinen Thrillern das Milieu der vermeintlichen Kinderfreunde - Vacchs nennt sie "Freaks": Kindertagesstätten, die ihre Zöglinge an Porno-Produzenten vermieten; Sekten-Führer, die Trebegängerinnen von der Straße auflesen, sie schwängern und dann die Babies an Adoptiv-Eltern verschachern; ~~homo-sexuelle Paare, die mit anderen Pädophilen per Computer vernetzt sind~~ und Kinder pornos tauschen.

Die Pädophilen-Vereinigungen in USA gleichen in ihrer Organisation, Effektivität und Undurchschaubarkeit "mittelalterlichen Geheimzünften" (O'Grady). Ob sie sich nun "The North American Man/Boy Association" nennen oder "Howard Nichols Society" - sie alle stellen sich als Kinder- und Menschenfreunde dar und verstehen sich als "fortschrittlich", denn sie propagieren "das Recht aller Menschen auf Beziehungen zwischen den Generationen". Diese sogenannten Kinderfreunde haben einen hohen "Verschleiß". Sie verlieren die Lust, sobald das neue Objekt ihrer Begierde groß wird. 403 verurteilte Pädophile, die ein US-Wissenschaftler befragte, hatten zusammen 67.000 Kinder (!) mißbraucht, also: jeder im Durchschnitt 166.

Pädophilie - ein amerikanisches Phänomen? Leider nein. Der deutsche Sexualwissenschaftler Herbert Selg geht davon aus, daß man auch bei uns "solche sexuellen Orientierungen fast schon als 'normal' ansehen" muß. Und in der Tat: Sehen wir genau hin, entdecken wir nicht nur einzelne falsche Kinderfreunde, sondern es

zeichnet sich ein Netz von Organisationen und Institutionen ab, deren Mitglieder sich die Frage gefallen lassen müssen: Was ist ihr wahres Interesse an den Kindern?

Da ist zum Beispiel ZEGG. Das "Zentrum für experimentelle Gesellschaftsgestaltung" hat seinen Sitz in Belzig bei Berlin. Auf einem 15 Hektar großen Gelände in der ehemaligen DDR praktizieren ZEGG-Angehörige die "freie Liebe". Mit ihrer

Hilfe wollen die sexuell Befreiten "im Sinne eines erweiterten morphogenetischen Feldes planetarisch wirken". ~~Gern geschienener ZEGG-Gast~~ ist Professor Ernest Borneman. Der Autor von "Das Patriarchat", Gründer der österreichischen "Gesellschaft für Sexualforschung", Träger der Magnus-Hirschfeld-Medaille, Leiter eines Langzeitprojektes zur Erforschung der Kindersexualität und Ex-Sex-Onkel der "Neuen Revue" schwärmte jüngst öffentlich: "Wer nie erlebt hat, wie ein launisches Püppchen von zehn Jahren einen gestandenen Mann von 40 herumkommandiert, der weiß wenig über Sexualität."

Gründer des "Zentrums für experimentelle Gesellschaftsgestaltung" ist der Alt-68er und Vielschreiber Dieter Duhm, der - als seine Mitrevolutionäre heirateten und Karriere machten - in der "AA-Kommune" des österreichischen Aktionskünstlers Otto Mühl Unterschlupf fand. Duhm: "Ich liebte dieses Experiment." Auf dem Friedrichshof im Burgenland - mit Filiale auf der Insel Gomera - vergewaltigte und folterte Mühl 15 Jahre lang Mädchen und Frauen. Seit 1991 sitzt er deshalb im Gefängnis.

Im Herbst 1992 bringen die Duhm-Anhänger aus Belzig zur Verteidigung des Kölner Kinderladen-Erziehers, der zum "ZEGG-Interessentenkreis" gehört, ein Sonderheft heraus. Thema: "Sexualität und Kinder". Darin ist vom "Mißbrauch des Mißbrauchs" die Rede, und es wird "entlarvt", wer ihn betreibt. Laut ZEGG ist es ein Zusammenschluß "von organisiertem Feminismus, Presse und Kirche", eine "Anti-Sex-Allianz". Angestachelt werde sie vom "Haß durchgedrehter Radikalfeministinnen gegen alles, was männlich ist, Haare auf der Brust hat und einen Penis trägt". Fazit: "Es geht um organisierte Frauenrache am Mann." Der in den Medien vielbachtete und ~~durchsetzungsfähige ISUV (Interessenverband Unterhalt und Familienrecht)~~, dem überwiegend geschiedene Väter angehören, bekämpft das sogenannte "SAID-Syndrom": "Sexual Allegation in Divorce" (sexuelle Beschuldigungen bei Scheidungen). Im Dezember 1992 lädt der Verband nach Köln zu einer Pressekonferenz ein. Und siehe da, wer ist wieder mit von der Partie? Die Duhm-Sekte. Auf der Pressekonferenz verteilen die wackeren Väter einen "offenen Brief" von ZEGG zum Kölner Kin-

derladenprozeß. Und: Sie stellen eine Broschüre zum Thema "Mißbrauch des Mißbrauchs" vor.

Kinderfreund Borneman ist einer der pseudowissenschaftlichen Autoren. Dieses Mal räsontiert er: "Wenn man jede Form der Liebe, die sich nicht innerhalb der gleichen Generation bewegt, von vornherein verdammt, schädigt man das Kind." Auch Friedrich Nolte macht sich in der Broschüre für die geschiedenen Väter stark. Nolte ist ein Münchener Psychotherapeut, der im Herbst 1991 gegen Emma einen Prozeß verlor. Emma darf also weiterhin schreiben: "Der Sex-Therapeut Friedrich Nolte mißbraucht Frauen und nennt es Therapie."

Eine männerfeindliche Anti-Sex-Allianz von Feministinnen, Kirche und Presse? Es sieht eher so aus, als formiere sich hier klammheimlich eine Pro-Kindersex-Allianz aus gar zu liebevollen Kinderfreunden: angesehene Professoren, engagierte Väter, fortschrittliche Pädagogen und Alt-68er. Eine männerfreundliche Allianz bewährte sich in Berlin.

Im Frühsommer 1993 füllen die "Story-Dealer" die Schlagzeilen in Berlin: "Erzieher quälten 1.000 Ferienkinder." Das Sommerprojekt "letzte deutsche Grenzpatrouille" wird gekippt. Keine "Trophy durch das Niemandsland, kein Jeep, kein Schlauchboot und zu Fuß kein Abenteuerurlaub für Kreuzberger Gören. Die "Wochenpost" berichtet, daß es in "internen Briefen" aus dem Bezirksamt Kreuzberg über die "Story-Dealer" heißt: ihr Konzept berge "ideale Bedingungen für pädophil veranlagte Teamer".

Die "Story-Dealer" sind linke Soziologen und Pädagogen. Schon seit Jahren gestalten sie im Auftrag des Kreuzberger Bezirksamtes kinderfreundliche Ferienfreizeiten. Einer dieser Kinderfreunde ist der Berliner Soziologe Hans G. Seine Lebensgefährtin hatte ihn nach der Trennung beschuldigt, den gemeinsamen Sohn sexuell mißbraucht zu haben.

Das Berliner Stadtmagazin "Tip" verteidigte G. vehement: "Ein Berliner Soziologe geriet in Verdacht und in die Fänge der Inquisition." Als Inquisitorinnen wurden nicht nur die Mutter und ihre Freundinnen vorgeführt, sondern auch Kinderladen-Erzieherinnen, Mitarbeiterinnen von "Wildwasser" und des Bezirksamts Kreuzberg. "Tip" zufolge waren sie es, die alle zusammen dem kleinen Jungen den Satz entlockten: "Wenn

ich am Penis von Papa rubbele, kommt Milch heraus, und die schmeckt bäh!" Einem verständnisvollen Amtsrichter, der über das Sorgerecht zu entscheiden hatte, reichten die Beweise nicht.

Die "Story-Dealer" erhalten im Frühsommer 1993 Schützenhilfe von einem ehrenwerten Kollegen. Der Pädagogik-Professor und Rektor der Berliner Fachhochschule (FH) für Sozialwesen, Reinhart Wolff, erklärt öffentlich: "Dem Versuch der Vernichtung einer engagierten Pädagogengruppe muß entschieden Widerstand entgegengesetzt werden." Der heutige Familienvater Wolff wollte früher als 68er-Revolutionär ~~die Familie abschaffen, aber das ist lange her~~. In den 70er Jahren avancierte der Pädagoge zum führenden Kopf der Kinderladen-Bewegung, die

einst von Frauen initiiert worden war. Anfang der 80er gründete Wolff das Berliner "Kinderschutzzentrum". Ende der 80er konzipierte der Alt-68er für den "Deutschen Kinderschutzbund" die neue Strategie "Hilfe statt Strafe". Dahinter steckt der sogenannte "familienorientierte Ansatz", will heißen: Das Opfer wird nicht vom Täter geschützt und von ihm getrennt, sondern gemeinsam mit ihm "therapiert". Im Klartext: Ein mißbrauchender Vater bleibt weiterhin unter einem Dach mit der mißbrauchten Tochter, und gemeinsam führen beide verständnisvolle Gespräche mit den Therapeuten. Ende 1990 lancierte Kinderschützer Wolff zusammen mit seiner Frau Angela in der Fachzeitschrift "Sozial Extra" das seither viel zitierte und viel strapazierte Schlagwort vom "Mißbrauch des Mißbrauchs". Pädagoge Wolff: "Der ganze Eifer richtet sich darauf, Normen einer desexualisierten Kindheit wieder aufzurichten." Erneut werde "Sexualität als im Wesentlichen 'schlecht', 'gefährlich' und 'pathologisch' charakterisiert..." Auf den Kinderschutztagen in der Beethovenhalle dankt im Juni 1991 ein bewährter Kinderschützer ab. Es ist Professor Walter Bärsch, die "moralische Instanz des Kinderschutzbundes", dessen Präsident er zehn Jahre lang war und dessen Ehrenpräsident er nun ist.

In Bonn präsentiert die Frankfurter Werbeagentur Lintas den versammelten Kinderschützern eine Plakat-Kampagne zum sexuellen Mißbrauch. Die kleinen Lolitas auf den Fotos

sind mit Texten wie diesen garniert: "Vati war ihr erster Mann." - "Immer, wenn sich die Gelegenheit ergibt, kann Onkel Paul nicht anders." - "Sabine ist Papis ein und alles. Sie wird von ihm geliebt. Aber mehr als sie verkraften kann."

Murren, teilweise laute Proteste in der Beethovenhalle. Doch es nützt nichts. Die Verträge mit der Werbeagentur sind bereits unterzeichnet. Prof. Walter Bärsch und der Vorstand haben einen Alleingang gemacht. Die Basis wird nicht gefragt. Die Lintas-Kampagne ist nicht der erste Ausrutscher des Kinderschutzbundes. 1987 gab er ein Buch über "Sexuelle Gewalt gegen Kinder" heraus, in dem wörtlich steht: Das Recht auf "sexuelle Selbstbestimmung durch die Kinder selbst" werde eingeschränkt, "indem sexuelle Kontakte zwischen einem Kind und einem Erwachsenen generell, ohne Ausnahme, unter Strafordrohung gestellt werden".

Das klingt einfühlsam. Aber: Was sind "sexuelle Kontakte" zwischen Erwachsenen und Kindern? Ist damit nur ein zu zärtliches Streicheln gemeint? Wohl kaum. Es muß sich schon um genitale Berührungen oder das Eindringen in die Vagina, den Anus und den Mund handeln. Mit einem erigierten Penis oder mit Gegenständen, nicht selten, bis der Körper zerreißt. Wer interpretiert die sexuellen Bedürfnisse der Kinder? Wer bestimmt, was sie unter "Erotik" oder gar "Sexualität" verstehen und was sie wollen?

Prof. Heinrich Kupfer vom "Deutschen Kinderschutzbund" sitzt im Februar 1993 im westfälischen Münster auf einem Podium. In der Gaststätte "Schützenhof" geht es an diesem

Abend um einen "Skandal", der schon seit Monaten die gutbürgerlichen Gemüter in der ehrwürdigen Bischofsstadt erhitzt. Auch Kupfer empört sich: "Überlaßt das Feld nicht kleinkarierten Initiativen, die möglichst hohe Ansehen erlangen sollen! Was war geschienen."

Im Kindergarten einer evangelischen Kirchengemeinde hatten Erzieherinnen drei Fälle von sexuellem Mißbrauch durch die Väter aufgedeckt. Experten bestätigten den Verdacht, und das Amtsgericht ließ die Kinder in einem Heim unterbringen. Inzwischen sind sie wieder zu Hause. Die Eltern - allesamt akademisch gebildet - waren Sturm gelaufen. "Verschleppung" tönnten sie und setzten die Kirchengemeinde unter Druck.

Eine Erzieherin wurde beurlaubt, und der "Spiegel" fragte: "Wie glaubwürdig sind Kinder, die ihre Eltern des sexuellen Mißbrauchs beschuldigen? Und wie fachkundig sind Erzieher und Behörden, die solche Mißhandlungen aufdecken?"

Seither sind Kindergärtnerinnen, Lehrerinnen und Mitarbeiterinnen von Jugendämtern in Nordrhein-Westfalen verunsichert. Dafür treten andere immer sicherer auf. Helmut Kentler zum Beispiel. Der ehrenwerte Professor für Psychologie ist Mitglied in der renommierten "Deutschen Gesellschaft für Sexualforschung". 1976 wurde er auf den Lehrstuhl für Sozialpädagogik an der Universität Hannover berufen. Die Münsteraner Eltern schalteten den Professor, der als kenntnisreicher Fachmann für Jugend- und vor allem Jungensexualität gilt, als Gutachter ein. Prompt bezichtigte er die Erzieherinnen aus dem evangelischen Kindergarten der "Besessenheit". KennerInnen der Szene überrascht Kentlers Parteinahme nicht. Denn der Professor, der gerne auch "Exklusiv-Berichte" für Beate-Uhse-Kataloge schreibt, empfiehlt in seinen wissenschaftlichen Schriften die Unterbringung straffälliger Jungen "bei pädagogisch interessierten Pädagogen".

Darüber hinaus ist er Mitglied der "Arbeitsgemeinschaft Humane Sexualität" (AHS), in deren Kuratorium er als "Berater" sitzt. In diesem Gremium wirkt auch, siehe da, Kinderschützer Prof. Walter Bärsch mit, der Ehrenpräsident des "Deutschen Kinderschutzbundes". Ebenfalls Berater der AHS sind Frits Bernard und Theo Sandfort, die Herausgeber der in Holland erscheinenden Zeitschrift "Paidika - Journal of Paedophilia". Schon im Herbst 1990 hatte die AHS eine "künftige Kooperation" von Arbeitsgemeinschaft und Kinderschutzbund angekündigt. Das sei auf einem Treffen unter Leitung von Prof. Bärsch, der damals noch amtierender Präsident des Bundes war, vereinbart worden. Anlaß für die Zusammenkunft war das AHS-Positionspapier "Sexualität zwischen Kindern und Erwachsenen". Darin heißt es u.a.: Auch "pädosexuelle Kontakte" könnten "trotz der Ungleichheit der Partner gleichberechtigt und einvernehmlich gestaltet werden". Ungleichheit oder Partnerschaft? Und wie "einvernehmlich"?

Die "Arbeitsgemeinschaft Humane Sexualität", die "entschieden" dage-

gen ist, "den Besitz von Pornographie (Kinderpornographie) mit Strafordrohung zu belegen", wurde 1982 gegründet - unter anderen von Michael C. Baurmann. Der Psychologe des Bundeskriminalamtes ist ein - auch von Emma - vielzitiertes Fachmann für sexuelle Gewalt. Ebenfalls AHS-Mitglied ist Rüdiger Lautmann. Der Sozialwissenschaftler lehrt und forscht an der Universität Bremen, wo er unter anderem die "Phänomenologie sexueller Kontakte zwischen Erwachsenen und Kindern" untersucht (AHS-Info 2/1990).

Bruno Bendig, der Vorsitzende der AHS, war früher Geschäftsführer der "Deutschen Studien- und Arbeitsgemeinschaft für Pädophilie (DAP)". Von der Auflösung der Pädophilien-Organisation im Jahre 1983 schloß sich ein Großteil ihrer Mitglieder der AHS an. In dem Buch "Pädophilie heute" fragt der Sozialarbeiter Bruno Bendig: "Woher sollen Kinder eigentlich den Umgang mit ihrer Sexualität lernen, wenn nicht von Erwachsenen?" Das Buch trägt den Untertitel "Zur sexuellen Befreiung des Kindes".

Eine wahrhaft ehrenwerte Gesellschaft, die da angetreten ist, den sogenannten "Mißbrauch des Mißbrauchs" anzuprangern: Kinderfreunde, die im Namen von Fortschritt und Freiheit Kinder zu Freiwild erklären. All diese Herren - Professoren, Doktoren und Rektoren - verbindet nicht nur ihre Liebe zu Kindern, sie eint auch die Schwäche für eine Dame. Die Dame heißt Katharina Rutschky und ist Lehrerin von Beruf. Sie bezeichnet sich aber gern als "Freudianerin" - wohl um zu suggerieren, sie sei Psychoanalytikerin. Doch Rutschky hat so wenig Ahnung von Psychoanalyse, daß sie allen Ernstes noch vom "Sexualtrieb" spricht. Von der alten Dampfkesseltheorie der explodierenden Triebe also, die von der modernen Wissenschaft längst ad acta gelegt worden ist.

Katharina Rutschky, die Lehrerin für SchülerInnen auf dem Zweiten Bildungsweg war, bevor sie "freie Autorin" wurde, ist heute die in den Männermedien meistzitierte "Expertin", wenn es um Männersexualität und Frauenkritik daran geht.

Als Fachfrau für Sexualität und Sexualgewalt trat die freie Autorin, die schon lange in linken und linkslibera-

len Blättern publiziert, erstmals 1988 in Erscheinung. Anlaß: Die Anti-Porno-Kampagne von Emma. Rutschky gehörte zu den zwei bis drei Frauen, die sich von den Männermedien systematisch pro Pornographie einspannen ließen. "Feministischer Volkszorn, der sich dieser Art kundtut", tönte Rutschky damals auf einem Hearing der Grünen zur Porno-Kampagne. "ist genauso abzulehnen wie jede andere organisierte Dummheit." Die Pornofreundin tingelte von Podium zu Podium und von Talkshow zu Talkshow. Als es stiller wurde um die Kampagne, wurde es auch stiller um Katharina Rutschky. Bald jedoch tat sich für die Rutschkys dieser Nation ein neues Betätigungsfeld auf: der sexuelle Mißbrauch von Kindern. Seit 15 Jahren klären Feministinnen darüber auf und kämpfen dagegen an. Zehn Jahre hat es gedauert, bis die Öffentlichkeit das "Phä-

nomen Inzest" zur Kenntnis nahm. Notgedrungen wird immer mehr darüber berichtet. Schließlich werden die Medien auch von Frauen gelesen und gesehen - und die wissen als Ex-Opfer Bescheid. Doch auch im Bereich Sexualität ist der Rückschlag schneller als die Aufklärung. Kaum hat das öffentliche Bewußtsein den Skandal zur Kenntnis genommen, da rollt auch schon der "Backlash": Das Schlagwort vom "Mißbrauch des Mißbrauchs" macht die Runde. Seine lauteste Propagandistin ist Katharina Rutschky. Im Frühjahr 1992 veröffentlicht sie in dem linken (und personell früher "Konkret" verbundenen) Hamburger Klein-Verlag ihre kleine Schrift "Erregte Aufklärung". Es geht Rutschky darin nicht etwa um die Aufklärung über das Verbrechen sexueller Mißbrauch. Es geht ihr um die Erregung darüber - um Feministinnen, die von "Wahnbildung" und "dogmatischer Männerfeindlichkeit" befallen sind. Laut Rutschky haben Organisationen wie "Wildwasser" und "Zartbitter", die mißbrauchte Kinder zuhause lassen, nur das Ziel, sich selber zu bereichern: "Es muß also ein neuer Bedarf produziert werden, auf den mit Geldern, Planstellen, Beratungseinrichtungen und Fortbildungsmaßnahmen reagiert werden kann."

Bei "Wildwasser" und "Zartbitter", die sich für die Opfer einsetzen, arbeiten die meisten Frauen ehrenamtlich. Katharina Rutschky, die die Täter verteidigt, arbeitet für Geld. Sie verdient am sexuellen Mißbrauch. Sie

tingelt wieder, denn ihr Buch kommt gut an.

"Ein kluger Beitrag", applaudiert die konservative "FAZ". "Faszinierend und wichtig", schwärmt der alternative Psychoanalytiker Paul Parin in der "Basler Zeitung". "Erfrischend respektlos", freut sich das pädagogische Fachblatt "Jugendhilfe". "Brillant und mit bewundernswerter Klarheit", urteilt ZEGG-Gast Ernest Borneman in "päd.extra". "Für Kinderschützer eine empfehlenswerte Lektüre", lobt Heinrich Kupfer vom Kinderschutzbund. "Katharina Rutschky ... haut alle Epigonen von Mißbrauchsmethoden und Dunkelziffer-

Hysterie in die Pfanne", begeistert sich die "Arbeitsgemeinschaft Humane Sexualität" (AHS).

Bei dem Kinderschützer und Alt-68er Wolff geht die Schwäche für die Dame sogar so weit, daß er sie zu ihrem Büchlein inspirierte. Im Nachwort dankt Rutschky: "Die Anregung bekam ich von Reinhart Wolff." So schließt sich der Kreis. Nur: Wer ist darin gefangen?

Fünf Fälle von 1.000 landen vor Gericht – das ist die Erfahrung der Pädagogin Ursula Enders, Mitbegründerin der Beratungsstelle "Zartbitter", die seit 1985 mißbrauchten Mädchen (und Jungen) mit Rat und Tat hilft. Inzwischen werden die Expertinnen auf der Seite der Opfer auch bei Prozessen gehört.

EMMA: Was steckt hinter dem Slogan vom "Mißbrauch des Mißbrauchs"?

ENDERS: Zum einen eine organisierte Bewegung von Tätern. Zum anderen eine Gruppe von Gutachterinnen und Gutachtern, die regelmäßig Aufträge von Gerichten bekommen und jetzt um ihr Geschäft fürchten. Letztes Jahr hat eine Zartbitter-Klientin vor dem Bundesverfassungsgericht ein Grundsatzurteil erstritten. Seitdem muß ein Richter auch eine Fachberatungsstelle wie unsere anhören, wenn der Gutachter zu einem anderen Ergebnis kommt als wir. Richter haben bisher in ihren Urteilen meist die Stellungnahmen der Gutachter übernommen, so daß diese eine unglaubliche Macht hatten. Diese ist nun eingeschränkt worden. Und dagegen machen sie mobil.

EMMA: Früher hieß es immer, der Täter ist der schwarze Mann auf dem Spielplatz. Dann kam der Tatort Familie ins Blickfeld, und nun sollen die Täter plötzlich vor allem in Kinderläden und Kinderheimen sitzen.

ENDERS: Wir beobachten in der Praxis, daß Pädophile in der Regel viele Opfer haben. Die meisten fangen als junge Männer an und mißbrauchen bis ins hohe Alter immer wieder neue Kinder. Es ist nicht übertrieben, wenn man bei einem einzelnen Täter von bis zu 1000 Opfern in seinem Leben ausgeht. So ist zum Beispiel eine typisch pädophile Strategie, einen pädagogischen Beruf zu ergreifen. Die beste Maske eines Täters ist die des Kinderfreundes.

EMMA: Treten Pädophile auch in der Maske des sorgenden Familienvaters auf?

ENDERS: Ja. Ganz selten mißbrauchen Väter oder Stiefväter ausschließlich die eigene Tochter; oft mißbrauchen sie auch Kinder außerhalb der Familie. Viele Pädophile suchen sich gezielt alleinerziehende Mütter als Ehefrauen oder Lebensgefährtinnen aus.

EMMA: Arbeiten pädophile Pädagogen überwiegend in "progressiven" Einrichtungen für Kinder, oder kommen sie auch in eher traditionellen Institutionen unter?

ENDERS: Sowohl als auch. Gerade fortschrittliche Institutionen werden ausgesprochen basisdemokratisch geführt. Das heißt: Manchmal fehlt die Kontrolle, und Täter nutzen den engen Kontakt zwischen Eltern und Erziehern, um gezielt Intrigen zu spinnen. Eine typische Täterstrategie: Ehe du ein Kind mißbrauchst, bau erstmal einen Kontakt zu den Eltern auf. Biete dich als Vertrauensperson an. Dann hat das Kind weniger Mut, sich den Eltern anzuvertrauen. Es fürchtet, daß sie ihm nicht glauben. In traditionellen Einrichtungen der Jugendhilfe bilden Pädophile oft Seilschaften. Wir beobachten immer wieder, daß Täter andere Täter nachziehen, die sich gegenseitig decken.

EMMA: Haben wir als Feministinnen zu sehr die Betonung auf den Mißbrauch durch die Väter gelegt, so daß die Pädophilen in Ruhe außerhalb der Familie ihren Interessen nachgehen konnten?

ENDERS: Nein. Denn die Familie

als Ort der Gewalt war ja besonders tabu. Das haben Feministinnen als erste benannt. Und es sind ja wieder die gleichen Frauen, die heute als erste den Mißbrauch in den Institutionen aufdecken.

EMMA: Was halten Sie denn von dem Vorwurf, daß Mütter den Mißbrauch erfinden, um ihre Männer in Scheidungsverfahren auszutricksen?

ENDERS: So argumentieren gerne Täter, um die Mütter generell unglaubwürdig zu machen. Tatsache ist, daß Kinder es oft erst nach einer Trennung wagen, sich den Müttern anzuvertrauen. Dann, wenn die Väter weniger Druck ausüben. Tatsache ist auch, daß in Einzelfällen Väter erst in der Trennungssituation mit dem Mißbrauch beginnen. Dadurch rächt sich der Täter an der Frau, die ihn verlassen will. Wir beobachten, daß es in solchen Fällen in erschreckend zunehmendem Maße heißt: Das hat die Mutter sich ausgedacht, um ihrem Mann eins auszuwischen. Deswegen raten wir Müttern oftmals ab, den Mißbrauch ins Scheidungsverfahren einzubringen, weil er oft aufgrund der blinden Flecke der Justiz zum Bumerang wird. Eine Katastrophe für Kind und Mutter.

EMMA: Was sagen Sie zu dem Vorwurf: Frauen wie Sie seien geradezu "besessen" davon, Männer als Täter zu entlarven?

ENDERS: Allein bei Zartbitter in Köln wird mehr als 1000mal im Jahr ein Verdacht auf sexuellen Mißbrauch gemeldet. Im Gerichtssaal landen davon vielleicht fünf oder sechs Fälle. . . Von einer Aufdeckungs-Hysterie sprechen wir bei dieser tristen Relation schlichtweg lächerlich. Wagen ErzieherInnen und LehrerInnen erstmal, einen Verdacht zu äußern, steckt meistens wirklich eine Not des Kindes dahinter. Was – das muß dann behutsam herausgefunden werden. Wenn ein Mädchen oder Junge zum Beispiel einnäht, ist das ein Hilferuf. Aber der muß nicht unbedingt durch einen sexuellen Mißbrauch ausgelöst werden. Es kann auch eine Folge körperlicher Mißhandlung sein oder aber psychischer Gewalt und Vernachlässigung – sogenannte Wohlstandswaisen.

EMMA: Brauchen wir Kinderanwälte wie in den USA? Bundesjustizministerin Leutheusser-Schnarrenberger ist dafür.

ENDERS: Unbedingt! Das Verheerende ist ja, daß gerade die Familien- und Vormundschaftsgerichte nicht nach dem Grundsatz "Im Zweifel für das Kind" verfahren, sondern nach der Devise "Im Zweifel für den Angeklagten". Der mögliche Täter hat einen Anwalt, aber das Opfer hat keinen. Das wird für uns dann geradezu makaber, wenn wir sehen, daß neben dem beschuldigten Vater ein Verteidiger sitzt, dessen Frau oder dessen Kind wir bei uns in der Beratung hatten – der also vermutlich selbst ein Täter ist.

EMMA: Haben Sie solche Fälle schon selbst erlebt?

ENDERS: Ja. Einer dieser Rechtsanwältinnen ist spezialisiert auf die Verteidigung von Vätern, die des

Mißbrauchs angeklagt werden.

EMMA: Und wie steht es mit den Aussagen von Kindern? Die werden immer häufiger bezweifelt.

ENDERS: Kommt ein Verdacht auf, muß dieser sehr sorgfältig abgeklärt werden, meist über einen längeren Zeitraum. Ist die Erzieherin im Kindergarten die Vertrauensperson, der

mit Dritten beraten. Und es muß eine qualifizierte Fachkraft in den Kindergarten gehen und in Absprache mit dem Jugendamt zusätzlich vor Ort selbst eine Diagnose stellen.

EMMA: Gutachter wie Prof. Kentler sagen: Je mehr Fachleute eingeschaltet werden, desto unglaubwürdiger wird das Kind. Es plappere nach, was die Erwachsenen vorformulieren.

ENDERS: Früher wurde sexuelle Gewalt von Gutachtern wie Kentler überhaupt nicht wahrgenommen. Die wollten einfach nichts sehen. Und wenn klar ist, daß ihre Methoden in der Vergangenheit versagt haben, dann können diese Experten doch jetzt nicht plötzlich wieder Maßstäbe setzen.

EMMA: In Coesfeld, wo Mädchen und Jungen über sadistische Mißbrauchserlebnisse in einer Kindertagesstätte berichten, behauptet der Verteidiger: Das seien Phantasien. Erfindet ein Kind, daß es Marmelade vom Penis eines Erziehers ablecken mußte oder dessen Kot mit Ketchup essen?

ENDERS: Undenkbar. Das übersteigt die Vorstellungskraft von Kindern.

DAS VERNICHTENDE URTEIL

Indizien seien "unklar". Dabei bezog sich Richter Wilk auch auf die Psychotherapeutin der kleinen Dylan, die Allens Verhältnis zu Dylan als "unangemessen intensiv" bezeichnet hatte. Es sei auch noch unklar, ob Allen sich jemals "die Einsicht und Urteilsfähigkeit aneignen" könne, die für den Aufbau einer "angemessenen Beziehung zu Dylan" erforderlich ist. Das New Yorker Gericht konstatierte bei Allen eine grundsätzliche "schwerwiegende Unzulänglichkeit" in Sachen Elternschaft. Die "New York Times": "Das Gericht stellte in so gut wie allen Punkten seine erteilte Eignung in Frage und nannte Allens Verhalten den Kindern gegenüber 'mißbrauchend und gefühlos'." Im Urteilspruch heißt es wörtlich: "Herr Allen hat keinerlei elterliche Fähigkeiten gezeigt, die ihn als angemessenen Betreuer von Moses, Dylan oder Satchel ausweisen würden. Einzige Kritik des Richters an der Mutter: "Frau Farrow's einzige Unzulänglichkeit als verantwortliche Erziehungsperson war wohl ihre fortgesetzte Beziehung mit Herrn Allen."

hen. Die Kosten beider Parteien gehen zu Lasten von Woody Allen, sie werden auf zwei Millionen Dollar geschätzt.

Die "New York Times" berichtete weiter: "In einem vernichtenden Urteil von 33 Seiten warf Richter Wilk Herrn Allen vor, er habe mit einer Tochter seiner Lebensgefährtin eine Liebesaffäre begonnen, habe Familienmitglieder gegeneinander aufwiegelte und habe von den wichtigsten Dingen im Leben seiner Kinder keine Ahnung. Der Richter beschrieb Woody Allen als einen 'eigennützig, unzuverlässigen und unsensiblen' parent." (Anm. d. Red.: 'Eltern' die in Amerika übliche Bezeichnung für schlechtsneutrale Bezeichnung für Vater und Mutter.)

Der Richter verurteilte das Verhältnis Woody Allens zu seiner "sozialen" Tochter Soon-Yi hinter dem Rücken von Mia Farrow moralisch. Und er hielt den sexuellen Mißbrauch der heute siebenjährigen Dylan nicht für ausgeschlossen. Wenn auch nicht für beweisbar, die

er Prozeß bewegte monatelang die internationale Presse (wenn auch mit sehr unterschiedlichem Tenor: contra-Allen in den USA, pro-Allen in Deutschland). Doch als das Urteil fiel, herrschte Schweigen – zumindest in der deutschen Presse. "Der Spiegel", der wiederholt über Seiten auf den Fall eingegangen war, begnügte sich plötzlich mit dem sprachlosen Abdruck einer Karikatur. . . Darum liefert Emma jetzt die Informationen über das am 7. Juni gesprochene Urteil nach.

Als "schuldige in allen Punkten" erkannte Richter Elliott Wilk Woody Allen. Er erteilte Mia Farrow das alleinige Sorgerecht für alle Kinder. Seinen fünfjährigen leiblichen Sohn Satchel darf Allen dreimal in der Woche sehen, allerdings "nur in Begleitung eines Psychologen". Seine siebenjährige Adoptivtochter Dylan, deren Mißbrauch Farrow ihm vorgeworfen hatte, darf er solange nicht sehen, wie sie in therapeutischer Behandlung ist. Sein 15jähriger Adoptivsohn Moses darf selbst entscheiden und weigert sich, Allen wiederzuse-

Het congresverslag van de 'Kijkduinconferentie seksueel geweld tegen vrouwen en meisjes' is verkrijgbaar. De conferentie vond plaats in november 1992. Dit verslag is een overzicht van de actuele stand van zaken betreffende het beleid ten aanzien van seksueel geweld. De ontwikkelingen van de laatste tien jaar op het beleidsterrein van

preventie en bestrijding worden geschetst. Actuele discussies hierover worden beknopt en overzichtelijk weergegeven. Het verslag eindigt met een Motie van Waakzaamheid. Hierin zijn de belangrijkste uitkomsten van het congres samengevat in een aantal conclusies en aanbevelingen voor toekomstig beleid. De uitgave is met name interessant voor be-

leidmakers, zorgaanbieders, coördinatoren vrouwenhulpverlening/seksueel geweld en medewerkers van justitie, regionale steunpunten en samenwerkingsverbanden./JH

'Verslag Kijkduin 2' is te bestellen bij Medusa, Pausdam 1, 3512 HN Utrecht. Tel. 030-368748. Prijs f20,-

Preventie

De reclassering in Dordrecht heeft een cursuspakket **Preventie Projekt Seksueel Geweld** ontwikkeld voor minderjarigen die zich schuldig hebben gemaakt aan een seksueel geweldsdelict. De training is gericht op informatieverstrekking over seksualiteit en seksueel geweld en het aanreiken van alternatieven voor het strafbare gedrag. De cursus is

bedoeld voor jongeren van 15 tot 25 jaar. Als de cursus in groepsverband wordt gegeven, staat deze gelijk aan een boete van vijfhonderd gulden of twee weken gevangenisstraf. Wanneer de cursus individueel wordt gevolgd is dit te vergelijken met een maand detentie. De praktische handleiding bestaat uit begeleidend materiaal voor zeven bijeenkomsten, compleet met (huiswerk)op-

drachten. Per bijeenkomst wordt aangegeven welk thema centraal staat en wordt nauwkeurig aangegeven hoe het programma van de bijeenkomst eruit ziet. Bij de cursus horen een aantal videofilms./JH

'Preventie Projekt Seksueel Geweld' is verkrijgbaar bij Stichting Reclassering Dordrecht, Postbus 254, 3300 AG Dordrecht. Tel. 078-147777.

Dubbeizinnige taal wordt strafbaar

Werknemer moet op woorden letten

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG, zaterdag
Werkgevers moeten voorkomen dat er op de werkplek dubbeizinnige opmerkingen worden gemaakt of aanstootgevend-
de foto's worden opgehangen.

Dat is het gevolg van een wetsvoorstel tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet dat minister De Vries (Sociale Zaken) gisteren naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.

Beschermen

Het gaat er daarbij om dat werkgevers maatregelen moeten nemen om hun werknemers zoveel mogelijk te beschermen tegen seksuele intimidatie en tegen agressie en geweld op de werkplek.

Blijven ze daarbij in gebreke, dan kunnen ze daartoe via de Arbeidsinspectie worden gedwongen.

Uit recent onderzoek is gebleken dat één op de drie werkende vrouwen te maken heeft of heeft gehad met seksuele intimidatie. Om hierin verandering te brengen moeten werkgevers ervoor zorgen dat zowel de werkplek als het werkklimaat zodanig is dat hiervan geen sprake meer hoeft te zijn.

Daarbij wordt gedacht aan het tegengaan van dubbeizinnigheden, het aanbrengen van goede verlichting of het straffen van handtastelijke werknemers.

De oplossing voor de bescherming van werknemers tegen agressie en geweld wordt gezocht in onder meer het aanbrengen van alarm- en videosystemen.

In beroepen met een hoog risico-gehalte kan het werk bijvoorbeeld door twee mensen worden gedaan. Voor werknemers bij benzinstations wordt de werkgever verplicht een aantal technische en organisatorische voorzieningen te treffen voor de beveiliging van de werknemers.

Seksueel lastig vallen vrouwen 'beloond' met eervol ontslag

Van onze verslaggever
Jan Westerhof

ALMELO

De burgemeester wil niet praten, de wethouders niet en de gemeentesecretaris niet. 'Er is niemand bij de gemeente Almelo die u te woord zal staan', zegt de gemeentevoorlichter. Ook de voorzitter van de medezeggenschapscommissie A. Hilbink mag sinds woensdag niet meer over de kwestie praten. Hij heeft van hogerhand zwijgplicht opgelegd gekregen.

Op 15 juli besloot de Almelse gemeenteraad dat de directeur van de dienst Middelen, Interne- en Burgerzaken (MIB) eervol ontslag verleend diende te worden. In een persbericht werd het besluit op zeer cryptische wijze toegelicht. Het college van B en W had besprekingen gevoerd 'om de omstandigheden weg te nemen die het functioneren van de directeur belemmerden'. Dat was niet gelukt. Ook

in juridisch opzicht zou er geen andere uitweg zijn.

De beslissing leidde na de vakantie tot grote beroering onder de medewerkers van de dienst MIB. De voormalig directeur zou zeven vrouwen seksueel hebben lastig gevallen, dat was de reden voor zijn vertrek en nu kreeg hij nota bene eervol ontslag met een flinke wachtgelduitkering die tot in de miljoenen zou kunnen oplopen.

Volgens Hilbink zijn er procedurefouten gemaakt. De klachten van de vrouwen zouden niet zijn terechtgekomen bij de commissie ongewenste intimiteiten. Hij hoopt dat er alsnog aangifte wordt gedaan, zodat het 'eervol ontslag' teruggedraaid kan worden.

Maar ook de leden van de commissie ongewenste intimiteiten mogen niets zeggen, aldus de gemeentewoerter. 'want niemand op het stadhuis mag over de kwestie praten'. Ten huize van de ontslagen directeur neemt diens vrouw

de telefoon aan: 'Wij hebben geen commentaar.'

Ook gemeenteraadsleden zijn weinig mededeelzaam. R. Koetsier, fractievoorzitter van het CDA, vindt de gang van zaken 'onbevredigend'. F. Gerritsen van D66: 'We hebben de feiten heel rationeel achter elkaar gezet. Hij was niet te handhaven, maar het had geen strafrechtelijke gevolgen.' De regeling die met de ex-directeur is getrokken, zou onder meer betrekken dat de gemeente probeert hem via outplacement elders aan een baan te helpen.

Volgens W. Hof (GPV/RPF/SGP) ligt het allemaal aan de term 'eervol'. 'Dat is een juridische kreet zonder betekenis. Die heeft kennelijk bij de dames veel emoties opgeroepen. Daar heb ik wel begrip voor. Maar oneervol ontslag was juridisch niet haalbaar. Het is de consequentie van de dwaasheid van onze ambtenaren-rechtspraak.'

Seksuele intimidatie TEL 22-9 op scholen

De onderwijsinspectie heeft vorig jaar 91 klachten behandeld van seksuele intimidaties op scholen. De aard van de klachten waren ongewenst vrij gedrag, grove handtastelijkheden, ontuchtige handelingen

(8x) en seksueel misbruik (18x).

De klachten waren in 18 gevallen gericht tegen de directeur. In 95 gevallen tegen de leerkracht, in 8 gevallen tegen een medeleerling, in 9 gevallen tegen anderen.

derwijs-ondersteunend personeel en in 1 geval buiten scholen.

In 38 gevallen werd arbeidsrechtelijk opgetreden (schorsing, ontslag). In vier gevallen kwam justitie er aan te pas.

Sergeanten gaan zich weer te buiten aan macho-gedrag

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM - Een serie nieuwe klachten over grove intimidatie door sergeanten tegen hun rekruten komt voor de koninklijke landmacht op een ongelukkig moment. Juist enkele weken geleden begon defensie een nieuwe cursus voor het leidinggevend personeel. De inhoud van het lespakket: hoe kan op de kazernes onnodig 'macho-gedrag' worden voorkomen.

De defensietop wil door middel van de cursussen officieren en onderofficieren trainen hoe ze moeten omgaan met homo's, vrouwen en jongeren uit de etnische minderheden. Die lessen zijn hard nodig, ontdekte de Vereniging van dienstplichtig militairen. Dienstplichtigen van een aantal kazernes blijken weer te stuiten op 'de harde lijn', die Defensie nu juist leek te hebben afgezworen.

Een delegatie van de VVDM praait vandaag met de hoogste militair van de landmacht, luitenant-generaal Couzy, over recente affaires waarbij sergeanten over de schreef gingen. Minister Ter Beek van defensie heeft intussen in een brief aan de soldatenvakbond laten weten, dat hij de klachten serieus neemt.

'Mietjes'

Hoe rekruten soms worden behandeld, staat uitgebreid beschreven in het septembernummer van het VVDM-orgaan 'Twintig'. Net opgekomen dienstplichtigen van de Infanterie Beveiligings Compagnie op de Johannes Postkazerne in Havelte kregen te maken met een wel erg forse aanpak. Niet alleen werden rekruten regelmatig werden aangesproken als 'mietjes' of 'zombies', Antilliaanse jongeren zouden ook te horen hebben gekregen, dat zij zich gedroegen als 'een stelletje asielsezoekers'. Die laatste racistische uitspraken worden ontkend door de kazerneleiding.

Maar de VVDM komt met meer voorbeelden in deze sfeer. Eén van de rekruten zegt in het blad Twintig: 'Eén van de jongens is Antilliaans, en daar spreekt die sergeant de hele tijd met zo'n dik nagemaakt Surinaams accent tegen.' Ook zou dezelfde sergeant gezegd hebben dat 'die bruintjes nog nooit iets hebben gepresteerd'.

Vanuit andere kazernes komen volgens VVDM-woordvoerder Rik van

Duifhuizen de laatste tijd ook weer meer klachten over misstanden. Zo moesten laatkomers op de legerplaats Oirschot de hele dag met een 'tijdsbalk' van 25 kilo rondlopen. Een kanonnier die er kennelijk niet verzorgd genoeg uitzag, werd door enkele kaderleden in het bijzijn van het hele peloton geschoren. Intimidatie en geweld op de kazernes leiden tot veel discussie, toen de soldatenbonden eind jaren tachtig voorbeelden openbaar maakten, zowel van geweld tussen dienstplichtigen onderling, als van 'soldaatje pesten' door onderofficieren. Uiteindelijk besloot de defensietop tot een onafhankelijk onderzoek. De commissie-Drenth kwam in 1990 tot de slotsom dat dienstplichtigen niet vaker met zwaar geweld te maken dan jongeren in de burgermaatschappij, wel veel vaker met lichte vormen van geweld. Belangrijker was dat de defensietop de omgangsvormen in de kazernes serieuzer begon te nemen.

Dat na een rustige periode de sfeer zich hier en daar weer verhardt, kan volgens de VVDM te maken hebben met de oplopende spanning onder beroepsmilitairen over de inkrimpingen bij defensie. Een andere verklaring wordt gezocht in het feit dat alle landmachtmilitairen, tegenwoordig klaar moeten zijn voor wereldwijde vredesoperaties. 'Sinds die internationale inzetbaarheid speelt, is het echte bikkelen weer op gang gekomen', zegt VVDM'er Van Duifhuizen.

Vrouwen TU Delft blijken jaren op toilet begluurd

Van onze Haagse redactie
DEN HAAG, zaterdag
Medewerksters van de Technische Universiteit Delft blijken al jarenlang op het toilet te zijn begluurd.

Eerder berichtte deze krant al dat vrouwen op het toilet van de afdeling Wijsbegeerte wekenlang zijn begluurd. Nu blijkt dat de voyeur(s) jarenlang en in maar liefst zeven faculteitsgebouwen hun slag hebben geslagen.

In de gebouwen zijn spiegelconstructies aangetroffen, waarmee een riant uitzicht werd verkregen op de intieme bezigheden van de dames. De universiteit heeft inmiddels aangifte gedaan bij de Delftse politie.

De spiegelconstructie werd twee jaar geleden al ontdekt in een toilet op de faculteit Scheikunde, maar toen nam de universiteit aan dat het om een studentengrap ging.

AMANDA FILIPACCHI

«IK VIND DAT KINDEREN MEER SEKSUELE VRIJHEID Zouden moeten krijgen.»

Marie Claire September 1993

Een feitenonderzoeker die zich laat overhalen om naakt te poseren; een schilderes die de hele tijd op marsepeinen beestjes knabbelt; een elfjarig meisje dat een negenentwintigjarige man verleidt; een papagaai die Kübler-Ross citeert. Mannelijk Naakt, de eerste roman van Amanda Filipacchi, staat bol van de bizarre wendingen en ingenieuze woordspelingen. Op haar dertiende begon de Amerikaanse, die het grootste deel van haar jeugd in Frankrijk woonde, omdat haar vader daar diplomaat was, al met schrijven. En ze bleef dat doen omdat het een manier was om waardering te krijgen.» Nu publiceert ze haar eerste echte roman, geschreven tijdens haar studie aan de universiteit van Columbia. En over die roman is het laatste woord nog niet gesproken. De voor- en tegenstanders maken zich op. Een gesprek met Amanda Filipacchi over seks en kinderen, vrouwen en mannen.

Marie Claire: Als je het boek leest, krijg je het gevoel dat het heerlijk moet zijn geweest om het te schrijven. Klopt dat?

Amanda Filipacchi: Ja, dat klopt. Dat komt onder andere doordat ik het in de eerste persoon heb geschreven. Dan ben je vrijer. Je schrijft meer wat je wilt. Spontaan. Maar ik heb heel hard gewerkt aan de ideeën in het boek, dus in dat opzicht was het niet zo leuk. Het is hard werken. Schrijven is voor mij net zoiets als het sprookje van Repelsteeltje. Alsof je een kamer vol stro binnen gaat en dat stro tot goud moet spinnen.

M.C.: Je begon op je dertiende met schrijven. Hoe kwam dat?

A.F.: Het begon op de Amerikaanse school in Parijs, waar ik tot mijn zeventiende heb gewoond. Daar zat ik in een creatieve schrijfklass en moest ik een verhaal per week schrijven. Dus dat moest ik gewoon doen! De reacties op mijn verhalen waren zo... verbaazingwekkend, dat ik dacht: Wow! Er schuilt een schrijver in mij (lacht verlegen). Dus, zo ben ik schrijver geworden. Daarna heb ik een schrijfcursus aan de Universiteit van Columbia gevolgd. **M.C.:** Schreef je gedurende al je tienerjaren?

A.F.: Ja, korte verhalen en romans. Ik heb wel eens geprobeerd om verhalen aan kleine bladen te slijten... en één ervan werd gepubliceerd. Maar met de romans heb ik dat nooit geprobeerd. Het is vreemd, mijn verhalen waren goed, maar mijn romans niet bijzonder, want ik schreef ze compleet anders. Ik vond het eng om zoveel pagina's te moeten schrijven voor een roman.

M.C.: Wat betekende schrijven voor jou in je tienerjaren?

A.F.: Het betekende... bemind worden. Ik kreeg zoveel waardering voor mijn werk en die ervaring had ik niet met andere dingen die ik deed. Dat was de voornaamste reden. Ik deed het niet voor het schrijven op zich, hoewel dat ook fijn was, prettig. Maar het ging me om de reacties die ik van mensen kreeg.

M.C.: Als dat je motivatie is, moet het erg pijnlijk zijn, als je werk door critici of lezers afgekraakt zou worden.

A.F.: Dat zou erg moeilijk zijn. Het is me niet vaak overkomen, maar als het gebeurt, raak ik daar erg van overstuur.

M.C.: In je eerste echt gepubliceerde roman Mannelijk Naakt begint de elfjarige Sara een seksuele relatie met de 29-jarige Jeremy. Ben je niet bang dat veel lezers daardoor geschokt zullen zijn?

A.F.: Ik heb het niet geschreven met de bedoeling om te shockeren. In mijn boeken komt vaak het idee terug van twee vreemde men-

aangetrokken voelt en tegelijkertijd weet dat het verkeerd is. Hoe zou hij reageren? Zou hij toegeven? Dat leek me een interessant gegeven. Het idee voor Mannelijk Naakt is puur ontstaan vanuit een artistiek oogpunt. Ik dacht: Ik heb nog nooit een meisje gezien dat een man achterna zit. Het leek me leuk om te zien hoe ongemakkelijk de man zich zou voelen, terwijl hij toch voor de verleiding bezwijkt. Ik schrijf graag over verleiding.

M.C.: De verleiding om grenzen te overschrijden?

A.F.: In het boek gaat het meer om hindernissen. Zoals wanneer je bij iemand zou willen zijn, terwijl je weet dat je dat niet zou moeten doen.

M.C.: Zoals Jeremy, die zich met zijn eigen handboeien vastketent aan de ijskast, om maar niet naar Sara toe te kunnen gaan.

A.F.: Dat is wel een heel letterlijke hindernis, ja... (lacht)

M.C.: Ik vond het moeilijk te geloven dat een elf-jarig meisje valt voor een volledig volwassen man. Voor pubermeisjes is seksualiteit

iets verwarrens en vaak ook iets beangstigends...

A.F.: Misschien voor sommige elf-jarigen. Maar ik denk niet dat het voor alle jonge meisjes opgaat. En ik zeg niet dat Sara een doorsnee elf-jarig kind is. Ze is erg

vroegrijp, zeer volwassen. Ik denk niet dat alle jonge meisjes zijn zoals zij. Het heeft met je opvoeding te maken. Als ze een echt klein meisje is, dan is het duidelijk beangstigend. Maar voor een meisje dat psychisch ongeveer op het niveau zit van een volwassen vrouw ligt het heel anders.

M.C.: Zijn er meisjes van elf die al volwassen zijn?

«Schrijven is voor mij zoiets als het sprookje van Repelsteeltje: alsof je een kamer vol stro binnen gaat en dat stro tot goud moet spinnen.»

sen die elkaar ontmoeten... ik vind dat altijd zo'n intrigerend begin voor een verhaal... Blijkbaar schrijf ik niet graag over 'gewone dingen'. Ik ben geïnteresseerd in mysterieuze ontmoetingen.

Het leek me interessant om te zien wat er zou gebeuren als een klein meisje probeerde een man te verleiden, die geen pedofiel was, een heel gewone man, die zich tot haar

waar, ik denk dat het schadelijk voor hen is om ingetoomd te worden.

M.C.: Ik denk dat veel mensen het tegenovergestelde beweren... dat er te veel vrijheid is... en dat er een gevaar is voor seksueel misbruik van kinderen.

A.F.: Maar seksueel misbruik is iets compleet anders. Dat is verschrikkelijk! Dat is afgrijselijk!

M.C.: Wat zeg je tegen de critici die vinden dat je in je boek, bewust of onbewust, pedofilie aanmoedigt?

A.F.: Toen ik het boek ging schrijven zei mijn moeder iets heel belangrijks. Ze zei: 'Je moet voorzichtig zijn... want als er ook maar één man door jouw boek zou worden aangemoedigd om een meisje te verkrachten, is dat voldoende om jezelf een kogel door je hoofd te schieten.' Maar ik denk niet dat iemand erdoor wordt aangemoedigd. Ik vind niet dat de seks-scènes in het boek erotisch zijn. Niemand zal er opgewonden door raken. (Zeer fel:) Zeker mannen niet! Misbruik van kinderen is af-

grijselijk. Maar dat wil niet zeggen dat kinderonderdrukking goed is.

M.C.: Er heerst een geest van infantiliteit in je boek. Jeremy eet voortdurend gelatinepudding en doet wensen op zijn miniatuur-olifantje, Lady Henriëta is egocentrisch en eigenzinnig, Sara is zelf een kind en haar relatie met Jeremy bloeit op in een bij uitstek kinderlijke wereld: Disney World. Zijn mannen en vrouwen niet in staat om een bevredigende, volwassen relatie te onderhouden?

A.F.: (zeer traag) Nee. (pauze, dan lachend) Nou, misschien zijn ze het wel! Maar het is een ideaal dat maar voor weinig mensen is weggelegd. Het zou ook saai worden, dus daarom schrijf ik er niet over.

M.C.: Vind je mannen kinderlijk?

A.F.: (verdedigend) Nee! Ze zijn gewoon even kinderachtig als vrouwen.

M.C.: In je boek wordt de mannelijke hoofdfiguur veel minder sympathiek neergezet dan de vrouwelijke. Hij walgt van zichzelf, wordt constant door anderen vernederd. Is dit het beeld dat jij

van mannen hebt?

A.F.: Nee, ik wilde alleen de vrouwen sterk naar voren laten komen en de mannen zwak. Als een soort feministisch beginsel, begrijp je (lacht). Maar ik beweer niet dat mannen zo zijn. Ik wilde het zo in mijn boek hebben, zodat mensen wellicht anders tegen mannen en vrouwen gaan aankijken. Ik bedoel dat mensen zo vast zitten in hun denken dat vrouwen de passieven zijn en mannen de agressieven. Ik wilde laten zien dat het ook anders kan.

M.C.: Je zegt op een bepaald moment in je boek: 'Mensen zijn eerst en vooral individuen. Dan hebben ze een leeftijd. Dan hebben ze een nationaliteit. Dan een ras en dan een godsdienst. Ten slotte zijn ze man of vrouw, maar dat staat helemaal onderaan de lijst.' Gelooft u dat?

A.F.: Ja. Ik denk dat mannen en

vrouwen meer op elkaar lijken dan de meeste mensen denken. Afgezien van de lichamelijke verschillen zijn ze hetzelfde. Intellectueel, mentaal en emotioneel lijken ze erg veel op elkaar. Ik denk dat de verschillen die er zijn door de maatschappij zijn gevormd, niet doordat we als mannen of vrouwen geboren worden.

M.C.: Hoe zijn jouw relaties met mannen?

A.F.: (verrast) Ze zijn... heel leuk... Waarom? Ze zijn leuk. Ze zijn OK. Ze zijn normaal. Ik heb veel mannelijke vrienden, ik denk zelfs meer dan vriendinnen.

M.C.: Ben je niet getrouwd?

A.F.: Nee, ik zal nooit trouwen. Mijn ouders zijn ook nooit getrouwd geweest. Ze woonden veertig jaar samen. Ze geloofden niet in het huwelijk en voelden niet de behoefte om te trouwen. Alleen als ik iemand zou ontmoeten die ongelooflijk leuk is en die per se wil trouwen, zou ik in het huwelijk treden. Maar waarschijnlijk zal ik niet eens ooit met ie-

A.F.: Nou, ikzelf bijvoorbeeld - ik was echt volwassen. Maar dat ben ik mijn hele leven al. Toen ik werd geboren was ik de grootste baby die het ziekenhuis ooit had gekend.

M.C.: Is Sara misschien Amanda Filipacchi van elf jaar? Was jij zo vroegrijp?

A.F.: Nee, niet in mijn gedrag. Nee. Ik bedoel, ik was heel slim... dus in mezelf was ik zoals Sara, maar niet voor de buitenwereld. Ik liet die volwassenheid niet zien.

M.C.: Voelden oudere mannen zich tot jou aangetrokken?

A.F.: Ja. Maar... ik was niet zoals Sara.

M.C.: Is het niet een biologisch feit dat seksualiteit alleen bestemd is voor mensen vanaf een bepaalde leeftijd, of zien we het hier in het Westen allemaal verkeerd?

A.F.: Ja, we zien het helemaal verkeerd.

M.C.: Dus je vindt het beter als meisjes, zoals in andere culturen gebeurt, op veel jongere leeftijd al met seks beginnen?

A.F.: (haastig) Veel beter! Het is zonde van al die jaren!

M.C.: Lijkt het je niet beter als meisjes wat langer de tijd krijgen om het leven te ontdekken?

A.F.: Het hangt af van de persoonlijke behoeften... Sommige mensen hebben grote behoeften, anderen niet.

M.C.: Waar moet de grens dan worden getrokken? Negen? Acht? Elf?

A.F.: Ieder persoon is anders. Ikzelf was elf. Voor sommige mensen kan het achttien zijn. Misschien zijn er kinderen die jonger dan elf jaar zijn en al met seks willen experimenteren.

M.C.: Het lijkt mij niet geloofwaardig dat een moeder haar elfjarige dochter naar Disney World stuurt met een man van 29 met wie het kind heeft geflirt.

A.F.: Maar dat is exact de reden waarom de moeder het toe-laait... omdat haar dochter zich tot die man voelt aangetrokken... en als progressieve vrouw vindt ze dat dat OK is.

M.C.: Zou jij dat in haar plaats ook doen?

A.F.: Ja, ik vind dat kinderen meer vrijheid moeten krijgen. Echt

mand samenwonen, want ik vind het fijn om alleen te wonen. Zelfs mijn kat Minou is me soms te veel... Ik had een vriendje, maar we hadden te vaak ruzie.

M.C.: Dus mannen en vrouwen lijken toch niet zo veel op elkaar?

A.F.: Ik maak ruzie met iedereen, met al mijn goede vrienden.

M.C.: Kun je je leven in New York beschrijven?

A.F.: Ik leef met Minou... in mijn rommelige appartement.

M.C.: Net als Jeremy in het boek.

A.F.: Nou, zo rommelig is het nu ook weer niet! Het is een appartement van een gemiddelde grootte met zeer weinig meubels erin. Ik houd niet van een overdaad aan meubels. Grote, lege ruimtes, daar houd ik van. Met veel troep. In mijn slaapkamer mag niemand komen, omdat het zo'n rotzooi is, en mijn woonkamer is helemaal leeg, afgezien van een bank, een bureau en een computer.

M.C.: Voel je je nooit eenzaam?

A.F.: Ik voel me... niet eenzaam, maar iets anders. Ik weet niet pre-

09/09 '93 15:47 002154 15433

ublishers Weekly

1993

★ NUDE MEN

Amanda Filipacchi. Viking, \$20 ISBN 0-670-84785-2

With its playful language and goofy big-city surrealism, this wonderfully peculiar first novel has more than a little in common with Francesca Lia Block's "Weetzie Bat" YA novels and Banana Yoshimoto's *Kitchen*; its particular brand of sly naïveté, however, is all its own. The madcap tale begins when its narrator, a gloomy would-be fact-checker named Jeremy Acidophilus, is approached in a Manhattan coffee shop by Lady Henrietta, an artist who paints nude men in a manner she describes as "the more beautiful than life" style. Jeremy, it seems, is a near perfect example of an Optical Illusion Man; in Lady Henrietta's words, "he's almost something but not quite, or maybe he is and it's impossible to tell if he is or isn't." After agreeing to pose for the beguiling painter, Jeremy's life grows increasingly bizarre: he is seduced by Lady Henrietta's 11-year-old daughter and later becomes involved with Laura, a self-styled dancing magician who, according to the *National Enquirer*, "has stated in her will that when she dies she wants her entire fortune to be spent on having someone stand at her grave at all times and clap forever, or until her money runs out. Shifts are allowed." Exuberantly inventive, this inscrutable shaggy-dog tale wanders on, defying the reader's expectations at every turn. The willfully childlike language, coupled with the meandering fairy tale narrative, could easily have become coy and predictable. Here, however, thanks to the author's evident love of storytelling, as well as a certain zany earnestness, the result is droll, mesmerizing and unexpectedly memorable. (June)

CULTUREEL SUPPLEMENT NRC HANDELSBLAD 6-8-93

Amanda Filipacchi: *Nude Men*. Ultg. Viking, 288 blz. Prijs f 39,75.

'Jij bent een klein jongetje in het lichaam van een man. Ik ben een vrouw in het lichaam van een meisje. We zijn voor elkaar gemaakt.' Het uitgangspunt van *Nude Men*, het romandebut van de jonge Frans-Amerikaanse schrijfster Amanda Filipacchi, is niet bepaald origineel: een vroegrijp meisje van elf verleidt een man die haar vader had kunnen zijn en schopt zijn leven in de war. Toch lijkt *Nude Men* evenveel op Nabokovs *Lolita* als bijvoorbeeld *De verborgen geschiedenis* op *Misdaad en straf*. Het thema mag hetzelfde zijn, de boeken zijn onvergelykelijk. Nabokovs verhaal van de sympathieke *nymphet lover* Humbert Humbert laat zich lezen als een lyrische satire op het Amerika van de jaren vijftig; *Nude Men* is minder panoramisch: Filipacchi construeerde een bescheiden en tijdloze komedie met genoeg angeltjes om zich vast te haken in het geheugen van zelfs de veeleisendste lezer.

De *Lolita* in *Nude Men* heet Sara; ze is mooi, voorlijk, wars van conventies en zet haar zinnen op de 29-jarige Jeremy Acidophilus, een van de naaktmodellen die haar schilderende moeder op een dag uit een lunchroom op Manhattan plukt. Jeremy is allesbehalve een *homme fatal*: hij beschrijft zichzelf als een soepige man, met een week lichaam, een saai baan als feitencontroleur bij een tijdschrift, en een weinig doortastende levensinstelling; zijn dominante bejaarde moeder karakteriseert hem zelfs als 'ongeschikt voor het dagelijks leven'. Jeremy wordt geleefd, en het is dan ook niet verwonderlijk dat hij ondanks zijn morele scrupules en breed uitgemeten schuldgevoelens geen weerstand kan bieden aan de verleidelijke verhalen

Absurdistisch debuut van Amanda Alleen magie kan de wereld redd

en erotische retoriek van de kleine Sara.

Nude Men begint realistisch. Het speelt in het New York dat bekend is uit de boeken van Tama Janowitz en Jay McInerney, en ook de hoofdpersoon, Jeremy, is er een van dertien uit een dozijn. Hij houdt van drilpudding, voert gesprekken met zijn kat, en is geveid wanneer hij wordt gevraagd om naakt te poseren voor de hofschilderes van *Playgirl*. Pas wanneer Jeremy's portret klaar is, en Sara avances begint te maken, verandert de toon van het verhaal. De dialogen worden Pinteriaans, de personages krijgen geheimzinnige trekjes en de gebeurtenissen raken in een stroomversnelling. Navertellen zou *Nude Men* onrecht doen; het knappe van Filipacchi is dat ze er in slaagt om de lezer zelfs bij de krankzinnigste wendingen van de plot geboeid te houden — haar heldere, humoristische stijl is daarbij het belangrijkste hulpmiddel. Filipacchi lijkt zich goed bewust van wat in Nederland bekend is als 'de wet van Reve': het leven is vaak absurder dan de literatuur. Maar anders dan Reve houdt zij zich a's romancier niet in uit angst haar geloofwaardigheid te verliezen. Een roman mag best nog gekker zijn dan het leven. Mooi in dit verband is de reactie van Jeremy wanneer Sara — lijdend aan een kwaadaardig gezwel in de hersenen — tijdens een gezamenlijke wandeling op straat doodgereden wordt. 'Ik buig

me over haar heen, in verwarring. Er is iets mis gegaan. Ik snap het niet. Het is alsof je een roman leest; er gebeurt iets, je hebt even niet opgelet en plotseling begrijp je niet meer wat er aan de hand is.'

Donna Tartt

Wegens haar leeftijd (26), en haar keuze voor artsy New York als literaire microkosmos, is Amanda Filipacchi door sommigen al ingedeeld bij het zogeheten Brat Pack dat in de jaren tachtig de Amerikaanse literatuur verjongde. Ten onrechte. Filipacchi is niet alleen tien jaar jonger dan Janowitz of McInerney, maar houdt zich bovendien verre van het ironisch realisme van haar voorgangers. Net als haar bijna-leestijdsgenoot Donna Tartt — die overigens zwieriger en minder beknopt schrijft — is ze van een nieuwe generatie: opgegroeid met MTV in plaats van Punk, en doof voor de Amerikaanse roep om straatruoer in de literatuur.

Nude Men

Amanda Filipacchi

(Viking) When a woman tells Jeremy Acidophilus he's an "O.I.M." (Optical Illusion Man: "You are almost ugly, but not quite. You are almost good looking, but not quite."), it doesn't do much for his already-tattered self-confidence. Fired from his dead-end fact-checking gig at *Screen* magazine, stuck with a frigid psychologist-girlfriend, and badgered by an inquisitorial mother, he's all too happy to pose nude for Lady Henrietta, a painter who solicits him while he's slurping Jell-O in a coffee shop. Yes, here's a man who hates life. Here's a man whose Son of Sam-like cat talks to him about being in heat. And here's a man who will yield to the seduction of Lady Henrietta's saucy eleven-year-old daughter, happily agreeing to "aerate her fur." Welcome to the optical illusion novel: Savor the shimmering wit and sharp writing from a distance; or get close and risk seeing something that may shock you.

Michael Halsey

cies wat het is, maar het is geen eenzaamheid. Ik voel me eigenlijk een beetje alsof ik ben vervloekt: succes hebben met schrijven, maar falen in romantisch opzicht. M.C.: We leven in de tijd van de 'hypes'. Plotseling is iets of iemand helemaal 'in' en daarna hoor je er nooit meer iets van. Ben je niet bang dat jij de geschiedenis in zult gaan als 'de vrouw die het boek schreef over de elf-jarige die al seksuele ervaring heeft'? A.F.: Ik denk niet dat dat zal gebeuren, omdat ik al zo lang schrijf, dat ik me een ervaren schrijfster voel. Ik heb niet zomaar gebost. Het is niet bij toeval dat ik een

goed boek heb geschreven. Ik weet niet of ik het weer kan doen. Ik voel dat ik daarop aan het wachten ben. Het zal geen duplicaat worden van deze roman. Over hype-vorming gesproken: een vriend zei laatst tegen me dat hij een manier wist om mij meer publiciteit te bezorgen, iets waar ik overigens nooit om heb gevraagd. Hij zei: Als ik jou was zou ik signeesessies houden terwijl je omringd bent door naakte mannen! Het was het slechtste idee dat ik ooit heb gehoord! Afschuwelijk! Dat soort aandacht wil ik niet. Dat verdien ik niet echt... M.C.: Je wilt echte liefde... A.F.: Ja... echte liefde!

Kunst of geen kunst, foto op brug blijft porno

In de Volkskrant van zaterdag 11 september wordt aandacht besteed aan de discussie porno, pin-up of fotografische kunst en het bekladde werk van Van Lamsweerde op de Hortusbrug in Amsterdam. Ik vind de vraag of iets porno of kunst is volslagen oninteressant. Ook kunst is onderdeel van deze maatschappij en kan net zo seksistisch, racistisch of anderszins verwerptelijk zijn als enige andere uitingvorm. Van Lamsweerde laat wel degelijk een seksistisch vrouwbeeld zien. Daar doet haar argument dat zij de schoonheid van de vrouw verheerlijkt niet veel aan af. Die vrouwen op de brug heten nu ineens 'heel sterke vrouwen'. Dat geloof ik graag. Maar deze betiteling is niet erg relevant waar het gaat om de vraag wel beeld naar buiten wordt gebracht. Van Lams-

weerde sluit zich gewoon aan bij de oneindige rij producenten van vrouwbeelden die hun werk slijten in de plaatselijke sexshop, of in het beste geval aan een glossy mannenblad of in de reclame. Haar bespiegelingen over diep verborgen seksualiteit vind ik dan ook onzinnig. De uitwerking van een dergelijk idee is bovendien weinig origineel. Het traditionele beeld van vrouwen als lustobject wordt hier weer eens van stal gehaald en in een postmodern jasje gestoken. Waarom overigens verbeelden (hetero)vrouwen zo vaak andere vrouwen als het om erotisch of seksualiteit gaat? Waarom geen erecties op de onderkant van de brug?

VK 10-9
Nicole Segers,
De auteur is fotograaf

Inez van Lamsweerde, de fotografe, wordt geïnterviewd door RTL 4.

FOTO'S MARCEL MOLLE - DE VOLKSKRANT

Actiegroep bekladt 'pin-up' op onderkant brug

Van onze verslaggever
Peter van den Berg

VK 11-9

AMSTERDAM

Discussie op een brug. 'Dogmatisch en fundamentalistisch om zo te reageren, zeg', verwijt een vrouw een van de actievoersters. 'Het is publiek werk, mensen staan erbij en hebben er hun ideeën over. De vrouwen zijn geportretteerd vanwege hun geslacht. Dat geeft een eenzijdig beeld van de vrouw', repliceert de aangesprokene. Ze krijgt angstig weinig bijval. 'Je gaat Manneke Pis toch ook niet vernielen, omdat een pedofiel misschien vindt dat het een lekker ding is?' Pure porno, pin-ups of fotografische kunst, daar ging het vrijdag-

middag over op de Hortusbrug ter hoogte van de Nieuwe Herengracht in Amsterdam. Onder de brug zijn twaalf fotopanelen, veertien bij tien meter, aangebracht die te zamen twee jonge vrouwen tonen. Wijdbeens, zonder rok, met slijp; de rechter vrouw kijkt met een felle, brutale blik de wachtenden aan. De onthulling vrijdagmiddag werd afgelast; het werk is in de nacht van donderdag op vrijdag door de actiegroep De Schone Waakster met een bruin-rode verf beklad. Herstel van het werk gaat zeker een maand duren. Inez van Lamsweerde, de 29-jarige fotografe, had zich een andere belangstelling gedacht vrijdagmiddag. 'Zinloos en ouderwets', vindt

ze de actie. 'Onzin dat het porno-grafie en aanstootgevend is. Het werk is juist een verheerlijking van de vrouw en haar schoonheid. We zien een heel sterke vrouw. Ik dacht dat we met de emancipatie inmiddels zover waren dat een actie als deze niet meer nodig was. 'De actievoersters hadden zich meer in mijn werk moeten verdiepen. Ik ben helemaal niet met een seksistisch beeld over vrouwen bezig. Het werk heeft wel met seksualiteit te maken. De brug gaat langzaam open, dan zie je de vrouwen, daarna sluit de brug zich weer. Het beeld ligt dan weer in de diepte, net zoals de seksualiteit diep in ons bewustzijn zit.' De actiegroep De Schone Waak-

ster kreeg vrijdagmiddag op de Hortusbrug bijval van de vrouwen-groep Spuugzat. 'Een pin-up wordt hier verheven tot kunst. Sex sells, geen kunst aan.' De vrouwen vinden het misplaatst dat D66-wethouder E. Bakker van cultuur zich met dit soort 'vrouwvriendelijke rotzooi' inlaat. Bakker is zich van geen kwaad bewust. 'De kritiek op het Amsterdamse Kunstenplan was dat er te weinig vrouwen aan bod kwamen en te weinig fotografie. Welnu, dit is werk van een fotografe. Het gaat me echt te ver dat ik me met de inhoud van kunst moet gaan bemoeien. Kwalijk dat een kunstwerk wordt beschadigd omdat het mensen niet bevalt.'

M. Janse, lid van de werkgroep die zich uitsprak over de komst van het werk onder de brug, beeldend kunstenaar en vrouw, vindt dat de foto's juist 'de sterke kant van de vrouw benadrukken'. Fel, assertief en brutaal. 'Het is een parafraze op het beeld dat mannen over vrouwen hebben. Een armoedig bod het werk voor de onthulling te molesteren. Ik had me een andere vorm van actie kunnen indenken om de discussie aan te gaan.' De onderkant van de Hortusbrug van Inez van Lamsweerde, Amsterdam. Ze zien dagelijks 36 minuten: twaalf keer gedurende circa drie minuten. Gesloten tijdens spitsuren van zeven tot negen uur 's morgens en van vier tot zes uur 's avonds.

Door onze redactie onderwys

ROTTERDAM, 29 SEPT. Leerlingen met schoolagenda's vol pin-up girls en andere plaatjes die niets met school te maken hebben moeten een nieuwe, degelijke agenda kopen. Dat adviseert een conrector van de algemeen christelijke scholengemeenschap Het Assink in Haaksbergen in een brief aan de ouders van haar leerlingen. 'Ze ergerde zich aan de schoolagenda's vol irrelevante informatie', licht plaatsvervangend rector W. Kok toe. Het loopt volgens Kok dan ook 'de spuigaten

Rector raadt schoolagenda met bloot af

uit." 'Agenda's met foto's van popsterren en pin-up girls — dat leidt de aandacht af. Je staat toch ook niet toe dat leerlingen met een walkman op hun hoofd in de klas zitten?' Of de conrector vooral de Playboy-agenda met foto's van naakte Playmates voor ogen had, kon Kok niet met zekerheid zeggen. 'Ongetwijfeld zal het daar om

gaan. Maar ik ken die agenda niet.' Kok onderstreept dat de brief is geschreven door de conrector en niet namens het schoolbestuur. 'Maar we gaan er in de loop van dit jaar met zijn allen over praten, want de ergebnis over dergelijke agenda's is in alle lokalen aanwezig.' Reacties van ouders heeft hij

nog niet gehad. Leerlingen hebben volgens hem 'wat lacherig' gereageerd. Het Landelijk Aktie Komitee Scholieren (LAKS) heeft wel begrip voor de brief van de conrector. 'Die mensen daar leven in de heilige overtuiging dat dit soort agenda's niet kan', aldus bestuurslid Bastiaan Hogeweg. 'Een school heeft het recht hierover ad-

vies uit te brengen. Zo lang er geen sancties op volgen, komen wij niet in actie.' Schoolagenda's beperken zich al lang niet meer tot een *non-sense* boekje met de zeven dagen van de week en ruimte voor een cijferlijst. Er zijn agenda's voor stripfans, sportievelingen, voetbalgeekken, muziekfanaten, Greenpeace-aanhangers, spelcomputer-freaks, dierenliefhebbers, soap-verslaafden, Madonna-dweppers.

Dit jaar verschijnen ongeveer tachtig titels, een unicum in de wereld. Uit recent NIPO-onderzoek blijkt dat leerlingen in de onderbouw (12 tot 15 jaar) vooral kiezen voor geïllustreerde agenda's, terwijl de oudere bovenbouwers een voorkeur hebben voor de Studie-agenda of de Docenten-agenda. Vorig jaar kochten ruim twee miljoen Nederlandse scholieren 2,4 miljoen agenda's.

VU-blad stopt seksistische doktersroman

TEL 8/9

AMSTERDAM, woensdag

Het personeelsblad 'Op de hoogte' van het VU-ziekenhuis in Amsterdam stopt met de uitneembare doktersserie 'Karin krijgt ervaring'. Dit gebeurt op last van de redactie-raad. Afkeurende reacties van het personeel hebben daartoe geleid.

Dat heeft eindredacteur Stef van Delft dinsdag bevestigd. In juli en augustus verschenen deel 1 en deel 2 van het persiflage-achtige feuilleton. De afleveringen voldeden aan alle eisen die de doktersroman stelt. Karin van Dam, vroeger stewardess en nu arts-

assistent anesthesiologie, krijgt te maken met een wel erg klassieke en af en toe seksistisch getinte rolverdeling tussen mannen en vrouwen.

Grootste probleem was volgens eindredacteur Stef van Delft dat de personeelsleden dachten dat sommige collega's model hadden gestaan voor bepaalde personages in het verhaal. 'Dat is absoluut niet de bedoeling geweest, maar ja. De hele roman was bedoeld als een geintje en dat moet het ook blijven. Het blad wordt ook extern verspreid en mensen waren bang dat er toch verkeerde conclusies aan zouden worden verbonden.' (ANP)

Censuurdrift in VS rukt op

WASHINGTON, vrijdag De censuurdrift in de VS rukt op. Zelfs klassieke werken uit de moderne Amerikaanse literatuur ontkomen niet aan de scherp-slijpers, die zich zowel uit politiek linkse als rechtse hoek manifesteren.

De liberale organisatie People for the American Way heeft in een recent rapport maar liefst 350 gevallen genoemd waarin werd gepoogd censuur te plegen.

Een hele reeks prominente auteurs, onder wie Steinbeck, Kipling en Salinger, vonden in de ogen van sommigen geen genade.

Voor de openbare scholen in de VS vormen een belangrijke plek waar fatsoensrakers films en toneelstukken, die verslaving of seks als onderwerp hebben of anderszins niet 'religieus correct' zijn, willen laten verbieden.

Maar niet alleen politiek

rechts, ook links tracht niet-gewenste stukken uit boeken en leermiddelen te laten verwijderen. Dit vooral wanneer er vermeende racistische stukken in staan, als in 'Sounder' van William Armstrong of 'Tom Sawyer' van Mark Twain.

In 143 gevallen waren de 'censors' succesvol en bereikten zij dat het aanstootgevend geachte materiaal werd verwijderd. (DPA)

SIFFELS

TR 15-g

Dit moet onder ons blijven. De moeder van het kind mag hier niets van weten. Het is nu zondagochtend en ze is weg. 'Werken', zegt ze. Maar ik heb de kast gecontroleerd en van het stoffer-emblik ontbreekt de stoffer (een bezem bezitten wij niet). Dus ik weet het nu zeker: ze is naar de Satansmis! Ja, er waren al tekenen, hoor. Sprak ze in haar slaap geen veelbetekenende woorden die, opgenomen en achterwaarts afgespeeld, klonken als Oud-Assyrische bezweringsformules? En doet ze niet verdacht veel knoflook in het eten? En het kind! Ongetwijfeld ritueel misbruikt. Ik heb al z'n tekeningen bekeken en inderdaad, vol kruizen en grafzerken. Hij zegt dat het huizen en bomen zijn, maar zo'n kind is vanzelfsprekend volledig geprogrammeerd. En MPS, het Multiple Personality Syndrome, ja, als je weet waar je naar moet zoeken is het herkennen ervan een koud kunstje! Zo speelt hij poppenkast. Duidelijker kan het niet: verschillende rollen, verschillende stemmetjes. En hij zegt dat hij verliefd is op z'n moeder. Ach, waar angst die arme, onschuldige schapen allemaal toe drijft. Vijfeneenhalf jaar en nu al rijp voor therapie. Straks komt ze terug. Maar nu ben ik voorbereid! Dat is het voordeel van een uitgebreide videotheek om de hoek. Drie Draculafilms heb ik erop nagekeken, vervolgens een flinke tak gezocht en daar slijp ik nu een vlijmscherpe punt aan... Iedere tijd kent vijandbeelden, golven van massahysterie en bepaalde collectieve angsten. Meestal speelden die zich buiten het gezin af, waarbij dat gezin fungeerde als veilige haven, waarin je bescherming kon vinden tegen de slechte buitenwereld. De gordijnen dicht, met z'n allen rond de kachel en de boze buitenwereld kon niet aan je komen. Het gezin: veilig, warm en volledig verzorgd. Het gezin ook als broedplaats van positieve emoties. Dat is niet meer zo. De zekerheid van het gezin is ondergraven (los van het feit of die echt bestaan heeft: het gaat om het gevoel) door

scheidingen en veranderde machtsverhoudingen tussen ouders en kinderen. Verder fungeert het gezin ook steeds minder als bron van emoties. Intieme emoties komen nu via Joop van den Ende en John de Mol tot ons. Programma's als Het spijt me, de Surprise-show en Love Letters brengen de emoties via de buis in de huiskamer. En wij kijken en denken: zo huilen/lachen/zeuren/slap lullen wij thuis nooit. Maar het is op tv, dus zal dit wel de juiste manier zijn. Waarmee in een keer twee dingen gebeuren. Ten eerste verliest het gezin z'n betekenis van normgevend, veilige haven en staat het dus ook open voor beschuldigingen van buitenaf (ik verwacht dat de Kinderbescherming op z'n laatst morgen bij mij op de stoep staat). Ten tweede wordt duidelijk dat je ons alles wijs kunt maken, als het maar met overtuiging gebracht wordt, op tv of in de krant. „Want waarom zouden ze zoiets zeggen/schrijven?“, vragen wij ons af. „Dan moet er toch wel iets van waar zijn?“. Vooral bij gevoelige topics als racisme zien we graag gebeurtenissen die ons beeld bevestigen. Het monument van Jan Wolkers vernield door neo-nazi's! (niet waar). Dat meisje hebben ze laten verdrinken omdat het een Marokkaanse was! (niet waar). In beide gevallen heeft later nog in de krant gestaan dat het oorspronkelijke bericht op z'n minst onzorgvuldig was. Maar dan geldt: het woord 'niet' bestaat niet. Dat merk je al bij kleine kinderen. „Je mag niet snoepen!“ Het enige wat ze onthouden is 'snoepen'. En denk maar aan de werking van een gerucht: „De dochter van de slager is een hoer“. Dat weet je helemaal zeker als de slager het ontkent. „Ach, hij schaamt zich, hij probeert haar te beschermen. Erg hè. En ze schijnt ook aan de drugs te zijn. Ja, ik dacht het allang...“ Dus ook al heb ik het begin van dit verhaal volledig uit m'n duim gezogen, vertrouwen doe ik de moeder van het kind nooit meer. En waar heeft ze trouwens de stoffer gelaten?

Verdacht veel knoflook. Ritueel misbruikt

Satanische mishandeling betwijfeld

Door een onzer redacteurs **NRC**
 ROTTERDAM, 17 SEPT. Er is voornog geen reden aan te nemen dat 'satanische sektes' op rituele wijze kinderen seksueel misbruiken dan wel mishandelen. Dat stelt de seksuoloog prof.dr. J. Frenken. Hij verwijst naar intensief onderzoek van de Amerikaanse FBI waarbij nooit enig bewijs is gevonden voor verklaringen over baby's die worden geofferd en kinderen ritueel worden misbruikt en gefolterd.
 In Nederland maakte de actualiteitenrubriek Nova in juni melding van rituele kindermishandeling. Uit behandeling van mensen met een meervoudige persoonlijkheidsstoornis zou zijn gebleken dat circa dertig patiënten het slachtoffer zijn geweest van 'rituele mishandeling'. De patiënten spreken van rituele bijeenkomsten op afgelegen plaatsen als bossen, strand en fabrieksterreinen. Sommige hulpverleners concluderen dat er sekten bestaan die ritueel mishandelen, gezien de steeds terugkerende op elkaar gelijkende verklaringen waarin priesters, ver-

kleedpartijen en kruizen voorkomen.
 De forensisch seksuoloog Frenken uitte zijn scepsis vandaag op een conferentie in Zeist. De conferentie staat onder leiding van M.D. Lamping-Goos, geneeskundig hoofdinspecteur voor de geestelijke volksgezondheid. Onder de deelnemers zijn vertegenwoordigers van het openbaar ministerie en de hulpverlening. De sprekers geven hun mening over de betrouwbaarheid van het geheugen van kinderen en volwassenen voor onderzoek naar vermeend satanisch, ritueel, seksueel misbruik van kinderen. Frenken is verbonden aan het Nederlands Instituut voor Sociaal Seksuologisch Onderzoek (NISSO) en werkzaam bij het Academisch Ziekenhuis te Leiden. Hij woonde onlangs in de Verenigde Staten een symposium bij van de International Academy of Sex Research in Pacific Grove (California).
 Het fenomeen 'satanisch kindermisbruik' mag zich de laatste tijd verheugen in een grote publieke belangstelling. De Amerikaan-

se schrijver Andrew Vachss wist met dit thema in het boek *Sacrifice* op de bestsellerslijsten te komen.

Aanwijzingen dat kinderen ritueel zouden zijn misbruikt, werden in Amerika verkregen door de 'Recovered Memory Therapy' (RMT). Uitgangspunt is dat seksueel misbruik in de kindertijd geheel verdrongen kan worden. Dit verdringingsmechanisme leidt ertoe dat het kind de gehele context waarbinnen het drama zich zou hebben afgespeeld 'vergeet'. Deze 'totale' verdringing kan tien tot dertig jaar duren en aanleiding geven tot een grote verscheidenheid aan psychische klachten dan wel psychosomatische problemen. Met de RMT kunnen die herinneringen weer worden 'opgedolven'. Menig onderzoeker in de VS zet zijn vraagtekens bij de RMT. Zij zeggen dat de gebruikte technieken, zoals hypnotherapie, geen werkelijke herinneringen aan het licht brengen, maar dat die zogenaamde herinneringen door de therapeut worden geïnduceerd.

Landelijk team buigt zich over satanische kindermishandeling

Door een onzer redacteurs
 ZEIST, 18 SEPT. Een landelijk consultatie- en adviesteam gaat zich binnenkort buigen over de problemen rond 'satanisch kindermisbruik'. Dat zei M.D. Lamping-Goos, geneeskundig hoofdinspecteur voor de geestelijke volksgezondheid gisteren aan het slot van een 'invitational conference' over dit onderwerp. Aan de conferentie namen hulpverleners, vertegenwoordigers van het openbaar ministerie en van WVC deel.

Mr. J. Hulsebek, advocaat generaal te Arnhem en voorzitter van de justitiële werkgroep die zich over 'satanisch misbruik' buigt, vergeleek de verhalen die hij tijdens de conferentie had gehoord met verhalen over „de Holocaust“.
 „Het zijn verschrikkelijke verhalen over bijvoorbeeld ondergrondse gevangenis.“ Volgens hem verdienen deze verhalen serieuze aandacht, al gaf hij toe dat er „alleen nog getuigeverklaringen zijn“.
 In Noord-Holland, Utrecht en Gelderland zijn sinds 1990 zeventien meldingen binnengekomen

„die zouden kunnen wijzen op satanisch misbruik“, aldus Lamping-Goos. De problematiek lijkt volgens haar op die van kindermishandeling, „maar de complexiteit is aanzienlijk groter.“
 Wanneer slachtoffers van een satanische cultus over hun ervaringen vertellen betekent dat volgens haar een aanzienlijk grotere emotionele belasting dan bij 'gewone' kindermishandeling.
 Lamping-Goos wees erop dat er wel slachtoffers zijn en dat justitie ook onderzoek heeft ingesteld maar zonder resultaat. Op de vraag of niet getwijfeld moest worden aan het waarheidsgehalte van de 'satans'-verhalen zei zij: „De wezenlijke waarheid is voor de hulpverlener niet belangrijk.“
 De psychologe, dr. S. Boon, gepromoveerd op de 'meervoudige persoonlijkheidsstoornis' en wegberijder van de conferentie, wilde geen commentaar geven. „Het onderwerp is te kwetsbaar.“
 Uit behandeling van mensen met een meervoudige persoonlijkheidsstoornis zou zijn gebleken dat circa dertig patiënten het slachtoffer zijn geweest van rituele mishandeling.

Mogelijk opvang kinderen na ritueel misbruik

ZEIST (ANP) - De Geneeskundige Hoofdinspectie voor de Geestelijke Volksgezondheid gaat onderzoeken of er een landelijk consultatie- en adviesteam kan komen voor kinderen die ritueel seksueel misbruikt zijn. Dat heeft mevrouw M.D. Lamping-Goos, zenuwarts en hoofdinspecteur van de Geneeskundige Hoofdinspectie voor de Volksgezondheid, gisteren bekendgemaakt na afloop van een besloten congres in Amersfoort over ritueel misbruik. Het laatste jaar komen vanuit kringen van hulpverleners steeds meer signalen dat ook in Nederland kinderen slachtoffer worden van satanische mishandelingen, waarbij ook seksueel misbruik. Dat leidt bij kinderen tot ernstige traumatische verschijnselen. Mevrouw Lamping kon niet aangeven of de toename van meldingen vanuit het hulpverlenerscircuit voortkomt uit een daadwerkelijke toename van het aantal gevallen, of door grotere vakbekwaamheid en kennis bij de hulpverleners in het herkennen van symptomen.

Mogelijk landelijke opvang

Ook in Nederland komen ritueel misbruikte kinderen voor **TR 18/9**

ZEIST (ANP) - De Geneeskundige hoofdinspectie voor de geestelijke volksgezondheid gaat onderzoeken of er een landelijk consultatie- en adviesteam kan komen voor kinderen die ritueel seksueel misbruikt zijn. Dat heeft mevrouw M. D. Lamping-Goos, hoofdinspecteur van de Geneeskundige hoofdinspectie voor de volksgezondheid, gisteren bekendgemaakt na afloop van een congres over ritueel misbruik. Het laatste jaar komen vanuit kringen van hulpverleners steeds meer signalen dat ook in Nederland kinderen slachtoffer worden van satanische mishandelingen. Dat leidt bij kinderen tot ernstige traumatische verschijnselen.

Mevrouw Lamping kon niet aangeven of de toename van meldingen vanuit het hulpverlenerscircuit voortkomt uit een daadwerkelijke toename van het aantal gevallen, of door grotere vakbekwaamheid en kennis bij de hulpverleners in het

herkennen van de symptomen. Zij constateert dat zowel hier als in het buitenland signalen van satanisch gebruik toenemen, maar dat de politie en justitie misbruik van kinderen door satanische organisaties nog nooit heeft kunnen aantonen.

Zeist
 Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat in Nederland satanische sekten actief zijn. Wel zijn er kinderen en mensen die op een vreselijke, perverse manier worden mishandeld, waarbij ook rituelen een rol spelen.
 Dat is de conclusie van een aantal deskundigen die gisteren op uitnodiging van de Geneeskundige Inspectie voor de Geestelijke Volksgezondheid in Zeist bijeen waren om te praten over ritueel misbruik.
 Bewijzen voor het bestaan van een satanscultus zijn er niet, aldus hoofdinspecteur M.D. Lamping-Goos na afloop van het congres. Ondanks serieuze politie-onderzoek zijn er nooit harde gegevens boven water gekomen. Wel zijn er zoveel individuele gevallen van kinderen en volwassenen met ervaringen die op ritueel misbruik duiden, dat daarmee iets moet worden gedaan, aldus Lamping-Goos. „Er gebeuren vreselijke dingen. Dat daar God en de duivel bij gehaald

worden, geloof ik wel“. Een werkgroep van het ministerie van justitie zal de aard en omvang van het probleem in kaart brengen.
 Tijdens het congres is ook vastgesteld dat extra steun nodig is voor hulpverleners die bij hun patiënten stuiten op ervaringen met duivelsverering of ritueel misbruik. Deze slachtoffers hebben veel complexe verschijnselen dan bij 'gewone' mishandeling of seksueel misbruik. Er is daarom besloten tot de instelling van een landelijk consultatie- en adviesteam dat hulpverleners moet bijstaan.

Sinds het eerste signaal van rituele kindermishandeling in 1990 zijn bij de Inspectie Jeugdhulpverlening van het ministerie van WVC zeventien meldingen met verwijzingen naar ritueel misbruik binnengekomen, allemaal uit Noord-Holland, Utrecht en Gelderland. De aandacht voor duivelsverering kwam deze zomer in een stroomversnelling na uitzendingen van de actualiteitenrubriek Nova.

Opvang ritueel misbruikt kind

ZEIST, zaterdag
 De Geneeskundige Hoofdinspectie voor de Geestelijke Volksgezondheid gaat onderzoeken of er een landelijk consultatie- en adviesteam kan komen voor kinderen die ritueel seksueel misbruikt zijn.

Dat is gisteren bekend gemaakt na een congres in Amersfoort over ritueel misbruik.

Het laatste jaar komen vanuit kringen van hulpverleners steeds meer signalen dat ook in Nederland kinderen slachtoffer worden van satanische mishandelingen. Dat leidt bij kinderen tot ernstige traumatische ervaringen.

Dilemma beheerst congres rituele mishandeling

PAR 27/9

Onlangs werd in Zeist in besloten kring geconferencied over rituele kindermishandeling.

WVC had tientallen deskundigen uit de geestelijke gezondheidszorg, justitie en politie bij elkaar gehaald. Er was scepsis, want de gruwelijke rapportages van hulpverleners zijn nooit met bewijzen gestaafd. Bestaat deze misstand of gaat het om verzinsels?

door LOES DE FAUWE

AMSTERDAM - "Zonder verificatie van de feiten kom je er niet uit, maar in deze verhalen zit niets wat ze onwaarschijnlijk maakt," zegt prof. Herman Baartman, kinderpsycholoog aan de Vrije Universiteit. Hij heeft daar de leerstoel kindermishandeling. "Ik heb honderdvijftig jaar geschiedenis van incest bestudeerd. Misbruik in satansrituelen ben ik nooit tegengekomen. Ik had dus een forse dosis scepsis en behoefte aan meer informatie. Die deel ik met velen."

Aan de andere kant: "Er is geen reden, te twijfelen aan het verstand of de integriteit van de betrokken hulpverleners. Sommigen zijn buitengewoon nuchtere mensen, die het een tijdlang zelf niet hebben willen geloven, die alternatieve verklaringen hebben ge-

zocht voor het feit dat die patiënten zulke verhalen vertellen. Maar die hebben ze niet gevonden."

Hulpverleners rapporteren de laatste tijd verhalen over vormen van kindermishandeling die tot dan toe in Nederland nauwelijks waren beschreven. Er zijn maar weinig mensen die er raad mee weten. Zelfs in de VS, waar ritueel misbruik al geruime tijd onderwerp van gesprek is en waar duizenden zich als slachtoffer hebben gemeld, is de zaak nog steeds zeer omstreden.

Baartman: "Je kunt niet meer doen, dan uitgaan van de feiten nu: er zijn hulpverleners die - ongevrraagd en zonder dat ze ernaar zochten - met deze verhalen te maken krijgen. Verhalen van volwassenen, die gaan over hun kindertijd, en verhalen van kinderen over situaties die soms actueel zijn. Ze zijn afkomstig van zeer gekreukte mensen. Moet je ze daarom niet geloven? Je kunt het ook omdraaien en zeggen: ze zijn juist zo gekreukt doordat ze ritueel misbruik hebben meegemaakt."

Baartman weet maar één ding zeker: in het belang van de wetenschap en dat van de slachtoffers, is nader onderzoek nodig: "Dat iemand zo'n verhaal vertelt, zegt op zichzelf al iets. En het zou kunnen dat het gaat om realiteit. Met name bij kinderen moet dat onderzocht worden."

"Vergelijk het met 'gewone' incest: als een zeventjarige vertelt over sek-

sueel misbruik, is altijd de vraag hoe je dat moet taxeren. De ervaring leert dat die verklaringen doorgaans corresponderen met de werkelijkheid. Bij kinderen tot acht jaar is maar heel zelden sprake van verdrichtsels. Bij oudere kinderen is de kans daarop iets groter.

maar grofweg kun je zeggen dat het buitengewoon weinig voorkomt dat kinderen verhalen over misbruik vertellen of dat ze ertoe worden gemani-puleerd om zulke verhalen te vertellen."

Waarheidsgehalte verklaringen valt niet te achterhalen

len," zegt de hoogleraar.

"Het is natuurlijk absurd om te zeggen dat die kinderen die verhalen krijgen aangepraat door therapeuten. Je hebt natuurlijk malloten in elk vak, maar het gaat toch echt te ver om te zeggen dat al die therapeuten suggestief te werk gaan en er maar op los interpreteren." Voegt hij daar aan toe.

"Kijk, volwassenen hebben gelegenheid een verhaal in elkaar te fabrieken: er zijn boeken en je kunt overal horror-

films huren. Kinderen hebben daartoe minder gelegenheid."

"Bij volwassenen heb je ook het gegeven dat de verhalen worden verteld door mensen met MPS (meervoudige persoonlijkheidsstoornis), of andere grote problemen in hun persoonlijkheidsstructuur. Het zijn mensen die zo vervreemd zijn van hun eigen levensgeschiedenis, hun gevoelens en omgeving, dat je hun verhalen moet wantrouwen. Maar daarbij moet je ervoor waken in die vicieuze cirkel terecht te komen van 'die is gestoord, dus ze zal het wel verzinnen'. Je kunt ook redeneren: die afwijking is een gevolg van een trauma."

Hij gaat nog even terug naar de ver-gelijking met incest. "Vroeger, als een kind met een verhaal kwam over incest, werd zo'n kind tegen het licht gehouden. Als er ook maar iets aan dat kind mankeerde, werd zijn geloofwaardigheid in twijfel getrokken. Dan zelden ze: 'dat kind is zo gepreoccupeerd met seksualiteit, dat heeft het verzonnen', terwijl die preoccupatie juist een gevolg was van dat misbruik."

Het is ook een kwestie van definitie, zegt Baartman.

"Ritueel is: misbruik in groepsverband, met rituele aspecten, op een georganiseerde manier en met occulte toestanden. Dat is internationale netwerken zijn van satanssekten, dat ge-looft toch niemand. Maar uit de prak-

tijk van 'gewoon' misbruik kennen we wel degelijk zaken waarin kinderen in groepsverband zijn verkracht, vastgebonden, door ouders zijn uitgeleend, waar kinderen onderling met elkaar moesten en met dieren en ook nog dat dat allemaal is gefilmd. Nou, als je daarbij kaarsen aansteekt en rare liederen gaat zingen, kom je een eind in de richting."

Hij tekent er wel iets bij aan: "Ik geloof alleen niet in die grootschaligheid en ook niet in die verhalen over programming van slachtoffers en hersenspoeling: de praktijk van dit soort geweld in het algemeen is dat het zo godsgruwelijk plat en pervers is, dat dat zich moeilijk laat combineren met sophisticated middelen als brainwashing."

Er zijn inmiddels twee werkgroepen opgericht voor nader onderzoek. Baartman zou graag ook een speciaal politieteam zien. Zoeken naar feiten blijft het motto.

"Aanwijzingen om de verhalen van deze patiënten naar het land der feiten te verwijzen, zijn er niet," zegt hij naar aanleiding van een discussie over hypnotherapieën waarmee MPS-patiënten diep verdrongen herinneringen naar boven zouden kunnen halen. "Dat kan pas als er heldere, steekhoudende alternatieve verklaringen zijn voor hun specifieke gedrag en hun specifieke verhalen. Beide stellingen, kortom, blijven onbewezen."

M E T D E

Bestaat er werkelijk een internationaal netwerk van sluwe duivelaanbidders? Worden babylijkjes verdoezeld en slachtoffers geprogrammeerd om zelfmoord te plegen zodra zij zichzelf dreigen te ontmaskeren? Of moeten we ons voorbereiden op een nieuwe golf van hysterie, die vanuit Amerika in de richting van Europa spoelt?

door JANNY GROEN

E belt op, eind juni, vlak na de uitzendingen van NOVA over ritueel misbruik. En uitdagend zegt ze: 'Ik ben zo'n moeder die actief zou zijn in een satansecte. Mijn volwassen dochter beweert dat ik een hogepriesteres ben in een duivelsekte en dat zij op achtjarige leeftijd gedwongen werd baby's te doden.'

'Ik ben blij dat ze mij en niet een ander valselijk beschuldigt. Want als ze een andere dader zou hebben aangewezen, zou ik op zijn minst zijn gaan twijfelen. Dan zou ik die uitzendingen van NOVA met heel andere ogen hebben bekeken.'

Ze is bang dat, in navolging van Amerika, ook in Nederland een massapsychose ontstaat, dat nu overal gruwelijke verhalen opduiken over duivelaanbidders die, gekleed in lange zwarte gewaden, erediensgenoden houden met symbolen als omgekeerde kruisen, zwarte kaarsen, pentagrammen en zessen, die zich te buiten gaan aan seksuele perversie, die martelen en doden. Ze wil wel praten over haar ervaringen om 'ook de andere kant van het verhaal te laten zien', die van de onterecht beschuldigen.

De NOVA-uitzendingen waren volgens haar overtuigend genoeg om veel mensen aan het twijfelen te brengen. In het actualiteitenprogramma kwam psychologe Suzette Boon aan het woord, die net aan de Vrije Universiteit was gepromoveerd op een onderzoek naar patiënten met een meervoudige persoonlijkheidsstoornis (MPS). Een aantal van die patiënten was, naar eigen zeggen, in hun jeugd ritueel misbruikt door duivelse sekten. Twee van die ritueel misbruikten kwamen ook in beeld, althans gedeeltelijk. De gezichten werden niet getoond.

De kijkers zagen nerveus friemelende vingers van patiënten, gekwelde geesten, die met horten en stoten over hun afgrijselijke ervaringen vertelden. De vrouwen verkeerden hoor- en zichtbaar in psychische nood. Ze waren, vertelden ze, slachtoffer en dader tegelijk. Ze waren gedwongen geweest dieren en baby's te offeren.

In de NOVA-uitzending verklaarde Boon aanvankelijk te hebben getwijfeld aan het waarheidsgehalte van de getuigenissen. Maar ze is er thans heilig van overtuigd dat satanische sekten actief zijn in Nederland. De hevige emoties die vrijkomen bij het herbeleven van de trauma's en de opvallende gelijkenissen in de verhalen van verschillende patiënten, hebben haar over de streep van het ongelooft getrokken. Boon bestrijdt thans de nuchteren die de gruwelverhalen afdoen als hysterie of als fantasieën, aangewakkerd door suggestieve boeken en films. Zij neemt de verhalen van haar patiënten serieus.

VR 11-9

Op grond van een vage beschuldiging van een buurman werd haar echtgenoot 's morgens om zes uur van zijn bed gelicht. Vier dagen later werd ook zij gearresteerd. Verhulst: 'De jongste dochter, die toen twee was, deed een middagslaapje. Zij werd meegenomen. Mijn oudste dochter Sophie werd van de kleuterschool gehaald.' Sophie, gekleed in nachtjapon, is bij een gedeelte van het gesprek aanwezig. Ze pakt haar cavia uit een kooi en begint deze heftig te strelen. 'Ik was aan het spelen in de poppenhock', zegt ze. 'Toen moesten we naar Amsterdam, naar een opvangtehuis. Maar ik had helemaal geen kleren. Ze zeiden dat papa en mama stoute dingen hadden gedaan. Ik wist helemaal niet wat er gebeurde.'

Verhulst kreeg te horen dat haar echtgenoot had bekend dat zij ook actief bij het misbruik betrokken was. 'De meest wilde beschuldigingen kreeg ik naar mijn hoofd. Ik zou de kinderen, inclusief het buurmeisje, op bed hebben gelegd, er in bruidsjurk omheen hebben gedanst en ze naakt uit het raam hebben gehangen. Ik zou ze hebben meegenomen naar een flatgebouw om pornografische foto's en films te laten maken. De rechercheur zei dat ik beter kon bekennen, omdat er dan wat te regelen viel. Als ik zou blijven ontkennen, zou ik mijn kinderen nooit meer terugzien, beweerde hij.'

Ondanks de enorme druk die op haar werd uitgeoefend bleef zij volhardend in haar onschuld. Ze denkt nu dat haar man, 'een zwakke en uiterst nerveuze persoonlijkheid, hakkend en

stotterend', onder de druk is bezweken. 'De rechercheur dacht de zaak van zijn leven te hebben. Hij bleef maar doorzoeken. Mijn man ging de meest idiote dingen beweren. Hij had allerlei kinderen uit de buurt verkracht en zijn hele voetbalclub had er aan deelgenomen. Die mannen zijn ook aan de tand gevoeld en hebben allemaal, hevig verontwaardigd, ontkend. Uiteindelijk is mijn man, op grond van zijn eigen beschuldiging, veroordeeld tot anderhalf jaar gevangenis.' Verhulst werd na vier dagen kruisverhoor, wegens gebrek aan bewijs, vrijgelaten.

De kinderen werden geobserveerd door 'deskundigen'. Spelsessies bevestigden het vermoeden van seksueel misbruik. Verhulst: 'Sophie stopte een aantal poppetjes naakt bij elkaar in bed. Daaruit werd opgemaakt dat het bij ons thuis één grote seksorgie was.' Sophie: 'Maar ik kon de pyjama's helemaal niet vinden. Ze vroegen ook of papa zijn piemel wel eens in mijn billen had gestopt. Ik zei toen ja, want ik was bang. Maar dat heeft hij helemaal niet gedaan. Hij heeft nooit iets slechts gedaan.'

Na anderhalf jaar mocht Verhulst haar kinderen voor het eerst zien, tijdens een proefbezoek. Ze mocht niet van het terrein af, haar dochters zelfs niet tracteren op een hamburger bij McDonald's om de hoek. Uiteindelijk na drie jaar klagen, protesteren en bezoeken aan de rechter kreeg ze haar kinderen terug. 'Ik heb wel moeten scheiden van mijn man, want anders zou ik de zaak nooit hebben gewonnen.'

Ze vertelt dat haar echtgenoot, die inmiddels vrij is, niets meer van zijn kinderen wil weten. 'Hij is enorm beschadigd. Ik geloof echter in zijn onschuld. Het is toch veelzeggend dat Sophie voortdurend langs zijn huis fietst en briefjes bij hem in de bus stopt met het verzoek weer contact op te nemen. Een kind dat vreselijk is misbruikt, doet zoets toch niet. Die gaat het grote kwaad toch niet smeken om terug te komen?'

Verhulst zegt beslist geen uitzondering te zijn. Ze kent heel veel ouders die valselijk beschuldigd zijn. En 'vooral veel vaders die met schoenveters uit hun schoenen in de cel worden gemeten'. 'De meeste krijgen hun kinderen niet terug', zegt ze. 'Als er eenmaal een verdachtmaking is, kom je daar heel moeilijk van los. De hysteric slaat toe. Plotseling lieten moeders uit de buurt hun dochters onderzoeken. Meisjes die nooit bij ons over de vloer waren geweest. En ik kreeg allerlei vieze briefjes in mijn bus.'

Verhulst volgt de verhalen over satanisch misbruik met 'een forse dosis scepsis'. Uit eigen ervaring weet ze dat een levendige fantasie 'geweldige schade kan aanrichten'. 'Een door een kind getekende paddestoel wordt door de

psychotherapeuten al snel voor een penis gehouden. Zo zullen ouders van kinderen die poppetjes met hoorns tekenen of ongelukkige kruisen, heel makkelijk beschuldigd worden van satanische praktijken.'

Antropoloog Jodana Verrips, die onderzoek heeft gedaan naar religieuze en sekste-moorden in Nederland, zoekt de bron van veel verhalen over satanisch misbruik evencens bij een op hol geslagen fantasie. 'Dat wil niet zeggen dat het helemaal niet voorkomt', zegt hij. 'Er is geen koe zo bont of er zit wel een vlekje aan'. Hij duikt in zijn documentatie en diept tussen de mappen occultisme, tatoeages, vampirisme en massamoordenaars, het onderwerp satanisme op.

'Er is die Zwitser in Amsterdam die met zijn vriendin afgrijselijke kinderporno maakte. *Der Spiegel* en *Stern* hadden dit voorjaar een verhaal over jongens in Duitsland, teenagers, die te veel exorcismefilms hadden gezien en een leeftijdgenoot op rituele wijze hebben vermoord. En zo zijn er nog een paar reële voorbeelden.'

Niettemin rangschikt Verrips de meeste van dergelijke verhalen in 'de categorie broodje aap'. 'Aan mijn proefschrift hechte ik ooit de stelling: hoe meer sociale wetenschappers, des te groter het aantal problemen. Die stelling is ook beslist van toepassing op de problematiek van het rituele misbruik.'

Namen van patiënten en ouders zijn op verzoek van de geïnterviewden gefingeerd.

In Buenos Aires opgerolde sekste moedigde incest aan

TEL 4-9

BUENOS AIRES, zaterdag
Terwijl de autoriteiten in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires trachten de identiteit te achterhalen van de 268 kinderen die daar woensdag jl. bij het oprollen van een seks-sekte zijn aangetroffen, komen voormalige seksteleden met steeds meer verhalen over seksueel misbruik — met name incest — en hersenspoeling.

Bij de inval van de politie in een tiental huizen van de sekste, die bekendstaat onder de naam *The Family*, werden 30 volwassenen opgepakt. Twaalf hunner zijn aangeklaagd wegens ontvoering en het verbergen van kinderen. De 18 overige volwassenen worden nog ondervraagd.

The Family is een vertakking van de *Children of God*, een in 1969 in Californië opgerichte sekste, die in 1978 werd ontbonden, maar vervolgens onder andere namen weer actief werd. De sekste opereert wereldwijd. In Frankrijk werd vorige maand een inval gedaan bij een afdeling van *The Family* waarbij 72 kinderen werden aangetroffen.

Identiteit

Het merendeel van de in Buenos Aires aangetroffen kinderen is Argentijns, maar er bevinden zich ook 80 Amerikaanse en 12 kinderen van andere nationaliteiten onder de jeugdige slachtoffers. Het achterhalen van de identiteit van de kinderen wordt bemoeilijkt doordat de meesten niet in het bezit zijn van identiteitspapieren.

De invallen werden woensdag in de vroege ochtend verricht, toen de seksteleiders nog sliepen en de bewaking minimaal was. Volgens politiecommissaris Juan Carlos Rebollo waren de kinderen „als zombies, met droevige ogen en een verloren blik alsof ze zich ergens anders bevonden.”

In een huis vond de politie posters van naakte paren aan de muren van de slaapkamers, die gedeeld werden door kinderen van beide seksen. De televisie van Buenos Aires vertoonde filmfragmenten van dansende naakte kinderen, die naar verluidt afkomstig waren van bij de inval gevonden videocassettes.

Openbare aanklager, Carlos Villafuerte, zegt dat in de huizen tevens leesmateriaal is aangetroffen, waarin „vrije en openhartige seks tussen vader en dochter” werd verheerlijkt. Dit strookt met de beschuldiging van voormali-

ge seksteleden, dat incest en seks tussen volwassenen en kinderen werd aangemoedigd en vrouwelijke leden werden gebruikt om mannen met seks naar binnen te lokken.

Oscar Lause, een 32-jarige Argentijn, vertelde het Argentijnse dagblad *Clarín*, dat hij van zijn 13e tot z'n 23e bij

The Family heeft gewoond en dat hij er uiteindelijk uit weg is gegaan wegens het seksuele misbruik van kinderen en tieners. Volgens Lause was het echter moeilijk de sekste te verlaten. „Je raakt eraan gewend om je aan bevelen te onderwerpen. Je mag geen vragen stellen. Er is sprake van totale onderwerping.”

De *Children of God* werd opgericht door David Berg, een Amerikaanse evangelist, „die bijbellessen vermengde met de seksuele hippie-revolutie”, aldus José Maria Baamonde, die behoort tot een rooms-katholieke organisatie, die een onderzoek heeft ingesteld naar verschillende sektes.

Volgens Baamonde worden vrouwen gebruikt „om zich te prostitueren om volgelingen te winnen in hoge politieke, juridische en diplomatieke kringen.”

In het boek *Sektes* van de Argentijnse journalist, Alfredo Silletta, valt te lezen, dat de groep „de inwijding van kinderen in seksuele handelingen door hun eigen moeders” aanmoedigt. Kinderen worden vaak gescheiden van hun ouders en gehuisvest en opgevoed in communes, waar ze geen of weinig contact met de buitenwereld onderhouden, aldus Silletta. (AP)

Politie arresteert seksteleden van Children of God

Van onze redactie buitenland
BUENOS AIRES — De Argentijnse politie heeft een dertigtal leden van de religieuze sekste Children of God gearresteerd. Zij hielden 300 kinderen vast, van wie sommige seksueel zouden zijn misbruikt.

De kinderen werden ondergebracht in tehuizen. Ze waren afkomstig uit de VS, Canada, Groot-Brittannië en Frankrijk en uit Brazilië en andere Latijns-Amerikaanse landen. Volgens het openbaar ministerie zijn veel kinderen lichamelijk en geestelijk mishandeld door de leiders van de groep. Sommige ouders, die tot de sekste waren toegetreden, zouden lijdzaam hebben toegezien hoe hun dochters door de leiders werden misbruikt.

De sekste Children of God probeert doorgaans paren met jonge kinderen te lokken, maar heeft zich in Argentinië ook schuldig gemaakt aan ontvoering. De gearresteerde seksteleden werd ontvoering en het verbergen van kinderen ten laste gelegd.

Seks-sekte opgerold in Argentinië

Buenos Aires — De politie in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires heeft bij huiszoekingen in zeven woningen 160 kinderen bevrijd en dertig volwassen leden gearresteerd van de sekste 'Kinderen van God'. Volgens de uit de Verenigde Staten afkomstige sekste — ontstaan in de hippietijd — was het heil te verkrijgen door het bedrijven van vrije liefde, waarbij de kinderen niet werden gespaard. De seksteleden worden onder meer vervolgd wegens ontvoering, het schenden van de rechten van de kinderen en afpersing. De kinderen zouden op afschuwelijke wijze seksueel zijn misbruikt.

HIC 319

Politie bevrijdt kinderen uit handen sekte

Van onze redactie buitenland
BUENOS AIRES — De politie in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires heeft woensdag bij huiszoekingen in zeven woningen 160 kinderen bevrijd en dertig volwassen leden gearresteerd van de sekte 'Kinderen van God'. Eerder was al bekend geworden dat met een andere politie-actie 300 kinderen waren bevrijd.

Volgens de uit de Verenigde Staten afkomstige sekte ging

het de leden er om heil te verkrijgen door het bedrijven van vrije liefde, waarbij de kinderen een hoofdrol speelden en bepaald niet werden gespaard.

De bevrijde kinderen worden nu medisch en psychologisch onderzocht. Ook wordt getracht de identiteit van tenminste 268 kinderen te achterhalen. Daarvoor heeft de Argentijnse justitie de hulp ingeroepen van verscheidene ambassades.

De kinderen, in de leeftijd

van vier tot dertien jaar, zijn voornamelijk van Amerikaanse, Australische, Engelse en Zuid-Amerikaanse afkomst. De volwassenen komen uit de Verenigde Staten, Canada, Frankrijk, Spanje, Uruguay, Bolivia, Paraguay, Argentinië en Ierland.

De sekteleiden zullen onder meer worden vervolgd wegens ontvoering, het schenden van de rechten van de kinderen en afpersing. Volgens onderzoeks-

rechter Carlos Villafuerte blijkt uit de eerste verklaringen van de kinderen dat zij op een afschuwelijke wijze seksueel zijn misbruikt.

De oprichter van de sekte, David Berg, begon in 1968 onder hippies op de stranden van Californië met de verkondiging van de vrije liefde op religieuze grondslag. Aanhangers van de nieuwe sekte werden tot prostitutie gedwongen om nieuwe volgelingen en geld te werven.

N° 11/34.93

'Flirty fishing' ter ere van God

Sekte in Argentinië beschuldigd van misbruik kinderen

Van onze kerkredactie TR 8-9
AMSTERDAM — In Argentinië houdt het de gemoeieren nu al dagen bezig. De kranten staan er vol van, radio en tv melden steeds nieuwe 'bijzonderheden'. Maar nog steeds is niet duidelijk of volwassen leden van de uit de Verenigde Staten afkomstige sekte 'Family of God' zich inderdaad, zoals de aanklacht luidt, schuldig hebben gemaakt aan ernstig seksueel misbruik, incest en gedwongen prostitutie bij jonge leden, kinderen tussen de vier en dertien jaar.

Volgens de zeventien gearresteerde leden van de sekte zijn ze het slachtoffer van godsdienstvervolging, maar Roberto Marquovich, de rechter die vorige week woensdag opdracht gaf tot het doorzoeken van gemeenschapsverblijven van de sekte in Buenos Aires, denkt daar heel anders over. Volgens hem kunnen federale aanklagers bewijzen dat de sekte een georganiseerd prostitutie-net heeft opgezet waar jonge tot zeer jonge kinderen 'tot meerdere eer en glorie van God' seksueel worden misbruikt. Reden waarom hij 137 kinderen van 19 verschillende nationaliteiten in verzekerde bewaring liet stellen. Zondag hielden sekteleiden een protestdemonstratie vóór de inrichting waar de kinderen zijn ondergebracht. Ze droegen borden met teksten als 'Geef ons onze kinderen terug' en 'Wie zijn de echte ontvoerders?' Dit laatste als verwijzing naar het feit dat de sekte er ook van wordt beschuldigd tientallen kinderen ontvoerd te hebben. Tegenover berichten als zou uit medisch-psychologisch onderzoek niet zijn komen vast te staan dat de kinderen seksueel zijn misbruikt, zeggen rechter Marquovich en diplomatieke functionarissen dat de uitslagen nog niet bekend zijn. Gistermiddag is de rechter met de eerste verhoorronde begonnen. Van de leden die zich in voorarrest bevinden, zijn er zes afkomstig uit Argentinië, vier uit Amerika, twee uit Canada, twee uit Spanje; drie leden komen uit respectievelijk Duitsland, Frankrijk en Venezuela.

Inmiddels houdt de sekte zowel in Argentinië als vanuit haar internationale hoofdkwartier in Californië bij hoog en bij laag vol dat ze onschuldig is. Al lijken de verklaringen elkaar nogal tegen te spreken. Zo

Dit was het beeld dat de Argentijnse politie aantrof toen ze een inval deed in een van de huizen van de sekte in Buenos Aires. FOTO EPA

zei een sektelid uit Uruguay dat „het ons ten strengste verboden is om een minderjarige ook maar erotisch aan te raken.“ Volgens hem heeft de „corrupte politie“ bij haar invallen de gevonden pornografische video's daar zelf neergelegd.

Daar staat de verklaring van een woordvoerder van de sekte, John Francis, tegenover die toegaf dat op de video-opnamen halfnaakte vrouwelijke sekteleiden te zien zijn. De beelden zouden echter dateren uit de jaren zeventig, begin tachtig, „in een fase van onze beweging waarin wij bezig waren onze eigen seksualiteit te ontdekken.“ „Net als de rest van de samenleving keken we toen veel naiever tegen seksualiteit aan dan nu.“ Hij ontkende nadrukkelijk dat er van harde porno sprake zou zijn.

Wel gaf Francis toe dat vrouwelijke sekteleiden via 'flirty fishing' (lees: het bedrijven van seks) mannen tot de ware leer hadden proberen te

bekeren. Deze praktijk was echter in 1987 gestaakt.

Voormalige sekteleiden houden echter vol dat seks nog steeds een belangrijk onderdeel van de leer vormt. Zo zei Lizzi Romanone tegen Argentijnse journalisten dat vrouwelijke leden gedwongen worden met mannelijk leden naar bed te gaan, „als een vorm van gewijde prostitutie.“

De 'Family of Love' is de opvolgster van 'Children of God', een sekte die in 1968 werd gesticht door een Californische evangelist, David Brant Berg. Deze stond aanvankelijk erg onder invloed van de religieuze visioenen die zijn moeder regelmatig kreeg. In de jaren zestig was hij actief in de Pinksterbeweging en kreeg met name onder de rijpere hippie-jeugd nogal wat invloed. Hij wist drugverslaafde jongeren om te turnen tot rondtrekkende predikers. Na eerst te hebben samengewerkt met soortgelijke groepen werden

de Children of God in 1970 een zelfstandige sekte. Vanaf dat jaar begon de verbreiding buiten de Verenigde Staten, met name in West-Europa. Ook in ons land waren ze een tijdje actief.

In Argentinië verschenen ze in 1973. Vier jaar later werd de sekte daar verboden. In 1983 dook ze opnieuw op maar toen onder de huidige naam 'Family of Love'. Op haar hoogtepunt telden de Children of God zo'n 9 000 leden, onder wie naar eigen opgave 68 in Nederland. De 'Children', en in hun kielzog de 'Family', gaan uit van de absolute waarde van de Bijbel die volstrekt letterlijk wordt opgevat. De volgelingen willen in alle radicaliteit het leven van Christus navolgen. Daarom geven ze al hun dagelijkse werkzaamheden op en richten zich volledig op de verbreiding van het koninkrijk. In hun evangelisatie spelen het verspreiden van literatuur (*literaryness*) en het houden van feesten (*witnessing*) een belangrijke rol.

Evenals het eerder genoemde *flirty fishing*. Wie zich bij de sekte aansluit, moet zich geheel onderwerpen aan de strakke, hiërarchische structuur, familie en bezit achterlatend.

Berg, door zijn volgelingen Mozes genoemd, was de absolute leider die zijn organisatie bestuurd door middel van geestelijke brieven. Daarin besteedde hij ook veel aandacht aan seks. „God wil dat je seks hebt vanaf je twaalfde of dertiende jaar“, luidde de opdracht aan zijn vrouwelijke aanhang. Je moet mensen vangen door ze jouw lichamelijke liefde aan te bieden. Zo ben je Gods lokmiddel.“

In 1973 veranderde Berg de naam van zijn sekte in Family of Love. Toppunt van ironie is de verklaring van woordvoerder Francis dat leden van de sekte vorig jaar met zang de laatste kerstviering opluisterden die president Bush en zijn vrouw Barbara in het Witte Huis hielden.

Babymoord in tenlastelegging 'Epe'

Vervolg van pagina 1

Zutphen

Moord op ten minste vijf pasgeborenen en het illegaal afbreken van zeker vier zwangerschappen. Dat heeft officier van justitie M. de Weert de drie hoofdverdachten in de Eper incest-affaire gisteren ten laste gelegd. De zwangerschappen waren het gevolg van jarenlang misbruik van twee zussen uit Epe door familie en vrienden.

De ouders (58 en 56) en de ex-man (43) van de jongste van de twee vrouwen, die nu 25 en 26 jaar oud zijn, worden ieder afzonderlijk en gezamenlijk verantwoordelijk gehouden voor de moorden en het illegaal afbreken van de zwangerschappen. De pasgeborenen waren allen kinderen van de jongste van

de twee incest-slachtoffers. Alleen de ouders worden beschuldigd van de abortussen bij de oudste dochter.

De tenlastelegging die de officier gisteren uitsprak op de rechtbank in Zutphen heeft betrekking op de periode van 1982 tot en met 1989. De officier vatte de beschuldigin-

gen in vijf hoofdpunten samen, waarna rechtbankpresident A. de Visser de zitting op haar verzoek verdaagde tot 24 november.

Nog steeds is niet duidelijk hoeveel kinderen zijn vermoord nadat ze ter wereld zijn gekomen. Justitie houdt het voorlopig op ten minste vijf. Tot nu toe was steeds sprake van de moord op zeker twee pasgeborenen. "We weten eenvoudig nog niet precies wat er allemaal is gebeurd", aldus Justitie-woordvoerder J. Buttinger. "Als we dat wisten konden we een stuk duidelijker zijn."

Hij wees erop dat de verdachten ervan worden beschuldigd de geboorten en abortussen te hebben opgewekt. In een aantal gevallen zou dat zijn gebeurd als de kinderen nagenoeg voldragen waren, andere keren gebeurde het eerder. Afhankelijk van de levenskansen wordt in juridische termen gesproken van moord, doodslag of het illegaal afbreken van zwangerschappen. Het openbaar ministerie gaat er van uit dat wanneer moord niet kan worden bewezen, in elk geval doodslag of illegale abortus kan worden aangetoond.

De geboorten en abortussen zijn met geweld opgewekt. De vrouwen zouden daarbij op bed zijn vastgebonden of vastgehouden. Vervolgens werden ze met scherpe voorwerpen in de vagina gestoken en geslagen of geschopt. Als de kinderen levend ter wereld kwamen, werden ze doodgeslagen of in stukken gezaagd, aldus de tenlastelegging. Stoffelijke resten zijn nog steeds niet gevonden.

De officier van justitie heeft schorsing gevraagd omdat meertijd nodig is om getuigen te horen. Bovendien worden twee verdachten nog onderzocht bij het Pieter Baan-centrum in Utrecht. Die onderzoeken beginnen volgende week.

De psychologen Wagenaar uit Leiden en Soppe uit Dongen beoordelen de getuigenverklaringen op hun betrouwbaarheid. Wagenaar was eerder getuige-deskundige bij de rechtszaak tegen oorlogsmisdadiger John Demjanjuk in Israël.

De verklaringen van het hoofd van de afdeling verloskunde van het Academisch Ziekenhuis in Utrecht, de gynaecoloog dr. H. Bruins, moeten helderheid geven over de levensvatbaarheid van de kinderen die ter wereld kwamen. Juridisch is dat van belang voor het onderscheid tussen moord, doodslag of illegale abortus.

Het onderzoek van de rijksrecherche naar vier agenten van de zedenpolitie in Epe loopt nog. De jongste van twee vrouwen heeft hen beschuldigd van verkrachting. De vier zijn op non-actief gesteld, maar officieel zijn ze nog geen verdachten. Het openbaar ministerie wil niets kwijt over het verloop van dat onderzoek.

Betrouwbaarheid verklaringen incest Epe onderzocht

Zutphen

Hoe betrouwbaar zijn de verklaringen die verdachten en getuigen hebben afgelegd over de Eper baby-moorden? Op die vraag zullen de hoogleraar psychologische functieleer prof. dr. W.A. Wagenaar uit Leiden en de psycholoog H.J.G. Soppe uit Dongen een antwoord proberen te geven.

De rechter-commissaris bij de rechtbank in Zutphen heeft beide specialisten ingeschakeld.

Dr. H.W. Bruinse, hoofd verloskunde van het Academisch Ziekenhuis Utrecht, is benoemd als deskundige voor de medische aspecten van de zaak.

Uit het benoemen van de deskundigen mag volgens persofficier van justitie mr. J.C. Buttinger niet worden afgeleid dat op voorhand wordt getwijfeld aan het waarheidsgehalte van de verklaringen. "Het gaat erom dat ervoor de zitting op 24 november zoveel mogelijk duidelijkheid komt."

OP PAGINA 3: UN 2/9 Babymoord in tenlastelegging 'Epe'.

UN 2/9

Incestzaak Epe voer voor psychologen

'Getuigen stellen beeld onbewust bij'

Door Marieke de Vries

Leiden

"In elke uitgebreide getuigenverklaring zitten inconsistente zaken. Gebeurtenissen die elkaar tegenspreken, feiten die niet kloppen. Dit betekent allerminst dat de getuige niet de waarheid spreekt. De kunst voor rechtspsychologen is er zo naar te kijken dat je met een zekere waarschijnlijkheid kunt zeggen of de getuige al dan niet de waarheid spreekt."

Dit zegt de Leidse rechtspsycholoog P. van Koppen naar aanleiding van het inschakelen van psychologen bij het controleren van de uitlatingen van getuigen en verdachten in de Eper incestzaak. Net als zijn collega prof. W.A. Wagenaar treedt Van Koppen op als getuige-deskundige bij rechtszaken waar twijfel bestaat aan verklaringen van getuigen of verdachten of waar rechter-commissaris, de advocaat of de officier van justitie ondersteuning vragen van het bewijs. Wagenaar onderzoekt de komende weken samen met de psycholoog H. Soppe hoe betrouwbaar de verklaringen van verdachten en getuigen in de Eper incestzaak zijn.

Van Koppen verwacht niet dat zij het verlossende antwoord aan de rechtbank kunnen geven dat alles waar of onwaar is wat slachtoffers en verdachten hebben verklaard. "Zo zit ons vak niet in elkaar. Wij proberen door middel van onderzoek een conclusie te trekken over de waarschijnlijkheid van wat volgens betrokkenen is gebeurd. Het is aan de rechtbank om vast te stel-

len of verdachten schuldig zijn. Sommige rechters vinden dit irritant en willen dit van ons horen", zegt Van Koppen.

Standaardelement

De psychologische functieleer, het vakgebied van de rechtspsychologen, is de wetenschap die zich bezighoudt met de verbanden tussen de psychologische functies: waarneming, geheugen en denken. Wagenaar mag zelf niets zeggen over zijn opdracht van de rechter-commissaris, ook niet hoe hij het onderzoek gaat aanpakken. Van Koppen verwacht dat Wagenaar het hele dossier doorspint en zo inzicht probeert te krijgen in de verklaringen.

Van Koppen: "Wij kijken altijd naar de manier waarop verhoord is. Verklaart een kind onder druk van zijn moeder? Of heeft de politie het kind dingen in de mond gelegd? Als dit is gebeurd dan is het waarschijnlijker dat het verhaal niet helemaal klopt. Maar, en daar zit de moeilijkheid, het kan ook best waar zijn. Het is niet zo dat we een meetlat langs verklaringen kunnen leggen en zo tot een conclusie komen. Wij letten meer op bijvoorbeeld ontbrekende standaardelementen". In een incestzaak is bedreiging ("niet aan mamma vertellen, anders loopt ze weg") een standaardelement, iets dat vrijwel altijd voorkomt. Ontbreekt zo'n standaardelement, dan is het waarschijnlijker dat er iets niet klopt.

Van Koppen verwacht niet dat Wagenaar

en Soppe de slachtoffers en de verdachten in de Eper-zaak opnieuw zullen horen. "Onze ervaring is dat het vaak niet zo zinnig is. Want hoe vaker iemand zijn verhaal doet, hoe completer dat wordt. Een mens rationaliseert zijn ervaringen. Hij maakt van zijn getuigenis een logischer en consistentere verhaal. Dat doet iedereen bijna vanzelf. Vaak omdat je wilt dat het geloofwaardiger overkomt."

Bijgesteld beeld

Als voorbeeld noemt hij een getuige van een schietpartij. Het slachtoffer zegt dat zij door twee mannen is vastgehouden zodat een derde man drie kogels door haar lijf kon jagen. Een aantal mensen heeft dit gedeeltelijk gezien. Een getuige verklaarde twee jaar na de gebeurtenis bij het gerechtshof dat hij het zo gezien heeft als de vrouw heeft verteld. "In de eerste verhoren staat dat de getuige een derde man heeft gezien maar niet wat die man deed. De getuige heeft waarschijnlijk het beeld van wat hij heeft gezien in de loop van de jaren onbewust bijgesteld. Zijn verklaring bij het hof is voor hem de waarheid. Bij mijn onderzoek naar die zaak stuitte ik op zijn eerdere verklaring bij de politie. Ik vraag me dan af: waarom heeft hij er nooit iets eerder over gezegd en hoe heeft de politie hem over de derde man ondervraagd?"

Het probleem waar Van Koppen en zijn collega's nog al eens tegen aan lopen is dat zij hun gegevens moeten halen uit officiële ver-

slagen van verhoren waarin niet letterlijk staat weergegeven hoe het gesprek verlopen is. "Het is vaak een soort samenvatting, in agentenjargon opgeschreven als een lange monoloog van de ondervraagde. Voor ons onderzoek zijn de vragen en de opmerkingen van de politie van belang. Daaruit kun je opmaken of de politie heeft gevraagd of de getuige een derde man heeft gezien of dat de getuige zelf hiermee gekomen is."

Van Koppen ziet daarom graag dat de bandopnamen van de verhoren beschikbaar zijn, iets dat in Nederland nog geen regel is. "Bij het verhoren van kinderen gebeurt het en soms in vrij omvangrijke grote zaken", aldus de onderzoeker.

Alhoewel hij zelf niets met de Eper zaak te maken heeft zijn hem na lezing van de dagvaarding een paar dingen opgevallen. "De twee hoofdverdachten worden aangeklaagd voor onder meer het doden van drie pasgeborenen, levensvatbare kinderen. Naar mijn weten is het nog nooit voorgekomen dat er gesproken wordt van moord zonder dat de lijken zijn gevonden."

"Wanneer de baby's zijn gedood staat er niet in. De officier heeft het over een periode van een aantal jaren. Dit zou er op kunnen wijzen dat de slachtoffers zich de gebeurtenis nog wel kunnen herinneren, maar niet de datum of de maand. Mensen hebben vaak de grootste moeite om zich data te herinneren. Of ze noemen de verkeerde. Maar dat hoeft niet te betekenen dat het verhaal niet klopt".

Politie ontdekt films Epe-zaak

Inval Zoetermeer: 500 incestvideo's

door Martijn Koolhoven

EPE, zaterdag

Het politieteam dat de geruchtmakende Epe sekszaak onderzoekt, heeft onlangs een inval gedaan op een adres in Zoetermeer waarbij een geheime voorraad van zo'n 500 videofilms in beslag is genomen.

● Het pand in Zoetermeer waarin de 500 incest-video's werden aangetroffen.

Aan de sekspelletjes namen volgens Justitie behalve vader Arie, moeder Dinie, ex-schoonzoons Wouter ook huisvriend Ad en diens buurjongens Ronald en Gerrit deel.

Mogelijk bevatten de videotapes ook beelden van illegale abortussen en de minstens vijf babymoorden in de Epe-zaak.

Bij de huiszoeking in de Zoetermeerse nieuwbouwwijk, die op donderdag 9 september plaatsvond en waaraan de politie geen enkele ruchtbaarheid heeft gegeven, is verder een complete technische uitrusting in beslag genomen voor het opnemen van videofilms: camera's, recorders en andere apparatuur.

Zie verder pag. 2 kol. 1

Onderzoek naar aanklacht tegen politieagenten Epe bijna rond

Van onze correspondent

DEN HAAG — Het onderzoek van de rijksrecherche naar de beschuldigingen van seksueel misbruik door vier agenten van het politiekorps in Epe is bijna rond. Officier van justitie J. Buttinger verwacht dat het niet lang meer duurt voor het onderzoek naar de aangifte van verkrachting wordt afgesloten.

Als het onderzoek is afgerond wordt duidelijk of de vier rechercheurs, die officieel nog steeds niet verdacht zijn, terecht op non-actief zijn gesteld. Dat gebeurde onmiddellijk nadat uitlekte dat tegen hen een aanklacht was ingediend. De vier zijn niet aangehouden en zitten nog steeds thuis.

VERVOLG VAN PAGINA 1 Incest-bandens

Uit het dossierstuk van de rechtercommissaris in de Epe-zaak blijkt verder dat de politie telefoonboeken, een telefoonklapper, een complete administratie en foto-albums meenam. Er hebben geen aanhoudingen plaatsgevonden.

Voor de raadslieden van enkele verdachten in de Epe-zaak, die door de rechter-commissaris schriftelijk zijn ingelicht over de ontdekking van de geheime videovoorraad, is het nog onduidelijk wat de relatie is tussen de Epe-verdachten en het echtpaar in Zoetermeer, waar de huiszoeking plaatsvond. De rechter-commissaris laat zich daar in zijn verslag niet over uit.

Bestelbus

Politiewoervoerder Bert Top bevestigde gisteren het nieuws over de huiszoeking. „Het bleek nuttig te zijn huiszoeking te doen in het Zoetermeerse. In het onderzoek is dit adres opgedoken omdat daar materialen zouden kunnen aangetroffen die van belang kunnen zijn.”

Een overbuurvrouw van het echtpaar in Zoetermeer is getuige geweest van de huiszoeking, onwetend over de Epe-connectie. „Ik herinner me het nog goed,” vertelt ze.

„De recherche kwam met twee auto's, een luxewagen en een bestelbus. Ze zijn met zo'n zeven man een hele tijd bezig geweest om allerlei zakken naar buiten te dragen. Ik had geen idee wat erin zat, maar dat er wat aan de hand was, was wel duidelijk. Sinds die

huiszoeking heb ik die mensen niet veel meer gezien, ze vertonen zich niet veel op straat.”

Het echtpaar, in wiens huis de gigantische videovoorraad werd ontdekt, woont al enige tijd op dit adres. De vrouw is gehandicapt en heeft een invalideparkeerplaats schuin voor de deur; haar man staat er in de straat om bekend dat hij veel kranten rondbrengt. Het echtpaar was gisteren niet voor commentaar bereikbaar.

Ook tijdens het onderzoek in de oorspronkelijke incest-zaak, in 1990, was de politie op aanwijzingen van incestslachtoffer Jolanda al op zoek naar videotapes, waarop de perverse seks zou zijn vastgelegd. Bij een huiszoeking werden toen zeventig tapes in beslag genomen, maar dat leverde toen geen belastend materiaal op.

Drie advocaten van verdachten in de Epe-zaak bevestigden gisteren desgevraagd tegenover De Telegraaf de gigantische videovondst. Mr. R.R. Schuldink van het Apeldoornse advocatenkantoor Schep en Schuldink, raadsman van ex-schoonzoons Wouter S. (43) zegt: „Ik heb geen enkel idee wat de betrokkenheid is van mijn cliënt met de mensen op dit adres in Zoetermeer. Ik moet u zeggen dat ik er wel raar van op keek dat de politie honderden videobanden in beslag heeft genomen.

Tellen

Ik kreeg lijsten van de rechtercommissaris met alle goederen die bij de huiszoeking in beslag zijn genomen. Ik ben begonnen met het tellen van het aantal videobanden, na een paar honderd ben ik gestopt, maar het zijn er zeker 500,” aldus mr. Schuldink, die overigens betwijfelt of de banden voor zijn cliënt belastend materiaal bevatten.

De advocaat heeft zijn cliënt inmiddels per brief om nadere informatie gevraagd over adres en bewoners in Zoetermeer. Lukt dat niet, dan zal hij de rechtercommissaris om opheldering vragen. Een confrère van Schuldink, eveneens optredend in de Epe-zaak, zegt: „De politie denkt hieruit te kunnen putten. Ik moet er niet aan denken dat we als advocaten naar die videobanden moeten gaan kijken.”

Het gruwelijke seksdrama op de Veluwe begon maar liefst zestien jaar geleden toen slachtoffer Jolanda nog maar acht jaar oud was. Jolanda en haar zusje werden toen voor het eerst het slachtoffer van de perverse lusten van hun ouders, familie en vrienden. In haar dagboek schrijft Jolanda dat ze minimaal tien keer zwanger is geweest als gevolg van de gedwongen seks.

Woensdag zes oktober is er weer een zogenaamde 'pro forma' zitting in de Epe-zaak, bedoeld om het voorarrest van drie van de zes verdachten te verlengen.

De 25-jarige vrouw die aangifte deed, is de jongste van twee zussen die jarenlang door haar familie en anderen is misbruikt. Volgens de vrouw begonnen de verkrachtingen door de agenten nadat zij als 13-jarige aangifte deed van misbruik door familie en vrienden van haar ouders.

Haar ouders en ex-man zijn daarvoor veroordeeld en worden nu verdacht van het vermoorden van vijf pasgeborenen en een aantal illegale abortussen. Volgende week worden drie andere verdachten in deze zaak voorgeleid voor de rechter. Twee van hen worden verdacht van medeplichtigheid aan de moorden en de abortussen en een derde man wordt verdacht van ontucht.

N 1/1 N 209-93

Donderdag 30 september 1993

3

Man verdacht van incest met dochters en babymoord **UN**

Oisterwijk/ANP

De politie heeft een 67-jarige man uit Den Bosch aangehouden die wordt verdacht van incest en babymoord. De man heeft bekend. Hij is ingesloten. Burgemeester Y. Kortmann van Oisterwijk heeft dit gisteren meegedeeld.

De man wordt ervan verdacht dat hij tussen 1958 en 1986, toen hij in Oisterwijk woonde, geslachtsgemeenschap heeft gehad met zijn zes dochters. Een kind dat daardoor werd verwekt zou kort na de geboorte zijn vermoord.

De zaak kwam aan het rollen, nadat één van de dochters enkele weken geleden alsnog aangifte deed. Waarom ze dat heeft gedaan, wil Kortmann niet zeggen. De gemeenschap met de kinderen werd afgedwongen. Het stoffelijk overschot van de baby zou zijn begraven in de tuin van de Oisterwijkse woning. Tijdens een onderzoek van de politie zijn in die tuin echter geen menselijke resten aangetroffen.

De meeste strafbare feiten zijn inmiddels verjaard. Justitie is voornemens de verdachte alleen te vervolgen voor de zaken die betrekking hebben op zijn jongste dochter.

Man bekent babymoord na incest

Van een onzer verslaggevers
OISTERWIJK, donderdag

Een 67-jarige man uit Den Bosch heeft bekend een baby om het leven te hebben gebracht, die na incest met een van zijn dochters was verwekt.

Het feit dateert al van jaren geleden.

Op aanwijzing van de verdachte heeft de politie in de tuin van de toenmalige woning van de man in Oisterwijk gezocht naar stoffelijke resten van de baby.

Er werd echter niets gevonden.

De man werd onlangs aangehouden na verklaringen van zijn zes dochters.

Zij verklaarden dat hun vader tussen 1958 en 1986 onder dwang gemeenschap met hen had.

De Bosschenaar heeft ook daarover bekentenissen afgelegd.

Man verdacht van incest en moord

OISTERWIJK, 30 SEPT. De politie van Oisterwijk heeft een 67-jarige man uit Den Bosch aangehouden die wordt verdacht van incest en babymoord. Hij heeft bekend tussen 1958 en 1986, toen hij in Oisterwijk woonde, gemeenschap te hebben gehad met zijn zes dochters. Een kind dat daardoor werd verwekt zou kort na de geboorte zijn vermoord. De zaak kwam aan het rollen nadat één van de dochters enkele weken geleden alsnog aangifte deed. Het stoffelijk overschot van de baby zou zijn begraven in de tuin van de Oisterwijkse woning. Bij onderzoek van de politie is niets gevonden. De meeste strafbare feiten zijn inmiddels verjaard.

UN 1/10

Ex-buren kennen verdachte als gezellige man

Incestdrama schokt Oisterwijk

Door Carine Neefjes

Oisterwijk

„Ik kan het niet geloven“, zucht mevrouw Van Bladel. Twee nachten heeft ze geen oog dicht gedaan. Ruim dertig jaar woonde ze in Oisterwijk naast een man die nu jarenlange incest met zijn zes dochters heeft bekend. Eén kind dat daardoor werd verwekt zou kort na de geboorte zijn vermoord.

De 67-jarige man, die sinds enkele jaren in Den Bosch woont, werkte als buschauffeur voor een reisorganisatie in een naburige gemeente. Hij heeft een gezin van twaalf kinderen, zes jongens en zes meisjes. Mevrouw Van Bladel had goed contact met haar buren.

„Ze waren arm. Ik gaf de buurvrouw vaak kleren die mijn eigen kinderen niet meer pasten. Haar man werkte hard, had onregelmatige diensten. Soms was hij wat zwijgzaam. Maar over het algemeen was het een gezellige man, die op feestjes goed kon meedoen“, vertelt de buurvrouw.

Ruim een maand geleden deed één van de dochters aangifte van incest bij de politie in Oisterwijk. Volgens woordvoerder K. Welmers is de enorme publiciteit over incest voor het slachtoffer van doorslaggevende betekenis geweest om alsnog aangifte te doen. De leeftijd van de zes slachtoffers varieert van 25 tot 50 jaar.

Twee rechercheurs hebben zich vier weken beziggehouden met het onderzoek. Alle dochters zijn gehoord. Op basis van hun verklaringen is de 67-jarige vader aangehouden. De politie wil de zaak niet vergelijken met de gruwelijke incestzaak in Epe waarbij ook pasgeborenen baby's zouden zijn vermoord. „Dit drama speelde zich af binnen het gezin. De meisjes zijn niet seksueel misbruikt door anderen“. De politie heeft behalve de zes dochters dan ook geen andere ge-

tuigen gehoord. „De verklaringen van de vrouwen vormden voldoende bewijs“.

Het seksueel misbruiken van de dochters begon al op zeer jeugdige leeftijd. De man wordt ervan verdacht dat hij tussen 1958 en 1986 zijn dochters dwong tot geslachtsgemeenschap. De meeste feiten zijn verjaard. Voor seksueel misbruik dat is gepleegd voor 1 december 1989 geldt een verjaringstermijn van twaalf jaar. Inmiddels is de wet veranderd; voor nieuwe incestzaken geldt een verjaringstermijn van vijftien jaar.

Justitie kan de verdachte alleen vervolgen voor de misdrijven die betrekking hebben op de jongste dochter. Het gaat om seksueel mis-

bruik in de periode van 1981 tot 1986. De jongste vrouw was echter niet degene die de zaak als eerste heeft aangebracht bij de politie.

De verdachte kan niet worden vervolgd wegens moord. Het om het leven brengen van een mens is na achttien jaar verjaard. De pasgeborene baby is volgens de politie al veel langer geleden gedood.

Op aanwijzingen van de verdachte heeft de recherche afgelopen woensdag in de tuin van de ouderlijke woning in Oisterwijk gezocht naar het babylijkje. Mevrouw Van Bladel zag de opgraving vanuit haar raam. „Vreselijk. Ik kan er met mijn pet niet bij, ben er helemaal suf van. Ik heb nooit één van die jonge meisjes zwanger ge-

zien; zeg steeds tegen mezelf: dit kan niet waar zijn“. In de tuin zijn geen menselijke resten aangetroffen. Het is bekend dat botten van pasgeborenen snel verteren. De kans is derhalve zeer gering dat ooit iets wordt teruggevonden.

Zoals de zaken er nu voorstaan wordt de echtgenote van de verdachte niet vervolgd. Politiewoordvoerder Welmers voegt er aan toe dat „dit gezien kan worden in het licht van de verjaring“. Hij wil niet zeggen of de vrouw voor de verjaringstermijn - 1981 in dit geval - op de hoogte was van de gruweligheden.

De gemeente Oisterwijk stelt met de politie alles in werking om de slachtoffers - waarvan enkelen nog

in de gemeente wonen - en andere indirect betrokkenen zo goed mogelijk geestelijk te ondersteunen. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de huidige bewoners van het ouderlijk huis (‘We worden er ziek van, wij hebben hier niets mee te maken’) waar het gezin jarenlang heeft gewoond. „De opgraving in hun tuin is een inbreuk op de privacy van deze mensen“, vertelt burgemeester Y. Kortmann die de incestzaak „een maatschappelijk en menselijk drama“ noemt.

In het belang van de slachtoffers is de politie zeer terughoudend met informatie over het incestdrama. Welmers: „De slachtoffers zijn opgelucht dat ze eindelijk over hun gruwelijke ervaringen hebben kunnen praten.“

Pianoleraar hoort jaar eisen voor ontucht met leerlingen

Van onze verslaggever

ALKMAAR — „Deze verdachte heeft op grove wijze het vertrouwen geschonden van een groot aantal onzekere pubers. Heel macaber is dat hij ook nog eens een boekhouding bijhield van zijn veroveringen." Dat zei de Alkmaarse officier van justitie T. Luigjes gisteren tegen de van ontucht verdachte pianoleraar C.N. (43) uit Bergen. De musicus hoorde twaalf maanden gevangenisstraf eisen, waarvan 155 dagen voorwaardelijk. De officier wil bovendien dat N. tijdens de maximale proeftijd van drie jaar verplicht contact met de reclassering onderhoudt.

Luigjes vergeleek de pianoleraar en componist met een spin die bezig is met een web om zijn slachtoffer. Volgens de officier konden de slachtoffers door het geestelijk overwicht van de verdachte niet ontsnappen. N. bouwde in de visie van het openbaar ministerie heel subtiel aan de macht over zijn slachtoffers. De officier: „U deed net of u verliefd op ze was. Pubers maakten daardoor inschattingsfouten. Ze dachten de belangrijkste vrouw te zijn in het leven van een groot componist."

Ofschoon veel meer aangiften in het dossier zitten, haalden slechts twee gevallen de dagvaarding. N. zou tussen mei 1988 en oktober 1990 meermalen gemeenschap hebben gehad met een in 1975 geboren meisje. Volgens het meisje zei haar pianoleraar steeds dat hij gek op haar was. Het kind zou als 14-jarige bijna dagelijks gemeenschap met N. hebben gehad. Toen ze 15 jaar was maak-

te het meisje een eind aan de relatie. Het tweede slachtoffer zou een in 1971 geboren jongen zijn. Ook hij werd volgens het openbaar ministerie tussen de pianolessen door vele malen misbruikt.

Volgens officier van justitie Luigjes blijkt uit het inbeslaggenomen dagboek van de verdachte dat er veel meer is gebeurd dan alleen de gevallen die in de aanklacht zijn opgenomen. Zo zou een dertienjarig meisje te horen hebben gekregen 'zo lang jij maar aan me zit, zijn we niet strafbaar'. Soms zou er ook ontucht zijn gepleegd met meerdere jongens en meisjes tegelijk. Luigjes beperkte de hoogte van de eis omdat de slachtoffers niet willen dat hun vroegere pianoleraar langdurig achter de tralies verdwijnt. Een schuldigverklaring is in hun ogen voldoende.

De verdachte maakte bij de rechtbank gebruik van zijn zwijgrecht. Bij de politie vertelde N. dat het beroep van pianoleraar gevaarlijk is. De verdachte: „Al die vrouwen worden verliefd op je." Volgens de officier blijkt uit deze uitlatingen dat N. nadacht over de relatie met zijn leerlingen. Luigjes verwijt de pianoleraar dat hij desondanks jarenlang is doorgegaan met het plegen van ontucht.

Advocaat G. Zuidinga deed in de volle rechtszaal tevergeefs een beroep op de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie. Volgens Zuidinga is er alle reden om te twijfelen aan het waarheidsgehalte van veel verklaringen. Ook op de weergave in het proces-verbaal had de advocaat veel kritiek. De politie zou slechts blij zijn geweest met negatieve verhalen over de pianoleraar. Vol-

gens de advocaat hebben veel meisjes pas aangifte gedaan, nadat ze er achter kwamen dat N. ook een verhouding met anderen had. Luigjes zegt geen enkele aanwijzing te hebben dat de slachtoffers uit wraak hebben gehandeld. „De aangiftes zijn naar eer en geweten gedaan", aldus de officier.

De rechtbank doet 12 oktober uitspraak.

Eis van 4,5 jaar cel tegen directeur van internaat na ontucht

Van onze correspondent
ZWOLLE, woensdag

De tijden dat pupillen bij groepsleiders van instellingen thuis werden geplaatst zijn definitief voorbij. Het ministerie van Justitie legde daartegen medio vorig jaar een algeheel verbod op. Zowel de Zwolse rechtbank als officier van justitie mr. D. Veurink verwonderden er zich gisteren echter over dat dit toch jaren heeft kunnen duren.

Tegen de 56-jarige Jacques K., directeur van het justitieel jongensinternaat De Dreef in Wapenveld, werd 4,5 jaar celstraf geëist wegens ontucht met drie pupillen.

Ook hij had in de loop der jaren een aantal pupillen bij hem thuis over de vloer gehad. En de bewoners waren zelfs weleens mee geweest met vakantie naar Griekenland en Oostenrijk. Zes van hen hadden aangifte gedaan dat ze door Jacques K. seksueel zouden zijn misbruikt.

K. ontkende de drie zaken arvoor hij werd vervolgd. Uitspraak: 12 oktober.

Administratie van liefdesleven werd pianoleraar fataal

Van onze verslaggever

Sietse van der Hoek

ALKMAAR

In de eerste opwinding van het politieonderzoek zomer vorig jaar heette het dat de pianoleraar te Bergen jaar in jaar uit tientallen van zijn leerlingen seksueel had misbruikt, minderjarige jongens en meisjes aangerand en verkracht, vaak zelfs tijdens de les. De Alkmaarse hoofdofficier van justitie mr. A. Josephus Jitta sprak van 'een van de omvangrijkste zedenzaken van de laatste jaren'.

Tien vrouwen deden aangifte van verkrachting. In oktober zou de zaak dienen voor de rechtbank in Alkmaar. De zitting werd verdaagd, omdat ook het Openbaar Ministerie was gaan twifelen aan de verklaringen. Gisteren, bijna een jaar later, stond de nu 43-jarige pianoleraar C.N. terecht. Hem werd nog slechts te laste gelegd het hebben van vleselijke gemeenschap met een minnares/leerlinge op een moment dat ze nog geen zestien was en ontucht met een eveneens minderjarige jongen.

Officier van justitie mr. T. Luigjes moest erkennen dat de aanklachten van verkrachting bij nader onderzoek waren verdampt. Maar de pianoleraar had naar zijn mening wel zijn positie misbruikt, het vertrouwen van pubers en hun ouders geschonden, ethisch laakbaar gehandeld. Sex met een minderjarige is wettelijk strafbaar en daarom eiste hij een gevangenisstraf van twaalf maanden (met aftrek van de 32 dagen voorarrest), waarvan 155 dagen voorwaardelijk en een proeftijd van drie jaar.

De zaak was in beweging gebracht door het meisje met wie de pianoleraar een verhouding had vanaf haar dertiende. Iedereen in Bergen wist ervan. Op instigatie van haar nieuwe minnaar diende ze een aanklacht in wegens verkrachting. De politie deed op een julimorgen een inval in het huis van de pianoleraar, vond daar een dagboek en een boekhouding van 's mans verkeringen en veroveringen en 996 liefdesbrieven van degenen met wie hij wat gehad of het gedaan had.

Kopieën van dat materiaal legden de agenten van zedenpolitie voor aan leerlingen en oud-leerlingen van de pianoleraar. Daaruit resulteerden tien verkrachtingsaangif-

ten. De hulpverlening belegde op de Veluwe een weekende met de slachtoffers/aanklaagsters. De pianoleraar verkocht na zijn arrestatie het Bergense huis, liet zijn oude poes een spuitje geven en deed zijn hond in het asiel. Want hij zou acht jaar achter de tralies gaan, had hij begrepen uit publicke uitlatingen van het opsporingsapparaat.

Het was de crux in deze zaak, volgens raadsman mr. G. Zuidinga, 'het triviale patroon uit het liedje van Wim Sonneveld: "je hield me steeds met je beloften aan het lijntje, tot ik plotseling ontdekte dat jij wel twintig andere tearoom-lovers had". De tearoom-lover was niet verkracht, maar voelde zich belazerd en bedonderd als bedrogen partner. De een na de ander deed aangifte nadat ze gelezen hadden dat mijn cliënt tegelijkertijd ook verhoudingen met anderen had. De politie hanteerde, bewust of onbewust, het wapen van de jaloezie om het bewijs rond te krijgen.'

Onrechtmatig gebruik van het bewijsmateriaal bij de verhoren van jonge mensen, medewerking van de politie aan oneigenlijke en valse aangiften vond de raadsman. En daarom vroeg hij het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk te verklaren. De dagboeken van de pianoleraar waren een mengeling van waarheid, fictie en verlangen, 'schriftelijke natte dromen'. Gerard Reve werd toch ook niet vervolgd op grond van zijn geschriften? De rechtbank wees het niet-ontvankelijkheidsverzoek af.

Toen vervolgens de verdediging de sfeer schetste van 'de clan van groepjes rond de muzikale scene in Bergen' en voorlas uit de vrijmoedige liefdesbrieven en getuigenverklaringen, ontstond onrust in de Alkmaarse rechtszaal. Toen mr. Zuidinga ook nog de strafwaardigheid van de verboden liefde met een minderjarige betwistte door een vergelijking te trekken met de niet-vervolgving van klanten van een 14-jarig heroinehoortje, greep rechtbankpresident mr. F. Westdorp in. De verdediging 'overschreed de grenzen van het toelaatbare', vond hij.

Raadsman Zuidinga leverde de rest van zijn pleitnota onuitgesproken in bij de rechtbank. Onder politiebegeleiding vertrok hij vervolgens naar zijn huis; aanwezigen hadden hem bedreigd. De rechtbank doet op 12 oktober uitspraak.

Ex-medewerker Oranjehof voor rechter

Jaar cel geëist voor ontucht met pupillen

DEN HAAG, HUIZEN - Een 41-jarige voormalige adjunct-directeur van kindertehuis De Oranjehof te Huizen hoorde gisteren bij het Haagse gerechtshof een celstraf van een jaar tegen zich eisen, vanwege ontucht met minderjarigen. Begin '91 kwam naar buiten dat de man twee pupillen uit De Oranjehof misbruikt had. Bovendien zou hij enkele jaren eerder een jongen te Dordrecht misbruikt hebben.

Vorig jaar besloot de rechtbank de man een onvoorwaardelijke celstraf van tien maanden te geven. Gisteren diende het hoger beroep bij het Haagse gerechtshof. De voormalige adjunct-directeur, die alle feiten had bekend, was naar het hof gestapt om een werkstraf te vragen. Met de celstraf van de rechtbank zou hij zijn psychiatrische behandeling, waarmee hij was begonnen vanwege de ontucht-affaire, moeten staken.

De president van het hof, rechter mr. Makkink, wilde nog wel eens precies weten waarom de man zich aan de pupillen had vergrepen. Hij was er toch om een goed pedagogisch klimaat voor de jongens te scheppen? Als hulpverlener had hij toch moeten weten dat ontuchtige handelingen alles behalve bevorderlijk zijn voor het pedagogisch klimaat?

Verliefdheid was het motief geweest, antwoordde de verdachte.

„Ik heb de jongens niet willen benadelen, maar ik ben te ver gegaan, daar ben ik mij goed bewust van", zei hij. De rechter nam het hem vooral kwalijk dat hij een 'moeilijke' pupil had misbruikt, die juist aan hem was toevertrouwd voor extra begeleiding.

Advocaat mr. N. Stumpel schetste tijdens de zitting een tragisch beeld van de verdachte. Hij was de jeugdhulpverlening ingegaan omdat hijzelf in zijn kinderjaren was misbruikt. De man wilde kinderen met dezelfde ervaringen helpen, maar aangezien hij zijn eigen littekens uit zijn jeugd niet goed had verwerkt, werd hij op zijn beurt ontuchtpleger.

Procureur-generaal mr. H. den Os kon maar weinig begrip opbrengen voor de verdachte. De aanklager kon ook niet begrijpen waarom de hulpverlener hoger beroep aantekende. Dat raketste de zaak alleen maar op bij de slachtoffers. Zijn eis: achttien maanden cel, waarvan zes voorwaardelijk. Op 6 oktober doet het hof uitspraak.

Vrouw krijgt vier jaar cel wegens verkrachting

Arnhem/ANP

De rechtbank in Arnhem heeft de 32-jarige W. van der C. uit Ede een gevangenisstraf van vier jaar opgelegd voor het verkrachten van een 22-jarige plaatsgenote, begin dit jaar. De vrouw heeft volgens de rechtbank de lichamelijke integriteit van haar slachtoffer geschonden door de vagina en de anus binnen te dringen met flessen.

Met twee neefjes van vijftien en zeventien jaar drong Van der C. de woning van haar slachtoffer binnen en dwong haar vervolgens naakt in de vrieskou enkele kilometers over straat te lopen. In de woning van Van der C. werd de vrouw vastgebonden aan de verwarming en kreeg ze stroomstoten toegediend. De neefjes staken bier en colaflessen in het slachtoffer. Het neefje van zeventien jaar is inmiddels veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf. De vijftienjarige zit in een inrichting voor buitengewone behandeling.

Seksueel geweld drijven

Verklede man

zorgt voor onrust

HUIZEN — Een als vrouw verklede man zorgt de laatste dagen voor de nodige onrust in de omgeving van de school aan de Draaikom.

Al diverse keren heeft de man kinderen de stuipen op het lijf gejaagd door ze aan te raken. Wanneer er echter volwassenen verschijnen verdwijnt hij in de bossen. De onbekende is zowel op de fiets als lopend gesignaleerd.

De politie verzoekt personen die eventueel meer kunnen vertellen over de ware identiteit van de man om contact op te nemen met het bureau, telefoon 02152-62222.

'Het agressieve element' is een belangrijk punt

Is vanilleseks wel zo geëmancipeerd?

Wat willen vrouwen eigenlijk in bed, vanilleseks, of de beuk erin? Is eindeloos knuffelen feministisch, of moeten we nu maar bevrijd genoeg zijn om toch toe te geven dat we liever 'goed en stevig neuken'? Met deze vragen werden drie feministische deskundigen geconfronteerd: Willeke Bezemer, relatie-therapeute en onderzoeker; Mária Schopman, seksuologe en presentatrice van Radio Romantica, een seks-adviesprogramma; en Iteke Weeda, hoogleraar emancipatievraagstukken en onderzoeker. Een poging tot definitie van het vrouwvriendelijk libido.

Lisette Thoof

Van het feministische motto 'je slaapt niet met je vijand' uit de jaren zeventig is niet veel meer te bekennen. Vrouwen grijpen in toenemende mate ook in bed de macht die hen de afgelopen eeuwen is onthouden. Wat mannen doen, moeten vrouwen toch ook kunnen: lust en liefde scheiden en de lust beleven puur om de lust. Toch lijkt het wel of dit niet echt op grote schaal wil lukken. Het gros van de vrouwen blijft, volgens onderzoek althans, liefde belangrijker vinden dan seks. Is dit een kwestie van gebrek aan emancipatie? Is het volwassener te kiezen voor lust in plaats van liefde? Of is een vrouwvriendelijk libido per definitie niet denkbaar zonder betrokkenheid, communicatie - kortom liefde? Willeke Bezemer en Annette Heffels hielden onlangs een enquête onder vijftienhonderd vrouwen (lezersressen van *Margriet*). Het resultaat: de meeste vrouwen vinden sensualiteit en tederheid nog altijd belangrijker dan een orgasme. Gestreefd worden is voor 93 procent het belangrijkste bij het vrijen en 'iets liefs zeggen' stellen ze meer op prijs dan hun man.

Publiciste Sarah Verroen gaf een reactie in de *Volkskrant* onder de kop 'De laffe smaak van vanilleseks'. Ze betichtte de onderzoekers ervan ideologie boven de naakte realiteit te stellen, want laten we wel wezen (aldus Verroen en de dertig vrouwen die zij ondervroeg), voor de pure lustbeleving heb je toch meer aan een dominante, beetje brute man. En dat zo'n man niet geïnteresseerd is in jouw emancipatiegraad of jouw diepste verlangens, tja, dat is nou eenmaal zo. Strelen en aandacht zouden erotisch interessant zijn voor vrouwen? Wat een onzin. Echte vrouwen houden juist van 'goed en stevig neuken'. Volgens Verroen bestaat er niet zoiets als 'een vrouwvriendelijk libido'.

Wie heeft gelijk? De vrouwen in het veld die aangeven dat ze meer geven om contact en communicatie dan om klaarkomen? Of de 'anti-vanillelobby' die gelooft dat vrije vrouwen overgaan tot 'pure seksualiteit' zodra ze zichzelf ver genoeg hebben bevrijd?

Elke keer blijkt weer uit onderzoeken dat vrouwen meer geïnteresseerd zijn in contact, in communicatie, in aardige dingen zeggen tegen elkaar, kortom in liefde, dan in seks. Waarom nemen we dat niet serieus? Waarom blijven we elkaar aanpraten dat vrouwen nog meer moeten leren lustgericht en orgasmegericht te vrijen? Iteke Weeda: 'We moeten naar een en-en denken in plaats van of-of. In de jaren zeventig is de tederheid enorm door vrouwen benadrukt. Maar elkaar alleen maar vreselijk lievig knuffelen, daar zijn we ook niet voor geschapen. We moeten dus de tederheid een plek geven zodat ze niet verdwijnt.'

Willeke Bezemer: 'Je moet ook nagaan waar die beweging vandaan kwam waarin tederheid zo moest worden benadrukt. Dat kwam omdat die er voordien niet was. Er moest alleen maar presentatie zijn, rampetamp en daarin mis je de romantiek en de tederheid, het samen-gevoel. Ik denk dat vrouwen heel lustgericht kunnen vrijen als ze zich gewaardeerd voelen, als ze zich thuis voelen en als die knuffels krijgen en geven. Als je moet kiezen tussen knuffels of hard neuken kan ik me voorstellen dat je - zeker in een vaste relatie - voor de knuffels kiest. Maar een geknuffelde vrouw kan heel goed voor de lust kiezen.'

Iteke Weeda: 'Mij gaat het vooral om de vraag van waaruit mannen seks willen. Dat is nogal eens een vorm van pijnbestrijding, dat ze zich moeten neerzetten als man. Dat merk je en dat beïnvloedt je beleving wel degelijk. Daarom zeg ik: vrouwvriendelijke seks kan alleen vanuit een positieve zelfbeleving, zowel van de vrouw als van de man. Het gaat dan uiteraard om de hele instelling: wie ben ik, wat betekent mijn lichaam voor mij. Daarin kan best een fase zijn waarin je helemaal niet zo ander-gericht kunt vrijen.'

Terwille van de discussie nu de volgende stelling: seks zonder liefde is in wezen een vorm van seksueel misbruik.

Iteke Weeda: 'Seks zonder liefde kan een therapeutische waarde hebben. Mensen hebben fasen in hun leven en sommige mensen kunnen dit ervaren als een manier om meer lichaamsbewust te worden. Je moet natuurlijk wel een partner hebben die het ook zo

ziet, want als de een er liefde in kwakt en de ander denkt: leuk, volgend lichaam, dan vind ik het ook misbruik. Ik heb wel ontdekt dat sommige mensen na aftoep inderdaad een gevoel van misbruik hebben. Ook al hebben ze het zelf gewild. Een katterig gevoel. Maar er zijn anderen die met zo'n periode echt heel blij zijn. Wie ben ik dan dat ik zou zeggen: dat had je nooit mogen doen, want dat is misbruik. Ik kan me wel voorstellen dat iemand die het een leven lang blijft doen, seks zonder liefde, daar toch niet zoveel mee opschiet. Ik zie het vaak als een tijdelijke periode.'

De therapeutische waarde daarvan is dan hoogstens dat je ontdekt: dit wil ik dus niet. In de jaren zeventig praatten mannen vrouwen aan dat je seks moest hebben om de seks. Nu doen vrouwen als Sarah Verroen eigenlijk hetzelfde.

Iteke Weeda: 'We komen uit een systeem waar de mannelijke seksualiteit de seksualiteit was en de vrouwelijke überhaupt niet zo interessant, dus hebben we eerst heel erg die mannelijke component overgenomen, terwijl er nu ook een beweging is die met het gevecht bezig is de vrouwelijke component erin te brengen.'

Is het op klaarkomen gericht vrijen ook niet aan de mannelijke inbreng ontleend?

Mária Schopman: 'Op dit moment spreken vrouwen ook uit dat het orgasme een andere betekenis heeft gekregen: de ene keer wil ik het wel, dan heb ik er een lichamelijke behoefte aan en de andere keer heb ik het helemaal niet, ben ik volkomen heerlijk en zalig en wil ik op dat zweverige gevoel gaan slapen.'

Willeke Bezemer: 'En soms is er een mannelijke partner die daar naar luistert en het net zo voelt, of een partner die zelf wel orgasmegericht is maar accepteert dat zijn vrouw anders is. En soms zijn er natuurlijk ook partners die blijven aansturen op dat orgasme dat het arme mens helemaal niet wil. In de vrouwenbladen is dat orgasmegerichte vrijen inderdaad erg naar voren gehaald. In ons onderzoek waren er vrouwen die zeiden: "Vroeger was er de huwelijksplicht, je mocht nooit nee zeggen. Nu is er een orgasmeplicht: je moet klaarkomen." Die vrouwen zijn er dus ook. Maar om nou te doen alsof vrouwen het orgasme niet belangrijk vinden...'

Het gaat erom waar de nadruk voor de man en de vrouw ligt. Is orgasme het doel, of liefde en het orgasme bijna een neveneffect? Mária Schopman: 'Je moet wel onderscheid maken. Bij de man is het wat meer een kwestie van biologisch ritme dat hij wil klaarkomen; mannen zijn daarin ook veel kwetsbaarder dan vrouwen.'

Willeke Bezemer: 'Je doet mannen ontzettend tekort als je zegt: het doel van seks voor mannen is klaarkomen. Het zou wel eens kunnen dat vrouwen er meer van overtuigd zijn dat mannen per se willen klaarkomen dan mannen zelf. Het wordt maar aangenomen dat mannen dat altijd maar willen: er zijn nog steeds veel vrouwen die als ze zien dat hun man een erectie heeft, denken: o hemel, ik moet weer. Dat is zo'n vanzelfsprekendheid die jongens en mannen ook wordt aangereikt. Maar als je naar de echte beleving kijkt en er over zou praten, zou je misschien iets anders horen.'

Mária Schopman: 'Dat gevoel heb ik ook. Als ik voor mijn radioprogramma vraag aan mannen wat ze zouden willen, krijg ik verhalen waarin klaarkomen niet in eerste instantie het doel is.' Willeke Bezemer: 'Misschien is het wel zo dat vrijen zonder klaarkomen minder bevredigend is voor een man. Maar dat betekent nog niet dat het einddoel klaarkomen is. Ik denk dat voor veel vrouwen een liefdesgevoel en intimiteit het doel zijn, waarbinnen

lustgevoelens een plek hebben. Ik kan me voorstellen dat het voor veel mannen misschien net andersom is. Maar niet zo extreem.' Iteke Weeda: 'Ik denk dat ze toch die zaadlozing willen hebben.' Willeke Bezemer: 'Wat is eigenlijk zo erg aan het orgasme?' Iteke Weeda: 'Tenslotte zullen we moeten uitkomen bij een andere drogyne vorm van vrijen. We zullen best gemanipuleerd zijn en dan kun je nu de andere kant op manipuleren, zodat je hopelijk ergens anders - beter, hoger - uitkomt. Ik ziet het niet als einddoel wat jij zegt, eerder een soort tegengas. Ze hebben altijd gezegd: neuken voor het orgasme, dat is je van het, en nu krijg je weer te horen: je mag niet eens denken aan het orgasme, het gaat om iets hogers.'

Ik heb moeite met het woord 'klaarkomen'. Dan is het 'klaar'. Dan is het af. Dat hele 'klaar' zou ik weg willen hebben en dus ook het denken over klaarkomen. Het gaat volgens mij om samenzijn.

Iteke Weeda: 'Je hebt zoveel vormen van seksualiteit, waarom zou dit nu weer de oplossing zijn? Ik begrijp theoretisch wel waar je heen wilt. Maar het is ook zo dat de opwinding van het naderend orgasme je gaande houdt. Je kunt het wel uitstellen en dat is ook lekker, maar je kunt die opwinding niet loskoppelen van seks.'

Het hangt ervan af wat voor opwinding je bedoelt. Als het een opwinding is, waarbij jij tijdens het vrijen gaat fantaseren over Robert Redford en hij over Naomi Campbell, dan geeft dat volgens mij toch te denken over de relatie.

Iteke Weeda: 'Aha, je wilt het orgasme tussen de oren weghalen. Ik denk ook wel dat je innerlijke bevrediging het sterkst is wanneer je je geest en je lichaam bij de situatie kunt houden. Althans meer dan wanneer je tijdens het vrijen met je partner Robert Redford voor de geest haalt.'

Mária Schopman: 'Maar die verandering kun je ook bewerktstellen door vrouwen te beïnvloeden en meer te laten uitspreken. In de praktijk merk ik dat als zij begint te vertellen, zijn ogen ook opengaan voor wat seksualiteit voor haar inhoudt. Hij is ook maar van een idee uitgegaan van hoe het moet, terwijl hij misschien ook wel eens denkt: zou het ook anders kunnen? Ik krijg steeds meer vrouwen op mijn spreekuur met hun man aan de hand, vrouwen die veel meer lichamelijke intimiteit willen dan hij.'

Iteke Weeda: 'Wat vinden we van overgave? Dat is tenslotte een essentie van de seksuele beleving. Dat is niet iets wat je kunt bespreken, zo van: nou moet je dit of dat doen want dan ga je je overgeven. Overgave is echt een proces, geen techniek.'

Overgave is natuurlijk iets dat pas kan gebeuren wanneer je nog eens meer op uit bent, wanneer je geen vastomlijnd doel meer hebt. Mária Schopman: 'Maar overgave heeft toch ook iets te maken met een richting, een wens, een ervaring, een beleving, het is niet alleen passief, het is ook een drempel overgaan. Je kunt het soms ook bij de ander bereiken. Misschien zou je dat mannelijk kunnen noemen of een mannelijk aspect in vrouwen, maar ik denk dat je een geweldige plezier kunt beleven aan de opwinding die je ziet komen bij de ander, het toewerken naar overgave in de ander.'

Willeke Bezemer: 'Ik vind het heel aantrekkelijk, dat wegsmelten en dat vervloeiende, maar ik zie ook nog een andere dimensie in seksualiteit: het veroverende, het agressieve en dan niet op de de-structieve manier agressief, maar op een levenskrachtige, energieke manier agressief. Het graaien, het grijpen, het hebbertig zijn, het je eigen maken van een stukje of alles van die ander, daar zit iets agressiefs in en dat vind ik een belangrijk punt bij seks.'

Advocaat vecht voor gesprek met cliënt

DOOR SIEM EIKELENBOOM

De advocaat heeft in beginsel recht op vrije toegang tot zijn gedefinieerde cliënt. Alleen in bijzondere gevallen is afwijken van dat principe toegestaan. De praktijk leert echter dat advocaten steeds vaker worden gedwarsboemd. Onderzoeksbelang, veiligheid en zelfs hulpverlening worden als argumenten gebruikt om het vrije verkeer tussen verdediging en cliënten te belemmeren.

Op 10 mei krijgt de Utrechtse advocaat mr. P. Bovens om 18.15 een bericht melding binnen dat een minderjarige Utrechter op het hoofdbureau van politie in Utrecht in verzekering is gesteld. De jongen wordt verdacht van ontucht. Tussen 20.45 en 20.55 arriveert Bovens op het politiebureau. Hij verzoekt de dienstlopende agent om een gesprek met zijn cliënt. Dat wordt hem geweigerd omdat de verdachte op dat moment in gesprek is met psychiater en seksuoloog dr. F. Opdinsma. De Utrechtse arts bezoekt sinds april 1988 jeugdige zedendelinquenten in hun politiecel voor een kort gesprek.

Het voorval krijgt een flinke staaf en leidt tot een hevige ruzie tussen advocaat Bovens en hoofdofficier mr. R. Berger bij wie de advocaat zich beklagt over de gang van zaken op het hoofdbureau. Bovens vindt dat hij op grond van artikel 60, lid 1, van het Wetboek van strafvordering direct toegang tot zijn cliënt had moeten hebben.

In zijn antwoordbrief stelt de hoofdofficier dat Bruinsma in het kader van de 'vroeghulp' sprak met de verdachte, dat het gesprek puur was gericht op de hulpverlening, en dat de inhoud van het gesprek geen deel uitmaakt van het strafdossier. Volgens de hoofdofficier heeft de politie op die tiende mei een belangafweging moeten maken tussen het belang van hulpverlening aan de jongen en het persoonlijk belang van de advocaat die om 21.00 weer op zijn kantoor moest zijn voor een afspraak.

Het conflict tussen advocaat en hoofdofficier sleept zich voort, maar speelt voor dit verhaal geen rol meer. Belangrijk hier is dat Bovens geen toegang kreeg op het moment dat hij zich op het bureau ver-

voegde, omdat zijn cliënt in gesprek was met een psychiater. Dat gesprek wordt gerechtvaardigd door het onder de noemer hulpverlening te scharen. De vraag is of dat juist is.

Bovens ligt al enige tijd overhoop met justitie en Bruinsma over de juridische basis van Bruinsma's onderzoek. De psychiater zegt dat de gesprekken plaatsvinden op vrijwillige basis. Bij de onderzoeksrechter heeft de jongen echter gezegd dat hij onder druk werd gezet. Het rapportje dat Bruinsma opmaakt na ieder gesprek maakt geen deel uit van het strafdossier. In deze zaak bevond het zich volgens Bovens echter wel degelijk tussen de processtukken. Kortom, verwarring alom.

Een week voordat Bovens problemen kreeg op het hoofdbureau had de Utrechtse advocaat mr. M. Schyns soortgelijke problemen op het politiebureau in Maarsse. Daar bleek zijn cliënt al afgevoerd naar de rechtbank voor de voorpleiding. In het cellenblok van de rechtbank mocht hij zijn cliënt niet bezoeken omdat het daar volgens de parketpolitie te druk was.

Onlangs maakte de Amsterdamse advocate mr. B. Ficq mee dat in De Marwei in Leeuwarden het gesprek tussen haar en een gedetineerde werd afgeluisterd onder het mom van veiligheid. In dat geval vond echter zelfs staatssecretaris Kostjo (justitie) dat de gevangenisdirectie te ver ging.

Uit verhalen van advocaten blijkt dat het bezoek in gevangenis- en inrichtingen en Huizen van Bewaring steeds meer wordt gereguleerd. De onbeperkte bezoeks-vrijheid van vroeger is aan het verdwijnen.

Uit alles blijkt dat het recht op vrije toegang van advocaat tot gedetineerde steeds meer wordt ingeperkt om wat voor reden dan ook. Het is daarom goed dat de klacht van Bovens eens helemaal wordt uitgediscussieerd om te zien hoe vrij het verkeer tussen raadsman en cliënt nog mag zijn.

Siem Eikelenboom is rechtbankverslaggever.

Voorbereiding van ernstige misdrijven wordt strafbaar

Van onze verslaggever
DEN HAAG

Het in groepsverband voorbereiden van ernstige misdrijven wordt strafbaar. Met uitzondering van Groen-Links zal de Tweede Kamer dit voorstel van het ministerie van Justitie aannemen. Dit bleek woensdag tijdens de behandeling van het wetsvoorstel.

Het voorstel betreft misdrijven waarop gevangenisstraf van acht jaar of meer is gesteld. Voorbereiding van deze misdrijven kan wor-

den gestraft met de helft van de maximumstraf die op het geplande misdrijf staat.

De strafbaarstelling van voorbereidingen voor ernstige delicten biedt een mogelijkheid tot vervolging in gevallen waarin dat volgens het huidige strafrecht niet kan. Nu is voor strafbaarheid ten minste het bewijs nodig dat er een 'begin van uitvoering' van het strafbare feit was. Als de politie op de hoogte is van het voornemen tot het plegen van een misdrijf, kan zij nu hooguit preventief ingrijpen, maar de bere-

ders van het misdrijf zijn niet strafbaar.

De CDA-fractie steunde het wetsvoorstel van harte en zonder enige kritiek. Het kamerlid V. van der Burg noemde de strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen van essentieel belang bij de aanpak van de georganiseerde criminaliteit. 'Op deze wijze is het mogelijk de georganiseerde, bovenlokale zware criminaliteit, met mogelijke vertakkingen naar de bovenwereld, in een voorfase van de uitvoering van de geplande misdaad via een strafrecht-

telijke sanctie tot staan te brengen.

Volgens J. Brouwer van Groen-Links is het voorstel in strijd met het principe van het strafrecht dat alleen gedragingen en handelingen strafbaar zijn en niet intenties. 'Het zal moeilijk zijn de grens te trekken tussen de gevallen waarin iemand alleen maar in zijn fantasie een misdrijf beaamt heeft en die waarin iemand werkelijk voornemens is een misdrijf te gaan voltooien. Daar gaat de politie moeite mee krijgen en het zal bewijsrechtelijke problemen opleveren.'

Ook de fracties van VVD, D66 en de SGP hadden moeite met het voorstel, maar gingen er toch mee akkoord, omdat het huidige strafrecht te kort schiet bij de bestrijding van de zware georganiseerde criminaliteit.

VVD-kamerlid Korhals drong aan op een wettelijke regeling voor het controleren van de politie, als die infiltreert 'in de duistere, grijze, criminele sfeer van de onderwereld'. Korhals: 'De VVD gaat met aarzeling akkoord. Helaas, misdrijven kan het een goed middel zijn.'

Verdachte zaak Nympe moet restant straf alsnog uitzitten

AURICH — De van verkrachting van de zesjarige Nympe Poolman uit Vriescheloo verdachte 30-jarige Georg A. uit het Duitse grensplaatsje Bunde, moet alsnog een deel van de straf uitzitten waartoe hij zes jaar geleden werd veroordeeld wegens het misbruiken van vier meisjes in de deelstaat Nordrhein-Westfalen. Hij kreeg toen een gevangenisstraf van 4,5 jaar, maar werd eerder vrijgelaten. De Duitse justitie heeft nu besloten dat hij de resterende straf, ongeveer een jaar, alsnog moet uitzitten.

De rechtszaak in de kwestie Nympe Poolman wordt momenteel door Justitie in Duitsland voorbereid. Er moet nog een aantal formaliteiten worden afgewikkeld. Zo heeft de rechter nog niet de beschikking over het psychiatrisch rapport van de verdachte. Ook is het nog niet bekend of hij aangeklaagd kan worden wegens moord. A. houdt vol dat Nympe, na door hem te zijn misbruikt, tijdens een autorit met haar hoofd door de voorruit van zijn auto is geslagen en daarbij om het leven is gekomen.

De ouders van Nympe twijfelen nog steeds aan het verhaal van George A. en de Duitse Justitie. Zij menen dat hun dochttertje nog in leven is. Justitie in Duitslandontkent dit.

Ni/h N 30-4-93

- sagte der Schauspieler
Thomalla.

Frau erschöß Sexgangster - ganze Stadt jubelt

Glückwünsche, Blumen, Geld für die Frau, die einen Sex-Gangster erschöß. Die 40jährige Ellie Nessler wird in der kalifornischen Goldgräber-Stadt Jamestown wie eine Heldin gefeiert. Die Mutter eines achtjährigen Jungen hatte im Gerichtsal den Mann erschossen, der ihren Sohn und sechs weitere Jungen in einem Ferienlager mißbraucht hatte. „Bravo, Ellie! Er hat den Tod verdient!“ sagen die Einwohner.

Die Mutter hatte mehrere Male auf den Kopf von Daniel Driver gefeuert. Der 35jährige starb wenig später im Krankenhaus.

Die Einwohner von Jamestown sammelten in kürzester Zeit 500 000 Dollar. Die Kautions, damit Ellie aus der Untersuchungshaft freigelassen werden konnte.

Außerdem wurde ein Fonds eingerichtet, damit die Frau, die zuvor in ihrer Zelle mit Blumen und Glückwünschen überhäuft

worden war, den besten Verteidiger engagieren kann.

In Geschäften, Restaurants und Bars wurden Sammelbüchsen neben die Kassen gestellt und die Kunden aufgerufen, für Ellie Nessler zu spenden.

Bei der Umfrage einer lokalen Fernsehstation verurteilte nur einer unter 24 Bürgern die Bluttat.

Die meisten äußerten nicht nur Verständnis, sondern Unterstüt-

zung, und viele bedauerten es sogar, daß Driver zu schnell und zu schmerzlos gestorben sei. „Er hat bekommen, was er verdient“, sagte die Besitzerin einer Gaststätte.

Der Eigentümer eines Lederwarengeschäftes: „Der Kerl hat die Jungen quasi getötet. Er hat ihnen einen Teil ihrer Kindheit genommen, den sie nie zurückbekommen werden. Sein Tod war nur fair.“

Ellie Nessler: Alle wollen ihr helfen

Thailand bindt de strijd aan met kinderprostitutie

In Thailand hebben diverse overheidsinstanties, UNICEF en andere organisaties de strijd aangebonden met kinderprostitutie en de handel in kinderen. Deze worden echter mede in stand gehouden door het seksisme. Daarom kunnen ook westerse landen veel doen om een einde te maken aan de uitbuiting van Thaise kinderen.

Kinderprostitutie en de handel in kinderen zijn in Thailand bepaald geen nieuwe verschijnselen. Mede doordat de kloof tussen arm en rijk in Thailand steeds groter wordt, zijn deze problemen de afgelopen vijf, zes jaar echter in omvang toegenomen.

De regering schat dat er in Thailand rond de 200.000 kinderen beneden de 18 jaar in de prostitutie werken. Volgens organisaties die opkomen voor de belangen van kinderen is dat aantal vele malen hoger. Statistische gegevens over de handel in kinderen zijn helemaal moeilijk boven water te krijgen, maar de meeste onderzoekers op dit terrein geloven dat het aantal kinderen dat verkocht of verhandeld wordt zelfs nog hoger is dan het aantal kinderprostituties.

De belangrijkste oorzaak van de handel in kinderen in Thailand is de enorme vraag naar goedkope kinderarbeid. Volgens cijfers van UNICEF zijn er in Thailand ongeveer 300.000 kinderen tussen de 11 en 14 jaar die illegaal werk doen. De meerderheid van deze kinderen maakt absurd lange dagen onder erbarmelijke omstandigheden in zogenaamde 'sweatshops' (illegale ateliers, werkplaatsen en fabriekjes) of in de bouw. Deze kinderarbeid blijft bestaan, ondanks het feit dat zij verboden is volgens de VN-Convention voor de Rechten van het Kind, die door Thailand is geratificeerd.

Speciale telefoonlijn

De huidige Thaise regering onder leiding van premier Chuan Leekpai heeft de strijd aangebonden met deze misstanden. De premier heeft bijvoorbeeld, met een financiële bijdrage van UNICEF, een speciale telefoonlijn ingesteld, waar mensen anoniem gevallen van kinderprostitutie kunnen melden. Ook internationale hulporganisaties zoals UNICEF en NGO's (particuliere hulporganisaties), zoals het 'Centrum voor de Bescherming van de Rechten van het Kind' en de 'Werkgroep tegen Seksuele Uitbuiting van Kinderen' in Thailand proberen een einde te maken aan de exploitatie van kinderen. Een UNICEF-project, dat in 1989 werd opge-

Veel meisjes van het platteland worden naar de stad gestuurd om als prostitutie de kost te gaan verdienen voor hun familie.

Foto: UNICEF/Marcos Holivi

zet, streeft ernaar meer bekendheid te geven aan de Thaise wetgeving op het gebied van kinderarbeid en van de rechten van kinderen. Dank zij een door UNICEF geleide campagne werd de wettelijke minimumleeftijd waarop kinderen in Thailand mogen werken, opgetrokken van 13 naar 14 jaar.

Verkocht aan bordelen

Tot voor kort kregen lokale NGO's en overheidsinstanties, die strijden tegen de uitbuiting van kinderen, weinig steun van de internationale gemeenschap, die vond dat het een Thais probleem is. Doordat organisaties als UNICEF meer nadruk zijn gaan leggen op de rechten van kinderen en door de aandacht van de internationale media is daar echter verandering in gekomen.

In de jaren tachtig werden bijvoorbeeld een aantal Engelse TV-documentaires gemaakt over kinderarbeid en kinderprostitutie, die veel westerse kijkers de ogen openden voor

deze problemen. Voor een van deze documentaires smokkelde een Britse tv-ploeg een camera binnen in fabrieken om te laten zien hoe kinderen - soms niet ouder dan een jaar of acht, negen - 12 tot 14 uur per dag voor een hongertoetje werken om kleding te produceren voor toonaangevende Engelse modehuizen. Een andere documentaire liet zien hoe gewetenloze pooiers zich elk jaar storten op de tienduizenden kinderen van het platteland, die tijdens het droge seizoen naar Bangkok komen op zoek naar werk. Terwijl ze denken een baan te hebben gevonden, worden veel van deze kinderen verkocht aan een van de vele bordelen. De pooiers deinzin er ook niet voor terug een kind, dat zich niet voor de gek laat houden, te ontvoeren.

Sekstoeristen vervolgen

Door de aandacht van de internationale media is ook meer nadruk komen te liggen

op de rol die Europese sekstoeristen spelen bij het in stand houden van kinderprostitutie in Thailand. Onder de vijf miljoen toeristen, die Thailand jaarlijks te verwerken krijgt, bevinden zich honderdduizenden sekstoeristen - overwegend mannen - uit Europa, de Verenigde Staten, het Midden-Oosten en uit Aziatische buurlanden. Naast de Filipijnen en Sri Lanka is Thailand een belangrijke trekpleister geworden voor een nog steeds groeiende groep pedofiele mannen uit praktisch alle delen van de wereld.

Sommige organisaties die strijden tegen kinderprostitutie, zoals de internationale actiegroep 'End Child Prostitution in Asian Tourism' (ECPAT), richten zich dan ook nadrukkelijk op sekstoeristen uit rijke landen die Aziatische kinderen misbruiken. En in verschillende Europese landen, zoals in Engeland en Duitsland, gaan steeds meer stemmen op om seks met minderjarigen, ook als die plaatsvindt in het buitenland, strafbaar te stellen.

Wereldwijd probleem

Op de Wereldconferentie over Mensenrechten, die in juni werd gehouden, heeft UNICEF sterk aangedrongen op naleving van de Conventie voor de Rechten van het Kind. Deze Conventie, die inmiddels door 139 landen is geratificeerd, is een krachtig wapen in de strijd tegen de verwaarlozing, uitbuiting en het misbruik van kinderen. De Conventie is ook een belangrijk wettelijk instrument om een einde te maken aan kinderprostitutie, de ergste vorm van uitbuiting van kinderen die er bestaat.

De handel in kinderen, voor prostitutie of pornografische doeleinden is een wereldwijde, groeiende industrie, die het leven verwoest van miljoenen kinderen in zowel rijke als arme landen. In sommige landen worden kinderen van amper zeven jaar verkocht door volwasseneren, hun ouders, hun voogden of hun leraren, en als willoze slaven verhuurd aan mannen, en soms aan vrouwen, uit alle lagen van de samenleving. De klanten van kinderprostituties zijn voor het merendeel van lokale afkomst, maar in een groeiend aantal landen wordt de mogelijkheid tot seks met minderjarige meisjes en jongens in het buitenland gepropageerd als een toeristische attractie.

Volgens particuliere organisaties (NGO's) zijn er honderdduizenden kinderprostituties - jongens en meisjes - in Zuid- en Zuidoost-Azië. Kinderprostitutie komt ook op grote schaal voor in Latijns-Amerika en Afrika en er bestaan ook gegevens over de handel in kinderen uit beide continenten in Europa en elders. Uit recente onderzoeken naar kinderprostitutie blijkt dat er in veel landen een toenemende vraag is naar seks met kinderen, omdat ten onrechte wordt aangenomen dat onder minderjarige prostituties minder AIDS voorkomt.

Minstens zo belangrijk als bestrafning van wetsovertreders is het voorkomen van seksuele uitbuiting van kinderen. Goed sociaal-economisch beleid kan ouders helpen het gezin bijeen te houden en hun kinderen te beschermen tegen uitbuiting. Ook publiekvoorzorging, zowel op lokaal als internationaal niveau, over dit verschrikkelijke probleem is van cruciaal belang. De waarde en waardigheid van elk kind, waar ook ter wereld, moet universeel gerespecteerd worden.

De rol van de ouders

Minstens zo belangrijk als het straffen van mensen die kinderen misbruiken, is het voorkomen van economische en seksuele uitbuiting. "Het is niet voldoende een oplossing te zoeken voor de economische problemen, die er de oorzaak van zijn dat zoveel kinderen het slachtoffer worden van prostitutie en economische uitbuiting", meent dr. Kitiya Phornsadja, een medewerker van UNICEF in Bangkok. "We moeten er ook voor zorgen dat de houding van hun ouders en van de gemeenschap verandert. Je kunt de kinderprostitutie in Thailand niet alleen uitbannen door de economie te verbeteren. Het probleem wordt mede veroorzaakt door de heersende waarden en normen in Thailand zelf." Volgens Kitiya Phornsadja is vooral op het platteland het verkopen van een dochter als prostitutie om de familie te helpen overleven, zo langzaamhand geaccepteerd als extreem uitloeijsel van de opvatting dat een kind verplicht is de ouders terug te betalen wat ze geïnvesteerd hebben in de opvoeding.

Volgens dr. Kitiya zal UNICEF de komende jaren meer geld beschikbaar stellen om, in nauwe samenwerking met overheidsinstanties en NGO's, kinderprostitutie en kinderarbeid te bestrijden. UNICEF zal daarbij dezelfde strategie toepassen als in de strijd tegen ziekte en ondervoeding. "We willen ons vooral toeleggen op preventieve maatregelen", vertelt dr. Kitiya, "zoals voorlichtingscampagnes om kinderen en hun ouders te waarschuwen voor de methoden die pooiers en handelaren gebruiken om kinderen die op zoek zijn naar werk in de val te lokken."

Tekst: Wee Soo Cheang, redacteur van 'The Nation' in Bangkok.
UNICEF Feature Service